

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XII 80

LØNNSSTATISTIKK
1960

Wage Statistics 1960

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO 1962

Norges offisielle statistikk, rekke XII

Norway's Official Statistics, series XII

Rekke XII

Trykt 1961

- Nr. 50 Norges jernbaner 1959—60 *Chemins de fer norvégiens*
- 51 Norges handel 1959 II *Foreign trade of Norway II*
- 52 Statistisk årbok 1961 *Statistical yearbook of Norway*
- 53 Jordbrukssteljinga i Noreg 20. juni 1959 II Maskinar og reiskapar m. m. *Census of agriculture II Machinery and implements etc.*
- 54 Jordbruksstatistikk 1960 *Agricultural statistics*
- 55 Norges industri 1959 *Industrial production statistics*
- 56 Veterinærvesenet 1958 *Service vétérinaire*
- 57 Norges bergverksdrift 1960 *Norway's mining industry*
- 58 Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1959 *Medical statistical report*
- 59 Norges handel 1960 I *Foreign trade of Norway I*
- 60 Norges fiskerier 1959 *Fishery statistics of Norway*
- 61 Alkoholstatistikk 1960 *Alcohol statistics*
- 62 Meieribruket i Noreg 1960 *Norway's dairy industry*
- 63 Sinnssykehusenes virksomhet 1959 *Hospitals for mental disease*

Rekke XII

Trykt 1962

- Nr. 64 Økonomisk utsyn over året 1961 *Economic survey*
- 65 Telegrafverket 2. halvår 1960 *Télégraphes et téléphones de l'Etat*
- 66 Lønnsstatistikk 1959 *Wage statistics*
- 67 Skattestatistikk 1959 *Tax statistics*
- 68 Stortingsvalget 1961 *Storting elections*
- 69 Ulykkestrygden for sjømenn 1957—1958 Ulykkestrygden for fiskere 1957—1958 *Accident insurance for seamen Accident insurance for fishermen*
- 70 Kreditmarkedstatistikk 1960 *Credit market statistics*
- 71 Norges kommunale finanser 1959—60 og 2. halvår 1960 *Municipal finances*
- 72 Elektrisitetsstatistikk 1960 *Electricity statistics*
- 73 Norges handel 1960 II *Foreign trade of Norway II*
- 74 Norges postverk 1961 *Statistique postale*
- 75 Forsikringsselskaper 1960 *Sociétés d'assurances*
- 76 Ulykkestrygden for industriarbeidere m.v. 1957—1958 *Assurances de l'Etat contre les accidents pour les ouvriers industriels etc.*
- 77 Samferdselsstatistikk 1961 I *Transport and communication statistics I*
- 78 Utenrikshandel 1961 I *External trade I*
- 79 Jordbrukssteljinga i Noreg 20. juni 1959 III Eige- og leigetilhøve, arbeidskraft m.m. ved bruk med over 5 dekar jordbruksareal *Census of agriculture III Ownership and tenancy, labour force etc. on farms with more than 5 decares of agricultural land*
- 80 Lønnsstatistikk 1960 *Wage statistics*

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XII 80

LØNNSSTATISTIKK
1960

Wage Statistics 1960

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1962

Tidligere utkommet:

Arbeidere:

- Arbeidslønninger 1875, 1880 og 1885 III nr. 61, 1900 IV nr. 60, 1905 V nr. 60, 1910 V nr. 212, 1915 VI nr. 93.
- Socialstatistikk III. Arbeids- og lønningsforhold ved træsliberier og cellulosefabrikker 1892 og 1893 III nr. 258. Socialstatistikk IV. Arbeids- og lønningsforhold for syersker i Kristiania tillike med opplysninger angaaende lønninger i andre kvindelige erhverv i Norge V nr. 8. Socialstatistikk VII. Arbeids- og lønningsforhold ved sagbruk og høvlerier V nr. 42.
- Fabrikkstillingen i Norge 1909 Andet hefte. Arbeidslønninger i industrien V nr. 202.
- Haandverkstillingen 1910. Fjerde hefte. Arbeidslønninger VI nr. 7.
- Lønninger og levevilkår i Norge under verdenskrigen VI nr. 141.
- Lønninger 1919 VI nr. 157, 1920 VII nr. 8, 1922 VII nr. 82, 1923 VII nr. 119, 1924 VII nr. 155, 1925—1926 VIII nr. 12, 1927 VIII nr. 51, 1928 VIII nr. 87, 1929 VIII nr. 118, 1930 VIII nr. 147.
- Arbeidslønninger i industrien 1940 og 1941 X nr. 62, 1942 X nr. 79, 1943 og 1944 X nr. 103, 1945 X nr. 128. Arbeidslønninger 1946 X nr. 159, 1947 X nr. 185, 1948 XI nr. 6, 1949 XI nr. 54.
- Lønnstillingen 1948 XI nr. 10, 1949 XI nr. 26.
- Lønnsstatistikk 1950 XI nr. 92, 1951 XI nr. 126, 1952 XI nr. 163, 1953 XI nr. 189, 1954 XI nr. 243, 1955 og 1956 XI nr. 288, 1957 XI nr. 339, 1958 XII nr. 2, 1959 XII nr. 66.

Funksjonærer:

- Handelsfunksjonærenes lønningsforhold m. v. 1909 V nr. 157.
- Private funksjonærens lønninger 1914—19, i Lønninger 1919 VI nr. 157.
- Private funksjonærens lønningsforhold i mars 1927, Statistiske Meddelelser 1927, nr. 5 og 6.
- Private funksjonærens lønningsforhold i januar 1928, Statistiske Meddelelser 1928, nr. 7 og 8.
- Private funksjonærens lønningsforhold i oktober 1934 IX nr. 54.
- Private funksjonærens lønningsforhold i juli 1946 X nr. 136.
- Lønns- og personaltelling for statsfunksjonærer for året 1951, Statistiske meldinger nr. 5 1953.
- Årsfortjenesten 1952 og månedsfortjenesten september 1953 for utvalgte funksjonær- og arbeiderstillinger, Statistiske meldinger nr. 7 1954.

Publikasjoner med nyere oppgaver utkommet i 1961 og 1962:
Norges offisielle statistikk, rekke A

1961

- Nr. 38 Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel pr. 1. april 1961
— 39 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i utenriksfart i mars 1961

1962

- Nr. 46 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart i november 1961
— 49 Lønnsstatistikk for arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet

Standardbetegnelser brukt i tabellene:

- = null eller mindre enn $\frac{1}{2}$
.. = oppgave mangler
∴ = tall kan ikke oppgis

Forord

«Lønnsstatistikk 1960» inneholder en oversikt over all lønnsstatistikk utarbeidd av Statistisk Sentralbyrå for 1960. Den gir også en oversikt over enkelte viktigere deler av Norsk Arbeidsgiverforenings lønnsstatistikk. For enkelte lønnskategorier foreligger det mer detaljerte tabeller og nyere oppgaver i stensilpublikasjoner.

«Lønnsstatistikk 1960» har samme opplegg som tidligere årganger. I 1960 har det blitt holdt lønnstilling for industriarbeidere, og det er utarbeidd lønnsstatistikk for ansatte ved trygdekassene. Det ble ikke innhentet statistikk for statens embets- og tjenestemenn og for ansatte ved offentlige skoler.

Førstesekretær Helga Brabrand har ledet arbeidet med lønnsstatistikken for funksjonærer. Publikasjonen for øvrig har vært redigert av konsulent Turid Sletten.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 3. mai 1962.

Signy Arctander

Petra Vestbye

Preface

The publication «Wage Statistics 1960» contains all wage statistics compiled by the Central Bureau of Statistics for the year 1960. It also contains extracts from some of the more important wage statistics prepared by the Norwegian Employers' Confederation. For most of the groups of wage earners, more detailed tables and more recent data are available in mimeographed form.

The publication «Wage Statistics 1960» appears in approximately the same form as previous volumes. Wage census data for manufacturing and mining were collected for the year 1960, and wage statistics were prepared for employees in local social insurance offices. Wage statistics for central government employees and employees in publicly maintained schools were not collected.

The wage statistics for employees have been compiled under the supervision of Mrs. Helga Brabrand. Mrs. Turid Sletten has been responsible for the editing of the publication.

Central Bureau of Statistics, Oslo, May 3, 1962.

Signy Arctander

Petra Vestbye

Innhold

Oversikt	Side
Lønnsutviklingen i 1960	9
Arbeidere i jordbruk og skogbruk	11
Arbeidere i bergverk og industri	12
Kvartalsstatistikken	12
Lønnsutviklingen	12
Akkordarbeid og overtidsarbeid	15
Lønnstillingen 1960—1961	16
Begrepene i lønning	17
Timefortjenesten i ulike industrigrupper	18
Lønnspredningen	19
Akkordarbeid og arbeid på produksjonspremiebasis	20
Overtidsarbeid	24
Skiftarbeid	25
Arbeidere i ulike aldersgrupper	28
Fortjenesten i ulike aldersgrupper	33
Fortjenestenivået i ulike landsdeler	38
Fortjenestenivået under ulike organisasjonsforhold	44
Fortjenesteforhold for driftsarbeidere	45
Arbeidstiden for industriarbeidere	48
Jamføring av gjennomsnittlig timefortjeneste i Norge, Danmark, Finland og Sverige	51
Sluttprosjenter	53
Arbeidere i bygge- og anleggsvirksomhet	55
Privat bygge- og anleggsvirksomhet	55
Offentlig anleggsvirksomhet	58
Arbeidere i samferdsel	59
Sjøfolk i utenriksfart	59
Resultatene av tellingen	60
Lønnsutviklingen	61
Kostholdsutgifter	61
Sjøfolk i innenriksfart	62
Resultatene av tellingen	63
Lønnsutviklingen	63
Losse- og lastearbeidere	64
Privat landtransport	66
Arbeidere i personlig tjenesteyting	67
Arbeidere ved hoteller og restauranter	67
Funksjonærer i privat og offentlig virksomhet	69
Bedrifter tilsluttet Norsk Arbeidsgiverforening	70
Varehandel, bank- og forsikringsvirksomhet	71
Deltidsarbeid	74
Pensjonsforhold	75
Kommunale tjenestemenn	75
Tjenestemenn ved trygdekassene	77
Sammenlikning mellom de ulike funksjonærgrupper	79
Månedsfortjeneste etter utdanning	80
Sammendrag på engelsk	81

Tabeller	Side
I. Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien. Kvartalsstatistikken 1960	84
II. Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien. Lønnstillingen 1960—61	93
III. Gjennomsnittlig timefortjeneste for industriarbeidere i Norge, Danmark, Finland og Sverige i 1960	117
IV. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i privat bygge- og anleggsvirksomhet i 1960	119
V. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet i 1960	120
VI. Gjennomsnittlig månedsførtjeneste for sjøfolk på skip i utenriksfart i mars 1960.	122
VII. Gjennomsnittlig månedsførtjeneste for sjøfolk på skip i innenriks rutefart i november 1960.	123
VIII. Gjennomsnittlig timefortjeneste og arbeidde timer for losse- og lastearbeidere i 1960	125
IX. Gjennomsnittlig månedsførtjeneste etter yrkesgruppe, alder og bedriftens beliggenhet for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter. 1. september 1960	126
X. Gjennomsnittlig månedsførtjeneste etter stilling og bedriftsstørrelse for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter. 1. september 1960	128
XI. Gjennomsnittlig månedsførtjeneste etter yrkesgruppe og alder for ansatte i varehandel, bank- og forsikringsvirksomhet. 30. april 1960	131
XII. Gjennomsnittlig månedsførtjeneste etter stilling for ansatte i varehandel og i forretnings- og sparebanker. 30. april 1960	133
XIII. Gjennomsnittlig månedsførtjeneste etter yrkesgruppe og bedriftens beliggenhet for ansatte i varehandel. 30. april 1960	135
XIV. Gjennomsnittlig månedsførtjeneste etter stilling og kommunegruppe for kommunale tjenestemenn. 1. januar 1960	136

Contents

	Page
General survey	9
Development in wages in 1960	9
Workers in agriculture and forestry	11
Workers in mining and manufacturing	12
The quarterly statistics	12
Wage developments	12
Piece-work and overtime work	15
Wage census 1960—1961	16
Concepts used in the wage census	17
Hourly earnings by manufacturing groups	18
Dispersion of earnings	19
Piece-work and premium systems	20
Overtime work	24
Shift work	25
Workers by age	28
Hourly earnings by age	33
Hourly earnings by districts	38
Hourly earnings by organization	44
Hourly earnings of indirect production workers	45
Working hours in mining and manufacturing	48
Comparison of hourly earnings in Norway, Denmark, Finland and Sweden	51
Labour turnover	53
Construction workers	55
Workers in private construction	55
Workers in public construction	58
Transport workers	59
Seamen in ocean transport	59
Results from the census	60
Development in wages	61
Food expenditure	61
Seamen in coastal water transport	62
Results from the census	63
Development in wages	63
Longshoremen	64
Private land transport	66
Workers in personal services	67
Workers in hotels and restaurants	67
Salaried employees in private and government services	69
Establishments in the Norwegian Employers' Confederation	70
Wholesale and retail trade, banking and insurance	71
Part-time work	74
Pension conditions	75
Local government employees	75
Local social insurance offices employees	77
Comparison between the different groups of employees	79
Monthly salaries by education	80
English summary	81

Tables	Page
I. Average hourly earnings for workers in mining and manufacturing. Quarterly statistics 1960	84
II. Average hourly earnings for workers in mining and manufacturing. The wage census 1960—61	93
III. Average hourly earnings for workers in mining and manufacturing in Norway, Denmark, Finland, and Sweden in 1960	117
IV. Average hourly earnings for workers in private construction in 1960	119
V. Average hourly earnings for workers in public construction in 1960	120
VI. Average monthly earnings for seamen in ocean transport in March 1960	122
VII. Average monthly earnings for seamen in coastal water transport in November 1960	123
VIII. Average hourly earnings and hours worked for longshoremen in 1960	125
IX. Monthly salaries for employees in the Norwegian Employers' Confederation by occupational group, age and location of the establishment. September 1, 1960	126
X. Monthly salaries for employees in the Norwegian Employers' Confederation by occupation and size of the establishments. September 1, 1960	128
XI. Monthly salaries for employees in wholesale and retail trade, banking and insurance by occupational group and age. April 30, 1960	131
XII. Monthly salaries for employees in wholesale and retail trade, commercial and savings banks by occupation. April 30, 1960	133
XIII. Monthly salaries for employees in wholesale and retail trade by occupational group and location of the establishment. April 30, 1960	135
XIV. Average monthly salaries for government districts employees by occupation and groups of local government districts. January 1, 1960	136

Oversikt

Lønnsutviklingen i 1960

I 1960 ble bare et fåtall tariffavtaler revidert. De fleste avtaler ble revidert i 1958 og fikk 3 års varighet med utløp i 1961. Bare enkelte overenskomster fikk 2 års varighet og løp ut i 1960.

Overenskomsten for 6—7 000 mann i jordbruket løp ut 15. januar 1960. Riksmeklingsmannens forslag til ny avtale ble vedtatt med virkning fra 15. februar, og avtalen gjaldt til 15. januar 1961. Etter den nye avtalen skulle arbeidstiden i jordbruket settes ned til 45 timer pr. uke som et gjennomsnitt for året. Som kompensasjon for arbeidstidsforkortelsen ble timelønssatsene økt med $6 \frac{2}{3}$ prosent og akkordsatsene med $4 \frac{1}{2}$ prosent. Det ble videre gitt et tillegg på 9 øre til den ledende timelønssats, slik at denne kom opp i kr. 4,—.

For 18—20 000 mann i skogbruket ble avtalen revidert med virkning fra 1. september 1960. Den nye avtalen innebar en mindre lønnsøking og gjaldt til 31. august 1961.

Den nye overenskomsten for 5—6 000 mann i hvalfangsten ga et tillegg på 5 prosent på månedshyre, partsfortjeneste, overtidsbetaling og hvalbåttillegg. Hvalbåtmannskaper fikk også en dags ekstra hyre for hver søndag og helgedag de arbeider på feltet. Den nye overenskomsten fikk 2 års varighet med halvautomatisk indeksregulering.

For om lag 43 000 sjøfolk i utenriksfart ble arbeidstiden etter de nye overenskomstene satt ned fra 48 til 45 timer pr. uke med virkning fra 1. januar 1961. Reduksjonen av arbeidstiden ble i de fleste tilfelle gitt i form av økt fritid. Sjøfolk i utenriksfart fikk ved tariffrevisjonen i 1958 en ukes ferie i stedet for nedsetting av arbeidstiden til 45 timer pr. uke. Denne ekstra ferieuken er nå sløyfet. Den nye avtalen ga en mindre lønnsøking for enkelte grupper av styrmenn, maskinister og stuerter, og ble for øvrig prolongert til 31. oktober 1961.

Etter frivillig mekling mellom staten og statstjenestemennenes tre hovedsammenslutninger ble Riksmeklingsmannens forslag til ny avtale vedtatt av partene. Den nye avtalen innebar et opprykk på en lønnsklasse i regulativet. Klasseopprykket ble gjennomført i to etapper med en halvdel fra 1. juni 1960 og resten fra 1. juni 1961. Det ble også gjennomført endringer i regulativets oppbygging. Lønnsklassene 1—16 ble bygd opp med 4 alderstillegg slik at topplønn nås etter 8 års tjeneste mot tidligere etter 10 år. I lønnsklasse 17 ble det gitt et nytt alderstillegg slik at denne klassen fikk 3 tillegg. I de høyere lønnsklasser ble det foretatt en mindre justering av satsene. Fullt gjennomført betyr disse lønnstilleggene i gjennomsnitt en øking på vel 7 prosent. Den nye avtalen gjaldt til 1. juni 1962.

Hovedtendensene i lønnsutviklingen for en del viktigere lønnskategorier

Tabell 1. Lønnsutviklingen for en del lønnstakergrupper.

	Gjennomsnittsførtjeneste				1957 = 100			Endring		
	1957	1958	1959	1960	1958	1959	1960	1958-1959	1959-1960	
Menn:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.				Pct.	Pct.	
Jordbruk, gårdsarbeidere, sommer ¹	pr. mnd.	453	472	499	531	104	110	117	5,7	6,4
Skogsarbeidere, egen kost, vinter	pr. dag	33,97	35,51	37,85	40,11	105	111	118	6,6	6,0
Industriarbeidere, gjennomsnitt for året	pr. time	5,45	5,69	6,19	6,45	104	114	118	8,8	4,2
Arbeidere i privat bygge- og anleggsvirksomhet, gjennomsnitt for året ²	pr. time	6,94	7,42	7,88	8,19	107	114	118	6,2	3,9
Arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet, 3. kvartal	pr. time	5,38	5,57	6,19	6,36	104	115	118	11,1	2,7
Sjøfart, matroser i utenriksfart ¹ , mars	pr. mnd.	1 031	1 050	1 191	1 177	102	116	114	13,4	1,2
Sjøfart, matroser i innenriksfart ¹ , november	pr. mnd.	842	926	928	935	110	110	111	0,2	0,8
Laste- og lossearbeidere, gjennomsnitt for året	pr. time	6,37	6,65	7,47	7,62	104	117	120	12,3	2,0
Privat landtransport ² , sjåfører, lagerarbeidere m. v., gjennomsnitt for året	pr. time	4,94	5,13	5,52	5,64	104	112	114	7,6	2,2
Industrifunksjonærer pr. 1. september ² :										
Tekniske funksjonærer i alt ³	pr. mnd.	1 529	1 630	1 706	1 776	107	112	116	4,7	4,1
Kontorfunksjonærer i alt	pr. mnd.	1 386	1 480	1 564	1 624	107	113	117	5,7	3,8
Kontorfunksjonærer i ledende stilling	pr. mnd.	2 080	2 298	2 456	2 559	110	118	123	6,9	4,2
Varehandel, funksjonærer pr. 30. april:										
Kontorfunksjonærer	pr. mnd.	1 381	1 406	1 492	1 531	102	108	111	6,1	2,6
Butikkfunksjonærer	pr. mnd.	941	975	1 059	1 095	104	113	116	8,6	3,4
Lagerfunksjonærer	pr. mnd.	1 013	1 039	1 110	1 138	103	110	112	6,8	2,5
Kommunale tjenestemenn pr. 1. januar	pr. mnd.	..	1 208	1 391	1 409	15,1	1,3
Kvinner:										
Jordbruk, tjenestejenter, sommer ¹	pr. mnd.	282	294	288	307	104	102	109	2,0	6,6
Industriarbeidere, gjennomsnitt for året	pr. time	3,68	3,84	4,18	4,33	104	114	118	8,9	3,6
Industrifunksjonærer pr. 1. september ² :										
Kontorfunksjonærer i alt	pr. mnd.	834	883	927	954	106	111	114	5,0	2,9
Varehandel, funksjonærer pr. 30. april:										
Kontorfunksjonærer	pr. mnd.	795	820	870	922	103	109	116	6,1	6,0
Butikkfunksjonærer	pr. mnd.	619	643	691	737	104	112	119	7,5	6,7
Kommunale tjenestemenn pr. 1. januar	pr. mnd.	..	880	1 006	1 015	14,3	0,9

¹ Til dette kommer kost og losji. ² Medlemsbedrifter i Norsk Arbeidsgiverforening. ³ Ekskl. overingeniører. Inkl. gratiale, provisjon m.v.

går fram av tabell 1. Omfanget og kvaliteten av de statistiske opplysninger av fortjenesten varierer fra næring til næring. Statistikken egner seg derfor ikke særlig godt til å sammenlikne lønnsnivået gruppene imellom. Fra 1957 til 1960 var lønnsstigningen minst for matroser i innenriksfart og for mannlige kontorfunksjonærer i varehandel, begge med 11 prosent, og for tjenestejenter i jordbruket i sommerhalvåret med 9 prosent. Sterkest var stigningen for kontorfunksjonærer i ledende stilling i industrien med 23 prosent. For de fleste gruppene var stigningen mellom 14 og 20 prosent. Fra 1957 til 1960 steg levrekostnadsindeksen med 7,6 prosent.

Arbeidere i jordbruk og skogbruk

Byrådet henter hvert år inn oppgaver over lønnsforholdene i jordbruk og skogbruk. Skjema sendes i januar til fire gårdbrukere i hvert herred med spørsmål om hva som har vært vanlig arbeidslønn for jordbruksarbeidere og skogsarbeidere i driftsåret. For driftsåret 1. april 1960 — 30. mars 1961 bygger statistikken på oppgaver fra om lag 900 gårdbrukere. Oppgavene gjelder månedslønn og daglønn for menn og kvinner i forskjellig slags arbeid og på arbeidsgiverens kost (kontant lønn) eller på egen kost (full lønn). Noen av oppgavene gjelder dagsfortjeneste og stykklønn på akkordarbeid.

Tabell 2. Lønninger i jordbruk og skogbruk.

	1958-59	1959-60	1960-61	Endring fra året for	
				1959-60	1960-61
	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
<i>Jordbruksarbeidere, menn</i>					
Månedslønn på arbeidsgiverens kost:					
Tjenestefolk, sommerhalvåret . . .	472	499	531	5,7	6,4
» vinterhalvåret	420	463	493	10,2	6,5
Fjosrøktene, sommerhalvåret . . .	570	554	575	-2,8	3,8
» vinterhalvåret	564	546	573	-3,2	4,9
Daglønn i slåttonna på arbeidsgiverens kost	28,59	30,32	32,05	6,1	5,7
Daglønn i slåttonna på egen kost . . .	33,63	35,32	37,28	5,0	5,5
<i>Jordbruksarbeidere, kvinner</i>					
Månedslønn på arbeidsgiverens kost:					
Tjenestefolk, sommerhalvåret . . .	294	288	307	-2,0	6,6
» vinterhalvåret	268	263	281	-1,9	6,8
Daglønn i slåttonna på arbeidsgiverens kost	19,34	20,23	21,94	4,6	8,5
Daglønn i slåttonna på egen kost . . .	23,57	24,52	26,59	4,0	8,4
<i>Skogsarbeidere, menn, vinterhalvåret</i>					
Dagsfortjeneste på egen kost:					
Skogsarbeid ¹	35,51	37,85	40,11	6,6	6,0
Skogskjøring (mann og hest) . . .	51,92	54,97	56,72	5,9	3,2
Hogstpris pr. m ³ :					
Barket	17,14	16,82	17,55	-1,9	4,3
Ubarket	11,74	11,40	11,75	-2,9	3,1

¹ For 1958-59 er skogsarbeid oppgitt som daglønn.

Oppgaver over lønn for grøftarbeid og skogsarbeid ble opprinnelig gitt som daglønn. For 1959—60 ble det presisert at dagsfortjenesten skulle oppgis når det var mest vanlig med akkord på slikt arbeid. Det er grunn til å tro at det også tidligere er dagsfortjenesten som har vært oppgitt. For skogskjøring med hest er dagsfortjenesten oppgitt slik som før. Oppgavene over dagsfortjenesten skal omfatte akkordfortjeneste og eventuelt forskjellige tillegg, men feriegodtgjørelse skal ikke tas med.

Tabell 2 viser hovedresultatene av statistikken. Mer detaljerte oppgaver finnes i publikasjonen «Jordbruksstatistikk 1960» (NOS XII 54).

Månedslønnen på arbeidsgivers kost økte med om lag 6,5 prosent fra driftsåret 1959—60 til driftsåret 1960—61 både for menn og kvinner. Daglønnen i slåttonna økte noe mindre for menn, om lag 5,6 prosent og noe mer for kvinner, om lag 8,5 prosent.

Arbeidere i bergverk og industri

Kvartalsstatistikken.

Lønnsutviklingen.

Kvartalsstatistikken utarbeides på grunnlag av summariske oppgaver fra et utvalg av bedrifter over utbetalt lønn og faktisk arbeide timer hvert kvartal i året. Fortjenestetall regnes ut særskilt for voksne menn og kvinner. Etter 1951 er det ikke regnet ut fortjenestetall for formenn og unge arbeidere. I publikasjonen «Lønnsstatistikk 1953» (NOS XI 189) er gjort nærmere rede for denne statistikken.

Resultatene av statistikken for 1960 er gitt i tabell I i tabellverket. Her er også ført opp tallet på utførte timeverk i de bedrifter som er med i statistikken.

Tabell 3. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i ulike industrigrupper. Kr.

	Voksne menn				Voksne kvinner			
	1957	1958	1959	1960	1957	1958	1959	1960
<i>Industri i alt</i>	5,45	5,69	6,19	6,45	3,68	3,84	4,18	4,33
Malmgruver	6,00	6,25	6,68	6,96	—	—	—	—
Næringsmiddelindustri	4,83	5,05	5,48	5,66	3,35	3,51	3,85	3,94
Bryggerier og mineralvannfabr.	5,10	5,30	5,80	5,95	3,62	3,74	4,07	4,15
Tobaksindustri	5,20	5,55	6,01	6,17	4,00	4,23	4,60	4,76
Tekstilindustri	4,87	5,08	5,51	5,65	3,58	3,73	3,99	4,13
Skofabrikker	5,18	5,43	5,98	6,20	3,61	3,72	4,12	4,29
Kledningsindustri	5,01	5,24	5,75	6,02	3,75	3,94	4,28	4,41
Bygningstrevareindustri	5,11	5,32	5,72	5,95	—	—	—	—
Møbel- og annen trevareindustri	5,17	5,34	5,81	6,17	3,63	3,81	4,45	4,73
Treforedlingsindustri	5,43	5,68	6,13	6,38	3,99	4,11	4,51	4,64
Papir- og pappvareindustri	5,82	6,12	6,70	7,06	3,88	4,05	4,35	4,58
Grafisk industri	6,34	6,71	7,29	7,65	3,94	4,15	4,46	4,65
Lær- og lærvareindustri	5,18	5,30	5,81	6,02	3,76	3,86	4,15	4,46
Kjem. og elektrokjem. industri	5,54	5,72	6,18	6,36	3,68	3,83	4,22	4,41
Jord- og steinvareindustri	5,49	5,75	6,22	6,48	3,47	3,69	4,02	4,12
Metallindustri	5,67	5,95	6,52	6,81	4,21	4,37	4,80	5,09

Tabell 3 viser kvartalsstatistikkens oppgaver over den gjennomsnittlige timefortjeneste i 1957—1960 i industri i alt og i de enkelte industrigrupper.

Tabell 4 viser stigningen i den gjennomsnittlige timefortjeneste jamført med stigningen i levekostnadsindeksen.

Tabell 4. Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
1957 = 100.

	Voksne menn			Voksne kvinner		
	1958	1959	1960	1958	1959	1960
Industri i alt	104	114	118	104	114	118
Levekostnadsindeks (1957=100)	105	107	108	105	107	108
Deflatert timefortjenesteindeks ¹ for industri i alt	100	106	110	99	106	109

¹ Deflatert timefortjeneste er indeks for gjennomsnittlig timefortjeneste dividert med levekostnadsindeks (begge med 1 desimal) multiplisert med 100.

Fra 1. mars 1959 ble arbeidstiden satt ned fra 48 timer pr. uke til 45 timer pr. uke med lønnskompensasjon. Den gjennomsnittlige timefortjeneste vil derfor vise sterkere stigning enn årsfortjenesten. Tabell 5 viser beregnet årsfortjeneste for voksne menn i industrien i 1957—1960.

Tabell 5. Beregnet årsfortjeneste i industrien.

	1957	1958	1959	1960
Voksne menn				
Gj.snittlig årsfortjeneste	Kr. 12 284	12 871	13 575	14 055
Årsfortjenesteindeks	100	105	110	114
Levekostnadsindeks	100	105	107	108
Deflatert årsfortjeneste	100	100	103	106

Ved beregningen av årsfortjenesten har en nyttet den gjennomsnittlige timefortjeneste multiplisert med gjennomsnittlig antall utførte timeverk pr. arbeider pr. år etter Norsk Arbeidsgiverforenings statistikk. (Se under avsnittet om arbeidstiden i industrien.) Feriepenger(-lønn) er inkludert i de beregnede årsfortjenester. Den deflaterte timefortjenesteindeks viser for menn en stigning på 10 prosent fra 1957 til 1960, mens den deflaterte årsfortjenesteindeks viser en stigning på 6 prosent.

Den lønnsøking som finner sted og som ikke umiddelbart følger av tariffendringer, blir kalt lønnsglidning. Lønnsglidningen vil være bestemt av en rekke faktorer, f.eks. personlige tillegg i minstelønnsfagene, fastsetting av akkordarbeid, gjennomføring av premielønssystemer o. a. For voksne mannlige arbeidere i industrien har en beregnet tall som belyser lønnsglidningen i etterkrigsårene. Den form tariffoppgjørene har fått i enkelte år gjør at beregningene ikke blir nøyaktige, men nærmest viser størrelsesordenen av lønnsglidningen jamført med den stigning som skyldes tariffendringer.

Tabell 6 viser lønnsøkingen fordelt på tariffbestemt øking og lønnsglidning fra 1. kvartal 1949 til 1. kvartal 1961.

Tabell 6. Lønnsøking pr. år.

	Stigning i øre			Stigning i prosent		
	I alt	Tariff- bestemt lønn- øking	Lønn- glid- ning	I alt	Tariff- bestemt lønn- øking	Lønn- glid- ning
Voksne menn						
1. kv. 1949 — 1. kv. 1950	10	5	5	3,4	1,7	1,7
1. kv. 1950 — 1. kv. 1951	31	20	11	9,8	6,3	3,5
1. kv. 1951 — 1. kv. 1952	45	38	7	13,0	11,0	2,0
1. kv. 1952 — 1. kv. 1953	28	18	10	7,2	4,5	2,7
1. kv. 1953 — 1. kv. 1954	14	—	14	3,3	—	3,3
1. kv. 1954 — 1. kv. 1955	28	13	15	6,5	3,0	3,5
1. kv. 1955 — 1. kv. 1956	21	1	20	4,6	0,2	4,4
1. kv. 1956 — 1. kv. 1957	43	22	21	8,9	4,5	4,4
1. kv. 1957 — 1. kv. 1958	22	2	20	4,2	0,4	3,8
1. kv. 1958 — 1. kv. 1959	55	38	17	10,1	7,0	3,1
1. kv. 1959 — 1. kv. 1960	27	8	19	4,5	1,3	3,2
1. kv. 1960 — 1. kv. 1961	25	1	24	4,0	0,2	3,8

Lønnsglidningen var størst i 1955 og 1956. Fra 1957 har den årlige lønns-
glidning vært mellom 3 og 4 prosent.

Tabell 7 gir en sammenlikning av lønnsnivået i de enkelte industrigrupper.

Tabell 7. Timefortjeneste i de ulike industrigrupper.
Gjennomsnittlig timefortjeneste i industri i alt = 100.

	Voksne menn				Voksne kvinner			
	1949	1952	1959	1960	1949	1952	1959	1960
<i>Industri i alt</i>	100	100	100	100	100	100	100	100
Malmgruver	101	109	108	108	—	—	—	—
Næringsmiddelindustri	91	91	89	88	92	93	92	91
Bryggerier og mineralvannfabr.	95	97	94	92	102	103	97	96
Tobakksindustri	98	98	97	96	102	104	110	110
Tekstilindustri	93	93	89	88	97	97	95	95
Skofabrikker	104	97	97	96	103	100	99	99
Bekledningsindustri	96	95	93	93	102	102	102	102
Bygningstrevareindustri	97	92	92	—	—	—	—
Møbel- og annen trevareindustri	..	95	94	96	..	97	106	109
Treforedlingsindustri	97	101	99	99	103	105	108	107
Papir- og pappvareindustri ...	102	109	108	109	..	105	104	106
Grafisk industri	119	116	118	119	99	101	107	107
Lær- og lærvareindustri	104	98	94	93	..	102	99	103
Kjem. og elektrokjem. industri.	107	103	100	99	99	100	101	102
Jord- og steinvareindustri	101	102	100	100	97	98	96	95
Metallindustri	102	101	105	106	113	111	115	118

I 1960 var fortjenesten for voksne menn høyest i grafisk industri, papir- og pappvareindustri og malmgruver. Fortjenesten var lavest i tekstilindustri og i næringsmiddelindustri. For kvinner lå fortjenesten høyest i metallindustri og

tobakksindustri. Også for kvinner var fortjenesten lavest i næringsmiddelindustri og tekstilindustri.

Ved bruk av tallene i tabell 7 må det tas i betraktning at grunnlaget for forholdstallene er gjennomsnittlig timefortjeneste. I lønningene hvor en har oppgaver for hver enkelt arbeider, har en korrigeret for det forhold at enkelte grupper av arbeidere har kortere fastsatt arbeidstid enn 45 timers uke ved å beregne fortjenesten både pr. faktisk time og pr. time omregnet til 45 timers uke. Som eksempel kan nevnes at i 1960 lå fortjenesten for voksne menn i malmgruver 4,4 prosent lavere pr. omregnet time enn pr. faktisk arbeidstid. I grafisk industri var den tilsvarende forskjell 3,2 prosent, i elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri 2,5 prosent og i treforedlingsindustrien 1,6 prosent.

For bedrifter tilsluttet Mekaniske Verksteders Landsforening har en oppgave over fortjenesten særskilt for fag-, spesial- og hjelpearbeidere. Tabell 8 viser den gjennomsnittlige timefortjeneste for disse tre grupper og fortjenesten for ikke faglærte arbeidere i prosent av fortjenesten for fagarbeidere i en del år.

Tabell 8. Gjennomsnittlig timefortjeneste for voksne menn ved bedrifter tilsluttet M. V. L.¹

	Fag-arbeidere	Ikke faglærte arbeidere			Fortj. for ikke faglærte arbeidere i pct. av fortj. for fagarb.
		I alt	Spesial-arbeidere	Hjelpe-arbeidere	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.
1951.....	3,82	3,62	3,80	3,46	94,8
1952.....	4,32	4,06	4,25	3,88	94,0
1954.....	4,74	4,44	4,65	4,22	93,7
1956.....	5,55	5,08	5,24	4,86	91,5
1958.....	6,23	5,70	5,85	5,50	91,5
1960.....	7,09	6,51	6,73	6,21	91,8

¹ Inkl. overtids- og skifttillegg.

Akkordarbeid og overtidsarbeid.

Kvartalsstatistikken gir opplysninger om antall arbeidde timer på akkord og antall arbeidde timer på overtid.

Tabell 9 viser akkordtimer og overtidstimer i prosent av alle arbeidde timer i enkelte år.

Tabell 9. Omfanget av akkordarbeid og overtidsarbeid¹.

	Voksne menn		Voksne kvinner	
	Akkordtimer ² i prosent av alle arbeidde timer	Overtidstimer i prosent av alle arbeidde timer	Akkordtimer ² i prosent av alle arbeidde timer	Overtidstimer i prosent av alle arbeidde timer
1953.....	49,0	3,3	50,7	1,2
1955.....	54,9	3,2	52,7	1,2
1957.....	52,6	3,0	52,8	1,3
1959.....	51,0	3,0	51,2	1,5
1960.....	51,4	3,3	51,5	1,4

¹ Eksklusive bedrifter tilsluttet Mekaniske Verksteders Landsforening. ² Inklusive timer på premielønt arbeid.

Lønnstillingen 1960—61.

Fullstendig lønnstilling for industriarbeidere har vært holdt i 1950, 1951, 1952, 1955, 1957—58 og 1960—61. I 1954 ble det holdt lønnstilling bare i enkelte industrigrupper.

Lønnstillingene omfatter i prinsippet alle bedrifter med 5 arbeidere og mer. I enkelte industrigrupper med et stort antall små bedrifter (med mindre enn 5 arbeidere) er også mindre bedrifter tatt med. Fordi lønnstillingene nyttes ved tarifforhandlinger, har en ved grupperingen av bedriftene først og fremst fulgt tariffområdene. Innenfor denne rammen har en så langt det har vært mulig gruppert bedriftene i samsvar med Standard for næringsgruppering i offentlig statistikk. I lønnstillingen for 1957—1958 og 1960—61 har en imidlertid også utarbeidd tabeller som viser bedriftstallet, arbeidertallet, gjennomsnittlig stipulert lønn, gjennomsnittlig timefortjeneste i alt, akkordtime- og overtidstimeprosent i industrigrupper etter Standarden for næringsgruppering.

Lønnstillingen 1960—61 bygger på oppgaver fra 8 295 bedrifter med 230 013 arbeidere. I tabell 10 er gitt tallet på bedrifter og arbeidere i de enkelte industrigrupper. Etter beregninger på grunnlag av Folketellingen 1950 og Arbeidsdirektoratets sysselsettingstall, omfatter tellingen om lag 80 prosent av alle industriarbeidere.

Tabell 10. Industriarbeidere med i tellingen.

	Menn	Kvinner	I alt
Voksne arbeidere.....	169 958	41 091	211 049
Arbeidende formenn.....	5 365	397	5 762
Læregutter, lærepiker, hjelpegutter og hj.piker.	10 008	3 194	13 202
I alt.....	185 331	44 682	230 013

Tabell 11. Bedrifter og arbeidere etter industrigrupper.

	Bedrifter	Arbeidere
Malmgruver.....	27	4 549
Næringsmiddelindustri.....	1 799	26 694
Drikkevareindustri.....	49	2 779
Tobakksindustri.....	13	1 146
Tekstilindustri.....	258	12 798
Skotøyindustri.....	132	4 003
Kledningsindustri.....	481	12 422
Bygningstrevareindustri.....	1 206	14 784
Møbel- og annen trevareindustri.....	668	7 333
Treforedlingsindustri.....	84	17 833
Papir- og pappvareindustri.....	109	2 843
Grafisk industri.....	438	8 121
Lær- og lærvareindustri.....	105	1 617
Kjemisk og elektrokjemisk industri.....	379	27 167
Jord- og steinvareindustri.....	382	10 056
Metallindustri.....	2 118	74 934
Gull- og sølvvarefabrikker.....	47	934
I alt.....	8 295	230 013

Oppgaver til lønnstillingen ble innhentet i perioden 2. kvartal 1960 — 1. kvartal 1961. Hver bedrift ga oppgave for ett kvartal. Fordelingen av industrigruppene på tellingskvartal var først og fremst bestemt av tidspunktet for tariffenes utløp. Tellingsresultatene ble publisert kvartalsvis uten tekstlige kommentarer i 5 stensilpublikasjoner:

Lønnstilling 1960: NOS A 26 I. hefte: 2. kvartal 1960, NOS A 27 II. hefte: 3. kvartal 1960. Metallindustri, NOS A 28 III. hefte: 3. kvartal 1960, NOS A 29 IV. hefte: 4. kvartal 1960 og NOS A 36 V. hefte: 1. kvartal 1961.

Stensilpublikasjonene inneholder detaljerte opplysninger om hver industrigruppe. I denne publikasjonen har en gitt en samlet oversikt over tellingsresultatene, og hvor det er mulig, har en også gitt opplysninger om industrien i alt.

Begrepene i lønnstillingen.

Stipulert lønn er den faste, avtalte lønn ved utgangen av tellingskvartalet. For normallønnsfagene vil dette i regelen si tariffens satser og for minstelønnsgruppene den individuelt avtalte time- eller ukelønn. Dersom ukelønn er oppgitt, er denne regnet om til timelønn ved å dividere med 45.

Akkordfortjeneste. I akkordfortjenesten inngår ikke smusstillegg, skifttillegg, akkordavsavnstillegg, produksjonspremie og overtidstillegg.

Timefortjenesten i alt inkluderer all utbetalt lønn med unntak av feriepenger, lønn under sykdom og annet fravær. Verktøygodtgjørelse, kostgodtgjørelse og andre tillegg som etter sin art må regnes som dekning av utgifter som arbeidene selv har hatt, er heller ikke tatt med.

Gjennomsnittlig timefortjeneste pr. omregnet time. For arbeidere med kortere normal arbeidstid enn 45 timer, enten på ordinær dagtid eller i forbindelse med skiftordninger, er faktisk arbeidde timer i kvartalet regnet om til 45 timers basis. Ved utregning av fortjenesten etter dette omregnede timetall, får en et uttrykk for hva timefortjenesten ville vært ved normal arbeidsuke. Timetallet og fortjenesten er ikke regnet om for deltidsarbeidere.

Betaling for bevegelige helgedager. I lønnstillingene til og med 1952, ble betalingen for bevegelige helgedager til ukelønte arbeidere og for 1. og 17. mai til alle arbeidere regnet som et tillegg til årsfortjenesten og under bearbeidningen av lønnsoppgavene utjamnet på de forskjellige kvartaler. Etter endringene i overenskomstene i 1954 om betaling for bevegelige helgedager, kunne denne beregningsmåten ikke lenger nyttes. I lønnstillingene fra og med 1954 er derfor regnet ut særskilt hva betalingen for bevegelige helgedager og 1. og 17. mai faktisk utgjør pr. time i tellingskvartalet for de forskjellige grupper arbeidere.

Driftsarbeidere er arbeidere som ikke deltar direkte i den egentlige produksjonen, f.eks. sjåførere, vaktfolk, reparatører m. v.

Produksjonsarbeidere er i prinsippet arbeidere som direkte er knyttet til produksjonen. Skillet mellom driftsarbeidere og produksjonsarbeidere vil i enkelte tilfelle være uklart. Det kan være stillingsgrupper som i en industrigruppe naturlig hører til driftsarbeidere, men som i andre industrigrupper må regnes som produksjonsarbeidere.

Arbeidende formenn. Arbeidere som ved siden av å delta i produksjonen også er ledere for en avdeling eller et arbeidslag (formann, bas), er i lønnsstatistikken skilt ut som en egen gruppe — arbeidende formenn. Formenn som bare er beskjefliget med planlegging og organisering av arbeidet, betraktes som funksjonærer og skal i prinsippet holdes utenfor. Skillet mellom disse to slags formenn kan være noe flytende.

Hjelpegutter, hjelpepiker, læregutter og lærepiker. Skillet mellom voksne arbeidere og hjelpegutter eller-piker er foretatt i samsvar med aldersbestemmelsene i tariffavtalene. Disse bestemmelsene kan være noe ulike i de enkelte industrigrupper. Som læregutter eller lærepiker er regnet alle som lønnes etter tariffenes læregutt- og lærepikesatser.

Timefortjenesten i ulike industrigrupper.

Tabell II gir opplysning om bedriftstall, arbeidertall, stipulert lønn, akkord-

Tabell 12. Timefortjeneste i de ulike industrigrupper etter Standard for næringsgruppering.

	Be- drif- ter	Ar- bei- dere	Sti- pulert lønn	Gjennom- snittlig timefor- tjeneste i alt ¹	Ak- kord- timer	Over- tids- timer
			Kr.	Kr.	Pet.	Pet.
Menn						
Malmgruver	25	4 113	4,41	6,97 (6,67)	74,6	2,2
Stein-, sand- og grusdrift	57	577	4,78	6,71 (6,70)	46,0	3,4
Mineralbrott	29	590	4,36	7,01 (6,90)	67,8	3,1
Næringsmiddelindustri	1 808	14 733	4,97	5,58	10,7	5,4
Drikkevareindustri	48	1 979	4,65	5,79 (5,78)	36,6	4,1
Tobakksindustri	13	401	4,53	5,99	11,0	4,9
Tekstilindustri	253	4 464	4,60	5,41 (5,39)	33,0	2,6
Bekleddningsindustri	587	3 619	4,69	5,76 (5,73)	43,0	1,7
Treindustri	741	9 935	4,72	5,53 (5,52)	48,0	1,3
Møbel- og innredningsindustri	1 000	8 175	4,70	5,87 (5,86)	49,5	1,6
Treforedlingsindustri	194	17 996	4,61	6,29 (6,19)	28,1	4,0
Grafisk industri	431	5 037	6,65	7,63 (7,41)	2,6	6,3
Lærindustri	82	798	4,65	5,91 (5,90)	52,3	1,8
Gummivareindustri	69	1 961	4,38	6,29	59,1	2,2
Kjemisk industri	250	11 411	4,82	5,94 (5,85)	18,3	3,8
Kull- og mineraloljeforedling	21	431	4,96	6,46 (6,43)	54,9	9,3
Jord- og steinvareindustri	310	7 691	4,60	6,50 (6,44)	57,5	2,9
Primær jern- og metallindustri	107	17 631	4,18	6,93 (6,80)	..	2,7
Jern- og metallvareindustri	417	11 235	4,10	6,62 (6,61)	..	3,4
Maskinindustri	259	6 656	4,23	6,55 (6,53)	..	3,9
Elektroteknisk industri	153	5 619	4,39	6,81 (6,75)	..	3,5
Transportmiddelindustri	1 080	31 587	4,41	6,52	..	3,8
Diverse industri	227	2 092	5,18	6,48 (6,44)	40,6	2,2
Kvinner						
Næringsmiddelindustri	1 808	9 168	3,39	4,51	44,6	3,6
Drikkevareindustri	48	294	3,50	4,03	36,9	2,2
Tobakksindustri	13	666	3,50	4,69	29,6	2,5
Tekstilindustri	253	7 539	3,34	4,06 (4,05)	51,1	0,6
Bekleddningsindustri	587	11 392	3,49	4,25 (4,20)	51,1	0,9
Treindustri	741	138	3,54	4,20	34,5	0,1
Møbel- og innredningsindustri	1 000	202	3,49	4,30	42,3	0,9
Treforedlingsindustri	194	2 450	3,56	4,51 (4,47)	41,6	1,4
Grafisk industri	431	1 458	4,16	4,61 (4,57)	8,9	2,4
Lærindustri	82	340	3,57	4,53 (4,51)	45,8	0,6
Gummivareindustri	69	644	3,15	4,28	73,4	0,3
Kjemisk industri	250	1 378	3,50	4,38 (4,36)	30,1	1,7
Jord- og steinvareindustri	310	677	3,34	4,10 (4,09)	74,2	1,7
Jern- og metallvareindustri	417	1 830	3,30	4,60 (4,59)	..	1,7
Elektroteknisk industri	153	1 451	3,29	5,51 (5,47)	..	0,8
Diverse industri	227	800	3,82	4,45 (4,41)	32,1	1,2

¹ Tallene i parentes viser timefortjenesten i vedkommende gruppe når en regner om time-
tallet for arbeidere med kortere fastsatt arbeidstid enn 45 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

fortjeneste, gjennomsnittlig timefortjeneste, akkordtime- og overtidstimeprosen- ter og tellingskvartal for hver industrigruppe. I de grupper hvor undersøkelsen gjelder samme kvartal, kan lønnsnivåene sammenliknes direkte. For de andre industrigruppene kan lønnsgradning gjøre slike jämføringar mindre gode selv om en korrigerer for den varierende betaling for bevegelige helgedager.

Lønnstillingens fortjenestetall viser for de fleste industrigrupper god overens- stemmelse med kvartalsstatistikkens tall. I enkelte undergrupper er det imidlertid relativt store avvik. Lønnstillingen omfatter 21 flere undergrupper enn kvartals- statistikken. Med den summariske kvartalsstatistikken tar en særlig sikte på å få så aktuelle tall som mulig for lønnsbevegelsen fra kvartal til kvartal, mens hen- sikten med lønnstillingen er å få et bedre uttrykk for lønnsnivået. Dessuten gir den detaljerte opplysninger om lønnsstrukturen innen hver industrigruppe.

Tabell 12 viser den gjennomsnittlige timefortjeneste etter lønnstillingen 1960—61 i de ulike industrigrupper gruppert etter Standard for næringsgruppe- ring i offentlig statistikk. I de industrigrupper som er telt i 2., 4. og 1. kvartal, er alle fortjenestetall regnet om til 3. kvartals nivå ved bruk av kvartalsstatistikkens tall for lønnsbevegelsen i hver industrigruppe.

Lønnsspredningen.

De gjennomsnittlige timefortjenester dekker over store lønnsforskjeller både innen den enkelte industrigruppe og mellom de enkelte stillinger i samme under- gruppe. Da en i lønnstillingen får oppgaver for hver enkelt arbeider, har en ma- teriale til å vise hvordan arbeiderne fordeler seg på de ulike fortjenesteintervaller. Beregningene av lønnspredningen er foretatt på grunnlag av timefortjenesten pr. omregnet time eksklusive betaling for bevegelige helgedager. Tabell 13 viser lønnspredningen for enkelte større industrigrupper.

Tabell 13. Arbeiderne etter timefortjeneste og industrigrupper.

	Arbei- dere	Med timefortjeneste kr.						Gjen- nom- sn. time- fortje- neste ¹ Kr.
		Under 5,00	5,00 — 5,49	5,50 — 5,99	6,00 — 6,49	6,50 — 6,99	7,00 og mer	
		Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	
Voksne menn								
Malmgruver, 2. kv.	4 390	3,2	11,0	17,6	19,7	14,4	34,1	6,61
Slakterier, pølsemakerier, 3. kv.	1 911	21,1	25,3	25,5	15,3	6,5	6,3	5,70
Tekstilindustri, 2. kv.	4 339	32,1	28,9	21,8	10,8	4,2	2,2	5,38
Skofabriker, 2. kv.	1 682	22,7	15,0	15,1	16,5	12,7	18,0	5,94
Kledningsindustri, 4. kv.	1 598	28,2	20,1	16,4	13,6	9,0	12,7	5,73
Sagbruk og høvlerier, 2. kv. .	8 004	36,1	25,1	18,0	12,2	5,1	3,5	5,42
Mobelfabriker, 3. kv.	3 723	30,9	17,8	21,9	13,3	6,8	9,3	5,62
Treforedlingsindustri, 4. kv. .	15 929	7,7	14,5	19,5	23,4	18,5	16,4	6,19
Papir- og pappvareind., 2. kv. Grafisk industri, bokbinderier, 2. kv.	1 229	8,2	10,3	12,6	19,2	18,9	30,8	6,45
5 143	3,7	5,1	8,2	11,5	14,1	57,4	7,24	
Elektrokjemisk og elektrome- tallurgisk ind., 3. kv.	15 227	1,5	7,2	25,7	25,6	17,7	22,3	6,43
Metallindustri, 3. kv.	64 432	6,6	10,6	13,7	16,9	16,0	36,2	6,62

Tabell 13 (forts.). Arbeiderne etter timefortjeneste og industrigrupper.

	Arbeidere	Med timefortjeneste kr.						Gjennomsn. timefortjeneste ¹
		Under 3,50	3,50 — 3,99	4,00 — 4,49	4,50 — 4,99	5,00 — 5,49	5,50 og mer	
		Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Kr.
Voksne kvinner								
Hermetikkfabrikker, 2. kv. . .	4 341	45,8	29,2	13,9	8,2	2,0	0,9	3,72
Tobaksindustri, 3. kv.	666	2,7	16,3	21,3	30,1	16,6	13,0	4,69
Tekstilindustri, 2. kv.	7 525	23,5	32,3	24,1	10,8	5,5	3,8	4,01
Skofabrikker, 2. kv.	1 492	21,3	27,0	19,1	16,2	9,2	7,2	4,14
Kledningsindustri, 4. kv. . . .	9 691	23,0	20,8	20,7	15,3	9,7	10,5	4,25
Treforedlingsindustri, 4. kv. .	1 132	3,7	20,8	20,3	22,8	17,5	14,9	4,69
Papir- og pappvareind., 2. kv.	1 294	12,3	31,1	22,1	13,2	11,3	10,0	4,27
Grafisk industri, bokbinderier, 2. kv.	1 482	9,9	16,8	28,8	20,1	13,4	11,0	4,47
Gummivarefabrikker, 2. kv. . . .	616	10,1	23,5	34,4	23,9	6,5	1,6	4,26
Metallindustri, 3. kv.	3 725	6,3	13,8	19,6	23,3	16,1	20,9	4,92

¹ Gjennomsnittlig timefortjeneste i alt pr. omregnet time eksklusive betaling for bevegelige helgedager, men inklusive overtidstillegg.

Akkordarbeid og arbeid på produksjonspremiebasis.

I industrien nyttes det ulike lønssystemer. Stort sett kan en dele inn disse i tre grupper, tidlønt arbeid, akkordarbeid og arbeid på produksjonspremiebasis. Lønnstillingene gir opplysninger om den gjennomsnittlige timefortjeneste på og omfanget av akkordarbeid og premielønt arbeid. Akkordavsavnstillegg er i lønnsstillingene sett på som et tillegg til tidlønt arbeid og ikke som akkordarbeid.

Premielønn forekommer i en rekke ulike former og under forskjellige betegnelser, f.eks. produksjonspremie, premieakkord, bonus o. l. Produksjonspremieordninger forekommer som regel ved produksjonsområder hvor det er vanskelig å fastsette vanlig akkord. I en del bedrifter vil også driftsarbeiderne omfattes av premiesystemet. I de tilfelle hvor premie blir betalt først etter at en bestemt basisproduksjon er nådd, har en ved bearbeidingen betraktet arbeidet i sin helhet som premielønt arbeid, og alle arbeidstimene, også de som går med til å produsere basismengden, er betraktet som premielønte timer. Da produksjonspremieordningen gjennomgående har karakter av fellesakkord for arbeid som vanligvis ikke kan lønnes på akkordbasis, vil premielønn og akkordlønn i regelen utelukke hverandre ved samme arbeid. Det viktigste unntak fra dette finner en i sementindustrien. Her praktiseres regulær akkord ved enkelte avdelinger, samtidig som alle arbeidere får del i en produksjonspremie som blir beregnet etter den totale produksjon ved bedriften, og som blir utbetalt i forhold til hver enkelt arbeiders timeverkstall.

Grensene mellom akkord, akkordavsavn og produksjonspremie kan være noe flytende, og grupperingen av arbeiderne etter disse lønnsformer må i enkelte tilfelle bli skjønnsmessig.

Tabell 14 viser timefortjenesten for premielønt arbeid og på akkordarbeid og omfanget av disse lønnsformer i en del industrigrupper. En har ikke opplysninger om omfanget av akkordarbeid i bedrifter tilsluttet Mekaniske Verksteders Landsforening, og tallene for metallindustrien og for industri i alt er derfor regnet eksklusive disse bedriftene.

I industrien i alt var i 1960 14,6 prosent av de voksne mannlige arbeidere og 6,7 prosent av de voksne kvinnelige arbeidere helt eller delvis lønt etter premiesystem.

Av arbeide timer var for voksne menn 36,7 prosent akkordarbeid og 14,5 prosent timer med produksjonspremie. For kvinner var tallene henholdsvis 46,8 og 6,4 prosent.

Tabell 14. Timefortjenesten på og omfanget av akkordarbeid og premielønt arbeid.

	Gj.sn. timefortjeneste		Premie-lønte timer i pct. av alle arbeide timer	Arbeide timer på akkord i pct. av alle arbeide timer
	på premie-lønn	på akkord		
	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Voksne menn				
Industri i alt (ekskl. MVL)	14,5	36,7
Malmgruver	∴	6,80	3,7	71,2
Næringsmiddelindustri	∴	∴	8,0	10,6
Handelsmøller	5,48	7,13	21,5	18,6
Sjokolade- og dropsfabrikker	∴	7,25	0,5	58,1
Margarinfabrikker	∴	7,11	74,0	6,3
Drikkevareindustri	∴	∴	38,6	30,1
Vinmonopolet	∴	—	98,1	—
Bryggerier, mineralvannfabrikker	5,22	5,89	24,9	37,1
Tobaksindustri	5,70	6,44	71,5	11,0
Tekstilindustri	5,29	5,56	18,4	33,2
Skotøyindustri	∴	∴	4,7	50,5
Skofabrikker	∴	6,52	4,4	55,3
Kledningsindustri	∴	6,22	3,9	35,9
Bygningstrevareindustri	∴	∴	4,1	44,2
Sagbruk og høvlerier	∴	5,84	0,8	47,2
Bygningsplatefabrikker	5,76	6,39	32,0	44,1
Bygningssekkerier	∴	6,79	0,1	42,9
Treimpregneringsanlegg	—	6,69	—	60,3
Møbel- og annen trevareindustri	∴	∴	0,9	52,1
Møbelfabrikker	∴	6,15	0,6	58,5
Møbelsekkerier	∴	6,94	0,6	49,0
Annen trevareindustri	∴	6,80	1,7	37,8
Treforedlingsindustri	5,53	6,34	46,2	28,6
Papir- og pappvareindustri	6,40	6,96	33,1	22,1
Grafisk industri	∴	8,22	0,3	2,6
Lær- og lærvareindustri	∴	∴	2,3	50,5
Garverier	∴	6,38	3,2	56,0
Lærvarefabrikker	∴	6,81	1,6	45,8
Kjemisk og elektrokjem. industri	∴	∴	14,5	39,6
Gummivarefabrikker	∴	6,34	0,4	65,5
Elektrokjem. og elektrometallurgisk industri	5,76	6,57	14,6	42,5
Olje- og fettraffinerier	5,39	6,46	40,9	27,4
Såpe-, lys- og kosmetikkfabrikker	5,98	6,95	3,2	31,5
Maling- og lakkfabrikker	6,07	7,31	52,3	4,2
Plast- og annen formstoffindustri	5,13	6,25	8,2	46,1
Annen kjemisk industri	5,82	6,69	9,2	29,5
Jord- og steinvareindustri	∴	∴	15,8	57,4
Teglverk	∴	6,09	3,2	57,0
Glassverk	∴	6,76	22,7	60,7
Porselens- og fajansefabrikker	—	6,56	—	87,5
Keramikkfabrikker	∴	5,61	3,1	31,5
Sementvarefabrikker	∴	7,11	34,0	50,5
Steinbrott, -hoggerier	∴	6,83	11,6	48,2
Kvarts- og feltspatbrott	∴	6,59	29,2	43,6
Forskj. jord- og steinvareindustri	6,43	7,05	24,0	63,0
Metallindustri (ekskl. MVL)	∴	∴	7,14	6,7
Gull- og sølvvareindustri	∴	7,77	0,5	50,6

Tabell 14 (forts.). Timefortjenesten på og omfanget av
 akkordarbeid og premielønt arbeid.

	Gj.sn. timefortjeneste		Premie- lønte timer i pet. av alle arbeidde timer	Arbeidde timer på akkord i pet. av alle arbeidde timer
	på premie- lønn	på akkord		
	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Voksne kvinner				
<i>Industri i alt (ekskl. MVL)</i>	6.4	46.8
Næringsmiddelindustri	5.3	40.2
Hermetikkfabrikker	3.99	0.6	49.9
Sjokoladefabrikker	5.36	0.9	69.6
Margarinfabrikker	—	81.3	—
Drikkevareindustri	33.0	34.2
Bryggerier, mineralvannfabrikker	3.93	4.25	25.3	38.1
Tobakksindustri	4.46	5.24	58.2	29.6
Tekstilindustri	3.87	4.29	10.3	51.0
Skotøyindustri	6.8	44.9
Skofabrikker	4.67	6.9	45.3
Kledningsindustri	4.72	1.8	52.2
Mobel- og annen trevareindustri	3.2	41.2
Møbelfabrikker	—	5.01	—	44.4
Annen trevareindustri	5.25	5.1	38.9
Treforedlingsindustri	4.05	5.08	9.3	61.8
Papir- og pappvareindustri	4.83	4.82	13.2	24.3
Grafisk industri	5.70	0.9	9.2
Lær- og lærvareindustri	3.1	40.4
Lærvarefabrikker	5.18	4.5	38.5
Hanskefabrikker	—	4.49	—	40.6
Kjemisk og elektrokjemisk industri	6.6	41.8
Gummivarefabrikker	4.45	0.3	72.8
Sprengstoffabrikker	—	5.03	—	76.3
Såpe-, lys- og kosmetikkfabrikker	4.97	5.17	7.1	35.6
Maling- og lakkfabrikker	4.79	5.40	42.9	12.5
Plast- og annen formstoffindustri	4.68	4.49	0.9	40.7
Annen kjemisk industri	4.44	4.82	0.4	39.6
Jord- og steinvareindustri	0.7	77.0
Glassverk	—	4.68	—	77.8
Porselens- og fajansefabrikker	—	4.22	—	81.4
Metallindustri (ekskl. MVL)	5.34	1.1	69.9
Gull- og sølvvareindustri	6.63	0.4	24.2

Omfanget av akkordarbeid og premielønt arbeid varierer sterkt fra industrigruppe til industrigruppe. For voksne menn er det mest akkordarbeid innen jord- og steinindustri, malmgruver, impregneringsverk og møbelfabrikker og mye premielønt arbeid i margarinfabrikker, tobakksfabrikker, maling- og lakkfabrikker og treforedlingsindustri. For voksne kvinner var omfanget av akkordarbeid størst i jord- og steinvareindustri, metallindustri og sprengstoffabrikker, mens premielønt arbeid hadde størst betydning i margarinfabrikker, tobakksfabrikker og maling- og lakkfabrikker.

Tabell 15 viser tallet på arbeidde timer på akkord og premielønt arbeid i prosent av arbeidde timer i alt i hele industrien og i de enkelte industrigrupper i 1952, 1955, 1957 og 1960. Prosentdelen av premietimer for voksne menn i indu-

strien i alt viste en svak stigning fra 1952 til 1957, men gikk litt tilbake fra 1957 til 1960. Omfanget av akkordarbeid for voksne menn i industrien i alt har gått noe tilbake siden 1955.

Tabell 15. Omfanget av akkordarbeid og premielønt arbeid i enkelte industrigrupper.

	Arbeidde timer på akkord i pct. av alle arbeidde timer				Arbeidde timer med premielønn i pct. av alle arbeidde timer			
	1952	1955	1957	1960	1952	1955	1957	1960
Voksne menn								
Industri i alt ¹	40,3	37,7	36,7	11,2	14,3	15,0	14,5
Malmgruver	64,6	64,5	70,3	71,2	6,3	12,4	7,8	3,7
Næringsmiddelindustri	9,5	8,8	8,1	10,6	2,6	6,8	8,6	8,0
Drikkevareindustri	16,9	29,9	31,7	30,1	49,8	36,2	37,6	38,6
Tobakksindustri	5,9	14,2	12,0	11,0	67,0	69,1	76,0	71,5
Tekstilindustri	29,0	29,2	28,8	33,2	23,9	21,8	22,3	18,4
Skotøyindustri	56,5	57,0	53,3	50,5	0,8	—	2,5	4,7
Kledningsindustri	35,9	32,5	31,8	35,9	5,5	6,2	5,1	3,9
Bygningstrevareindustri	47,6	48,2	47,8	44,2	7,0	4,7	5,5	4,1
Mobel- og annen trevareindustri	..	54,8	54,3	52,1	..	2,9	3,5	0,9
Treforedlingsindustri	27,2	30,0	30,2	28,6	38,7	43,2	44,1	46,2
Papir- og pappvareindustri....	27,1	28,0	20,1	22,1	30,4	32,0	33,5	33,1
Grafisk industri	2,3	2,7	3,0	2,6	0,2	—	0,4	0,3
Lær- og lærvareindustri	44,1	53,3	49,7	50,5	0,8	—	1,7	2,3
Kjem. og elektrokjem. industri.	47,4	50,5	38,1	39,6	16,8	19,5	18,0	14,5
Jord- og steinvareindustri	52,8	56,3	55,7	57,4	22,3	15,3	17,7	15,8
Metallindustri	49,2	48,9	42,6	1,2	2,6	6,6	6,7

¹ Ekskl. bedrifter i MVL.

Tabell 16 viser hvordan akkordarbeiderne fordeler seg på ulike akkordfortjenesteintervaller i de undergruppene hvor en vesentlig del av arbeidet utføres på akkord. For de industrigrupper hvor akkordene kan strekke seg over lengre tidsrom, kan tallet på arbeidere i høyeste og laveste fortjenesteintervall være påvirket av dette. Ikke oppgjorte akkorder vil gi for høyt arbeidertall i laveste gruppe, og akkordoppgjør som har funnet sted i tellingskvartalet, kan gi for mange arbeidere i høyeste lønnsgruppe. Som akkordarbeidere er her regnet alle arbeidere som har hatt akkordarbeid i tellingskvartalet, selv om arbeidet kan ha vært av noe mer tilfeldig art, og uansett arbeidets varighet.

Tabell 16. Arbeiderne i ulike industrigrupper etter akkordfortjeneste.

	Arbeidere med akkord	Med akkordfortjeneste i kr. pr. time							
		Under 5,00	5,00	5,50	6,00	6,50	7,00	7,50	8,00 og mer
		Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Voksne menn									
Malmgruver, 2. kv.	3 572	4,9	8,3	12,8	15,4	16,7	17,4	9,1	15,4
Driftsarbeidere	1 688	5,6	8,1	16,5	18,9	18,7	18,7	6,5	7,0
Produksjonsarbeidere	1 884	4,3	8,4	9,4	12,2	14,9	16,4	11,5	22,9
Sjokoladefabr., 4. kv....	319	1,6	5,3	6,8	10,0	18,5	19,8	11,9	26,1
Tekstilindustri, 2. kv...	1 616	18,3	28,0	31,5	13,7	4,7	1,7	0,9	1,2

Tabell 16 (forts.). Arbeiderne i ulike industrigrupper etter
akkordfortjeneste.

	Arbeidere med akkord	Med akkordfortjeneste i kr. pr. time							
		Under 5,00	5,00 — 5,49	5,50 — 5,99	6,00 — 6,49	6,50 — 6,99	7,00 — 7,49	7,50 — 7,99	8,00 og mer
		Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Skofabrikker, 2. kv. . . .	1 036	8,3	9,2	12,1	20,4	16,7	15,2	8,4	9,7
Kledningsind., 4. kv. . .	664	15,4	13,0	18,7	15,4	9,9	7,5	5,7	14,4
Sagbr., hovlerier, 2. kv.	4 438	9,6	25,7	29,9	18,3	9,2	3,6	1,8	1,9
Bygningspl.fabr., 2. kv.	928	1,8	9,4	19,0	20,1	14,1	12,1	5,6	17,9
Bygn.snekkerier, 3. kv..	1 577	5,1	6,6	18,6	19,9	14,0	9,9	9,0	16,9
Møbelfabrikker, 3. kv. .	2 439	9,0	14,4	30,8	16,9	11,4	7,0	4,4	6,1
Møbelsnekkerier, 3. kv..	375	3,7	9,6	16,0	9,6	15,5	15,7	9,4	20,5
Forskj. trevareind., 3. kv.	662	7,9	12,7	11,6	10,4	8,5	13,7	13,1	22,1
Treforedlingsind., 4. kv.	7 260	4,3	7,9	18,1	20,0	12,4	9,2	5,7	22,4
Driftsarbeidere	2 849	2,2	6,4	18,7	30,1	14,9	7,0	6,5	14,2
Produksjonsarbeidere	4 411	5,6	8,9	17,7	13,6	10,7	10,6	5,1	27,8
Garverier, 3. kv.	318	4,7	10,4	26,1	23,3	8,5	7,5	5,7	13,8
Lærwarefabrikker, 3. kv.	183	6,0	4,9	10,9	13,1	18,6	27,9	14,2	4,4
Gummivarefabr., 2. kv.	1 106	2,0	8,9	17,6	27,6	27,8	9,6	3,5	3,0
Elektrokjem., elektro- metallurgisk industri, 3. kv.	7 830	2,0	7,3	18,3	24,5	17,9	13,3	7,8	8,9
Driftsarbeidere	3 654	2,0	6,2	14,5	24,1	21,5	13,9	8,2	9,6
Produksjonsarbeidere	4 176	2,0	8,2	21,6	24,9	14,8	12,8	7,4	8,3
Sprengstoffabr., 2. kv. . .	448	0,2	8,3	30,1	21,7	13,6	19,9	3,3	2,9
Destillasjonsverk, 3. kv.	200	2,5	2,5	10,0	36,0	11,5	13,5	6,5	17,5
Teglverk, 3. kv.	724	7,6	18,8	24,6	21,3	12,4	10,2	2,2	2,9
Glassverk, 4. kv.	565	2,1	8,7	11,7	25,5	14,1	16,5	8,7	12,7
Porselens- og fajanse- fabrikker, 4. kv.	672	3,9	11,2	11,9	17,7	20,3	20,2	10,5	4,3
Sementvarefabr., 2. kv.	805	6,7	5,6	10,5	13,4	14,2	11,3	11,8	26,5
Kalkbr., kalkverk, 3. kv.	169	3,0	12,4	27,2	23,7	14,2	10,7	4,1	4,7
Kvarts o. a. min.brott, 3. kv.	386	1,0	4,9	10,6	33,2	23,3	10,4	8,1	8,5
Forskj. jord- og stein- industri, 4. kv.	839	0,1	9,3	3,9	8,7	35,4	7,2	8,5	26,9
Voksne kvinner		Under 3,50	3,50 — 3,99	4,00 — 4,49	4,50 — 4,99	5,00 — 5,49	5,50 — 5,99	6,00 — 6,49	6,50 og mer
Hermetikkfabr., 2. kv. . .	2 908	29,4	26,0	21,2	14,6	5,6	1,9	0,7	0,6
Sjokoladefabr., 4. kv. . .	959	0,7	9,9	14,3	16,9	19,0	16,3	9,9	13,0
Tekstilindustri, 2. kv. . .	4 231	9,8	25,3	32,6	16,6	8,4	4,3	1,8	1,2
Skofabrikker, 2. kv. . . .	796	8,7	16,6	18,1	21,8	15,3	8,9	5,3	5,3
Konfeksjonsfabr., 4. kv.	5 307	11,0	13,8	20,2	19,5	15,2	9,4	4,6	6,3
Forskj. trevareind, 3. kv.	181	5,5	1,1	4,4	12,2	48,6	19,9	5,5	2,8
Treforedlingsind., 4. kv.	783	0,5	5,9	12,7	31,7	26,9	12,2	5,2	4,9
Lærwarefabrikker, 3. kv.	166	3,0	7,8	8,4	19,9	21,7	21,1	9,6	8,5
Gummivarefabr., 2. kv.	515	3,3	18,1	39,2	29,5	6,6	2,1	0,4	0,8
Sprengstoffabr., 2. kv. . .	112	—	12,5	19,6	20,5	24,2	7,1	9,8	6,3
Porselens- og fajanse- fabrikker, 4. kv.	513	13,2	28,3	26,7	18,3	9,4	2,5	1,6	—

Overtidsarbeid.

For hele industrien utgjorde i 1960 overtidstimene for voksne menn 3,5 prosent av alle arbeidde timer og for voksne kvinner 1,5 prosent.

I tabell II finnes fullstendige opplysninger om omfanget av overtidsarbeidet

i de ulike industrigrupper og stillinger. I de typiske sesongindustrier som f.eks. fiskeforedlingsindustrien er det relativt mye overtidsarbeid fordi tellingskvar-talet stort sett gjelder høysesongen.

Tabell 17 viser overtidstimeprosentene i en del større industrigrupper etter lønnstillingene 1951, 1955, 1957 og 1960—61.

Tabell 17. Omfanget av overtidsarbeid i enkelte industrigrupper.

	Tellings- kvar-tal	Overtidstimer i prosent av alle arbeidde timer			
		1951	1955	1957	1960
Voksne menn					
<i>Industri i alt</i>	3,7	3,3	3,5
Malmgruver	2. kv.	3,0	3,5	3,5	2,1
Slakterier, pølsemakerier	3. kv.	3,5	3,1	3,3	4,3
Bakerier, konditorier	3. kv.	0,8	1,4	1,4	2,0
Tekstilindustri	2. kv.	2,7	2,4	2,8	2,7
Kledningsindustri	4. kv.	¹ 0,8	1,8	1,6	2,3
Sagbruk, høvlerier	2. kv.	1,0	1,2	1,0	1,2
Møbelfabrikker	3. kv.	6,4	0,8	1,0	1,5
Treforedlingsindustri	4. kv.	6,0	4,6	4,1	3,8
Grafisk industri	2. kv.	4,9	6,6	5,8	6,3
Elektrokjem., elektrometallurgisk industri	3. kv.	² 3,0	2,7	2,4	2,3
Metallindustri	3. kv.	3,5	3,5	3,2	3,6
Voksne kvinner					
<i>Industri i alt</i>	1,3	1,5	1,5
Sjokolade- og dropsfabrikker	4. kv.	1,0	2,3	2,7	4,6
Tekstilindustri	2. kv.	0,5	0,6	0,6	0,6
Skofabrikker	2. kv.	0,4	0,5	0,6	0,8
Kledningsindustri	4. kv.	¹ 0,2	0,6	0,4	0,9
Treforedlingsindustri	4. kv.	0,8	0,9	1,4	0,9
Papir- og pappvareindustri	2. kv.	0,7	1,9	1,4	2,0
Grafisk industri	2. kv.	1,5	1,8	1,4	2,4
Metallindustri	3. kv.	1,1	1,0	1,0	1,5

¹ 3. kvartal. ² 4. kvartal.

Skiftarbeid.

Skiftarbeid praktiseres i en rekke ulike former og i forskjellig omfang i de enkelte industrigrupper. Det kan skilles mellom tre hovedformer av skiftordninger:

a) 2-skiftarbeid, som regel med ett skift på vanlig dagtid og ett ettermiddags- eller kveldsskift. Etter Arbeidervernloven må arbeidstiden her legges mellom kl. 6 og kl. 24. Denne skiftordning praktiseres i større eller mindre omfang i de fleste industrigrupper.

b) Døgnkontinuerlig skiftarbeid, som oftest etter en 3-skiftplan som dreier døgnet rundt, men som blir avbrutt på søn- og helgedager. Denne skiftordning er alminnelig i bl. a. treforedlingsindustrien og i deler av den kjemiske industri.

c) Helkontinuerlig skiftarbeid, som oftest etter en 3-skiftplan eller en 4-skiftplan som dreier døgnet og uken rundt og som ikke avbrytes på søn- og helgedager. Denne skiftordning er vanlig ved bedrifter hvor produksjonsprosessen er av en slik art at den ikke kan avbrytes. Adgangen til å anvende kontinuerlig skiftordning er begrenset i Arbeidervernloven.

Det er i lønningene ikke skilt mellom de to første former for skiftarbeid. Arbeidere som følger disse ordninger, er betegnet som diskontinuerlige skiftarbeidere, mens de som følger den siste ordning, er betegnet som helkontinuerlige

Tabell 18. Skiftarbeidere i industrien.

	Tellingskvartal	Arbeidere	Av disse		Skiftarbeidere i prosent av alle arbeidere
			diskont. skiftarb.	helkont. skiftarb.	
Voksne menn					
<i>Industri i alt</i>		169 958	26 076	11 537	22,1
Malmgruver	2. kv.	4 390	2 564	192	62,8
Filetfabriker, dypfrysing av fisk	1. kv.	961	275	—	28,6
Handelsmøller	3. kv.	1 208	297	—	24,6
Potetmjølfabriker	4. kv.	216	168	—	77,8
Forskjellig næringsmiddelindustri	4. kv.	309	41	—	13,3
Tekstilindustri	2. kv.	4 339	1 149	—	26,5
Sagbruk, høvlerier	2. kv.	8 004	434	—	5,4
Bygningsplatefabriker	2. kv.	1 488	481	206	46,2
Treforedlingsindustri	4. kv.	15 929	5 222	3 923	57,4
Papir- og pappvareindustri	2. kv.	1 229	233	—	19,0
Grafisk industri, bokbinderier	2. kv.	5 143	830	—	16,1
Gummivarefabriker	2. kv.	1 516	479	—	31,6
Elektrokjem. og elektromet. ind.	3. kv.	15 227	1 964	5 459	48,7
Sprengstoffabriker	2. kv.	583	82	28	18,9
Tranraffinerier	1. kv.	248	91	—	36,7
Sildoljefabriker	1. kv.	1 346	633	—	47,0
Olje- og fettraffinerier	3. kv.	1 061	287	50	31,8
Såpe- og lysfabriker	4. kv.	374	23	—	6,1
Maling- og lakkfabriker	3. kv.	741	126	—	17,0
Plast- og annen formstoffindustri	4. kv.	1 073	359	90	41,8
Forskjellig kjemisk industri	4. kv.	583	168	31	34,1
Destillasjonsverk, asfalt- og tjærefabriker	3. kv.	342	73	—	21,3
Teglverk	3. kv.	991	8	118	12,7
Glassverk	4. kv.	916	33	222	27,8
Sementfabriker	2. kv.	1 092	325	224	50,3
Kvarts- og feltspatbrott	3. kv.	694	201	—	29,0
Forskj. jord- og steinvareindustri	4. kv.	1 176	617	81	59,4
Metallindustri	3. kv.	64 432	7 866	797	13,4
Jernverk, valseverk	3. kv.	5 037	2 170	792	58,8
Metallvarefabriker	3. kv.	9 126	1 057	—	11,6
Støperier	3. kv.	3 279	579	—	17,7
Mekaniske verksteder	3. kv.	10 028	499	—	5,0
Stålskipsbyggerier	3. kv.	15 433	1 837	—	11,9
Kabelfabriker	3. kv.	924	478	5	52,3
Flyverksteder	3. kv.	996	278	—	27,9
Voksne kvinner					
<i>Industri i alt</i>		41 091	3 539	—	8,6
Filetfabriker, dypfrysing av fisk	1. kv.	846	312	—	36,9
Kjeks- og flatbrødfabriker	3. kv.	304	109	—	35,9
Sjokolade- og dropsfabriker	4. kv.	1 106	413	—	37,3
Tekstilindustri	2. kv.	7 525	1 436	—	19,1
Treforedlingsindustri	4. kv.	1 132	175	—	15,5
Papirvare- og pappvareindustri	2. kv.	1 294	192	—	14,8
Sprengstoffabriker	2. kv.	130	24	—	18,5
Plast- og annen formstoffindustri	4. kv.	362	66	—	18,2
Metallindustri	3. kv.	3 725	277	—	7,4

skiftarbeidere. Som skiftarbeidere regnes ved lønnstillingen bare dem som har skiftarbeid som regelmessig arbeidsordning.

Tabell 18 viser at i industrien i alt var i 1960 om lag 22 prosent av de voksne mannlige arbeidere og om lag 9 prosent av kvinnene skiftarbeidere.

Tabell 19. Skiftarbeidere i prosent av alle arbeidere.

	1950	1952	1955	1957	1960
Voksne menn					
<i>Industri i alt</i>	20,4	20,4	17,8	20,4	22,1
Malmgruver	53,7	40,6	63,6	62,5	62,8
Handelsmøller	28,9	34,5	27,8	25,2	24,6
Tekstilindustri	43,1	6,1	22,6	24,8	26,5
Treforedlingsindustri	57,0	49,8	51,3	56,0	57,4
Gummivarefabrikker	25,4	15,9	29,0	18,6	31,6
Elektrokjem. og elektromet. industri.	49,6	47,2	48,4	50,5	48,7
Sprengstoffabrikker	19,6	40,3	39,4	33,8	18,9
Olje- og fettraffinerier	40,2	39,6	36,5	38,1	31,8
Glassverk	35,6	28,7	27,6	25,2	27,8
Sementfabrikker	42,0	41,6	45,8	54,0	50,3
Metallindustri	5,5	8,2	10,2	10,6	13,4
Voksne kvinner					
<i>Industri i alt</i>	9,7	6,6	6,0	7,6	8,6
Tekstilindustri	28,6	6,4	16,9	20,3	19,1
Treforedlingsindustri	19,9	2,9	6,1	21,0	15,5

Siden 1950 har skiftarbeiderne i industrien utgjort om lag 20 prosent av alle arbeidere.

Innen de fleste industrigrupper har skiftarbeiderprosenten vært relativt stabil fra år til år. Dette gjelder særlig treforedlingsindustri, elektrokjemisk og elektro-metallurgisk industri, olje- og fettraffinerier og sementfabrikker, hvor bruken av skiftarbeid for en stor del er bestemt av tekniske forhold. I andre industrigrupper har omfanget av skiftarbeid sammenheng med avsetningsforholdene og kan derfor variere mer over tiden. I tekstilindustrien var f.eks. skiftarbeiderprosenten for voksne menn 43,1 prosent i 1950, mens den bare var 6,1 prosent i 1952; i 1960 var tallet steget til 26,5 prosent.

Tabell 20. Helkontinuerlige skiftarbeidere i prosent av alle skiftarbeidere.

	1950	1952	1955	1957	1960
Voksne menn					
Malmgruver	9,2	12,2	7,2	6,5	7,0
Treforedlingsindustri	11,8	11,6	17,4	22,7	42,9
Elektrokjem. og elektromet. industri.	67,3	66,6	70,2	67,7	73,5
Olje- og fettraffinerier	14,5	13,8	27,1	12,8	14,8
Glassverk	80,5	81,9	91,2	89,9	87,1
Sementfabrikker	41,2	42,5	42,3	33,4	40,8

Tabell 20 viser tallet på helkontinuerlige skiftarbeidere i prosent av alle skiftarbeidere i årene 1950, 1952, 1955, 1957 og 1960. I 1960 hadde elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri 73,5 prosent og glassverkene 87,1 prosent av sine skiftarbeidere på helkontinuerlig skiftplan. Sett i forhold til alle voksne mannlige arbeidere i de to gruppene er dette henholdsvis 35,9 og 24,2 prosent.

I tabell 21 er beregnet den gjennomsnittlige timefortjeneste på dagarbeid og skiftarbeid for produksjonsarbeidere i de enkelte industrigrupper. Skiftarbeiderne får som regel et tillegg (skifttillegg) som dels blir gitt som et prosenttillegg, dels som et fast tillegg for alle andre skift enn dagskift.

Tabell 21. Timefortjeneste på dagarbeid og skiftarbeid i en del industrigrupper.

	Tellings- kvartal	Gjennomsnittlig timefortjeneste					
		ved faktisk arbeidstid			beregnet på grunnlag av 45 timers uke		
		Dag- arbeid	Dis- kont. skift- arbeid	Hel- kont. skift- arbeid	Dag- arbeid	Dis- kont. skift- arbeid	Hel- kont. skift- arbeid
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Voksne menn, produksjons- arbeidere							
Malmgruver, arbeidere i dagen	2. kv.	6,16	6,79	6,87	6,14	6,79	6,43
Malmgruver, arbeidere under dagen	2. kv.	7,74	7,70	—	6,99	6,89	—
Filetfabr., dypfrysing av fisk	1. kv.	5,62	6,63	—	5,62	6,63	—
Handelsmøller	3. kv.	5,86	6,02	—	5,86	6,02	—
Sagbruk, hovlerier	2. kv.	5,35	6,14	—	5,35	6,04	—
Bygningsplatefabr.	2. kv.	6,08	6,17	∴	6,08	6,17	∴
Treforedlingsindustri	4. kv.	5,80	5,92	7,12	5,80	5,92	6,65
Tresliperier	4. kv.	5,29	5,55	6,62	5,29	5,54	6,18
Cellulosefabrikker	4. kv.	5,74	6,22	7,11	5,74	6,22	6,64
Papirfabrikker	4. kv.	5,99	5,91	7,18	5,99	5,91	6,71
Elektrokjemisk og elektro- metallurgisk industri	3. kv.	6,50	6,85	6,73	6,48	6,79	6,29
Sprengstoffabrikker	2. kv.	6,54	6,72	6,79	6,53	6,72	6,35
Olje- og fettraffinerier	3. kv.	6,08	6,40	6,92	6,08	6,35	6,46
Plast- og annen formstoffindustri	4. kv.	6,10	6,42	6,52	6,10	6,37	6,09
Sementfabrikker	2. kv.	7,36	7,45	7,39	7,34	7,41	6,91
Metallindustri:							
Jernverk, valseverk	3. kv.	6,91	7,49	7,69	6,91	7,47	7,19
Metallvarefabrikker	3. kv.	6,31	7,19	—	6,30	7,14	—
Stoperier	3. kv.	6,83	7,37	—	6,81	7,21	—
Mekaniske verksteder	3. kv.	6,63	7,42	—	6,62	7,35	—
Stålskipsbyggerier	3. kv.	6,41	7,19	—	6,41	7,18	—

Arbeidere i ulike aldersgrupper.

Første gang alle arbeidere ble gruppert etter alder var i lønstillingen 1957–58. For arbeidere i tekstilindustri, kjemisk og elektrokjemisk industri, ble det beregnet alderstabeller i 1948 og for metallindustri både i 1948 og 1952.

Også ved lønstillingen 1960–61 ble det innhentet opplysninger om arbeidernes fødselsår. For de ulike industrigrupper er materialet gruppert etter alder for voksne menn og voksne kvinner og dessuten for drifts- og produksjonsarbeidere og fag-, spesial- og hjelpearbeidere hvor disse oppdelinger har interesse.

Opplysning om fødselsår mangler for 1,4 prosent av de voksne menn og 1,1 prosent av de voksne kvinner som er med i lønnstillingen 1960—61. Tallet på unge arbeidere i de største industrigrupper går fram av tabell II.

Tabell 22 viser hvordan industriarbeidere i alt fordeler seg på de ulike aldersgrupper. Da aldersgruppene i tabellen spenner over forskjellig antall år, har en for å lette sammenlikningen også regnet ut det gjennomsnittlige antall arbeidere pr. årsklasse.

Tabell 22. Arbeidere i ulike aldersgrupper.

	Menn			Kvinner		
	Arbeidere	Arbeidere pr. årskl.	Prosentfordeling ¹	Arbeidere	Arbeidere pr. årskl.	Prosentfordeling ¹
Unge arbeidere	10 008	—	5,6	3 194	—	7,3
Voksne arbeidere.....	169 958	—	—	41 091	—	—
17—18 år	—	—	—	2 345	1 173	5,4
19—20 »	3 745	1 873	2,1	2 940	1 470	6,7
21—24 »	12 347	3 087	7,0	3 873	968	8,8
25—29 »	18 339	3 668	10,3	3 043	609	6,9
30—39 »	42 188	4 219	23,7	6 992	699	16,0
40—49 »	41 358	4 136	23,3	9 840	984	22,4
50—59 »	31 373	3 137	17,7	8 046	805	18,4
60—69 »	17 314	1 731	9,7	3 385	339	7,7
70 år og mer	971	—	0,6	177	—	0,4
Uoppgitt alder	2 323	—	—	450	—	—
Arbeidere i alt	179 966		100,0	44 285		100,0

¹ Voksne arbeidere med uoppgitt alder er holdt utenfor.

I de yngre aldersklasser finner en relativt flere av kvinnene enn av mennene. 35,1 prosent av kvinnene og 25,0 prosent av mennene var under 30 år. De tilsvarende tall ved lønnstillingen i 1957—58 var henholdsvis 38,2 og 25,8 prosent. Av voksne kvinner er det flest pr. årsklasse i aldersgruppen 19—20 år, mens det for voksne menn er flest i alderen 30—39 år. Gjennomsnittsalderen for voksne menn i industrien er ca. 42 år og for voksne kvinner ca. 38 år.

Det viser seg å være små endringer i alderssammensetningen siden lønnstillingen 1957—58. En større del av kvinnene ved siste telling var over 40 år, mens andelen i aldersgruppene 19—39 år hadde gått tilbake. Den samme utvikling har en også for menn bortsett fra aldersgruppen 21—24 år som viser en svak stigning.

I tabell 24 er aldersfordelingen innen forskjellige industrigrupper ved siste telling sammenliknet med tilsvarende resultater fra tidligere tellinger. Siden 1957 har det vært en relativ stigning i tallet på mannlige arbeidere over 49 år innen alle industrigrupper unntatt tobakksindustrien. Prosentdelen av arbeidere under 30 år har sunket innen enkelte industrigrupper, men steget i andre.

Aldersfordelingen for kvinner viser omtrent samme endring som for menn. Andelen av yngre kvinner har imidlertid gått tilbake i flere industrigrupper siden 1957 enn tilfellet er for menn. Bare innen lær- og lærvareindustri, drikkevare- og tobakksindustri var det fra 1957 til 1960 relativt øking i antall kvinner under 30 år, og bare innen disse to industrigrupper viste prosentdelen av kvinner over 49 år nedgang.

For tekstilindustri, kjemisk, elektrokjemisk industri og metallindustri finnes det oppgaver tilbake til 1948. For alle disse industrigruppene viste prosentdelen

Tabell 23. Arbeiderne etter alder i ulike industrigrupper.

	I alt	Unge arbeidere	Aldersgruppene					
			19-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og over
Menn		Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
<i>Industri i alt</i>	179 966	5,6	9,1	10,3	23,7	23,3	17,7	10,3
Malmgruver	4 458	1,5	4,6	8,6	25,7	28,8	20,1	10,7
Næringsmiddelindustri	15 991	7,0	9,2	9,9	21,9	22,5	18,8	10,7
Slakterier, pølsemakerier ..	2 107	9,5	12,0	14,6	20,9	21,0	15,1	6,9
Meierier, kaseinfabrikker ..	2 556	4,2	11,9	12,3	29,0	22,3	14,8	5,5
Hermetikkfabrikker	1 462	14,2	5,9	6,2	15,6	24,6	19,1	14,4
Filetfabr., dypfrysing av fisk	985	2,5	13,0	8,5	26,7	23,1	18,7	7,5
Fisketilvirk., trandamperier	2 173	5,6	8,6	8,2	20,9	23,8	20,2	12,7
Handelsmøller	1 220	1,0	4,2	5,7	17,1	26,1	26,1	19,8
Bakerier, konditorier	3 087	11,6	7,6	10,4	20,9	20,1	19,2	10,2
Drikkevareindustri	2 423	2,1	8,6	9,7	17,8	25,9	21,3	14,6
Bryggerier og mineralv.fabr.	1 998	2,5	9,1	10,9	19,0	24,4	19,3	14,8
Tobaksindustri	411	2,4	12,0	7,8	20,2	22,7	21,2	13,7
Tekstilindustri	4 544	4,5	9,4	9,2	24,0	23,5	18,3	11,1
Skotøyindustri	2 063	10,0	9,7	10,1	18,8	19,1	19,9	12,4
Skofabrikker	1 877	10,5	10,5	10,8	19,3	18,3	19,1	11,5
Kledningsindustri	1 691	5,6	7,4	9,6	23,5	26,3	17,9	9,7
Bygningstrevareindustri	14 338	3,6	6,9	8,2	23,1	25,6	19,8	12,8
Sagbruk, hovlerier og kassefabrikker	8 254	3,2	6,4	7,1	21,3	25,0	21,9	15,1
Bygningsplatefabrikker	1 551	4,2	8,8	8,5	22,5	27,6	19,9	8,5
Bygningssnekkerier	3 562	4,9	7,6	11,1	28,1	25,4	14,2	8,7
Møbel- og annen trevareind. .	6 410	7,5	9,4	10,3	27,7	24,1	13,4	7,6
Møbelfabrikker	4 018	7,5	9,0	10,6	28,5	26,0	12,8	5,6
Forskjellig trevareindustri .	1 609	7,1	9,2	9,2	25,8	21,2	15,4	12,1
Treforedlingsindustri	16 365	2,7	7,4	7,5	20,3	23,7	22,3	16,1
Papir- og pappvareindustri ..	1 291	4,8	11,2	11,7	25,4	24,7	16,1	6,1
Grafisk industri	5 973	13,9	12,0	12,5	18,6	14,8	17,2	11,0
Lær- og lærvareindustri	923	7,5	8,7	7,9	22,1	25,9	15,4	12,5
Kjem., elektrokjem. industri .	23 858	1,9	7,9	9,0	24,7	26,6	19,8	10,1
Gummivarefabrikker	1 620	6,4	9,0	7,5	26,8	25,8	17,3	7,2
Elektrokjem., elektro-								
metallurgisk industri	15 438	1,4	7,8	9,6	25,0	26,7	19,7	9,8
Sildoljefabrikker	1 376	2,4	8,1	7,8	25,0	22,2	18,6	15,9
Olje- og fettraffinerier	1 065	0,4	1,7	4,3	23,5	34,9	24,3	10,9
Jord- og steinvareindustri	8 987	3,3	7,5	8,7	23,5	24,8	20,7	11,5
Teglverk	1 019	2,7	7,2	6,6	19,1	20,8	23,6	20,0
Sementfabrikker	1 122	2,7	4,1	6,5	23,1	25,4	23,8	14,4
Sementvarefabrikker	1 373	3,9	9,7	11,7	29,1	23,7	16,2	5,7
Metallindustri	69 563	7,5	10,4	12,2	25,1	21,8	14,8	8,2
Jernverk, valseverk	5 216	3,5	9,0	11,8	27,3	25,2	17,0	6,2
Metallvarefabrikker	9 821	7,1	11,2	11,7	27,0	21,3	14,5	7,2
Støperier	3 401	3,7	7,9	9,0	24,3	25,4	18,8	10,9
Mekaniske verksteder	11 027	9,1	11,2	12,9	25,2	19,7	13,1	8,8
Stålskipsbyggerier	16 595	7,0	10,1	12,5	22,3	19,9	16,6	11,6
Elektroteknisk industri	5 522	11,1	12,6	13,5	25,5	19,6	12,4	5,3
Bilverksteder	5 059	13,7	16,5	17,3	25,6	14,4	7,9	4,6
Treskipsbyggerier	1 650	6,1	8,6	10,6	23,5	24,0	15,8	11,4
Militære bedrifter og verkst.	1 007	3,1	6,1	10,0	25,4	26,1	21,0	8,3
Jernbanens verksteder	2 787	0,7	1,6	7,4	28,7	42,1	15,8	3,7
Statens selvstendige militære bedrifter	2 551	7,7	5,3	8,9	24,9	26,1	19,1	8,0
Diverse industri:								
Gull- og sølvvarefabrikker .	677	6,6	6,8	10,2	28,4	20,4	17,3	10,3

Tabell 23 (forts.). Arbeiderne etter alder i ulike industrigrupper.

	I alt	Unge arbeid- dere	Aldersgruppene					
			17-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60 år
			år	år	år	år	år	og over
		Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Kvinner								
<i>Industri i alt</i>	44 285	7,3	20,9	6,9	16,0	22,4	18,4	8,1
Næringsmiddelindustri	9 598	4,5	12,1	4,8	15,8	27,6	23,9	11,3
Hermetikkfabrikker	4 584	5,3	7,5	2,9	12,2	28,2	28,3	15,6
Filetfabr., dypfrysing av fisk	906	6,9	14,6	6,6	21,9	26,8	17,7	5,5
Fisketilv., trandamperier ..	588	1,7	4,6	5,0	17,6	30,3	27,0	13,8
Sjokolade- og dropsfabr. ..	1 141	3,0	28,6	8,7	20,8	24,1	11,2	3,6
Drikkevareindustri	320	1,6	6,9	3,1	10,7	33,2	25,7	18,8
Tobaksindustri	716	7,0	15,1	4,2	21,4	22,6	19,2	10,5
Tekstilindustri	7 901	4,8	22,7	7,5	15,8	21,9	19,2	8,1
Skotøyindustri	1 816	17,0	27,8	7,4	13,5	14,8	13,6	5,9
Kledningsindustri	10 464	7,5	29,7	7,9	14,3	17,9	15,2	7,5
Møbel- og annen trevareind. .	563	7,1	19,3	10,1	19,1	22,9	17,2	4,3
Treforedlingsindustri	1 321	14,3	17,8	5,9	14,6	23,3	17,1	7,0
Papir- og pappvareindustri ..	1 440	10,2	18,0	7,3	18,5	22,4	17,6	6,0
Grafisk ind., bokbinderier ...	1 741	15,0	19,6	7,6	13,9	16,4	17,7	9,8
Lær- og lærvareindustri	620	17,9	24,4	7,7	12,5	19,9	13,3	4,3
Kjem., elektrokjem. industri.	2 634	3,8	14,6	6,5	18,8	28,8	20,6	6,9
Gummivarefabrikker	656	6,1	17,4	8,3	18,1	25,7	18,0	6,4
Såpe- og lysfabrikker	588	4,6	15,8	6,3	17,4	27,8	20,8	7,3
Jord- og steinvareindustri ...	788	7,8	28,2	7,9	15,3	20,8	14,2	5,8
Porselens-, fajansefabrikker	627	6,6	30,8	7,5	13,9	20,0	15,0	6,2
Metallindustri	4 027	7,5	19,3	8,3	20,3	24,8	14,7	5,1
Metallvarefabrikker	2 101	7,6	19,0	8,0	19,8	24,5	15,5	5,6
Annen elektroteknisk ind. .	1 059	7,9	21,4	9,2	19,8	23,1	14,5	4,1
Diverse industri:								
Gull- og sølvvarefabrikker.	223	21,1	18,4	7,6	14,4	16,6	16,1	5,8

Tabell 24. Arbeiderne etter alder.

	I alt	Unge arbeid- dere	Aldersgruppene						
			19-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60 år	
			år	år	år	år	år	og over	
		Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	
Menn									
<i>Industri i alt</i>	1957- 1958	181 074	5,8	8,9	11,1	25,2	22,4	16,8	9,8
»	1960- 1961	179 966	5,6	9,1	10,3	23,7	23,3	17,7	10,3
Malmgruver	1957	5 132	1,6	6,2	11,3	27,5	25,9	17,4	10,1
»	1960	4 458	1,5	4,6	8,6	25,7	28,8	20,1	10,7
Næringsmiddelindustri	1957	17 533	6,2	9,9	10,8	22,7	23,3	17,2	9,9
»	1960	15 991	7,0	9,2	9,9	21,9	22,5	18,8	10,7
Drikkevareindustri	1957	2 299	1,4	7,0	8,8	20,3	28,6	20,2	13,7
»	1960	2 423	2,1	8,6	9,7	17,8	25,9	21,3	14,6
Tekstilindustri	1948	5 123	5,5	14,9	14,3	24,8	20,3	12,0	8,2
»	1957	4 881	4,7	8,1	11,2	25,3	23,0	17,3	10,4
»	1960	4 544	4,5	9,4	9,2	24,0	23,5	18,3	11,1
Skotøyindustri	1957	2 159	8,0	8,9	10,9	18,4	22,2	19,2	12,4
»	1960	2 063	10,0	9,7	10,1	18,8	19,1	19,9	12,4

Tabell 24 (forts.). Arbeiderne etter alder.

		I alt	Unge arbei- dere	Aldersgruppene					
				19-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60 år og over
				år	år	år	år	år	
			Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Kledningsindustri	1957	1 865	4,4	9,2	14,1	26,0	23,2	14,4	8,7
»	1960	1 691	5,6	7,4	9,6	23,5	26,3	17,9	9,7
Bygningstrevareindustri	1957	15 425	3,9	7,2	9,7	25,5	23,6	18,5	11,6
»	1960	14 338	3,6	6,9	8,2	23,1	25,6	19,8	12,8
Mobel- og annen trevareind.	1957	6 777	6,6	9,5	12,9	30,3	22,9	11,2	6,6
»	1960	6 410	7,5	9,4	10,3	27,7	24,1	13,4	7,6
Treforedlingsindustri	1957	15 747	2,1	7,2	7,1	21,9	24,3	22,8	14,6
»	1960	16 365	2,7	7,4	7,5	20,3	23,7	22,3	16,1
Papir- og pappvareindustri	1957	1 098	4,8	7,1	10,9	31,0	26,3	15,4	4,5
»	1960	1 291	4,8	11,2	11,7	25,4	24,7	16,1	6,1
Grafisk industri	1957	5 913	14,0	10,6	13,8	17,0	17,0	16,7	10,9
»	1960	5 973	13,9	12,0	12,5	18,6	14,8	17,2	11,0
Lær- og lærvareindustri	1957	1 181	6,6	8,3	10,9	26,2	25,1	14,6	8,3
»	1960	923	7,5	8,7	7,9	22,1	25,9	15,4	12,5
Kjem., elektrokjem. industri ...	1948	20 120	4,0	11,0	13,6	27,0	21,4	15,3	7,7
»	1957	23 843	1,8	7,9	9,8	26,7	25,8	18,3	9,7
»	1960	23 858	1,9	7,9	9,0	24,7	26,6	19,8	10,1
Jord- og steinvareindustri	1957	8 156	2,5	7,7	9,0	26,0	24,3	19,4	11,1
»	1960	8 987	3,3	7,5	8,7	23,5	24,8	20,7	11,5
Metallindustri	1948	52 061	6,1	15,0	16,5	25,7	17,5	12,4	6,8
»	1952	56 444	10,3	10,2	13,5	26,2	18,7	13,4	7,7
»	1957	67 795	8,4	10,0	12,6	26,4	19,9	14,5	8,2
»	1960	69 563	7,5	10,4	12,2	25,1	21,8	14,8	8,2
Kvinner									
Industri i alt	1957								
»	1958	47 542	6,8	22,8	8,6	17,8	20,9	16,4	6,7
»	1960								
»	1961	44 285	7,3	20,9	6,9	16,0	22,4	18,4	8,1
Næringsmiddelindustri	1957	10 397	5,8	13,0	6,2	18,3	25,7	21,5	9,5
»	1960	9 598	4,5	12,1	4,8	15,8	27,6	23,9	11,3
Tekstilindustri	1948	10 367	12,0	26,7	14,8	18,4	15,7	8,9	3,5
»	1957	8 660	4,2	24,9	9,1	16,6	21,4	16,7	7,1
»	1960	7 901	4,8	22,7	7,5	15,8	21,9	19,2	8,1
Skotøyindustri	1957	2 091	16,9	29,0	9,1	13,3	13,4	13,2	5,1
»	1960	1 816	17,0	27,8	7,4	13,5	14,8	13,6	5,9
Kledningsindustri	1957	11 532	5,0	31,8	9,9	15,9	17,4	13,8	6,2
»	1960	10 464	7,5	29,7	7,9	14,3	17,9	15,2	7,5
Treforedlingsindustri	1957	1 433	10,7	22,5	10,2	18,7	19,1	13,7	5,1
»	1960	1 321	14,3	17,8	5,9	14,6	23,3	17,1	7,0
Papir- og pappvareindustri	1957	1 303	8,6	19,4	7,7	20,5	22,9	17,4	3,5
»	1960	1 440	10,2	18,0	7,3	18,5	22,4	17,6	6,0
Grafisk ind., bokbinderier	1957	1 945	18,6	20,6	8,4	14,7	14,3	16,3	7,1
»	1960	1 741	15,0	19,6	7,6	13,9	16,4	17,7	9,8
Kjem., elektrokjem. industri ...	1957	2 545	3,0	17,6	8,6	22,1	26,9	16,6	5,2
»	1960	2 634	3,8	14,6	6,5	18,8	28,8	20,6	6,9
Metallindustri	1957	4 118	6,9	21,0	9,6	23,3	23,1	12,1	4,0
»	1960	4 027	7,5	19,3	8,3	20,3	24,8	14,7	5,1

av yngre nedgang fra 1948 til 1960. Av menn under 30 år var det i kjemisk og elektrokjemisk industri tilbakegang fra 28,6 prosent i 1948 til 18,8 prosent i 1960 og i metallindustrien fra 37,6 til 30,1 prosent i samme tidsrom. I tekstilindustrien gikk prosentdelen av menn under 30 år ned fra 34,7 prosent i 1948 til 23,1 prosent i 1960 og prosentdelen for kvinner fra 53,5 til 35,0 prosent.

Fortjenesten i ulike aldersgrupper.

Den gjennomsnittlige timefortjeneste for voksne menn i alt viste ved lønnsstillingen 1960—61 en stigning fra kr. 5,31 i aldersgruppen 19—24 år til kr. 6,46 i aldersgruppen 30—39 år. Det er en stigning på ca. 22 prosent. For menn over 40 år viste fortjenesten nedgang med stigende alder, slik at den i aldersgruppen 60—69 år var kr. 6,06 pr. time. Fra 30—39-årsalderen er dette en tilbakegang i fortjenesten på ca. 6 prosent. Voksne kvinner i industrien i alt når den høyeste timefortjeneste i aldersgruppen 25—29 år hvor den var kr. 4,47. Dette svarer til en stigning i fortjenesten fra 19—20-årsalderen på knapt 14 prosent. Fortjenesten går tilbake for kvinner over 30 år. I aldersgruppen 60—69 år var timefortjenesten for voksne kvinner i alt kr. 4,09. Fra 25—29-årsalderen er det en tilbakegang i fortjenesten på ca 9 prosent.

Tabell 25 viser timefortjenesten i de ulike aldersgrupper sett i forhold til gjennomsnittlig timefortjeneste i alt. For hele industrien under ett hadde menn i 30—39-årsalderen den høyeste timefortjeneste med 2,9 prosent over gjennomsnittet for alle voksne menn, mens fortjenesten i alderen 60—69 år lå 3,5 prosent under gjennomsnittet. For kvinner lå fortjenesten i alderen 25—29 år 5,2 prosent over gjennomsnittet for alle voksne kvinner, mens den i aldersklassen 60—69 år lå 3,5 prosent under gjennomsnittet.

Variasjonene i timefortjeneste etter alder i de enkelte industrigrupper er stort sett de samme som for hele industrien. I grafisk industri og meierier kom imidlertid voksne menn opp i den høyeste timefortjeneste først i 50—59-årsalderen. I sjokolade- og dropsfabrikker hadde kvinnene den høyeste timefortjeneste i 40—49-årsalderen, og ved skotøyindustri, papir- og pappvarefabrikker, porselens- og fajansefabrikker i alderen 30—39 år.

Fortjenesten varierer ikke like meget med alderen i alle industrigrupper. Som eksempel kan nevnes at i bygningsplatefabrikker var fortjenesten for voksne menn i alderen 30—39 år bare 9 prosent høyere enn i aldersgruppen 19—20 år, mens tilsvarende stigning innen metallvarefabrikker var 30 prosent. For voksne kvinner i hermetikkindustrien var fortjenesten i 25—29-årsalderen 11 prosent høyere enn i alderen 17—18 år. I tobakksindustrien var det mellom samme aldersklasser en stigning på 24 prosent.

Sammenliknet med lønnsstillingen 1957—58 var det små endringer i den måten fortjenesten varierer med alderen på. (Se tabell 26.)

De endringer som har funnet sted både for menn og kvinner i alt, gikk imidlertid i retning av at fortjenesten varierte mer med alderen ved siste telling enn i 1957—58.

To sett faktorer har betydning når en skal forklare hvorfor timefortjenesten varierer med alderen. På den ene siden har en tariffene og avtalene ellers som fastsetter lønningene etter ulike aldrer, og på den annen side omfanget av tidlønnsarbeid, akkordarbeid, overtid, skiftarbeid og eventuelle andre arbeidsformer.

Tabell 25. Timefortjeneste i ulike aldersgrupper. Gjennomsnittlig timefortjeneste i alt i de enkelte industrigrupper = 100.

	Gj.sn. time- fortj. i alt ¹	Aldersgruppene							
		19-20 år	21-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år og over
Voksne menn	Kr.								
Industri i alt ²	6,28	84,6	94,1	100,5	102,9	102,2	100,0	96,5	90,4
Malmgruver, 2. kv.	6,61	83,5	96,8	100,8	103,8	102,4	97,6	92,1	87,3
Slakterier, pølsemakerier, 3. kv.	5,70	82,8	96,8	97,5	101,8	102,5	101,1	104,4	93,5
Meierier, kaseinfabr., 1. kv.	5,38	89,0	92,6	96,8	98,3	103,0	106,3	105,2	.
Hermetikkfabr., 2. kv.	5,06	84,8	97,2	101,0	103,6	100,8	99,4	97,8	95,8
Filetfabr., dyppfrysing av fisk, 1. kv.	5,86	99,5	102,0	104,4	104,1	98,6	98,0	93,7	.
Fisketilv., trandamperier, 1. kv.	5,21	96,4	98,8	100,6	103,3	101,3	99,2	97,1	94,8
Handelsmøller, 3. kv.	5,93	83,8	90,7	99,7	101,0	102,0	101,0	97,8	95,1
Bakerier, konditorier, 3. kv.	5,57	88,9	96,2	98,6	100,9	101,3	101,4	99,3	102,2
Bryggerier og mineralv.fabr., 3. kv.	5,78	88,4	93,6	99,5	102,2	101,4	102,1	98,6	102,2
Tekstilindustri, 2. kv.	5,37	84,7	93,1	100,6	102,8	101,7	100,0	98,9	95,5
Skofabrikker, 2. kv.	5,94	82,2	91,8	100,0	105,1	102,9	101,2	95,3	87,2
Kledningsindustri, 4. kv.	5,73	81,3	92,5	99,3	104,5	102,4	98,3	94,2	94,6
Sagbruk, hovlerier, 2. kv.	5,41	90,2	95,9	99,1	101,1	101,7	101,3	99,4	96,1
Bygn.platefabr., 2. kv.	6,35	94,3	97,8	98,7	102,5	100,3	101,6	96,2	.
Bygn.snekkerier, 3. kv.	6,01	86,5	93,7	99,2	101,7	101,8	101,5	99,0	93,3
Møbelfabrikker, 3. kv.	5,61	88,6	98,0	101,4	103,7	100,9	97,9	92,9	87,5
Forskj. trevareindustri, 3. kv.	5,99	86,0	95,3	101,2	104,7	100,8	99,0	96,8	82,6
Treforedlingsindustri, 4. kv.	6,19	92,2	97,7	100,0	101,8	101,0	100,2	97,7	91,9
Papir- og pappvareindustri, 2. kv.	6,45	81,2	89,8	98,4	102,0	104,5	101,9	97,7	.
Grafisk ind., bokbinderier, 2. kv.	7,24	77,6	91,7	99,6	100,7	101,5	103,7	102,2	98,3
Gummivarefabrikker, 2. kv.	6,25	82,2	90,2	97,9	101,0	103,8	101,0	95,4	.
Elektrokjem. og elektromet. ind., 3. kv.	6,43	90,2	95,2	101,1	102,5	101,2	99,1	96,1	91,1
Sildoljefabrikker, 1. kv.	5,36	98,3	99,6	100,7	99,8	101,5	99,1	95,5	87,3
Olje- og fettraff., 3. kv.	6,30	.	92,1	101,9	101,6	101,7	97,9	95,6	.
Teglverk, 3. kv.	5,71	93,3	99,1	102,3	101,8	100,0	99,8	98,4	96,3
Sementfabr., 2. kv.	7,12	.	94,7	99,6	103,8	102,4	97,1	96,1	.
Sementvarefabr., 2. kv.	6,55	89,9	94,7	99,4	101,1	102,6	100,8	94,4	.
Jernverk, valseverk, 3. kv.	7,17	85,5	94,3	100,3	102,1	102,1	99,3	95,4	.
Metallvarefabr., 3. kv.	6,34	80,0	92,6	99,5	103,6	102,8	99,5	96,2	90,1
Støperier, 3. kv.	6,80	82,5	90,6	99,1	102,9	104,1	99,9	95,6	91,0
Mek. verksteder, 3. kv.	6,59	79,8	91,2	99,7	102,9	102,9	101,1	98,5	92,0
Stålskipsbyggerier, 3. kv.	6,43	83,8	92,4	99,8	102,8	102,8	101,1	97,7	94,4
Elektroteknisk industri, 3. kv.	6,66	80,6	92,8	100,2	102,7	103,2	101,2	95,9	93,5
Bilverksteder, 3. kv.	6,17	78,6	92,2	101,1	103,2	103,7	103,2	98,9	91,4
Treskipsbyggerier, 3. kv.	5,58	88,7	97,7	102,2	103,4	100,2	99,8	97,5	94,3
Militære bedr. og verksteder, 3. kv.	6,59	.	92,0	99,7	100,8	101,5	100,6	98,2	.
Jernbanens verksteder, 3. kv.	7,87	.	88,6	98,3	100,6	100,9	99,6	100,3	—
Statens selvst. militære bedr., 3. kv.	7,29	75,3	92,0	99,5	101,6	101,8	99,7	97,3	—

Tabell 25 (forts.). Timefortjeneste i ulike aldersgrupper. Gjennomsnittlig timefortjeneste i alt i de enkelte industrigrupper = 100.

	Gj.sn. time- fortj. i alt ¹	Aldersgruppene							
		17-18 år	19-20 år	21-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år
Voksne kvinner	Kr.								
<i>Industri i alt²</i>	4,24	85,6	92,9	100,2	105,2	104,7	103,1	99,5	96,5
Hermetikkfabr., 2. kv.	3,72	92,2	91,4	98,9	102,2	101,1	101,3	100,8	97,3
Filetfabr., dypfrysing av fisk, 1. kv. . .	4,43	102,0	95,0	99,8	106,3	103,8	101,4	96,6	95,5
Fisketilv., trandamperier, 1. kv. . .	3,94	∴	∴	109,1	109,9	99,0	99,2	99,7	96,7
Sjokolade- og dropsfabr., 4. kv. . . .	5,02	88,8	93,6	96,2	100,6	103,4	104,0	103,6	98,8
Tobaksindustri, 3. kv.	4,69	80,6	93,6	94,2	100,0	99,6	101,7	104,1	100,2
Tekstilindustri, 2. kv.	4,01	88,5	93,3	100,2	103,0	104,0	103,5	100,2	97,5
Skotøyindustri, 2. kv.	4,14	79,7	50,0	55,8	103,1	105,8	104,6	101,4	101,4
Kledningsindustri, 4. kv.	4,25	84,2	92,7	100,5	107,8	106,4	105,4	100,7	97,4
Treforedlingsindustri, 4. kv. ³	4,69	91,5	96,4	99,8	105,3	102,3	101,7	96,8	97,2
Papir- og pappvareindustri, 2. kv. . .	4,27	83,4	87,1	94,8	100,7	104,4	103,3	102,3	97,9
Grafisk ind., bokbinderier, 2. kv. . .	4,47	74,5	86,6	97,3	99,8	103,1	103,6	102,9	103,6
Gummivarefabrikker, 2. kv.	4,26	88,0	92,5	96,0	104,5	100,9	102,3	101,2	98,4
Såpe-, lys- og kosmetikkfabr., 4. kv. .	4,27	82,9	85,7	93,4	104,0	101,2	102,8	104,4	103,7
Porselens- og fajansefabr., 4. kv. . .	4,09	83,9	92,7	96,8	104,2	105,1	104,4	105,6	97,6
Metallvarefabrikker, 3. kv.	4,52	84,3	91,2	95,6	101,3	102,0	103,3	101,1	100,9
Elektroteknisk ind., 3. kv.	5,01	77,6	89,0	95,2	101,4	103,0	104,4	103,2	95,6

¹ Omregnet timefortjeneste basert på 45 timers uke eksklusive betaling for bevegelige helgedager. ² Beregnede tall. Industrigrupper som er telt i 2. og 4. kvartal 1960 og 1. kvartal 1961, er omregnet til 3. kvartals nivå 1960 ved hjelp av den løpende kvartalsstatistikk for industriarbeidere. ³ Produksjonsarbeidere.

Tabell 26. Timefortjeneste i ulike aldersgrupper. Gjennomsnittlig timefortjeneste i alt = 100.

	Gj.sn. time- fortj. i alt ¹	Aldersgruppene							
		19-20 år	21-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	
Voksne menn i alt ²	Kr.								
1957-58	5,24	85,1	94,7	100,0	102,3	101,9	100,2	97,1	
1960-61	6,28	84,6	94,1	100,5	102,9	102,2	100,0	96,5	
Voksne kvinner i alt ²									
1957-58	3,52	93,8	100,0	103,1	104,0	102,6	100,3	96,9	
1960-61	4,24	92,9	100,2	105,2	104,7	103,1	99,5	96,5	

¹ Omregnet timefortjeneste basert på 45 timers uke eksklusive betaling for bevegelige helgedager. ² Beregnede tall. Industrigrupper som er telt i 2. og 4. kvartal 1960 og 1. kvartal 1961, er omregnet til 3. kvartals nivå 1960 ved hjelp av den løpende kvartalsstatistikk for industriarbeidere.

Tabell 27 viser omfanget av akkordtimer i ulike aldrer for arbeidere i en del industrigrupper hvor det forekommer mye akkordarbeid. Gjennomgående arbeidet voksne menn mest på akkord i alderen 25-49 år og voksne kvinner i alderen 21-39 år. Innen treforedlingsindustrien hadde kvinnene mest akkordarbeid i alderen 17-29 år.

Tabell 27. Akkordtimer i prosent av alle arbeidde timer etter alder.

	I alt	Aldersgruppene							
		19-20 år	21-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år og over
Voksne menn									
Malmgruver, 2. kv.	71,2	49,2	66,7	74,1	76,5	73,6	67,0	62,2	62,5
Bryggerier, mineralv.fabr., 3. kv. ...	37,1	24,7	35,9	46,8	39,8	39,7	34,0	28,7	19,7
Tekstilindustri, 2. kv.	32,2	27,2	33,8	38,8	37,5	33,0	28,7	28,5	29,4
Skofabrikker, 2. kv.	55,3	38,6	50,0	59,3	65,5	58,9	52,8	44,2	25,6
Kledningsindustri, 4. kv.	35,9	18,7	28,5	33,8	38,5	35,6	37,8	37,0	16,7
Sagbruk, høvlerier, 2. kv.	47,2	28,9	38,3	41,1	46,2	49,0	50,2	51,6	39,6
Bygningssnekkerier, 3. kv.	42,9	20,6	30,4	41,5	45,8	45,3	45,9	45,8	52,6
Mobelfabrikker, 3. kv.	58,5	52,6	54,6	58,5	63,9	62,8	53,4	42,6	24,6
Treforedlingsindustri, 4. kv.	28,6	19,7	25,1	25,6	28,2	30,5	29,8	28,5	12,4
Gummivarefabrikker, 2. kv.	65,5	64,3	53,1	57,8	74,2	70,6	63,3	39,7	32,3
Elektrokjem. og elektromet. ind., 3. kv.	42,5	44,0	40,4	45,4	43,9	40,6	41,5	43,9	52,7
Sementvarefabr., 2. kv.	50,5	47,1	45,0	46,7	52,0	52,3	54,4	38,4	31,6
	I alt	17-18 år	19-20 år	21-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år
Voksne kvinner									
Hermetikfabrikker, 2. kv.	49,9	46,5	44,7	46,5	50,6	51,5	51,2	50,7	46,6
Sjokolade- og dropsfabr., 4. kv. ...	69,6	65,4	69,9	73,2	74,1	70,5	68,3	69,0	66,0
Tekstilindustri, 2. kv.	51,0	43,6	51,3	58,3	58,4	58,0	52,4	46,2	34,6
Skofabrikker, 2. kv.	45,3	38,5	44,7	50,2	60,5	45,4	42,8	41,6	36,4
Kledningsindustri, 4. kv.	52,2	49,4	53,4	57,2	61,5	57,5	54,0	45,1	40,0
Treforedlingsindustri, 4. kv.	61,8	75,6	69,6	64,0	75,8	65,4	62,2	52,2	49,9
Gummivarefabrikker, 2. kv.	72,8	57,8	65,8	72,9	79,9	73,8	75,7	75,5	53,3
Porselens- og fajansefabr., 4. kv. ...	81,4	49,0	76,3	80,0	91,0	87,3	84,8	91,1	84,6

Tabell 28 viser hvordan omfanget av overtidsarbeid varierer med alderen i en del industrigrupper hvor det anvendes relativt mye overtidsarbeid. Det er vanskelig å si noe generelt for hele industrien om hvordan omfanget av overtidsarbeid varierer med alderen.

For unge arbeidere øker den stipulerte lønn i de fleste tariffavtaler med alderen for hvert år eller halvår. For voksne arbeidere har omtrent alle tariffavtaler lønnssetninger som øker etter at arbeideren har vært et visst antall år i faget eller bedriften. I næringsmiddelindustri og for transportarbeidere er det vanlig at tariffsetningene for voksne arbeidere øker etter 1 år og 5 år (hvorav 4 år i bedriften), for kjemisk industri etter et halvt år, 1 år, 3 år og til dels 4 og 5 år, og i tekstilindustrien etter 1 og 2 år. Toppsetningene nås i de fleste tariffavtaler etter 5 år eller tidligere. En arbeiders stipulerte lønn kan også øke ved personlige tillegg. Stort sett vil imidlertid den stipulerte lønn for industriarbeidere stige relativt raskt opp til toppsetningen, som nås i 30-40-årsalderen for deretter å holde seg konstant.

Fortjenesten på akkord beregnes vesentlig på grunnlag av produsert mengde, men den stipulerte lønn vil i mange tilfelle gå inn som et ledd i beregningen. Generelt kan en regne med at fortjenesten vil øke med alderen på grunn av økende dyktighet og erfaring opp til et visst nivå. For de høyeste aldersgrupper må en regne med et noe lavere arbeidstempo og dermed lavere fortjeneste.

Tabell 29 viser hvordan akkordfortjenesten varierer med alderen i en del industrigrupper. Høyeste fortjeneste på akkord i alle grupper som er med i tabellen,

Tabell 28. Overtidstimer i prosent av alle arbeidde timer etter alder.

	I alt	Aldersgruppene							70 år og over
		19-20 år	21-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	
Voksne menn									
Malmgruver, 2. kv.	2.1	1.3	2.4	2.8	2.3	2.1	2.0	1.7	1.4
Konserves- og vinfabr., 3. kv.	10.9	10.5	8.4	10.7	13.3	10.9	10.9	8.9	10.0
Hermetikkfabrikker, 2. kv.	6.5	2.5	4.4	6.6	6.7	6.7	6.2	6.9	7.9
Filetfabr., dypfrysing av fisk	12.6	15.4	11.7	13.2	13.5	13.1	11.8	12.4	1.5
Fisketilvirkere, 1. kv.	9.0	11.4	13.7	9.4	9.3	9.5	9.1	6.9	6.9
Margarinfabrikker, 4. kv.	5.6	3.4	2.0	3.7	5.0	5.8	6.7	6.0	8.6
Bygningsplatefabrikker, 2. kv.	4.7	4.2	3.8	5.2	5.8	5.0	4.1	3.1	2.1
Treforedlingsindustri, 4. kv.	3.8	3.2	3.7	4.3	4.3	3.9	3.6	3.3	2.3
Papir- og pappvareindustri, 2. kv. ..	5.5	2.9	4.7	6.4	5.7	6.1	5.6	3.0	4.2
Grafisk industri, 2. kv.	6.3	5.7	4.9	6.0	6.4	6.9	7.2	5.7	3.6
Maling- og lakkfabrikker, 3. kv.	3.7	1.7	3.5	5.4	3.8	4.0	3.1	2.2	3.5
Tranraffinerier, 1. kv.	4.7	4.4	5.6	6.0	5.1	6.3	4.4	2.3	0.3
Sildoljefabrikker, 1. kv.	11.0	15.2	14.2	11.8	11.2	11.0	9.9	8.7	8.6
Sementvarefabrikker, 2. kv.	3.5	3.5	3.2	3.5	3.8	3.9	3.0	1.9	—
Metallindustri, 3. kv.	3.6	3.0	3.7	4.0	3.9	3.7	3.3	2.4	1.5
	I alt	17-18 år	19-20 år	21-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år
Voksne kvinner									
Hermetikkfabrikker, 2. kv.	3.0	4.6	3.1	3.4	2.5	2.8	3.0	2.9	3.0
Konserves- og vinfabrikker, 3. kv. ..	3.4	1.3	1.7	2.3	2.8	4.2	4.1	3.0	3.3
Filetfabr., dypfrysing av fisk	4.5	2.7	5.3	3.7	3.1	4.5	4.6	5.4	4.6
Fisketilvirkere, 1. kv.	4.8	1.5	2.5	5.6	8.2	6.3	4.8	4.2	3.1

ligger både for voksne menn og voksne kvinner i alderen 25—49 år. For arbeidere under 25 år ligger akkordfortjenesten betydelig under gjennomsnittet, og fra 50-årsalderen er akkordfortjenesten synkende.

Tabell 29. Akkordfortjeneste i ulike aldersgrupper. Gjennomsnittlig akkordfortjeneste i alt i de enkelte industrigrupper = 100.

	Gj.sn. akk.-fortj. i alt	Aldersgruppene							70 år og over
		19-20 år	21-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	
Voksne menn									
Malmgruver, 2. kv.	6.80	89.7	97.8	99.0	101.8	102.4	97.9	93.5	89.0
Bryggerier, mineralv.fabr., 3. kv.	5.89	95.6	97.8	100.8	104.1	100.0	97.5	96.6	98.0
Tekstilindustri, 2. kv.	5.56	89.9	95.3	98.9	101.1	101.1	100.7	100.7	98.9
Skofabrikker, 2. kv.	6.52	91.0	95.1	98.8	102.1	101.1	101.7	95.1	100.3
Kledningsindustri, 4. kv.	6.22	85.4	102.3	103.7	105.5	100.8	96.5	90.2	96.0
Sagbruk, høvlerier, 2. kv.	5.84	93.7	97.4	101.9	101.0	101.2	100.0	97.8	98.6
Bygningssnekkerier, 3. kv.	6.79	93.1	98.1	99.1	101.8	100.4	99.7	96.9	91.9
Møbelfabrikker, 3. kv.	6.15	90.6	99.8	101.6	102.3	99.2	97.6	95.8	95.4
Treforedlingsindustri, 4. kv.	6.34	98.7	98.7	100.6	101.4	100.8	99.5	97.5	94.8
Gummivarefabrikker, 2. kv.	6.34	82.8	92.9	98.4	99.7	102.5	100.9	99.4	.
Elektrokjem. og elektromet. ind. 3. kv.	6.57	88.1	92.1	99.8	102.9	102.3	99.7	95.6	95.3
Sementvarefabrikker, 2. kv.	7.11	91.1	96.8	96.3	100.3	101.8	101.0	98.9	.

Tabell 29 (forts.). Akkordfortjeneste i ulike aldersgrupper. Gjennomsnittlig akkordfortjeneste i alt i de enkelte industrigrupper = 100.

	Gj.sn. akk.-fortj. i alt	Aldersgruppene							
		17-18 år	19-20 år	21-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år
Voksne kvinner	Kr.								
Hermetikfabrikker, 2. kv.	3,99	88,5	88,7	100,8	104,8	102,3	102,3	100,5	95,0
Sjokolade- og dropsfabr., 4. kv. ...	5,36	91,4	94,6	95,7	100,2	104,1	103,9	100,7	99,1
Tekstilindustri, 2. kv.	4,29	90,0	93,2	99,1	101,9	102,1	102,8	100,7	97,9
Skofabrikker, 2. kv.	4,67	81,8	91,2	99,8	97,0	107,5	106,4	101,5	100,0
Kledningsindustri, 4. kv.	4,72	87,1	94,7	101,1	107,4	105,1	104,4	98,3	94,3
Treforedlingsindustri, 4. kv.	5,08	89,4	95,1	101,0	103,1	102,0	101,4	98,6	97,6
Gummivarefabrikker, 2. kv.	4,45	92,6	96,0	97,3	103,1	101,3	100,4	100,2	100,2
Porselens- og fajansefabr., 4. kv. ...	4,22	92,2	93,6	97,6	101,9	103,1	102,8	103,6	94,1

Fortjenestenivået i ulike landsdeler.

Landsinndelingen i lønnstillingen bygger på Standard for handelsområder¹). Som hovedinndeling har en nyttet standardens handelsfelter, men Østre handelsfelt er videre delt opp i 3 områder: Oslo, Oslofjordområdet og Østre handelsfelt ellers. Oslofjordområdet består av hele Vestfold og Østfold fylke unntatt Rømskog; av Akershus inngår Oslo handelsdistrikt (eksklusive Oslo), Drøbak-Ski handelsdistrikt og Lillestrøm handelsdistrikt og dessuten herredene Son, Hvitsten og Vestby; av Buskerud er tatt med Drammen, Holmsbu, Nedre Eiker, Lier, Røyken og Hurum.

Tallet på arbeidere i de ulike kategorier i de forskjellige landsdeler er gitt i tabell 30. Fordelingen av voksne menn og voksne kvinner på landsdeler er omtrent uforandret siden lønnstillingen 1957. I Oslo var det imidlertid en relativ tilbakegang av voksne kvinner fra 24,0 prosent i 1957 til 21,8 prosent i 1960, mens det i Nordre handelsfelt var en øking fra 1,9 prosent i 1957 til 3,0 prosent i 1960.

Tabell 30. Arbeidere og formenn i de enkelte landsdeler.

	Oslo	Oslofjordområdet	Østre handelsfelt ellers	Søndre handelsfelt	Vestre handelsfelt	Midtre handelsfelt	Nordre handelsfelt	Hele landet
Voksne menn.....	27 660	41 778	29 454	10 823	34 192	19 128	6 923	169 958
Driftsarbeidere	4 625	9 466	7 911	2 244	6 760	4 007	1 978	36 991
Produksjonsarbeidere	23 035	32 312	21 543	8 579	27 432	15 121	4 945	132 967
Voksne kvinner.....	8 980	8 527	4 287	1 503	12 744	3 814	1 236	41 091
Driftsarbeidere	366	424	322	61	391	206	27	1 797
Produksjonsarbeidere	8 614	8 103	3 965	1 442	12 353	3 608	1 209	39 294
Arb. formenn, menn	991	1 067	631	330	1 521	560	265	5 365
Arb. formenn, kvinner	122	57	35	15	142	19	7	397
Unge arbeidere, menn	2 164	2 342	1 444	637	2 250	883	288	10 008
Unge arbeidere, kvinner	484	940	515	184	773	221	77	3 194
<i>Arbeidere i alt</i>	<i>40 401</i>	<i>54 711</i>	<i>36 366</i>	<i>13 492</i>	<i>51 622</i>	<i>24 625</i>	<i>8 796</i>	<i>230 013</i>
<i>Bedrifter</i>	<i>1 494</i>	<i>1 581</i>	<i>1 370</i>	<i>533</i>	<i>1 832</i>	<i>1 025</i>	<i>460</i>	<i>8 295</i>
<i>Arbeidere pr. bedrift</i>	<i>27</i>	<i>35</i>	<i>27</i>	<i>25</i>	<i>28</i>	<i>24</i>	<i>19</i>	<i>23</i>

¹ En nærmere redegjørelse for inndelingen i handelsområder er gitt i Statistiske meldinger nr. 11, 1956.

Tabell 31 viser relativ fortjeneste i ulike landsdeler for industrien i alt og for de største industrigrupper. Fortjenesten for voksne menn i industri i alt i Oslo lå 11,1 prosent over gjennomsnittet for hele landet og for voksne kvinner 13,9 prosent over. Fortjenesten i Oslofjordområdet lå også over landsgjennomsnittet både for voksne menn og voksne kvinner. Fortjenesten for voksne mannlige industriarbeidere var lavest i Nordre handelsfelt med 7,3 prosent under landsgjennomsnittet. For voksne kvinnelige industriarbeidere var fortjenesten lavest i Søndre og Vestre handelsfelt med 7,3 prosent under landsgjennomsnittet begge steder. I Nordre handelsfelt var fortjenesten for voksne kvinner lik landsgjennomsnittet. I de øvrige landsdeler lå fortjenesten under landsgjennomsnittet både for voksne menn og voksne kvinner.

Sammenliknet med lønnsstillingen 1957—58 var det i 1960 større ulikhet mellom lønningene i de enkelte landsdeler enn i 1957. Lønningene i Oslo økte forholdsvis sterkere enn i landet ellers.

Tabell 31. Timefortjeneste¹ i ulike landsdeler. Gjennomsnittlig timefortjeneste for hele landet i de enkelte industrigrupper = 100.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. time- fortj. ² for hele lan- det	Gjennomsnittlig timefortjeneste i:						
			Oslo	Oslo- fjord- om- rådet	Østre han- dels- felt ellers	Søn- dre han- dels- felt	Ves- tre han- dels- felt	Mid- tre han- dels- felt	Nor- dre han- dels- felt
		Kr.							
Voksne menn									
<i>Industri i alt</i> ³	169 958	6,28	111,1	102,4	96,3	97,9	94,9	94,4	92,7
Slakterier, pølsemakerier, 3. kv..	1 911	5,70	107,4	100,0	93,3	102,3	102,8	94,4	95,4
Meierier, kaseinfabr., 1. kv.	2 451	5,38	124,7	98,0	94,4	98,1	95,2	93,9	—
Bakerier, konditorier, 3. kv.	2 737	5,57	110,8	102,3	93,7	100,7	94,4	92,8	97,1
Margarinfabrikker, 4. kv.	436	5,97	103,4	103,5	99,5	—	96,1	88,3	96,1
Bryggerier og mineralv.fabr., 3. kv.	1 948	5,78	103,1	98,4	92,7	96,4	102,8	∴	∴
Tekstilindustri, 2. kv.	4 339	5,37	105,0	106,1	94,4	101,1	98,9	95,0	91,2
Skofabr., 2. kv.	1 682	5,94	101,7	106,6	97,1	82,8	92,1	93,1	—
Kledn.ind., 4. kv.	1 598	5,73	106,5	106,6	101,7	119,7	96,3	93,5	98,4
Sagbruk, høvlerier, 2. kv.	8 004	5,41	109,8	104,8	101,3	96,7	89,8	93,7	112,0
Bygn.snekkerier, 3. kv.	3 394	6,01	132,1	106,0	99,3	94,7	91,2	91,0	99,7
Mobelfabr., 3. kv.	3 723	5,61	∴	111,1	102,5	90,0	99,3	89,5	∴
Møbelsnekkerier, 3. kv.	723	6,26	111,0	101,1	102,2	96,6	86,9	82,9	∴
Forskj. trevareind., 3. kv.	1 496	5,99	117,4	104,5	95,7	90,8	87,6	88,8	∴
Papir- og pappvareind., 2. kv. . . .	1 229	6,45	101,9	102,2	94,4	79,4	86,4	81,2	—
Grafisk ind., bokbinderier, 2. kv.	5 143	7,24	105,0	97,5	95,6	95,6	90,9	92,3	93,4
Plast- og annen formstoffind., 4. kv.	1 073	6,27	107,3	102,2	95,5	∴	92,8	97,8	—
Teglverk, 3. kv.	991	5,71	106,0	103,5	98,6	—	94,0	96,8	∴
Sementvarefabr., 2. kv.	1 320	6,55	115,4	102,4	93,6	97,6	93,7	95,1	97,4
Steinbrott og -hoggerier, 3. kv. . .	902	6,18	115,5	104,7	82,7	99,0	102,6	92,6	86,9
Kvarts- og andre mineralbrott, mineralmøller, 3. kv.	694	6,11	—	∴	97,7	103,1	98,4	∴	102,6
Metallvarefabr., 3. kv.	9 126	6,34	107,3	99,1	102,8	98,3	94,3	97,8	∴
Stoperier, 3. kv.	3 279	6,80	112,2	100,3	96,6	103,5	93,1	90,3	77,4
Mek. verk., 3. kv.	10 028	6,59	107,1	102,1	93,0	93,3	92,7	90,1	100,3
Stålskipsbyggerier, 3. kv.	15 433	6,43	114,2	100,5	96,6	96,4	98,4	90,7	92,2
Elektrotekn. ind., 3. kv.	4 910	6,66	103,5	99,1	98,9	∴	93,2	86,2	∴
Bilverkst., 3. kv.	4 375	6,17	116,7	101,5	91,4	93,8	92,2	92,4	92,9

Tabell 31 (forts.). Timefortjeneste¹ i ulike landsdeler. Gjennomsnittlig timefortjeneste for hele landet i de enkelte industrigrupper = 100.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. time- fortj. ² for hele lan- det	Gjennomsnittlig timefortjeneste i:						
			Oslo	Oslo- fjord- om- rådet	Østre han- dels- felt ellers	Søn- dre han- dels- felt	Ves- tre han- dels- felt	Mid- tre han- dels- felt	Nor- dre han- dels- felt
Voksne kvinner		Kr.							
<i>Industri i alt</i> ³	41 091	4,24	113,9	102,1	97,9	92,7	92,7	92,9	100,0
Meierier, kaseinfabr., 1. kv.	500	3,91	118,9	103,3	95,9	98,2	94,6	96,4	98,7
Konserves- og vinfabr., 3. kv. ...	474	3,71	110,2	96,8	103,5	87,6	103,5	93,0	—
Hermetikkfabrikker, 2. kv.	4 341	3,72	..	112,4	—	91,9	98,9	95,2	103,2
Tekstilindustri, 2. kv.	7 525	4,01	109,0	103,7	96,0	95,0	98,8	92,3	93,5
Skofabr., 2. kv.	1 492	4,14	102,7	104,6	97,3	89,4	93,0	90,8	—
Kledningsindustri, 4. kv.	9 691	4,25	109,2	102,8	97,9	94,1	95,8	95,5	105,4
Papir- og pappvareind., 2. kv. ...	1 294	4,27	103,5	102,8	95,8	83,6	87,4	79,4	—
Grafisk ind., bokbinderier, 2. kv.	1 482	4,47	106,3	97,5	86,8	86,1	88,4	87,0	97,8
Såpe-, lys- og kosmetikkfabr., 4. kv.	561	4,27	109,8	98,4	84,1	91,3	—
Plast- og annen formstoffind., 4. kv.	362	4,24	113,9	92,5	99,8	..	92,2	96,9	—
Metallvarefabrikker, 3. kv.	1 943	4,52	108,4	99,6	99,1	90,5	97,6	96,2	..
Elektroteknisk ind., 3. kv.	975	5,01	104,8	95,0	84,6	..	81,4	88,4	—

¹ 1. kvartal gjelder 1961, de øvrige kvartaler 1960. ² Omregnet timefortjeneste basert på 45 timers uke eksklusive betaling for bevegelige helgedager. ³ Beregnede tall. Industrigrupper som er telt i 2. og 4. kvartal 1960 og i 1. kvartal 1961 er omregnet til 3. kvartals nivå 1960 ved hjelp av den løpende kvartalsstatistikk for industriarbeidere.

 Tabell 32. Timefortjeneste¹ i ulike industrigrupper. Gjennomsnittlig timefortjeneste i industri i alt i de ulike landsdeler = 100.

	Hele landet	Oslo	Oslo- fjord- om- rådet	Østre han- dels- felt ellers	Søndre han- dels- felt	Vestre han- dels- felt	Midtre han- dels- felt	Nordre han- dels- felt
Voksne menn								
<i>Industri i alt</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Av dette:								
Slakterier, pølsemakerier	90,8	87,7	88,6	87,9	94,8	98,3	90,7	93,5
Bakerier, konditorier	88,7	88,4	88,6	86,3	91,2	88,3	87,2	93,0
Tekstilindustri	85,5	80,8	88,6	83,8	88,3	89,1	86,0	84,2
Skofabrikker	94,6	86,5	98,4	95,4	80,0	91,8	93,3	—
Kledningsindustri	91,2	87,4	95,0	96,4	111,5	92,6	90,4	96,9
Sagbruk, høvlerier	86,1	85,1	88,2	90,6	85,0	81,5	85,5	104,1
Bygningssnekkerier	95,7	113,8	99,1	98,7	92,5	91,9	92,2	102,9
Møbelfabrikker	89,3	..	96,9	95,0	82,1	93,5	84,7	..
Sementvarefabrikker	104,3	108,3	104,4	101,3	103,9	103,0	105,1	109,6
Grafisk industri	115,3	108,9	109,8	114,4	112,5	110,4	112,6	116,2
Metallvarefabrikker	101,0	97,4	97,7	107,8	101,3	100,3	104,6	..
Stoperier	108,3	109,3	106,1	108,6	..	106,2	103,5	..
Mekaniske verksteder	104,9	101,1	104,7	101,3	100,0	102,5	100,2	113,6
Stålskipsbyggerier	102,4	105,2	100,5	102,6	100,8	106,2	98,3	101,9
Elektroteknisk industri	106,1	98,7	102,6	108,9	..	104,2	96,8	..
Blivverksteder	98,2	103,2	97,4	93,2	94,1	95,5	96,1	98,5

¹ Fortjenestetallene er omregnet til 3. kvartals nivå 1960.

Tabell 32 viser fortjenesten i en del industrigrupper i hver enkelt landsdel sett i forhold til gjennomsnittsfortjenesten for all industri i vedkommende landsdel. Alle fortjenestetall er omregnet til 3. kvartals nivå 1960. De relative lønnsforskjeller mellom industrigruppene som gjelder for landet under ett, gjør seg stort sett gjeldende også innen de enkelte landsdeler.

Timefortjenesten i en industrigruppe i en bestemt landsdel vil avhenge både av hvor stor del av timene som er tidlønsarbeid, akkordarbeid, arbeid på produksjonspremie, skiftarbeid og andre arbeidsformer og av den stipulerte lønn, fortjeneste på akkord og overtid-, skift- og andre tillegg.

Tabell 33. Akkordtimer og overtidstimer i prosent av alle arbeidde timer etter landsdel.

	Hele landet	Oslo	Oslo-fjordområdet	Østre handelsfelt ellers	Søndre handelsfelt	Vestre handelsfelt	Midtre handelsfelt	Nordre handelsfelt
Akkordarbeid								
Voksne menn								
<i>Industri i alt (eksklusive metallindustri)¹</i>	35,2	25,8	42,4	30,0	42,6	36,5	30,1	40,4
Bryggerier og mineralv.fabr.,								
3. kv.	37,1	44,5	34,3	22,3	14,0	54,0
Tekstilindustri, 2. kv.	33,2	28,9	34,5	28,5	24,7	36,4	23,4	23,3
Skofabrikker, 2. kv.	55,3	39,1	57,8	56,7	..	57,2	54,6	..
Kledningsindustri, 4. kv.	35,9	32,0	38,2	31,2	..	35,5	38,4	..
Sagbr., høvlerier, 2. kv.	47,2	69,9	57,4	54,1	25,8	6,8	33,4	35,6
Bygn.platefabr., 2. kv.	44,1	..	47,8	21,6	63,3	..	25,5	..
Bygn.snekkerier, 3. kv.	42,9	78,2	46,3	41,0	31,2	36,6	34,1	53,0
Møbelfabrikker, 3. kv.	58,5	..	60,3	65,6	26,5	62,3	46,6	..
Treforedlingsind., 4. kv.	28,6	..	39,0	19,2	16,7	..	9,9	..
Plast- og annen formstoffind.,								
4. kv.	46,1	19,7	53,2	44,5	..	32,0	52,0	..
Teglværk, 3. kv.	57,0	73,2	68,7	35,7	57,2	..
Sementvarefabr., 2. kv.	50,5	33,2	42,0	58,8	58,7	54,6	67,3	59,5
Steinbrott og -hoggerier, 3. kv. ..	48,2	66,9	58,8	34,8	..	10,1	36,1	..
Voksne kvinner								
<i>Industri i alt (eksklusive metallindustri)</i>	45,6	40,6	48,7	47,6	41,0	46,8	46,3	46,7
Hermetikkfabrikker, 2. kv. ...	49,9	..	66,5	48,8	31,7	51,6
Tekstilindustri, 2. kv.	51,0	53,0	49,6	54,6	31,5	53,2	48,0	38,0
Skofabrikker, 2. kv.	45,3	25,6	44,9	50,5	31,1	46,0	52,0	..
Kledningsindustri, 4. kv.	52,2	44,2	51,0	52,1	42,0	54,3	63,1	49,3
Papir- og pappvareind., 2. kv. ..	24,3	8,8	47,6	15,8	..	2,6
Lærwarefabrikker, 3. kv.	38,5	42,5	52,1	..	68,5	2,9
Såpe-, lys- og kosmetikkfabr.,								
4. kv.	35,6	46,4	34,7	6,2	37,0	..
Overtidsarbeid								
Voksne menn.	3,5	4,2	3,5	2,7	2,9	3,6	3,1	5,4
Voksne kvinner	1,5	1,9	1,1	1,1	0,7	1,3	1,6	4,2

¹ Tallene for industri i alt er gitt eksklusive metallindustri da en mangler opplysninger om akkordarbeid for Mekaniske Verksteders Landsforening.

Overtidstimeprosentene i de ulike landsdeler som er gitt i tabell 33, viser liten variasjon fra landsdel til landsdel og har trolig ingen betydning når det gjelder å forklare lønnsforskjellene landsdelene i mellom.

Omfanget av akkordarbeid i ulike landsdeler for industri i alt (eksklusive metallindustri) og for en del industrigrupper hvor det nyttes mye akkord er gitt i tabell 33. Omfanget av akkordarbeid for hele industrien (eksklusive metallindustri) er lavest i Oslo. For voksne menn er 25,8 prosent av arbeidde timer i Oslo utført på akkord, mens gjennomsnittet for hele landet er 35,2 prosent. En relativt større del av arbeiderne i Oslo enn i landet ellers arbeider i industrigrupper hvor akkordarbeid er lite brukt, som f.eks. i grafisk industri. Høyest akkordtimeprosent har Søndre handelsfelt og Oslofjordområdet med henholdsvis 42,6 og 42,4 prosent.

Tabell 34 viser akkordfortjenesten i ulike landsdeler for de samme industrigrupper som tabell 33. For flere av de industrigrupper som er med i tabellen, er akkordfortjenesten for voksne menn høyest i Oslo. Ingen av de andre handelsfelter skiller seg ut med spesiell lav eller høy akkordfortjeneste. For voksne kvinner er akkordfortjenesten gjennomgående høyest i Oslo og Oslofjordområdet.

Tabell 34. Akkordfortjeneste etter landsdel.

	Hele landet	Oslo	Oslofjordområdet	Østre handelsfelt ellers	Søndre handelsfelt	Vestre handelsfelt	Midtre handelsfelt	Nordre handelsfelt
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Voksne menn								
Bryggerier og mineralv.fabr., 3. kv.....	5,89	5,86	5,86	5,89	5,89	5,91	∴	—
Tekstilindustri, 2. kv.....	5,56	5,86	5,75	5,03	5,57	5,55	5,21	5,59
Skofabriker, 2. kv.	6,52	6,87	6,95	6,31	∴	5,88	6,09	—
Kledningsindustri, 4. kv.....	6,22	6,68	6,58	6,89	∴	6,02	5,71	∴
Sagbruk, høvlerier, 2. kv.	5,84	6,11	5,94	5,88	5,81	5,72	5,46	∴
Bygn.platefabr., 2. kv.	6,39	∴	6,30	6,60	6,42	∴	5,82	—
Bygn.sneggerier, 3. kv.	6,79	8,36	7,08	6,55	6,62	6,22	5,99	6,52
Møbelfabriker, 3. kv.	6,15	∴	6,89	6,16	5,72	6,04	5,60	∴
Treforedl.industri, 4. kv.	6,34	—	6,28	6,25	7,25	∴	6,97	∴
Plast- o. a. formstoffind., 4. kv.	6,25	6,25	6,28	5,89	∴	6,42	6,58	—
Teglverk, 3. kv.	6,09	6,36	6,24	∴	—	5,57	5,87	∴
Sementvarefabr., 2. kv.	7,11	8,60	7,44	6,64	7,15	6,62	6,98	7,03
Steinbrott og -hoggerier, 3. kv..	6,83	7,59	6,99	5,59	∴	6,32	7,03	∴
Voksne kvinner								
Hermetikkfabriker, 2. kv.	3,99	∴	4,57	—	∴	3,90	3,89	3,96
Tekstilindustri, 2. kv.....	4,29	4,69	4,40	4,05	4,39	4,23	3,85	4,20
Skofabriker, 2. kv.	4,67	4,96	4,91	4,54	3,90	4,32	4,17	—
Kledningsindustri, 4. kv.	4,72	5,17	4,91	4,72	4,64	4,55	4,36	5,11
Papir- og pappvareind., 2. kv. .	4,82	5,23	4,79	4,21	∴	4,15	∴	—
Lærvarefabriker, 3. kv.	5,18	5,55	5,28	∴	4,22	4,86	∴	—
Såpe-, lys- og kosmetikkfabr., 4. kv.....	5,17	5,14	5,32	∴	∴	5,45	4,63	—

Gjennomsnittlig timefortjeneste for all industri i en bestemt landsdel vil avhenge både av hvor sterkt de ulike industrigrupper er representert der og av fortjenesten i de enkelte industrigrupper i landsdelen. For å få et inntrykk av hvor mye ulikheten i næringsstrukturen i industrien fra landsdel til landsdel betyr for

Tabell 35. Prosentvis fordeling av industriarbeiderne i de ulike landsdeler etter industrigruppe.

	Hele landet	Oslo	Oslo-fjord-området	Østre handelsfelt ellers	Søndre handelsfelt	Vestre handelsfelt	Midtre handelsfelt	Nordre handelsfelt
Voksne menn								
<i>Industri i alt</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Slakterier, 3. kv.	1,1	1,4	0,4	1,0	0,9	1,4	1,6	2,5
Meierier, 1. kv.	1,4	1,6	0,5	1,6	1,1	1,6	2,6	—
Fisketilvirkere, 1. kv.	1,2	0,1	—	—	—	1,8	2,2	14,4
Bakerier og konditorier, 3. kv. .	1,6	2,4	1,1	1,1	1,5	2,0	1,5	1,9
Bryggerier og mineralv.fabr., 3. kv.	1,1	2,8	0,8	0,6	0,8	1,0	0,7	1,0
Tekstilindustri, 2. kv.	2,6	0,9	1,7	0,8	3,1	7,1	1,5	1,1
Skofabriker, 2. kv.	1,0	0,4	1,8	1,0	0,3	1,1	0,5	—
Sagbruk, hovlerier, 2. kv.	4,7	0,9	4,0	11,7	3,9	0,7	9,9	1,2
Bygn.snekkerier, 3. kv.	2,0	0,9	1,7	3,3	1,7	2,0	2,4	1,9
Møbelfabriker, 3. kv.	2,2	—	1,1	1,9	2,9	6,3	1,1	0,3
Treforedl.industri, 4. kv.	9,4	—	19,9	17,1	14,1	0,6	4,5	—
Grafisk industri, 2. kv.	3,0	10,5	1,1	0,9	1,3	2,8	1,5	1,8
Elektrokjem. og elektromet. ind., 3. kv.	9,0	0,4	1,1	19,8	19,3	13,4	9,2	6,1
Sildoljefabriker, 1. kv.	0,8	—	—	—	0,8	0,9	2,3	7,5
Metallindustri, 3. kv.	37,9	57,4	39,7	23,6	29,5	40,8	33,8	19,9
Andre industrigrupper	21,0	20,3	25,1	15,6	18,8	16,5	24,7	40,4
Voksne kvinner								
<i>Industri i alt</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Hermetikkfabriker, 2. kv. ...	10,6	0,2	5,5	—	9,3	23,8	11,7	19,3
Filetfabr., og dypfrysing av fisk, 1. kv.	2,1	—	—	—	1,4	0,7	6,1	41,2
Tekstilindustri, 2. kv.	18,3	9,0	16,4	12,4	24,8	30,5	10,0	12,4
Skofabriker, 2. kv.	3,6	1,0	9,0	6,8	1,3	2,1	1,8	—
Kledningsindustri, 4. kv.	23,6	23,4	19,2	32,6	17,8	21,7	37,5	7,6
Treforedl.industri, 4. kv.	2,8	—	8,2	6,4	5,1	0,5	0,7	—
Papir- og pappvareind., 2. kv. .	3,1	5,2	6,5	2,0	2,2	0,9	1,0	—
Grafisk industri, 2. kv.	3,6	10,5	1,1	0,9	1,3	2,2	2,0	1,8
Metallindustri, 3. kv.	9,1	15,8	9,9	15,2	4,1	4,2	5,5	0,5
Andre industrigrupper	23,2	34,9	24,2	23,7	32,7	13,4	23,7	17,2

fortjenestenivået, har en i tabell 35 beregnet hvordan industriarbeiderne i hver enkelt landsdel fordeler seg prosentvis på de viktigste industrigrupper.

Flere av de industrigrupper hvor gjennomsnittsfortjenesten er forholdsvis høy er sterkest representert i Oslo. Av voksne menn i industrien i Oslo var således 10,5 prosent sysselsatt i grafisk industri og 57,4 prosent i metallindustrien mot henholdsvis 3,0 prosent og 37,9 prosent for hele landet. Industrigrupper med forholdsvis lav gjennomsnittsfortjeneste som sildoljefabriker og fisketilvirkere er sterkest representert i Nordre handelsfelt.

For kvinnene er forholdet annerledes. Av alle voksne kvinner sysselsatt i industri i Nordre handelsfelt arbeidet 41,2 prosent i filetfabriker mot 2,1 prosent for hele landet. Denne industrigruppen har forholdsvis høy gjennomsnittsfortjeneste, og dette forklarer antakelig den relativt høye fortjenesten for voksne kvinner i industrien i alt i Nordre handelsfelt. De industrigrupper hvor gjennomsnittslønnen er lavest for kvinner, er hermetikkfabriker og tekstilindustri. Begge er

meget utbredt i Vestre og til dels Søndre handelsfelt. I disse landsdeler er også fortjenesten for voksne kvinner i industrien i alt lavest. Det er således tydelig sammenheng mellom gjennomsnittsfortjenesten og næringsstrukturen i en landsdel.

Fortjenestenivået under ulike organisasjonsforhold.

Organisasjonsforholdene er en av de mange faktorer som bestemmer lønnsnivået. Tabell 36 viser fordelingen av bedrifter og arbeidere etter bedriftenes organisasjonsforhold.

Tabell 36. Bedrifter og arbeidere etter bedriftenes organisasjonsforhold.

	Bedrifter	Voksne arbeidere	Gjennomsnittlig arbeidertall pr. bedrift
Bedrifter i NAF	3 229	146 355	45
Bedrifter i andre arbeidsgiverforeninger	482	6 142	13
Bedrifter i Den Koop. Tarifforening og Norsk Arbeiderpresse	138	1 261	9
Andre private bedrifter med tariffavtale	1 884	30 245	16
Private bedrifter uten tariffavtale	2 437	13 825	6
Kommunale bedrifter ikke tilsluttet arbeidsgiverforeninger	54	1 463	27
Statsbedrifter ikke tilsluttet arbeidsgiverforeninger ...	71	11 758	166

Som statsbedrifter er her regnet bedrifter som staten er eneieier av, og aksjeselskaper hvor staten eier mer enn 50 prosent av aksjene såfremt bedriften ikke står tilmeldt en arbeidsgiverforening. De kommunale og fylkeskommunale bedrifter er slike som kommunen eller fylket er eneieier av. Aksjeselskaper er gruppert som private bedrifter selv om kommunene har aksjemajoriteten. Også de kommunale bedrifter som er medlemmer av en arbeidsgiverforening, er gruppert under denne. Det er små endringer i fordelingen av bedrifter etter organisasjonsforhold siden 1957. Av alle bedrifter som er med i lønnstillingen 1960, var 38,9 prosent medlemmer av NAF og PAF mot 36,0 prosent i 1957. Det relative antall bedrifter uten tariffavtale var uforandret i de to årene, nemlig 29,9 prosent i 1957 og 29,4 prosent i 1960.

Tabell 37 viser den gjennomsnittlige timefortjeneste for voksne menn i de forskjellige organisasjonsgrupper i enkelte industrigrupper i prosent av gjennomsnittsfortjenesten i alt i vedkommende gruppe. Timefortjenesten ved bedrifter i NAF og PAF ligger gjennomgående høyere enn timefortjenesten ved andre bedrifter. Timefortjenesten ved bedrifter uten tariffavtale ligger til dels betydelig lavere enn ved bedrifter med avtale. En av årsakene til dette er at bedrifter uten tariffavtale gjennomgående er noe mindre enn de øvrige bedrifter.

I tabellen er det ikke gitt tall særskilt for kommunale bedrifter og statsbedrifter. Dette skyldes at en del av de kommunale og statlige bedriftene er konsentrert i enkelte industrigrupper, f.eks. spørveienes verksteder, jernbanens verksteder, militære bedrifter, slik at en ikke har sammenlikningsgrunnlag med private bedrifter i samme industrigruppe. Andre kommunale og statlige bedrifter er spredt på mange industrigrupper med så få bedrifter på hver at en av denne grunn

ikke kan gi tall særskilt for dem. I disse industrigruppene er oppgavene for kommunale og statlige bedrifter bearbeidd sammen med andre bedrifter med avtale.

Tabell 37. Timefortjeneste etter bedriftenes organisasjonsforhold. Gjennomsnittlig timefortjeneste innen hver industrigruppe = 100.

	Gj.snittl. timefortjeneste i alt ¹	Bedrifter i Norsk Arbeids-giverforening	Bedrifter i andre arbeids-giverforeninger	Bedrifter i den Koope-rative Tariff-forening	Andre bedrifter med tariff-avtale	Bedrifter uten tariff-avtale
	Kr.					
Voksne menn						
Slakterier, pølsemakerier	5,70	103,2	—	96,8	97,9	91,4
Meierier	5,38	—	100,6	—	92,2	94,4
Hermetikkfabrikker	5,06	96,6	—	—	103,8	99,0
Bakerier, konditorier	5,57	100,4	—	102,3	97,3	95,0
Tekstilindustri	5,37	100,6	—	—	97,6	94,4
Skofabrikker	5,94	102,0	—	—	98,8	89,2
Kledningsindustri	5,73	101,9	—	—	97,4	95,1
Sagbruk, høvlerier	5,41	103,3	101,5	—	98,0	92,6
Bygningssnekkerier	6,01	107,5	104,8	—	98,3	88,7
Møbelfabrikker	5,61	102,3	—	—	100,9	94,5
Papir- og pappvareindustri	6,45	101,2	—	—	98,1	89,6
Grafisk industri	7,24	99,2	—	² 97,9	104,7	95,7
Plast- og annen formstoffind. ...	6,27	99,7	—	—	105,3	103,3
Sementvarefabrikker	6,55	104,3	—	—	96,0	92,5
Metallvarefabrikker	6,34	100,3	—	—	99,2	98,1
Stoperier	6,80	100,6	—	—	95,1	90,3
Mekaniske verksteder	6,59	100,2	—	—	99,7	98,6
Elektroteknisk industri	6,66	99,8	—	—	102,1	94,7
Treskipsbyggerier	5,58	..	95,2	—	114,2	96,2
Bilverksteder	6,17	102,8	—	—	92,5	94,5
Karosserifabrikker	6,17	102,6	112,2	—	93,7	87,7
Voksne kvinner						
Meierier	3,91	—	100,8	—	..	96,9
Hermetikkfabrikker	3,72	97,8	—	—	103,5	94,1
Tekstilindustri	4,01	100,2	—	—	99,5	98,5
Skofabrikker	4,14	100,0	—	—	101,0	93,5
Kledningsindustri	4,25	101,6	—	—	99,3	92,9
Papir- og pappvareindustri	4,27	100,7	—	—	97,9	98,8
Grafisk industri	4,47	99,6	—	² 107,4	104,3	93,7
Plast- og annen formstoffind....	4,24	99,8	—	—	104,7	109,2
Metallvarefabrikker	4,52	100,4	—	—	98,2	109,3
Elektroteknisk industri	5,01	99,4	—	—	102,8	95,2

¹ Gjennomsnittlig timefortjeneste for 45 timers uke (omregnet timefortjeneste) eksklusive betaling for bevegelige helgedager. ² Norsk Arbeiderpresse.

Fortjenesteforhold for driftsarbeidere.

Av voksne mannlige arbeidere som var med i denne lønnstillingen, var 36 991 eller 22 prosent driftsarbeidere. Tallet på driftsarbeidere er relativt størst ved de større bedrifter og bedrifter med stort kapitalutstyr. Små bedrifter og bedrifter med relativt lite kapitalutstyr finner det oftest ikke lønnsomt å ansette egne arbeidere til f.eks. vakhold og reparasjon av maskiner og bygninger.

Tabell 38 viser timefortjenesten for de viktigste driftsarbeiderstillinger. Den gjennomsnittlige timefortjeneste for dem som er telt i andre kvartaler enn 3. kvartal, er her omregnet til 3. kvartals nivå ved hjelp av endringene i kvartalsstatistikkens tall for gjennomsnittlig timefortjeneste for voksne menn i industrien.

Tabell 38. Gjennomsnittlig timefortjeneste. 3. kvartal 1960.

	Arbeidere	Gj.snittlig timefortj. ¹	Akkord-timer	Overtids-timer
		Kr.	Pct.	Pct.
<i>Driftsarbeidere, voksne menn i alt</i>	36 991	6,16 (6,14)	28,3	4,4
Av disse:				
Lagerarbeidere	4 916	5,77	14,4	3,7
Sjåfører (ikke provisjonslønte)	4 719	5,78	17,2	6,2
Kranførere	927	6,76 (6,71)	22,5	4,5
Vaktmenn	899	5,72 (5,62)	5,5	3,5
Fyrbøtere	614	5,81 (5,76)	14,2	7,2
Maskinister	616	6,07 (5,96)	21,5	5,9
Elektrikere	1 708	6,74 (6,70)	27,8	5,1
Mekanikere o. l., faglærte	2 013	6,50 (6,48)	33,7	5,0
Smeder	278	6,17 (6,15)	39,8	3,0
Bilmekanikere, faglærte	225	6,56	29,4	5,6
Sveisere, faglærte	540	6,65	41,2	4,4
Snekkere, faglærte	2 017	6,22	35,8	2,7
Blikkenslagere, faglærte	74	6,35	29,4	3,1
Rørleggere, faglærte	647	6,60 (6,57)	35,4	4,5
Murere, faglærte	390	6,61 (6,59)	43,9	3,1
Malere, faglærte	668	6,30	36,5	3,3
Reparatører, uspesifiserte	2 929	6,51 (6,47)	29,7	5,4
Hjelparbeidere for fagarbeidere	1 876	6,04 (6,02)	29,7	3,6
Stein-, jord- og sementarbeidere	938	6,22	53,4	3,1
Laboranter	515	6,26 (6,13)	22,5	2,2

¹ Tallene i parentes viser timefortjenesten i vedkommende gruppe når en regner om time-tallet for arbeidere med kortere fastsatt arbeidstid enn 45 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

Tabell 39 viser timefortjenesten for enkelte driftsarbeidere i industrien under ett sammenliknet med tilsvarende stillinger i metallindustrien og i andre næringsgrupper.

For fagarbeidere i byggevirksomhet ligger fortjenesten vesentlig høyere enn for de tilsvarende arbeiderstillinger i industrien. Denne forskjellen i fortjeneste skyldes delvis at arbeiderne i byggevirksomhet har mer akkordarbeid enn driftsarbeidere i industrien. En må imidlertid regne med at driftsarbeiderne i industrien har mer stabil sysselsetting og at forskjellen i årsfortjenesten derfor neppe er så stor som fortjenestetallene i tabell 40 viser.

Fra 1957—58 til 1960—61 steg timefortjenesten for snekkere og malere i byggevirksomhet og i industrien like meget, om lag 18 prosent, mens murerens timefortjeneste steg noe sterkere i byggevirksomhet enn i industrien.

Tariffmessig vil driftsarbeiderne i regelen være knyttet til den industrigruppe de arbeider i, og ikke til det fagområde de tilhører.

I tabell 40 har en gitt tall for gjennomsnittlig timefortjeneste i enkelte industrigrupper med relativt lavt, middels og høyt lønnsnivå. I de fleste grupper har driftsarbeiderne høyere fortjeneste enn produksjonsarbeiderne. Som tidligere nevnt er det relativt flere driftsarbeidere ved store bedrifter enn ved små, og

Tabell 39. Timefortjeneste for en del driftsarbeidere i industri i alt sammenliknet med tilsvarende stillinger i metallindustri og i andre næringsgrupper. 3. kvartal 1960.

	Gj.snittlig timefortj. ¹	Akkord- timer
	Kr.	Pct.
Sjåfører og lagerarbeidere		
i industrien	5,77	15,8
ved grossist- og spedisjonsfirmaer	5,42	10,0
Elektrikere		
driftsarbeidere i industrien i alt	6,74 (6,70)	27,8
produksjonsarbeidere i metallindustrien	7,37	..
ved elektriske installasjonsfirmaer	7,71	79,8
Smeder		
driftsarbeidere i industrien	6,17 (6,15)	39,8
produksjonsarbeidere i metallindustrien	6,63	..
Bilreparatører		
driftsarbeidere i industrien	6,56	29,4
produksjonsarbeidere ved bilverksteder	6,19	18,7
Snekkere, tømrere		
driftsarbeidere i industrien	6,22	35,8
ved håndverksbedrifter i byggevirkosomhet	7,04	90,3
Murere		
driftsarbeidere i industrien	6,61 (6,59)	43,9
ved håndverksbedrifter i byggevirkosomhet	8,88	95,6
Malere		
driftsarbeidere i industrien	6,30	36,5
ved håndverksbedrifter i byggevirkosomhet	8,11	91,6

¹ Tallene i parentes viser timefortjenesten i vedkommende gruppe når en regner om timefortjenesten for arbeidere med kortere fastsatt arbeidstid enn 45 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

da lønningene har en tendens til å ligge høyere ved store bedrifter, vil den relativt gunstige fortjeneste for driftsarbeidere delvis skyldes dette forhold. I metallindustrien, malmgruver og sementfabrikker ligger fortjenesten for driftsarbeidere noe lavere enn fortjenesten for produksjonsarbeidere. Når det gjelder metallindustrien, må tas i betraktning at det der er en større prosent fagarbeidere enn i de fleste andre industrigrener. For malmgruver og sementfabrikker kan det ha betydning at flere produksjonsarbeidere enn driftsarbeidere har skiftarbeid.

Tabell 40. Timefortjeneste¹ for driftsarbeidere etter stilling og industrigruppe. Gjennomsnittlig timefortjeneste for produksjonsarbeidere = 100.

	Meierier, kasein-fabr.	Hermetikk-fabr.	Bryggerier, mineralvann-fabr.	Tekstil-ind.	Sagbruk og høvlerier	Treforedlings-ind.	Metall-ind.	Elektrokjem. ind.	Malmgruver ²	Sementfabr.
Voksne menn										
Driftsarbeidere ..	112	107	107	100	102	102	94	101	99	99
Av disse:										
Lagerarbeidere.	100	102	102	96	100	96	90	98	93	..
Sjåfører,										
fastlønnte	106	109	103	101	100	97	91	106	102	99
Kranførere	—	—	—	—	100	107
Laste- og lossearbeidere	—	—	—	—	—	108	—	101	98	97
Vaktmenn	106	93	..	86	85	90
Fyrbøtere	102	99	103	..	96	—
Elektrikere	110	..	106	108	106	100	108
Mekanikere o.l.,										
faglærte	116	102	107	105	104	104	98	99
Smeder, fagl.	—	99	..	105	92	..
Bilmekanikere,										
faglærte
Snekkere, fagl.	108	102	101	103	103	102	97	99
Rorleggere,										
faglærte	—	107	108	103
Malere, faglærte	112	101	105	101	94	..
Reparatører,										
uspes.	107	..	107	111	..	101	..
<i>Timefortj. Kroner</i>										
Prod.arbeidere ...	5,14	5,30	5,55	5,72	5,66	6,20	6,67	6,41	6,95	7,44
Driftsarbeidere ..	5,78	5,65	5,94	5,74	5,80	6,30	6,24	6,45	6,86	7,38

¹ Gjennomsnittlig timefortjeneste for 45 timers uke (omregnet timefortjeneste) inklusive betaling for bevegelige helgedager. ² Arbeidere i dagen.

Arbeidstiden for industriarbeidere.

På grunnlag av lønnstillingene har en beregnet den *normale* arbeidstid pr. uke for arbeidere i industri og bergverk. Med normal arbeidstid menes den arbeidstid som er fastsatt ved lov, tariffavtaler, personlig overenskomst eller sedvane. Normal arbeidstid pr. uke svarer til den arbeidstidsangivelse som vanligvis nyttes i Arbeidervernloven og tariffavtalene. Tabell 41 viser den normale arbeidstid pr. uke for voksne menn og kvinner i enkelte industrigrupper.

Etter endringslov av 28. nov. 1958 i Arbeidervernloven skulle den alminnelige arbeidstid fra 1. mars 1959 til og med 29. februar 1960 være 46½ timer pr. uke, fra 1. mars 1960 skulle arbeidstiden gjennomsnittlig være 45 timer i uken. Ved fellesoppgjøret mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge i 1958 ble imidlertid partene enige om at den ordinære effektive arbeidstid skulle settes ned til 45 timer i uken fra 1. mars 1959. Arbeidstiden for lønnstakere som fra før hadde 45 timer eller mindre pr. uke, ble ikke satt ned.

Den normale arbeidstid var om lag den samme i 1951 og i 1957. Fra 1957 til 1960 var det en nedgang i arbeidstiden for menn på 2,6 timer og for kvinner på 2,7 timer pr. uke.

Tabell 41. Normal arbeidstid i timer pr. uke.

	Voksne menn			Voksne kvinner		
	1951	1957	1960	1951	1957	1960
<i>Industri i alt</i>	47,5	47,3	44,7	47,6	47,4	44,7
Bergverk	44,7	44,9	43,2
Bakerier og konditorier	45,8	45,6	44,8	47,6	47,6	44,6
Sjokolade- og dropsfabrikker ...	47,1	47,1	45,0	46,7	47,3	45,0
Margarinfabrikker	47,5	47,7	45,0	47,7	47,8	45,0
Bryggerier og mineralvannfabr. .	47,9	47,9	44,9	48,0	48,0	45,0
Tekstilindustri	47,2	47,1	44,9	47,2	47,2	44,9
Kledningsindustri	47,9	47,3	44,6	45,3	46,9	44,3
Mobelfabrikker	47,8	47,8	44,9	47,3	47,8	44,9
Treforedlingsindustri	47,2	46,6	44,2	47,8	47,6	45,0
Grafisk industri, bokbinderier ..	45,5	45,4	43,7	47,7	47,3	44,6
Elektrokjemisk og elektrometall- urgisk industri	47,3	45,8	43,8
Maling- og lakkfabrikker	47,9	47,9	45,0	47,9	47,9	45,0
Plast- og annen formstoffind.	46,5	44,6	..	46,5	44,8
Keramikkfabrikker	48,0	47,5	45,0	47,9	46,6	45,0
Forskj. jord- og steinvareindustri	46,8	47,0	44,6	48,0	47,7	45,0
Metallindustri	47,8	44,9	..	47,7	44,9

Av de industrigrupper som er tatt med i tabell 41, er den normale arbeidstiden for menn lavest i bergverk, grafisk industri og elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri. I disse gruppene hadde allerede tidligere en stor del av arbeiderne kortere arbeidstid enn 45 timer pr. uke. Arbeidere under dagen i berg-

Tabell 42. Faktisk arbeidstid i timer pr. uke for industriarbeidere.

	Arbeidstid pr. kalenderuke		Arbeidstid pr. uke uten bevegelige helge- og høytidsdager	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
1959 gj.snitt, året	39,6	35,4	40,8	36,5
» 1. kv.	41,1	36,6	43,3	38,6
» 2. »	39,5	35,9	41,1	37,3
» 3. »	35,8	31,0	35,8	31,0
» 4. »	42,0	38,1	43,1	39,1
1960 gj.snitt, året	39,3	34,9	40,3	35,8
» 1. kv.	41,2	37,0	41,7	37,5
» 2. »	38,3	33,9	41,5	36,7
» 3. »	36,2	31,0	36,2	31,0
» 4. »	41,5	37,8	42,0	38,3

verk har lovbestemt 40 timers uke, og helkontinuerlige skiftarbeidere har 42 timers uke.

Fra 1. kvartal 1957 har Byrået beregnet løpende kvartalstall for faktisk arbeidstid på grunnlag av oppgaver som Norsk Arbeidsgiverforening henter inn fra sine medlemsbedrifter over timeverk i alt og arbeidertall i forbindelse med den kvartalsvise lønnsstatistikk.

Tallene omfatter voksne arbeidere, arbeidende formenn og unge arbeidere. Statistikken omfatter også deltidsarbeidere og arbeidere som har hatt permisjon (også på grunn av driftstans). Kvartalsoppgavene viser den faktiske ukentlige arbeidstid pr. kalenderuke og pr. uke uten bevegelige helge- og høytidsdager.

Faktisk arbeidstid pr. kalenderuke får en ved å dividere det faktiske timetall pr. arbeider som er registrert i kvartalet med antall uker i kvartalet. Den faktiske arbeidstid pr. kalenderuke vil variere sterkt fra kvartal til kvartal på grunn av ferie, høytidsdager og de bevegelige helgedager. En kjenner fordelingen av disse dagene på kvartalene, og en har beregnet arbeidstiden pr. uke eksklusive disse dager i hvert kvartal. Tabell 42 viser faktisk arbeidstid pr. kalenderuke og pr. uke uten de bevegelige helge- og høytidsdager i de ulike kvartaler. En har ikke opplysninger om hvordan arbeidernes ferie fordeler seg over året. De lave tall i 3. kvartal viser imidlertid at feriene er sterkt konsentrert i dette kvartalet.

På årsbasis kan en beregne faktisk arbeidstid pr. full uke uten ferie eller andre fridager ved å dividere det årlige timeverkstall pr. arbeider med tallet på fulle uker i året. I 1960 var det 27 ferie- og fridager (18 feriedager, 7 helgedager og 1. og 17. mai). Ferie- og fridager utgjør altså $4\frac{1}{2}$ uker pr. år, og en får da $47\frac{1}{2}$ fulle arbeidsuker i året (mot 52 kalenderuker).

Tabell 43 viser faktisk arbeidstid pr. kalenderuke og pr. full uke for menn og

Tabell 43. Faktisk arbeidstid i timer pr. uke, på grunnlag av oppgaver fra Norsk Arbeidsgiverforening.

	Pr. kalenderuke				Pr. full uke ¹			
	Menn		Kvinner		Menn		Kvinner	
	1959	1960	1959	1960	1959	1960	1959	1960
<i>Industri i alt</i>	39,6	39,3	35,4	34,9	43,4	42,9	38,8	38,1
Malmgruver	37,2	37,2	40,7	40,6
Næringsmiddelindustri	41,0	40,7	32,2	32,7	44,9	44,4	35,3	35,7
Slakterier og pølsemakerier ..	40,8	41,1	36,5	35,8	44,7	44,8	40,0	39,1
Bakerier og konditorier	40,2	39,6	35,4	36,2	44,0	43,2	38,8	39,5
Sjokolade- og dropsfabr.	41,7	41,5	35,7	35,1	45,7	45,3	39,1	38,3
Bryggerier og mineralvannfabr.	41,1	40,9	35,7	36,4	45,0	44,6	39,1	39,7
Tobakksfabrikker	39,1	40,0	34,1	34,1	42,8	43,6	37,3	37,2
Tekstilindustri	39,9	39,5	35,3	34,3	43,7	43,1	38,6	37,4
Skofabrikk	39,4	38,9	35,7	36,0	43,1	42,4	39,1	39,3
Kledningsindustri	40,1	39,3	36,2	35,5	43,9	42,9	39,6	38,7
Bygningstrevareindustri	40,1	39,5	43,9	43,1
Sagbruk, høvlerier	39,3	38,7	43,0	42,2
Mobel- og annen trevareind. ..	39,1	39,2	35,9	36,1	42,8	42,8	39,3	39,4
Treforedlingsindustri	41,5	41,5	37,2	37,4	45,4	45,3	40,7	40,8
Papir- og pappvareindustri ...	40,3	40,4	35,2	34,7	44,1	44,1	38,5	37,9
Grafisk ind., bokbinderier	40,6	40,7	37,6	37,3	44,4	44,4	41,2	40,7
Lær- og lærvareindustri	39,5	39,1	34,3	33,9	43,2	42,7	37,5	37,0
Kjemisk og elektrokjem. ind ...	39,2	38,4	35,5	35,1	42,9	41,9	38,9	38,3
Gummivarefabrikker	40,9	39,6	37,1	36,1	44,8	43,2	40,6	39,4
Elektrokjemisk og elektro- metallurgisk industri	38,3	37,1	41,9	40,5
Olje- og fettraffinerier	41,2	40,8	35,3	34,4	45,1	44,5	38,6	37,5
Såpe-, lys- og kosmetikkfabr.	41,0	41,9	34,2	34,0	44,9	45,7	37,4	37,1
Maling- og lakkfabr.	41,1	40,5	37,5	37,4	45,0	44,2	41,1	40,8
Jord- og steinvareindustri	39,1	38,6	35,9	35,9	42,8	42,1	39,3	39,2
Teglverk	39,6	38,8	43,4	42,3
Porselens-, fajanse- og kera- mikkfabrikker	41,9	39,9	36,1	36,0	45,9	43,5	39,5	39,3
Sementvarefabrikker	39,6	38,5	43,4	42,0
Kvarts- og feltspatbrott ...	39,2	38,9	42,9	42,4
Metallindustri	39,0	38,9	36,3	35,6	42,7	42,4	39,7	38,8

¹ Pr. uke uten ferie og andre fridager.

kvinner i ulike industrigrener og en del industrigrupper. Materialet omfattet i 1960 om lag 115 000 menn og 28 000 kvinner.

For industri og bergverk i alt var den faktiske arbeidstid pr. full uke 42,9 timer for menn og 38,1 timer for kvinner. En av årsakene til at den ukentlige arbeidstid for kvinner ligger vesentlig lavere enn for menn er at det er relativt flere deltidsarbeidere blant kvinner.

Jamføring av gjennomsnittlig timefortjeneste i Norge, Danmark, Finland og Sverige.

I tabell III er gitt en oversikt over den gjennomsnittlige timefortjeneste i industrien i alt og i enkelte industrigrupper i Norge, Danmark, Finland og Sverige i de respektive lands valuta. Den gjennomsnittlige timefortjeneste omfatter all utbetalt lønn, grunnlønn, eventuelle dyrtidstillegg, personlige tillegg, akkordfortjeneste, produksjonspremie, skift-, smuss- og andre tillegg og overtidsbetaling. Feriepenger, lønn under sykdom og betaling for bevegelige helgedager — for Norge også 1. og 17. mai — er ikke tatt med. I regelen er heller ikke verdien av naturalytelser tatt med. For Norge, Danmark og Finland refererer tallene seg til 3. kvartal 1960, for Sverige er fortjenestetallene gitt i gjennomsnitt for året 1960. Grupperingen av bedriftene i de enkelte land er lagt opp etter FN's internasjonale standard for næringsgruppering (ISIC), men tariffmessige og andre rent praktiske forhold kan gjøre det umulig for det enkelte land å følge denne gruppering helt ut.

Tabell 44 viser timefortjenesten for voksne menn i industrien i Danmark og

Tabell 44. Timefortjeneste i enkelte industrigrupper i Danmark og Sverige.¹ Gjennomsnittlig timefortjeneste i de enkelte industrigrupper i Norge = 100.

	Danmark ²			Sverige ³		
	1954	1958	1960	1954	1958	1960
Voksne menn						
<i>Industri i alt</i>	99	101	..	126	125
Næringsmiddelindustri	102	102	105	122	129	130
Slakterier	90	92	95	119	126	127
Bakerier og konditorier	97	106	108	121	131	128
Sjokolade- og dropsfabrikker	88	80	82	113	111	109
Bryggerier og mineralvannfabrikker	101	101	103	113	119	117
Tobakksindustri	98	93	105	124	121	140
Tekstilindustri	102	102	104	111	117	118
Sko- og annen bekledningsindustri	107	103	105	118	121	117
Treindustri eksklusive møbelindustri	101	99	108	115	123	123
Møbel- og innredningsindustri	99	96	101	114	118	119
Treforedlingsindustri	91	94	120	126	127
Papirfabrikker	91	91	91	120	123	124
Papir- og pappvareindustri	90	86	89	110	119	117
Grafisk industri, bokbinderier	103	101	106	118	120	118
Lærwareindustri	106	106	107	115	123	124
Gummivareindustri	101	101	98	121	126	122
Kjemisk industri	90	89	91	118	124	123
Jord- og steinvarindustri	90	88	90	113	118	120
Metallindustri	100	98	99	128	126	123

¹ Omregnet etter offisielle valutakurser. 1960: 100 danske kroner = 103,69 norske kroner, 100 svenske kroner = 138,33 norske kroner. ² 3. kvartal. ³ Året.

Sverige satt i forhold til timefortjenesten i de samme grupper i Norge. Timefortjenesten er omregnet til norske kroner etter gjennomsnittskursene i årene 1954, 1958 og 1960.

Ved utregningen av de relative tall for Danmark er de norske fortjenestetallene i 3. kvartal satt lik 100, for Sverige har en satt de norske gjennomsnittstall for året lik 100.

Ved jamføringer av de gjennomsnittlige timefortjenester må en være merksam på at arbeidstidsnedsettelsen til 45 timers uke skjedde på ulike tidspunkter i de tre land. Etter tariffoppgjør i 1958 ble arbeidstidsforkortelsen i Danmark gjennomført på 2 måter: 1) trinnvis nedsettelse med 1 time fra 1. mars 1958, 1. mars 1959 og 1. mars 1960 og 2) hele nedsettelsen fra 1. mars 1959. Arbeiderne fordeler seg med omtrent halvparten på hver av disse måter. I Sverige ble nedsettelsen av arbeidstiden lovbestemt gjennomført i 3 etapper med 1 time fra 1. januar i hvert av årene 1958, 1959 og 1960. Rent unntaksvis fikk enkelte arbeidere hele nedsettelsen i 1959. Tabell 45 viser det relative fortjenestenivået i enkelte industrigrupper i forhold til gjennomsnittsfortjenesten for hele industrien i Norge, Danmark og Sverige i 1955 og 1960.

Tabell 45. Timefortjeneste i enkelte industrigrupper i Norge, Danmark og Sverige. Gjennomsnittlig timefortjeneste i hele industrien = 100.

	Norge		Danmark		Sverige	
	1955	3. kv. 1960	1955	3. kv. 1960	1955	året 1960
Voksne menn						
<i>Industri i alt</i>	100	100	100	100	100	100
Malmgruver	108	109	—	—	127	127
Næringsmiddelindustri	89	88	92	91	91	91
Bryggerier og mineralvannfabr.	99	91	96	98	92	86
Tobakksindustri	95	94	94	97	98	107
Tekstilindustri	89	87	93	89	83	82
Sko- og annen bekledningsind. ...	96	95	100	98	91	89
Treindustri, ekskl. møbelind. ...	94	91	96	96	91	89
Møbel- og innredningsind.	97	96	95	96	91	92
Treforedlingsindustri	101	101	92	93	102	101
Grafisk ind., bokbinderier	116	120	120	124	110	112
Gummivareindustri	102	99	99	96	99	97
Kjemisk industri	102	98	90	88	99	97
Jord- og steinvareindustri	103	101	92	90	94	96
Metallindustri	103	106	103	103	103	103
Voksne kvinner						
<i>Industri i alt</i>	100	100	100	100	100	100
Næringsmiddelindustri	90	91	90	93	100	101
Bryggerier og mineralvannfabr. ...	106	97	116	124	107	101
Tobakksindustri	103	111	112	108	100	112
Tekstilindustri	97	95	99	96	96	96
Sko- og annen bekledningsind. ...	103	102	99	97	97	96
Treforedlingsindustri	106	106	95	98	106	103
Grafisk industri, bokbinderier ...	104	107	104	109	111	109
Gummivareindustri	100	100	91	92	102	99
Kjemisk industri	102	102	91	93	101	102
Jord- og steinvareindustri	96	94	104	105	92	92
Metallvareindustri	113	116	101	102	107	107

Fortjenestetallene er beregnet særskilt for hovedstedene (for Sverige Stockholm og visse kommuner i Stockholms umiddelbare nærhet). Tabell 46 viser den gjennomsnittlige timefortjeneste i hovedstaden i prosent av gjennomsnittsfortjenesten i hele landet i enkelte industrigrupper. I alle fire landene er det en markert lønnsforskjell mellom hovedstaden og landet ellers.

Tabell 46. Timefortjeneste i hovedstedene i de nordiske land.
Gjennomsnittlig timefortjeneste for hele landet i de enkelte
industrigrupper = 100.

	Norge		Danmark		Finland		Sverige	
	1957	1960	1957	1960	1957	1960	1957	1960
Voksne menn								
Bakerier, konditorier	107	111	101	104	104	108
Bryggerier, mineralvannfabr. ..	104	103	101	102	121	114	116	115
Tekstilindustri	105	105	107	108	117	119	126	122
Sko- og annen bekledningsind.	105	106	122	112	113	111
Papir- og pappvareind.	99	102	103	104	110	108
Grafisk industri, bokbinderier..	104	105	106	106	103	104	110	112
Jord- og steinvareindustri	115	119	120	119	140	134
Metallindustri	108	108	106	108	112	111	113	112
Voksne kvinner								
Sjokolade- og dropsfabrikker...	104	107	100	100	107	107	110	112
Tobakksindustri	103	107	114	121	..	106
Tekstilindustri	106	109	104	106	113	111	114	113
Sko- og annen bekledningsind.	105	106	121	112	116	113
Grafisk industri, bokbinderier..	106	106	105	104	103	103	110	112
Metallindustri	109	114	105	106	113	113	109	109

Sluttprosent.

For i noen grad å vise hvor stor del av arbeiderne som slutter i sine stillinger, enten for godt eller for å ta annet arbeid, har en på grunnlag av lønnstillingsmaterialet beregnet sluttprosent. Tallet på arbeidere som har sluttet i tellingskvartalet, er regnet i prosent av det gjennomsnittlige antall sysselsatte i kvartalet. Tilsvarende beregninger er foretatt i 1951 og 1955. For industrien i alt var sluttprosentene noe mindre i 1960 enn i 1951 og 1955 (se tabell 47). I 1960 var sluttprosenten for voksne menn 4,7, mens den for voksne kvinner var 9,2 prosent.

Tabell 47. Arbeidere sluttet i tellingskvartalet i prosent
 av gjennomsnittlig sysselsetting.

	Tel- lings- kvar- tal	Voksne menn					Voksne kvinner		
		1951	1955	1960			1951	1955	1960
		I alt	I alt	I alt	Drifts- arb.	Prod- arb.	I alt	I alt	I alt
<i>Industri i alt</i>		5,0	5,7	4,7	4,1	4,9	8,2	9,7	9,2
Malmgruver	2kv.	6,2	3,0	2,5	1,8	3,3
Handelsmøller	3kv.	3,2	1,6	3,7	1,9	4,6
Bakerier, konditorier ...	3kv.	4,5	5,1	5,7	11,7	4,4	8,5	9,4	..
Sjokoladefabrikker	4kv.	4,5	8,7	9,6	14,4	6,5	6,5	23,4	18,3
Margarinfabrikker	4kv.	5,0	2,5	1,8	1,4	2,0	11,0	7,5	10,2
Tekstilfabrikker	2kv.	5,7	5,4	5,3	3,9	5,7	9,5	10,4	10,7
Skofabrikker	2kv.	5,0	5,1	4,1	8,7	3,8	7,5	10,2	7,6
Konfeksjonsfabrikker ...	¹ 4kv.	4,0	4,6	2,6	1,4	2,7	7,2	8,5	8,1
Møbelfabrikker	3kv.	3,0	3,8	2,9	2,6	2,9	6,7	3,7	9,7
Treforedlingsindustri ...	4kv.	1,5	1,7	1,4	1,2	1,4	2,5	4,3	3,8
Papir- og pappvareind. .	2kv.	3,7	4,4	6,0	3,2	7,0	7,5	6,3	7,0
Grafisk industri	2kv.	2,7	4,2	3,3	2,3	3,3	..	4,4	4,7
Gummivarefabrikker ...	¹ 2kv.	3,7	2,7	3,1	2,3	3,3	11,7	5,7	6,5
Elektrokjem. og elektro- met. industri	² 3kv.	4,5	6,8	6,5	4,5	8,0
Sprengstoffabrikker ...	¹ 2kv.	3,7	9,3	2,1	3,5	0,7	9,2	20,6	3,8
Såpe- og lysfabrikker ...	¹ 4kv.	7,0	6,3	3,8	2,9	4,3	8,2	21,5	16,4
Maling- og lakkfabr.	3kv.	7,7	13,2	11,6	15,1	9,4	7,0	13,8	13,5
Metallindustri	3kv.	6,2	5,8	5,6	5,6	5,6	7,7	8,9	8,3
Jern- og valseverk ...	3kv.	3,5	3,4	3,1	2,2	3,3
Metallvarefabrikker ...	3kv.	6,0	7,1	5,9	4,3	6,2	8,2	10,1	7,7
Stoperier	3kv.	6,0	5,9	4,8	6,3	4,7
Mekaniske verksteder .	3kv.	6,5	6,6	6,5	6,7	6,5
Bilverksteder	3kv.	6,5	6,6	4,8	10,0	4,6

¹ I 1951 3. kvartal. ² I 1951 4. kvartal.

Arbeidere i bygge- og anleggsvirksomhet

Storparten av byggevirksomheten blir utført av private firmaer, mens anleggsvirksomhet drives både av private firmaer og av det offentlige. Bygge-, anleggs- og reparasjonsarbeid som en industribedrift utfører med sine egne arbeidere, blir i lønnsstatistikken regnet med under industrien.

Tabell 48 viser den gjennomsnittlige timefortjeneste for voksne mannlige arbeidere i bygge- og anleggsvirksomhet i 3. kvartal i årene 1957 — 1960.

Tabell 48. Timefortjeneste i bygge- og anleggsvirksomhet
3. kvartal.

	1957	1958	1959	1960
Voksne menn				
<i>Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner</i>				
Privat byggevirksomhet	6,29	6,63	7,27	7,58
Privat anleggsvirksomhet	8,47	8,77	9,23	9,18
Offentlig anleggsvirksomhet	5,38	5,57	6,19	6,36
<i>Relative tall 1957 = 100</i>				
Privat byggevirksomhet	100	105	116	121
Privat anleggsvirksomhet	100	104	109	108
Offentlig anleggsvirksomhet	100	104	115	118

Privat bygge- og anleggsvirksomhet.

For arbeidere ved private bygge- og anleggsbedrifter tilsluttet Norsk Arbeidsgiverforening finnes tilbakegående kvartalsvis lønnsstatistikk utarbeidd på grunnlag av summariske oppgaver på samme måte som for industriarbeidere. For arbeidere ved entreprenørbedrifter tilsluttet NAF gjennom Entreprenørenes Landsammenslutning og for enkelte direkte tilsluttede bedrifter, foreligger fra 1949 opplysninger særskilt for byggevirksomhet og anleggsvirksomhet.

Statistikken omfatter om lag $\frac{1}{3}$ av arbeiderne i privat byggevirksomhet, mens den overveiende del av den private anleggsvirksomheten er dekket av statistikken. Tabell 49 viser den gjennomsnittlige timefortjeneste for fag- og hjelpearbeidere i privat bygge- og anleggsvirksomhet for årene 1958—1960.

Tabell 49. Timefortjeneste i privat bygge- og anleggsvirksomhet.

	Gj.snittlig timefortjeneste i alt						1957 = 100					
	1958		1959		1960		1958		1959		1960	
	Fag- arb.	Hjel- pe- arb.	Fag- arb.	Hjel- pe- arb.	Fag- arb.	Hjel- pe- arb.	Fag- arb.	Hjel- pe- arb.	Fag- arb.	Hjel- pe- arb.	Fag- arb.	Hjel- pe- arb.
Voksne menn	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.						
<i>Bygge- og anleggsv. i alt</i> ¹	7,42		7,88		8,19		107		114		118	
A. Håndverksbedrifter ²	6,79	6,35	7,43	6,89	7,85	7,41	107	106	117	115	124	124
Tømrere, snekkere .	6,57	6,64	7,04	6,95	7,46	7,57	107	107	115	112	122	122
Blikkenslagere	7,03	∴	7,73	∴	8,30	∴	108	∴	119	∴	127	∴
Rørleggere	6,40	4,23	6,93	4,65	7,45	4,91	106	108	114	119	123	126
Malere	6,93	∴	7,60	∴	8,06	∴	105	∴	115	∴	122	∴
Glassmestere	5,93	∴	6,55	∴	6,96	∴	101	∴	111	∴	118	∴
Murere	7,64	7,02	8,22	7,66	8,99	8,24	105	103	113	113	123	121
Elektromontører	6,97	5,21	7,92	6,26	8,01	6,16	110	110	125	132	126	130
B. Entreprenør- bedrifter ¹	7,87		8,22		8,42		108		113		115	

¹ Fag- og hjelpearbeidere. ² Inkl. elektrisk installasjon.

Oppgaver for de enkelte kvartaler i 1960 er gitt i tabell IV. Selvom en ser bort fra betalingen for helgedager, 1. og 17. mai, viser kvartalstallene store variasjoner. Timefortjenesten for de fleste grupper viser vanligvis sesongstigning fra 3. til 4. kvartal i året og et markert fall fra 4. kvartal til 1. kvartal året etter. Denne sesongbevegelse skyldes først og fremst en tendens til opphoping av oppgjør for lange akkorder i årets siste kvartal.

Den gjennomsnittlige timefortjeneste i bygge- og anleggsvirksomhet i alt er beregnet som et veid gjennomsnitt med de faktiske timeverkstall i de to gruppene som vekter. Endringer i gjennomsnittsfortjenesten vil derfor være påvirket av endringer i forholdet mellom disse timeverkstall.

For bygningsarbeidere ved byggefirmaer eksklusive entreprenørbedrifter regnes det ut fortjenestetall særskilt for Oslo og landet ellers. Tabell 50 viser den gjennomsnittlige timefortjeneste i alt i Oslo og landet ellers for en del større grupper av arbeidere. I 1960 lå timefortjenesten for fagarbeidere i alt 23 prosent høyere i Oslo enn i landet ellers. For hjelpearbeidere var det tilsvarende tall 31 prosent. Blant fagarbeidere var forskjellen størst for tømrere, snekkere og murere, med en fortjeneste i Oslo som lå henholdsvis 34 og 40 prosent høyere enn i landet ellers. Minst var forskjellen for rørleggere med 16 prosent.

Statistikken gir også opplysninger om omfanget av overtidsarbeid og akkordarbeid ved håndverksbedriftene. Det er relativt lite overtidsarbeid i privat byggevirksomhet, og omfanget har holdt seg om lag uforandret i de siste årene. I 1960 utgjorde overtidstimerne 2,7 prosent av alle arbeidde timer for fagarbeidere og 1,8 prosent for hjelpearbeidere.

Den langt største delen av timene i privat byggevirkosomhet arbeides på akkord. For fagarbeidere var 80,9 prosent av alle arbeide timer i 1960 akkordtimer. (Se tabell 51.) For alle grupper av arbeidere har akkordarbeid større omfang i Oslo enn i landet ellers.

Tabell 50. Timefortjeneste i Oslo og landet ellers.
Håndverksbedrifter¹.

	1959			1960		
	Gjennomsnittlig timefortjeneste		Oslo, Landet ellers = 100	Gjennomsnittlig timefortjeneste		Oslo, Landet ellers = 100
	Oslo	Landet ellers		Oslo	Landet ellers	
	Kr.	Kr.		Kr.	Kr.	
<i>Fagarbeidere i alt</i>	8,29	6,71	124	8,74	7,09	123
Av dette:						
Tomrere, snekkere	8,54	6,25	137	9,02	6,72	134
Malere	8,06	7,16	113	8,87	7,29	122
Murere	9,74	7,37	132	10,68	7,65	140
Rørleggere	7,50	6,53	115	8,09	6,95	116
Elektromontører	8,53	6,93	123	8,59	7,29	118
<i>Hjelpearbeidere i alt</i> ²	7,77	6,24	125	8,52	6,52	131
Av dette:						
Tomrerfaget	7,37	6,26	118	8,05	6,71	120
Murerfaget	9,22	6,80	136	9,87	6,96	142

¹ Inklusive elektrisk installasjon. ² Eksklusive elektrisk installasjon.

Tabell 51. Overtidstimeprosent og akkordtimeprosent i Oslo og landet ellers. Håndverksbedrifter.

	Overtidstimer i prosent av alle arbeide timer				Akkordtimer i prosent av alle arbeide timer			
	1959	1960			1959	1960		
	Hele landet	Hele landet	Oslo	Landet ellers	Hele landet	Hele landet	Oslo	Landet ellers
<i>Fagarbeidere i alt</i> ¹	2,1	2,7	3,1	2,3	80,1	80,9	89,4	73,6
Av dette:								
Tomrere, snekkere	0,6	0,9	0,9	1,0	89,6	89,8	99,0	85,4
Malere	1,9	1,7	2,3	1,2	92,1	92,5	93,7	91,3
Murere	0,6	0,8	0,4	1,1	95,1	95,1	99,1	91,9
Rørleggere	2,6	2,9	3,5	2,4	57,7	61,0	76,3	49,1
Elektromontører	4,2	4,9	5,0	4,8	82,4	81,6	91,3	69,7
<i>Hjelpearbeidere i alt</i> ²	1,4	1,8	1,5	1,1	85,3	86,8	93,5	81,0
Av dette:								
Tomrerfaget	0,8	1,1	1,3	0,7	89,2	90,4	94,8	82,6
Murerfaget	1,1	1,4	1,7	1,1	96,1	95,9	98,4	94,0
Elektrisk installasjon	4,2	5,6	81,5	80,6

¹ Inklusive elektrisk installasjon. ² Eksklusive elektrisk installasjon.

Offentlig anleggsvirksomhet.

Statistisk Sentralbyrå har siden 1951 utarbeidd lønnsstatistikk for arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet. Statistikken for 1960 er i hovedtrekkene lagt opp på samme måte som i tidligere år. Det er innhentet lønnsoppgaver for anleggsarbeidere ved Fyr- og merkevesenet, statens havneanlegg, statens jernbaneanlegg, de offentlige kraftanlegg, de offentlige vei- og gateanlegg og Telegrafverkets anlegg. Statens havnevesen, Fyr- og merkevesenet og Telegrafverket gir oppgavene for hver enkelt arbeider, mens en for de andre gruppene får summariske lønnsoppgaver for forskjellige stillingsgrupper av arbeidere. Tellingsperioden er 3. kvartal bortsett fra for havnevesenet, som gir oppgaver for hele anleggssesongen. Statistikken omfatter hovedsakelig tariffilønte arbeidere.

Lønnsoppgavene gir opplysninger om samlet lønn for arbeidde timer i tellingsperioden spesifisert på tidlønn, akkord, overtidstillegg og spesielle tillegg som skift-, koke-, fjell-, bastillegg o. l. Tallet på arbeidde timer i tellingsperioden er også gitt særskilt for tidlønn-, akkord- og overtidsarbeid. Som akkordarbeid er regnet bare reell akkord, mens arbeid som det er gitt akkordavsavn eller akkordkompensasjon for, er regnet som tidlønnarbeid.

Den gjennomsnittlige timefortjeneste for tidlønnarbeid inkluderer akkordavsavn og akkordkompensasjon, men ikke overtidstillegg, skift-, fjell-, bastillegg o. l. Disse tillegg er heller ikke inkludert i timefortjenesten for akkordarbeid.

Fortjenestetallene for tidlønn- og akkordarbeid gir uttrykk for gjennomsnittsfortjenesten pr. arbeidde time på henholdsvis tidlønn og akkord, mens både overtidstillegget og andre tillegg er regnet pr. arbeidde time i alt. Gjennomsnittlig timefortjeneste i alt inkluderer all arbeidslønn. Lønn under fravær, feriepenger, verktøygodtgjørelse og andre tillegg som er å regne for dekning av utgifter arbeideren har hatt selv, er ikke inkludert i fortjenestetallene. Til å belyse omfanget av akkord- og overtidsarbeid er akkord- og overtidstimerne gitt i prosent av arbeidde timer i alt.

Bruttolønnsbegeret er nyttet både for tidlønn, akkord og fortjeneste i alt. I 1957 og tidligere år var imidlertid tidlønn- og akkordfortjenesten ved Telegraf-

Tabell 52. Timefortjeneste og arbeidde timer i offentlig anleggsvirksomhet 3. kvartal 1960.

	Gjennomsnittlig timefortjeneste					Arbeidde timer		
	I alt	På tidlønn ¹	På akkord ¹	Overtidstillegg	Andre tillegg	I alt	På akkord	På overtid
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	1 000 t.	Pet.	Pet.
Voksne menn								
<i>Alle anlegg</i>	6,36	5,06	7,20	0,09	0,12	11 472	50,5	3,2
Fyr- og merkevesenet	5,27	4,95	—	0,24	0,08	67	—	9,4
Statens havneanlegg ²	5,72	4,85	6,85	0,17	0,17	1 018	26,4	7,3
Statens jernbaneanlegg	8,58	6,08	8,60	0,04	0,18	500	90,3	2,0
Statens kraftanlegg	9,17	6,12	9,35	0,13	0,37	957	78,9	4,8
Komm. kraftanlegg	6,80	5,49	7,67	0,12	0,08	984	50,7	4,1
Statens veianlegg	5,99	4,85	6,36	0,08	0,08	3 585	65,1	2,8
Fylkenes veianlegg	5,18	4,69	5,80	0,03	0,05	995	36,9	1,1
Kommunale veianlegg	6,17	5,18	7,23	0,09	0,11	2 756	38,0	2,3
Telegrafverkets anlegg ³	5,55	4,96	7,79	0,09	0,15	610	12,4	3,1

¹ Eksklusive overtidstillegg og andre tillegg. ² Gjelder arbeidssesongen. ³ Tariffilønte montører m. v.

verkets anlegg regnet netto, dvs. ekskl. pensjonsinnskott og statsarbeidertrygd-avgift. Disse innskott var i statistikken for Telegrafverket gruppert som andre tillegg og gikk inn i fortjenesten i alt.

Det var ikke tariffoppgjør for arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet i 1960. De arbeidere som er lønt i samsvar med statens lønnsregulativ, fikk tillegg 1. juni 1960.

Tabell 52 viser den gjennomsnittlige timefortjeneste i 1960 for arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet. Tabellen gir også akkordtimer og overtidstimer i prosent av timeverk i alt i tellingsperioden. Mer detaljerte opplysninger er gitt i tabell V. Den gjennomsnittlige timefortjeneste var høyest i grupper med mest akkordarbeid, som statens kraftanlegg og statens jernbaneanlegg.

Tabell 53 viser lønnsutviklingen ved de ulike grupper av offentlig anleggsvirksomhet fra 1957 til 1960.

Tabell 53. Timefortjeneste i offentlig anleggsvirksomhet.
3. kvartal.

	Gjennomsnittlig timefortj. i alt				1957 = 100		
	1957	1958	1959	1960	1958	1959	1960
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.			
Voksne menn							
<i>Alle anlegg</i>	5,38	5,57	6,19	6,36	103,5	115,1	118,2
Fyr- og merkevesenet.....	4,40	4,69	5,15	5,27	106,6	117,0	119,8
Statens havneanlegg ¹	4,90	5,21	5,60	5,72	106,3	114,3	116,7
Statens jernbaneanlegg	6,92	7,13	8,34	8,58	103,0	120,5	124,0
Statens kraftanlegg	7,35	7,99	9,03	9,17	108,7	122,9	124,8
Komm. kraftanlegg	5,54	5,72	6,50	6,80	103,2	117,3	122,7
Statens veianlegg	5,14	5,36	5,80	5,99	104,3	112,8	116,5
Fylkenes veianlegg	4,48	4,57	5,07	5,18	102,0	113,2	115,6
Kommunale veianlegg	5,05	5,21	5,98	6,17	103,2	118,4	122,2
Telegrafverkets anlegg ²	4,70	4,78	5,16	5,55	101,7	109,8	118,1

¹ Gjelder arbeidssesongen. ² Tariffonte montører m. v.

Fra 3. kvartal 1957 til 3. kvartal 1960 steg den gjennomsnittlige timefortjeneste med mellom 16 og 25 prosent for de ulike anleggsgrupper. Stigningen var sterkere ved statens kraftanlegg og statens jernbaneanlegg.

Fra 1959 til 1960 var det forholdsvis svak stigning i fortjenesten i nesten alle anleggsgrupper. Dette skyldes at det ikke var tariffoppgjør i 1960. Ved Telegrafverkets anlegg var stigningen noe sterkere enn ved de andre anleggene. Dette henger sammen med at regulativlønte montører m. v. fikk tillegg i 1960.

Arbeidere i samferdsel

Sjøfolk i utenriksfart.

Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i utenriksfart er utarbeidd årlig siden 1948, bortsett fra i 1954. Statistikken er innhentet for november måned i årene 1948—1953 og for mars måned i årene 1955—1960.

Statistikken bygger på oppgaver for skip på 100 br. reg. tonn og mer, hvor mannskapet lønnes etter norsk tariff. Statistikken omfatter ikke fangstskip, hvalkokerier, passasjerskip og skip som var i opplag i tellingsmåneden.

Opggavene blir innhentet av Skibsfartens Arbeidsgiverforening og bearbeidd av Statistisk Sentralbyrå.

Til lønnsstatistikken for mars 1960 er det bearbeidd oppgaver fra 1 002 skip med en tonnasje på 7,9 mill. br.tonn og en besetning på 33 498 menn og kvinner som har stått ombord i samme stilling hele måneden. Tilsvarende tall for mars 1959 var 981 skip, 7,6 mill. br.tonn og 32 921 sjøfolk. Etter en beregning foretatt av Norges Rederforbund var det 1 349 norske skip (ekskl. passasjerskip, fangstskip og hvalkokerier) i utenriksfart pr. 1. mars 1960 med en samlet tonnasje på 10,0 mill. br.tonn. Tellingen i mars 1960 omfattet således 74 prosent av alle skip i utenriksfart mot 80 prosent i mars 1959.

Tabell 54. Skip og sjøfolk etter skipets størrelse. Mars 1960.

	Skip		Skip med i tellingen i pct. av alle skip	Ordinær bemanning på skip med i tellingen	Sjøfolk med i tellingen
	i alt pr. 1. mars	med i tellingen			
100— 1 999 br.t.	253	139	54,9	2 809	2 389
2 000— 3 999 »	185	134	72,4	3 851	3 422
4 000— 5 999 »	203	161	79,3	6 180	5 526
6 000— 7 999 »	103	85	82,5	3 487	3 525
8 000— 9 999 »	195	151	77,4	6 291	6 111
10 000—11 999 »	173	138	79,8	5 971	4 874
12 000—13 999 »	111	98	88,3	4 378	3 494
14 000 br.t. og over.	126	96	76,2	4 572	4 157
I alt.	1 349	1 002	74,3	37 539	33 498

Resultatene av tellingen.

Sjøfolk har tariffmessig krav på fri kost eller kostgodtgjørelse. På alle skip

Tabell 55. Månedsførtjeneste etter stilling. Mars 1960.

	Gj.sn. månedsførtj. i alt	Av dette:					
		Hyre	Alders-tillegg	Tillegg for fart i best. områder	Tank-, motor-, radio- og fartstids-tillegg	Over-tids-tillegg	Fritids-kompensasjon
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Voksne sjømenn	1 637	1 072	32	117	73	260	65
Skipsførere	3 001	2 630	207	147	1	—	3
Styrmenn	1 921	1 202	39	130	32	375	104
Telegrafister	1 620	1 212	47	132	29	91	101
Maskinister	2 169	1 269	60	125	108	474	110
Dekks- og maskinbesetning	1 311	855	5	109	85	211	38
Matstell- og tjenerpersonale	1 587	997	40	109	54	227	102
Unge sjømenn ¹	723	502	—	67	13	97	38
Piker	862	638	—	65	15	73	66

¹ Sjømenn i stillinger som vanligvis er besatt av menn under 20 år.

som inngår i statistikken, har besetningen fri kost ombord. Verdien av denne er ikke inkludert i fortjenestetallene, men oppgaver over matvareutgiftene ombord er tatt inn i et eget avsnitt.

Lønnstall for de viktigste grupper av sjøfolk på skip i utenriksfart er gitt i tabell VI. Enkelte hovedtall er gitt i tabell 55.

Lønnsutviklingen.

Lønnsutviklingen 1958—1960 framgår av tabell 56.

Tabell 56. Lønnsutviklingen 1958—1960. 1957 = 100.

	Mars 1958	Mars 1959	Mars 1960
<i>Voksne sjømenn</i>	102	116	115
Skipførere	102	115	115
Styrmenn	102	116	114
1. styrmann	102	114	114
2. styrmann	102	117	115
3. styrmann	103	117	114
Telegrafister	102	114	113
Maskinister	103	116	115
Maskinsjef	102	116	116
2. maskinist	103	116	115
3. maskinist	103	116	114
Dekks- og maskinbesetning	102	117	115
Tømmermenn	102	120	118
Båtsmenn	102	121	119
Matroser	102	116	114
Motormenn	102	116	114
Fyrbøtere	104	122	118
Matstell- og tjenerpersonale	101	114	114
Stuerter	103	116	116
1. kokker	102	117	115
<i>Unge sjømenn</i>	101	113	111
<i>Piker</i>	103	114	111

Den gjennomsnittlige månedsfortjeneste lå for de fleste grupper av sjøfolk på omtrent samme nivå i mars 1960 som ett år tidligere. Grunnen er at tariffene for sjøfolk i utenriksfart er uendret siden høsten 1958.

Kostholdsutgifter.

Oppgaver over kostholdsutgiftene på norske skip i utenriksfart blir innhentet i tilknytning til lønnsstatistikken. For 1. kvartal 1960 omfatter oppgavene over kostholdsutgiftene 944 skip med en ordinær bemanning på 35 652 sjøfolk.

Kostholdsutgiftene for de enkelte hovedfartsområder er gitt i tabell 57. For utenriksfart i alt var kostholdsutgiftene pr. person pr. dag i 1. kvartal 1960 kr. 9,35, dvs. 35 øre lavere enn i 1. kvartal 1959.

Tabell 57. Gjennomsnittlige kostholdsutgifter pr. person pr. dag. Kr.

	Inter-europeisk fart	Fart mellom Europa og andre verdensdeler	Ikke-europeisk fart	Utenriksfart i alt	Av dette:	
					Skip som anløp Norge	Skip som ikke anløp Norge
1. kvartal 1957....	9,23	9,43	10,52	9,80	8,56	10,04
1. » 1958....	9,54	9,45	10,59	9,89	8,77	10,08
1. » 1959....	9,32	9,41	10,28	9,70	8,62	9,94
1. » 1960....	8,92	9,07	9,93	9,35	8,46	9,52

Sjøfolk i innenriksfart.

Lønnsstatistikk for sjøfolk i innenriksfart er utarbeidd årlig siden 1951, hvert år for november måned.

Statistikken omfatter alle sjøfolk på skip med tonnasje på 100 br. tonn og mer som gikk i innenriks rutefart i tellingsmåneden. Statistikken omfatter ikke skip i innsjøfart eller løsfart og heller ikke fiske- og fangstfartøyer, taubåter og isbrytere. Byrået har valgt denne begrensning av statistikken fordi det har vist seg vanskelig å få inn pålitelige oppgaver for besetningen på mindre skip, skip i løsfart osv., blant annet fordi besetningen på disse skip svært ofte lønnes på prosentbasis, som familiearbeidshjelp o. l.

Til lønnsstatistikken for november 1960 er det i alt bearbeidd oppgaver for 276 skip med en besetning på 3 450 menn og kvinner som hadde stått ombord i samme stilling hele måneden. Tilsvarende tall for november 1959 var 274 skip og 3 493 menn og kvinner. Samlet tonnasje med i statistikken for november 1960 utgjør 116 129 br. tonn mot 118 165 br.tonn i november 1959.

Tabell 58 viser hvorledes skip i alt i innenriks rutefart (ifølge Byråets register) var fordelt på bruttotonnklasser og hvor omfattende tellingen var for de forskjellige størrelsesgrupper. For de samme tonnasjeklasser gir tabellen oversikt over ordinær bemanning og over sjøfolk med i tellingen.

Tabell 58. Skip og sjøfolk etter skipets størrelse. November 1960.

	Skip		Skip med i tellingen i pct. av alle skip	Ordinær bemann. på skip med i tellingen	Sjøfolk ² med i tellingen	Sjøfolk med i tellingen i pct. av ordinær bemann.
	i alt pr. 1. november ¹	med i tellingen				
100- 200 br.t.	132	98	74	758	708	93
201- 400 »	114	98	86	1 108	1 060	96
401- 600 »	42	39	93	619	571	92
601- 800 »	7	6	86	127	109	86
801-1 000 »	22	15	68	336	305	91
1 001-1 500 »	5	5	100	123	108	88
1 501-2 000 »	6	4	67	121	96	79
2 001 br.t. og over	13	11	85	566	464	82
I alt	341	276	81	3 758	3 421	91

¹ Ifølge Byråets register, korrigert etter innkomne oppgaver. ² Eksklusive 5 ambulerende mannskap med 29 sjøfolk.

Sjøfolk har tariffmessig krav på fri kost eller kostgodtgjørelse. For å få samsvare mellom lønnstallene for sjøfolk med og uten fri kost ombord er kostgodtgjørelse holdt utenfor lønnstallene.

Resultatene av tellingen.

Tabell 59 viser gjennomsnittsførtjenesten i alt og fordelingen på hyre og de viktigste tilleggene i november 1960 for de enkelte grupper av sjøfolk.

Tabell 59. Månedsførtjenesten etter stilling. November 1960.

	Sjøfolk	Gj.sn. månedsførtj.	Av dette:			
			Hyre	Alders-tillegg	Overtids-tillegg	Fritids-kompensasjon
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Voksne sjømenn</i>	2 769	1 172	858	54	189	19
Befal	1 337	1 393	1 019	76	201	20
Skipsførere	288	1 675	1 412	112	—	17
Styrmenn	365	1 275	890	48	259	18
Maskinister	500	1 336	933	60	256	23
Loser	69	1 439	879	219	294	14
Telegrafister	11	1 152	880	12	252	—
Sertifiserte elektrikere	12	1 250	910	19	267	54
Stuerter	92	1 299	910	68	225	27
<i>Andre voksne sjømenn</i>	1 432	967	707	34	177	18
Dekks- og maskinbesetning ..	1 269	964	711	35	184	16
Matstell- og tjenerpersonale...	163	990	672	25	128	25
<i>Unge sjømenn</i> ¹	475	551	413	—	115	15
<i>Kvinnelig sjøbetjening</i>	206	657	326	—	26	14

¹ Sjømenn i stillinger som vanligvis er besatt av menn under 20 år.

Den gjennomsnittlige månedsførtjeneste for alle voksne sjømenn på skip i innenriks rutefart var kr. 1 172 i november 1960. Av dette beløp var 73 prosent fast hyre og 5 prosent alderstillegg. Henholdsvis 16 og 2 prosent av gjennomsnittsførtjenesten var overtidstillegg og fritidskompensasjon.

Mer detaljerte oppgaver over månedsførtjenesten er gitt i tabell VII.

Lønnsutviklingen.

Tariffene for sjøfolk på skip i innenriks rutefart er ikke endret siden 1958. Statistikken viser imidlertid at de fleste grupper av sjøfolk i innenriksfart fikk en noe høyere godtgjørelse for overtidarbeid i november 1960 enn i november 1959. Det har ført til en svak oppgang i gjennomsnittsførtjenesten for de fleste stillingsgrupper.

Tall til belysning av hovedtrekkene i lønnsutviklingen i årene 1957 — 1960 for sjøfolk på skip i innenriks rutefart er stilt sammen i tabell 60. Oppgavene viser at månedsførtjenesten for voksne sjømenn og for kvinnelig sjøbetjening steg med 14 prosent i denne treårsperioden. For unge sjømenn var stigningen 2 prosent.

Tabell 60. Lønnsutviklingen 1958—1960. 1957 = 100.

	Nov. 1958	Nov. 1959	Nov. 1960
<i>Voksne sjømenn</i>	113	113	114
Skipsforere	117	118	119
Styrmenn	115	115	116
1. styrmenn	121	121	122
2. styrmenn	108	108	110
Enestyrmenn	114	115	117
Maskinister	113	114	114
Maskinsjefer	116	116	117
2. maskinister	111	109	109
Enemaskinister	113	118	118
Loser	118	117	117
Dekks- og maskinbesetning	110	110	111
Billettører	112	112	115
Båtsmenn	113	112	113
Matroser	110	110	111
Maskinassistenter	107	108	109
Motormenn	110	108	109
Matstell- og tjenerpersonale	111	110	113
Stuerter	113	116	117
Kokker	108	106	111
<i>Unge sjømenn</i>	102	102	102
Lettmatroser	105	105	107
Jungmenn	108	107	105
Dekks gutter	101	98	99
Lempere og smørere	101	100	105
Kokksmat og hjelpegutter	98	95	101
<i>Kvinnelig sjøbetjening</i>	109	109	114
Salong- og lugarpiker	109	112	121
Vaske-, messe- og sterrispiker	110	109	112

Losse- og lastearbeidere.

Fra og med 1. kvartal 1951 har Byrået utarbeidd kvartalsvis lønnsstatistikk for losse- og lastearbeidere. Statistikken bygger på oppgaver fra felles- og stuerkontorer, enkeltstående bedrifter i Dampskipsekspeditørenes Arbeidsgiverforening og andre bedrifter med tariffavtaler med Norsk Transportarbeiderforbund. I årene 1951—1955 var statistikken lagt opp på samme måte. En nærmere utgreiing om dette opplegget er offentliggjort i «Lønnsstatistikk 1951» (NOS XI 126).

Ved tariffrevisjonen høsten 1955 ble det foretatt endringer i lønssystemet, og fra og med 1. kvartal 1956 er oppgaveskjemaene endret tilsvarende. Disse endringer i statistikken er det gjort nærmere rede for i «Lønnsstatistikk 1955 og 1956» (NOS XI 288).

Tabell 61 viser gjennomsnittlig timefortjeneste og arbeidstid pr. uke for arbeidere ved felles- og stuerkontorene i årene 1957—1960.

Tabell 61. Gjennomsnittlig timefortjeneste og arbeidstid pr. uke for arbeidere ved felles- og stuerkontorene.

	Gj.snittlig timefortjeneste i alt	Gj.snittlig arbeidstid pr. uke.	Arbeidde timer fordelt på		
			dagarbeid	nattarbeid	helgedagsarbeid
	Kr.	Timer	Pct.	Pct.	Pct.
1957.....	6,37	40,8	83,1	11,7	5,2
1958.....	6,65	40,2	84,2	11,0	4,8
1959.....	7,47	39,1	82,1	13,1	4,8
1960.....	7,62	40,2	81,1	13,9	5,0

Kvartalsvise oppgaver for 1960 og detaljerte årsoppgaver for de enkelte felles- og stuerkontorene er gitt i tabell VIII.

Gjennomsnittlig arbeidstid pr. uke for faste arbeidere ved felles- og stuerkontorene var 40,2 timer i 1960 mot 39,1 timer i 1959. Omfanget av nattarbeid økte litt i årene 1959 og 1960, mens omfanget av helgedagsarbeid var omtrent det samme i årene 1957—1960. Den gjennomsnittlige timefortjeneste for arbeidere ved felles- og stuerkontorene steg 2,0 prosent fra 1959 til 1960, fra kr. 7,47 til kr. 7,62.

Noen hovedresultater av statistikken for alle losse- og lastearbeidere i 1960 er gitt i tabell 62.

Tariffene fastsetter ulike satser for lossing eller lasting av de forskjellige vareslag, delvis med særtariffer for de enkelte havner. De distriktsvise ulikheter og kvartalsvise endringer i akkordtimefortjenesten kan derfor til dels forklares ved at akkordsatsene for de forskjellige varer ikke er like fordelaktige, og ved at det er forskjellige varer eller varegrupper som dominerer i ulike distrikter eller deler av året. Men ulikhetene skyldes delvis også forskjellig omfang av natt- og helgedagsarbeid.

Tabell 62. Timefortjeneste for losse- og lastearbeidere.

	Gjennomsnittlig timefortjeneste					Arbeidde timer		
	I alt	Vanlig tid-lønn ¹	Maskin-løs-sing ¹	Akkord-ar-beid ¹	Bet. for bev. hel-ged.	I alt	Akkord	Natt og hel-ged.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	1000 t.	Pct.	Pct.
1958.....	6,79	5,33	6,43	7,28	0,12	5499	66,4	18,3
1959.....	7,65	5,78	6,93	8,29	0,13	5284	66,6	20,3
1960.....	7,82	5,87	7,30	8,48	0,11	5723	68,1	20,9
Østlandet.....	7,79	5,64	7,34	8,17	0,10	2947	77,9	15,8
Sørlandet.....	10,45	7,86	6,77	10,39	0,13	236	91,5	23,4
Vestlandet.....	7,42	5,72	7,28	8,25	0,13	1473	61,0	24,5
Trondelag.....	8,61	5,20	7,17	9,54	0,06	594	76,0	14,7
Nord-Norge.....	6,88	6,53	7,39	9,34	0,13	473	7,8	48,5
1960:								
1. kvartal.....	7,73	5,84	7,42	8,42	0,07	1363	68,2	19,7
2. ».....	8,03	5,90	7,41	8,51	0,29	1380	68,4	21,4
3. ».....	7,69	5,84	7,07	8,43	0,04	1436	67,8	21,1
4. ».....	7,81	5,92	7,27	8,55	0,04	1544	68,0	21,5

¹ Eksklusive betaling for bevegelige helgedager, 1. og 17. mai.

Fra 1959 til 1960 steg den gjennomsnittlige timefortjeneste for alle havner med 17 øre eller 2,2 prosent.

Ved jamføringen av timefortjenesten for losse- og lastearbeidere med timefortjenesten for andre arbeidstakere, må tas i betraktning den høye overtidstimeprosenten og den relativt lave sysselsettingsgraden som losse- og lastearbeidere har.

Privat landtransport.

Norsk Arbeidsgiverforening utarbeider lønnsstatistikk for medlemsbedrifter i transportvirksomhet. Statistikken omfatter transportarbeidere ved engros- og spedisjonsfirmaer, oljeselskaper, bensinstasjoner, rutebilselskaper og hos fisketilvirkere. Statistikken bygger på summariske oppgaver over utbetalt lønn og arbeide timer i hvert kvartal. Oppgavene gjelder vesentlig sjåfører og lagerarbeidere.

Tabell 63 viser den gjennomsnittlige timefortjeneste i de enkelte kvartaler i 1960 og for året. Timefortjenesten omfatter også overtidsbetaling, betaling for helgedager, skifttillegg etc., men ikke feriepenger og lønn under sykdom.

Tabell 63. Timefortjeneste i privat landtransport.

	1. kvartal		2. kvartal		3. kvartal		4. kvartal		Året 1960	
	I alt	Av dette bet. for bev. helged.	I alt	Av dette bet. for bev. helged.	I alt	Av dette bet. for bev. helged.	I alt	Av dette bet. for bev. helged.	I alt	Av dette bet. for bev. helged.
Voksne menn	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Privat landtransport i alt ...</i>	5,60	0,03	5,79	0,21	5,56	—	5,63	0,02	5,64	0,07
Av dette arbeidere hos:										
Grossister og speditører .	5,48	0,05	5,77	0,38	5,42	—	5,57	0,06	5,56	0,12
Oljeselskaper og bensinstasj.	5,87	0,07	6,15	0,42	5,82	—	5,92	0,05	5,93	0,13
Rutebilselskaper	5,39	—	5,58	0,08	5,41	—	5,47	—	5,46	0,02

Det er relativt lite akkordarbeid i privat landtransport. I 1960 utgjorde akkordtimene 10 prosent av alle timer, som i 1958 og 1959. I oljeselskaper og bensinstasjoner var akkordtimeprosenten 17, ved grossist- og speditørfirmaer 10 og i rutebilselskapene bare 1 prosent. Den gjennomsnittlige timefortjeneste i privat landtransport i alt var i 1960 nær 7 prosent høyere i Oslo enn i landet ellers.

Tabell 64. Lønnsutviklingen 1958—1960. 1957 = 100.

	1958	1959	1960
Voksne menn			
<i>Privat landtransport i alt</i>	104	112	114
Av dette arbeidere hos:			
Grossister og speditører	105	114	117
Oljeselskaper og bensinstasjoner	107	116	117
Rutebilselskaper	102	109	112

Forskjellen i fortjenestenivået i Oslo og landet ellers var størst i rutebilselskapene. I denne gruppen var fortjenesten i Oslo nær 18 prosent høyere enn i landet ellers. Minst var forskjellen hos grossister og speditorer med vel 2 prosent.

Arbeidere i personlig tjenesteyting

Arbeidere ved hoteller og restauranter.

Norsk Arbeidsgiverforening utarbeider pr. 31. desember hvert år lønnsstatistikk for hotell- og restaurantpersonalet ved sine medlemsbedrifter. Statistikken omfatter månedslønte arbeidere som var ansatt pr. 31. desember og prosentlønt serveringspersonale som har arbeid i samme bedrift hele året. Time- eller ukelønte arbeidere, deltidsarbeidere og elever er ikke med i statistikken.

Statistikken pr. 31. desember 1960 bygger på oppgaver fra 268 bedrifter med i alt 4 166 månedslønte og 802 prosentlønte arbeidere.

Tabell 65 viser den gjennomsnittlige årsfortjeneste i 1958—1960 for kelnerne og serveringsdamer. Årsfortjenesten er oppgitt som de tariffbestemte 10 prosent av totalomsetningen, inklusive utbetalte feriepenger og godtgjørelse for eventuelt overtidsarbeid. Drikkepenger og verdien av fri kost i arbeidstiden er ikke tatt med.

Tabell 65. Årsfortjeneste for prosentlønt personale.

	1958		1959		1960		Årsfortjeneste 1957 = 100		
	An- satte	Gj.sn. årsfor- tjeneste	An- satte	Gj.sn. årsfor- tjeneste	An- satte	Gj.sn. årsfor- tjeneste	1958	1959	1960
	Kr.		Kr.		Kr.				
<i>Kelnerne</i>									
Hele landet	623	14 117	556	14 825	491	15 578	101	106	111
Oslo	477	14 113	436	14 936	351	15 791	100	106	112
Landet ellers	146	14 127	120	14 461	140	14 881	103	106	109
<i>Serveringsdamer</i>									
Hele landet	390	10 968	404	11 516	311	13 102	100	105	119
Oslo	186	11 324	209	11 862	167	13 587	98	102	117
Landet ellers	204	10 643	195	11 201	144	12 660	102	107	121

¹ Standardberegnet gjennomsnitt. Tallet på kelnerne (serveringsdamer) i og utenfor Oslo i 1958 er nyttet som vektet.

Den gjennomsnittlige årsfortjeneste viser en stigning fra 1959 til 1960 på 5,1 prosent for kelnerne og 13,8 prosent for serveringsdamer. Ved beregningen av disse tall er det korrigeret for den ulike representasjon av ansatte i Oslo og landet ellers i de to årene.

Tabell 66 viser månedslønnen ved utgangen av 1958—1960 for månedslønt personale.

For de månedslønte gis oppgave over bruttolønn uten fradrag for eventuell kost og losji. I de tilfelle hvor bedriftene har oppgitt nettolønn, er tillegg gjort i overensstemmelse med opplysningene om kost og eventuelt losji for disse arbeidere. Tilleggene er gitt etter de satser som framgår av hotell- og restauranttariffene. Betaling for overtid og feriepenger er ikke tatt med.

Fra 1959 til 1960 steg den gjennomsnittlige månedslønn for voksne menn med 3,0 prosent for hele landet. I Oslo og omegn var stigningen 2,8 prosent og i landet ellers 3,3 prosent. Månedslønnen for kvinner viser en stigning på 2,6 prosent fra

Tabell 66. Lønn for månedslønt personale.

	31/12 1958		31/12 1959		31/12 1960	
	An- satte	Månedslønn	An- satte	Månedslønn	An- satte	Månedslønn
Menn		Kr.		Kr.		Kr.
<i>Hele landet</i> ²	561	855	589	¹ 867	616	¹ 893
Oslo og omegn	358	865	362	¹ 881	389	¹ 906
Kokker	100	1 032	105	1 074	123	1 149
Heisførere m. v.	89	797	75	812	64	797
Øvrige mannlige arbeidere....	169	791	182	789	195	801
Landet ellers	203	837	227	¹ 842	227	¹ 870
Kokker	89	958	94	990	111	1 016
Heisførere m. v.	54	720	51	722	49	747
Øvrige mannlige arbeidere....	60	763	82	729	67	764
Kvinner						
<i>Hele landet</i> ³	3 448	657	2 913	¹ 662	3 464	¹ 679
Oslo og omegn	1 630	695	1 236	¹ 704	1 608	¹ 733
Kokker	372	884	348	906	358	942
Diskedamer m. v.	307	684	311	694	314	754
Tøyværelsesdamer m. v.	77	655	69	681	72	720
Stuepiker, spisesaljomfruer ...	253	624	277	631	340	637
Rengjøringskvinner, kjele- vaskere	99	646	35	643	83	665
Øvrige kvinner over 18 år....	522	616	496	617	441	632
Landet ellers	1 818	622	1 677	¹ 624	1 856	¹ 631
Kokker	331	759	314	763	315	780
Diskedamer	180	644	169	649	190	649
Tøyværelsesdamer m. v.	107	606	110	605	95	611
Stuepiker, spisesaljomfruer ...	461	581	479	583	510	587
Rengjøringskvinner, kjele- vaskere	32	595	61	595	54	607
Øvrige kvinner over 18 år....	707	583	544	584	692	590

¹ Standardberegnet gjennomsnitt. Tallet på arbeidere i de enkelte stillinger og områder i 1958 er nyttet som vektor. ² Eksklusive visergutter, pikkoloer og ryddegutter. ³ Eksklusive ryddepiker og øvrige piker under 18 år.

Tabell 67. Lønnsutviklingen 1958—1960 for månedslønt personale. 1957 = 100.

	31/12 1958	31/12 1959	31/12 1960
Menn			
<i>Hele landet</i>	107	109	112
Oslo og omegn	108	110	113
Landet ellers	106	107	111
Kvinner			
<i>Hele landet</i>	109	110	113
Oslo og omegn	108	110	114
Landet ellers	110	110	111

1959 til 1960 for hele landet. Stigningen i Oslo og omegn var 4,1 prosent og i landet ellers 1,1 prosent.

Tabell 67 viser lønnsutviklingen de siste årene for månedslønt personale. For å få det best mulige uttrykk for lønnsutviklingen er gjennomsnittlig månedsfortjeneste i alt i 1957, 1959 og 1960 i Oslo og omegn, landet ellers og hele landet beregnet med samme antall personer i de enkelte stillinger som i statistikken for 1958.

Etter tariffene er kost og losji, som altså er inkludert i lønnsattsene, verdsatt til disse månedssatser:

	Oslo	Landet ellers
	Kr.	Kr.
Full kost.....	120,—	117,50
Full kost, men ikke på ukentlige fridager	102,—	99,50
Kost i arbeidstiden	82,—	80,—
Enerom.....	75,—	66,50
2 på rommet	60,—	51,50

I 1960 var det i alt 53 menn og 632 kvinner som bodde i bedriften, mens 563 menn og 2 832 kvinner bodde utenfor bedriften. Oppstillingen nedenfor viser hvor mange som hadde full eller delvis kost i bedriften:

	Menn	Kvinner
Full kost.....	46	443
Full kost, men ikke på ukentlige fridager	3	48
Kost bare i arbeidstiden	454	2 478
Ingen kost	113	495

Funksjonærer i privat og offentlig virksomhet

I 1960 ble det utarbeidd lønnsstatistikk for funksjonærer ved medlemsbedrifter i Norsk Arbeidsgiverforening, for ansatte i varehandel, bank- og forsikringsvirksomhet og for kommunale tjenestemenn.

Tabell 68. Ansatte med i lønnsstatistikken for funksjonærer.

	Menn	Kvinner	I alt
Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter .	31 814	9 801	41 615
Varehandel	36 258	34 074	70 332
Bankvirksomhet	5 976	2 290	8 266
Forsikringsvirksomhet	1 974	2 501	4 475
Kommunene	9 354	3 680	13 034
Trygdekassene	1 067	1 441	2 508
I alt.....	86 443	53 787	140 230

For ansatte i varehandel ble det i 1958 og 1959 innhentet oppgaver fra et mindre utvalg av bedrifter, mens det i 1960 ble brukt samme opplegg som i 1957. For de andre gruppene var opplegget i 1960 uforandret fra tidligere år. I 1960 ble dessuten innhentet lønnsstatistikk for tjenestemenn ved trygdekassene. Til sammen omfatter lønnsstatistikken for funksjonærer i 1960 140 230 ansatte, 86 443 menn og 53 787 kvinner (se tabell 68).

Bedrifter tilsluttet Norsk Arbeidsgiverforening.

Norsk Arbeidsgiverforening har hvert år siden 1953 innhentet oppgaver pr. 1. september over lønninger for funksjonærer i medlemsbedrifter med 20 eller flere arbeidere. I 1960 var det 1 630 bedrifter med i statistikken, den alt overveiende del industribedrifter. Statistikken omfatter alle funksjonærer med normal arbeidstid ved bedriftene, bortsett fra direktører og disponenter.

I alt var det i 1960 sysselsatt om lag 62 000 funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter. 76 prosent av disse var med i statistikken, som omfatter i alt 41 615 funksjonærer, 31 814 menn og 9 801 kvinner.

Funksjonærene i medlemsbedriftene lønnes etter overenskomst mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Norges Handels- og Kontorfunksjonærers forbund. I overenskomsten er funksjonærene delt inn i grupper etter stillingenes ansvarsområde og arbeidets art. I statistikken er funksjonærene delt inn i 6 hovedgrupper etter yrke, og hovedgruppene er delt inn i undergrupper som svarer til stillingsgrupperingen i overenskomsten. Lønnsutviklingen i tiden 1957—1960 går fram av tabell 69.

Tabell 69. Månedsførtjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter.

	Gjennomsnittlig månedsførtjeneste pr. 1. september				1957 = 100		
	1957	1958	1959	1960	1958	1959	1960
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.			
Menn							
Tekniske funksjonærer ¹	1 529	1 630	1 706	1 776	106,6	111,6	116,2
Arbeidsledere	1 407	1 501	1 563	1 618	106,7	111,1	115,0
Kontorfunksjonærer	1 386	1 480	1 564	1 624	106,8	112,8	117,2
Butikkfunksjonærer	1 119	1 147	1 215	1 228	102,5	108,6	109,7
Lagerfunksjonærer	1 152	1 213	1 270	1 308	105,3	110,2	113,5
Kvinner							
Arbeidsledere	950	996	1 041	1 081	104,8	109,6	113,8
Kontorfunksjonærer	834	883	927	954	105,9	111,2	114,4
Butikkfunksjonærer	767	812	854	860	105,9	111,3	112,1

¹ Eksklusive overingeniører.

Fra 1959 svarer månedslønnen i Arbeidsgiverforeningens statistikk til det som i Byråets statistikk kalles månedsførtjeneste, nemlig fast lønn pluss 1/12 av gratiale, provisjon, tantième og produksjonspremie. Tidligere var gratiale, provisjon m. v. holdt utenfor lønnen. For å få sammenliknbare tall for alle fire årene er verdien av disse ytelsene lagt til månedslønnen for 1957 og 1958.

I perioden 1957 — 1960 sett under ett hadde de kvinnelige funksjonærene gjennomsnittlig en mindre prosentvis fortjenestestigning enn de mannlige. Av

mennene hadde kontorfunksjonærene den største prosentvise fortjenestestigning i perioden, 17 prosent, mens de mannlige tekniske funksjonærene hadde den høyeste månedsfortjeneste i 1960.

Tabell 70. Månedsfortjeneste¹ etter teknisk utdanning for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter. 1. september 1960.

	Med teknisk høyskole		Med toårig teknisk skole	
	Funksjonærer	Gj.sn. månedsfortj.	Funksjonærer	Gj.sn. månedsfortj.
Menn		Kr.		Kr.
Overingeniører	270	3 640	46	3 194
40—49 år	111	3 575	15	(3 188)
50—59 år	80	3 786	17	(3 057)
60—69 år	48	3 912	10	(3 429)
Tekn. funksj. i ledende stilling	839	2 725	468	2 395
30—34 år	122	2 458	27	2 173
35—39 år	229	2 617	110	2 296
40—49 år	278	2 868	207	2 399
50—59 år	150	2 844	64	2 518
60—69 år	47	2 847	60	2 535
Tekn. funksj. i gruppelederstilling	508	2 155	997	1 953
25—29 år	76	1 869	30	1 824
30—34 år	180	2 092	176	1 870
35—39 år	135	2 270	277	1 943
40—49 år	67	2 350	345	1 995
Tekn. funksj. med selvstendig arbeid	269	1 606	1 948	1 610
25—29 år	164	1 569	334	1 468
30—34 år	75	1 670	536	1 573
Arbeidsledere i sjefsstilling	30	3 106	128	2 381

¹ Tallene i parentes er et gjennomsnitt for 10—24 ansatte.

Tabell 70 viser månedsfortjenesten for de mannlige tekniske funksjonærer etter utdanning, dvs. teknisk høyskole og toårig teknisk skole.

Tabell IX og X gir mer detaljerte oppgaver fra NAF'S statistikk.

Varehandel, bank- og forsikringsvirksomhet.

Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel ble utarbeidd i 1957, 1958, 1959 og 1960. I 1957 og 1960 omfattet statistikken stort sett alle bedrifter i engros- og detaljhandel som sysselsatte minst 3 personer.

Statistikken for 1958 og 1959 bygde på oppgaver fra et utvalg på om lag en tredjedel av de bedriftene som var med i 1957-statistikken. Statistikken for 1960 omfatter i alt 12 710 bedrifter med 70 332 ansatte. De bedrifter som omfattes av Norsk Arbeidsgiverforenings lønnsstatistikk for funksjonærer, er prinsipielt holdt utenfor Byråets statistikk.

Hovedtabellene omfatter voksne ansatte med full dag, mens oppgavene for deltidsansatte og for ansatte mellom 16 og 18 år er bearbeidd for seg.

Detaljerte resultater er tidligere offentliggjort i stensilpublikasjonen NOS A 22 «Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel pr. 30. april 1960».

Lønnsstatistikk for funksjonærer i bank- og forsikringsvirksomhet ble utarbeidd i 1957, 1959 og 1960. Statistikken i 1960 omfatter 397 bankavdelinger med 8 266 bankfunksjonærer og 188 forsikringsavdelinger med 4 475 forsikringsfunksjonærer. En bankavdeling er definert som den eller de avdelinger av en bank som ligger innen en kommune. De bankavdelinger som er med i statistikken, er statsbankene, Norges Bank, forretningsbanker som hadde mer enn 3 ansatte i heldagsstilling i 1957, og sparebanker som utbetalte kr. 50 000 og mer i lønninger og honorarer i 1957.

En forsikringsavdeling er definert som den del av et forsikringsselskap som ligger innen en kommune, og statistikken omfatter alle forsikringsavdelinger som sysselsatte 3 eller flere funksjonærer i 1959. Resultatene av tellingene er tidligere gitt i stensilpublikasjonene NOS A 18 «Lønnsstatistikk for funksjonærer i bankvirksomhet pr. 30. april 1960» og NOS A 20 «Lønnsstatistikk for funksjonærer i forsikringsvirksomhet pr. 30. april 1960».

I lønnsstatistikken for varehandel er kontorfunksjonærene gruppert etter samme prinsipper som i Norsk Arbeidsgiverforenings funksjonærstatistikk. Butikk- og lagerfunksjonærene er delt inn i to grupper, høyere og lavere funksjonærer. I tabell XII er det også gitt fortjenestetall for de enkelte stillinger. Månedsfortjenesten er definert som avtalt lønn, pluss faste tillegg til lønnen pluss 1/12 av gratiale, provisjon etc. utbetalt i 1959. Overtidsgodtgjørelsen er ikke inkludert i månedsfortjenesten.

Tabell 71 viser månedsfortjenesten i 1957 og 1960 for ansatte i varehandel, bank- og forsikringsvirksomhet. Av ansatte i varehandel hadde kontorfunksjonærene den høyeste månedsfortjeneste både i 1957 og 1960. I perioden 1957—1960 steg månedsfortjenesten for denne yrkesgruppen med 11 prosent for menn og 16 prosent for kvinner. Gruppen kontorfunksjonærer med kvalifisert og selvstendig arbeid på eget ansvar hadde en fortjenestestigning på 21 prosent for menn og 26 prosent for kvinner. Både for menn og kvinner hadde de lavere butikkfunksjonærene en større prosentvis fortjenestestigning i perioden enn de høyere butikkfunksjonærene.

Tabell XI og XII gir mer detaljerte opplysninger.

Tabell XI viser månedsfortjenesten etter yrkesgruppe og alder. Butikkfunksjonærene hadde den laveste månedsfortjeneste i alle aldersklasser. Kontorfunksjonærene i varehandel og i bank- og forsikringsvirksomhet hadde noenlunde likt fortjenestenivå i de yngste aldersgruppene. Men for de eldre var fortjenesten for bank- og forsikringsfunksjonærene betydelig høyere enn for kontorfunksjonærene i varehandel. Dette gjelder både mannlige og kvinnelige funksjonærer.

Tabell 71. Månedsførtjeneste i varehandel, bank- og forsikringsvirksomhet.

	Ansatte 1960	Gjennomsnittlig månedsførtjeneste pr. 30. april		Stigning 1957—1960
		1957	1960	
Menn		Kr.	Kr.	Pct.
<i>Varehandel</i>				
Kontorfunksjonærer	6 662	1 381	1 531	10,9
Kontorfunksjonærer i ledende stilling ...	2 101	1 915	1 962	2,5
Kontorfunksjonærer med kval. og selv- stendig arbeid på eget ansvar	1 552	1 370	1 653	20,7
Kontorfunksjonærer med kval. arbeid ..	2 123	1 081	1 253	15,9
Kontorfunksjonærer med mer rutinepre- get arbeid	886	864	962	11,3
Butikkfunksjonærer	10 421	941	1 095	16,4
Høyere butikkfunksjonærer	2 700	1 190	1 377	15,7
Lavere butikkfunksjonærer	7 721	856	996	16,4
Lagerfunksjonærer	5 183	1 013	1 138	12,2
Høyere lagerfunksjonærer	1 417	1 167	1 379	18,2
Lavere lagerfunksjonærer	3 766	922	1 047	13,6
<i>Bankvirksomhet</i>				
Kontorfunksjonærer, forretnings- og spare- banker	5 036	1 344	1 541	14,7
<i>Forsikringsvirksomhet</i>				
Forsikringsfunksjonærer	1 974	1 574	1 845	17,2
Kvinner				
<i>Varehandel</i>				
Kontorfunksjonærer	7 184	795	922	16,0
Kontorfunksjonærer med kval. og selv- stendig arbeid på eget ansvar	349	1 083	1 363	25,9
Kontorfunksjonærer med kval. arbeid ..	2 738	876	1 039	18,6
Kontorfunksjonærer med mer rutinepre- get arbeid	4 030	676	791	17,0
Butikkfunksjonærer	17 793	619	737	19,1
Høyere butikkfunksjonærer	604	943	1 077	14,2
Lavere butikkfunksjonærer	17 189	608	725	19,2
<i>Bankvirksomhet</i>				
Kontorfunksjonærer, forretnings- og spare- banker	1 822	825	965	17,0
<i>Forsikringsvirksomhet</i>				
Forsikringsfunksjonærer	2 501	920	1 070	16,3

Deltidsarbeid.

På skjemaet til lønnsstatistikk for varehandel ble det stilt spørsmål om arbeidstidens lengde. Hovedtabellene i statistikken omfatter bare ansatte med full arbeidsuke. Oppgavene for ansatte med deltidsarbeid ble bearbeidd særskilt, og resultatene er gitt i tabell 72 og 73.

Grensen mellom full dag og deltid er ikke satt ved et bestemt antall ukentlige arbeidstimer, men slik at de som har kortere arbeidstid enn vanlig ved vedkommende bedrift er regnet som deltidsansatte. For de mannlige ansatte er deltidsarbeid av helt underordnet betydning. Det er derfor bare de deltidsansatte kvinner som blir omtalt her.

Tabell 72. Heldags- og deltidsansatte kvinner i varehandel.

	I alt	Heldags-ansatte	Deltids-ansatte	Deltids-ansatte i prosent av alle ansatte
<i>I alt</i>	30 334	25 898	4 436	14,6
Kontorfunksjonærer	7 825	7 184	641	8,2
Kontorfunksjonærer med kval. og selvst. arbeid på eget ansvar	372	349	23	6,2
Kontorfunksjonærer med kval. arbeid ..	2 972	2 738	234	7,9
Kontorfunksjonærer med mer rutinepreget arbeid	4 412	4 030	382	8,7
Butikkfunksjonærer i alt	21 398	17 793	3 605	16,8
Høyere butikkfunksjonærer	624	604	20	3,2
Lavere butikkfunksjonærer	20 774	17 189	3 585	17,3

Om lag 15 prosent av kvinnene hadde deltidsarbeid. 81,3 prosent av deltidsarbeiderne var butikkfunksjonærer. Både blant kontor- og butikkfunksjonærene var det relativt flere deltidsansatte i underordnede enn i mer overordnede stillinger.

Tabell 73. Deltidsansatte kvinner i varehandel etter arbeidstid.

	Gjen.-snittlig ukentl. arb.tid	Med arbeidstid pr. uke					
		Under 8 timer	8,0-17,9 timer	18,0-22,9 timer	23,0-27,9 timer	28,0-32,9 timer	33 timer og mer
<i>I alt</i>	Timer 24,1	Pct. 3,2	Pct. 21,3	Pct. 19,2	Pct. 22,3	Pct. 18,4	Pct. 15,6
Kontorfunksjonærer	24,3	2,0	11,1	25,4	31,8	23,9	5,8
Kontorfunksj. med kval. og selvst. arbeid på eget ansvar	28,1	—	—	13,0	39,1	30,5	17,4
Kontorfunksj. med kvalifisert arbeid	24,1	2,1	12,4	25,7	29,9	24,8	5,1
Kontorfunksj. med mer rutinepreget arbeid	24,2	2,1	10,7	25,9	32,7	23,1	5,5
Butikkfunksjonærer	24,1	3,5	23,7	18,4	19,5	17,4	17,5
Høyere butikkfunksjonærer	32,5	—	5,0	—	5,0	35,0	55,0
Lavere butikkfunksjonærer	24,0	3,5	23,8	18,5	19,5	17,4	17,3

I tabell 73 er de deltidsansatte fordelt etter ukentlig arbeidstid. Den gjennomsnittlige ukentlige arbeidstid var omtrent den samme for kontorfunksjonærer og butikkfunksjonærer, henholdsvis 24,3 og 24,1 timer pr. uke. Nær 56 prosent av kontorfunksjonærene hadde en arbeidstid på

mellom 23 og 33 timer pr. uke, mens dette gjaldt bare 37 prosent av butikkfunksjonærene. 27 prosent av butikkfunksjonærene og 13 prosent av kontorfunksjonærene hadde en arbeidstid på mindre enn 18 timer i uken.

Pensjonsforhold.

På skjemaet til lønnsstatistikken for varehandelen for 1960 ble det også stilt spørsmål om pensjonsforholdene ved bedriften. Om lag 12 prosent av bedriftene oppga at de hadde pensjonsordning. Disse bedriftene hadde til sammen 35 prosent av de ansatte, men ikke alle ansatte ved bedriftene ble omfattet av pensjonsordningene. Til gjengjeld var en del ansatte sikret pensjon ved særordninger. I alt var 31 prosent av mennene og 15 prosent av kvinnene sikret pensjon. Både blant menn og kvinner var det forholdsvis langt flere kontorfunksjonærer enn butikkfunksjonærer som var sikret pensjon.

Tabell 74. Ansatte i varehandel etter pensjonsforhold.
30. april 1960.

	Ansatte sikret pensjon		Ansatte sikret pensjon i prosent av alle ansatte	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
			Pct.	Pct.
Sikret pensjon i alt	10 558	4 014	31	15
Kontorfunksjonærer	3 186	1 713	48	24
Butikkfunksjonærer	2 063	1 972	20	11
Lagerfunksjonærer	1 970	—	38	—

Kommunale tjenestemenn.

Lønnsstatistikk for kommunale tjenestemenn er utarbeidd i 1958, 1959 og 1960. Oppgavene er innsamlet pr. 1. januar. Resultatene for 1960 er tidligere offentliggjort i stensilpublikasjonen «Lønnsstatistikk for kommunale tjenestemenn pr. 1. januar 1960» (NOS A 12). I denne er det gjort utførlig rede for statistikkens omfang, for begrepene i statistikken og for de endringer i omfang og gruppering som er foretatt siden 1958.

Statistikken pr. 1. januar 1960 bygger på oppgaver fra 13 034 kommunale tjenestemenn i kommunenes sentraladministrasjon og tekniske etater. Skjema ble sendt til 452 kommuner som hadde 2 000 eller flere innbyggere pr. 1. januar 1958. Det kom inn og ble bearbeidd skjema fra 447 av disse kommunene.

Materialet er fordelt på følgende kommunegrupper:

- I. Oslo
- II. Bergen, Trondheim, Stavanger
- III. Andre byer
- IV. Forstadsherreder
- V. Andre herreder

Forstadsherredene er Asker, Bærum, Fana, Laksevåg og Strinda.

Grupperingen av tjenestemennene i stillingsgrupper og stillinger bygger på en felles vurdering av stilling og regulativklasse i de kommunale lønnsregulativer. Grupperingen går fram av tabell XIV.

Både stillingsgrupperingen og inndelingen i kommunegrupper er ens i 1959 og i 1960.

Gjennomsnittlig månedsfortjeneste består av brutto regulativlønn inklusive indekstillegg, alderstillegg og andre faste tillegg pr. 1. januar 1960 pluss gjennomsnittsverdien pr. måned av variable tillegg i 1959. Overtidsgodtgjørelsen er ikke regnet med i månedsfortjenesten.

Tabell XIV viser månedsfortjenesten for de enkelte stillinger i de ulike kommunegrupper.

Tabell 75. Månedsfortjeneste for kommunale tjenestemenn etter stilling.

	Tjenestemenn			Gjennomsnittlig månedsfortjeneste pr. 1. januar			Stigning	
	1958	1959	1960	1958	1959	1960	1958—59	1959—60
				Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Menn								
Tjenestemenn i alt	9 331	9 202	9 354	1 208	1 391	1 409	15,1	1,3
Administrative tjenestemenn i alt	5 179	5 229	5 340	1 166	1 340	1 355	14,9	1,1
Ledende administrative tjenestemenn	1 510	1 487	1 511	1 413	1 631	1 657	15,4	1,6
Sekretærer m. v.	615	630	630	1 414	1 665	1 679	17,8	0,8
Fullmektiger m. v.	1 465	1 491	1 537	1 102	1 278	1 298	16,0	1,6
Assistenten m. v.	1 589	1 621	1 662	895	1 003	1 011	12,1	0,8
Ledende tekniske tjenestemenn	389	409	415	1 760	2 038	2 040	15,8	0,1
Underordnede ingeniører og arkitekter	329	325	346	1 589	1 839	1 864	15,7	1,4
Andre underordnede tekniske tjenestemenn	1 168	1 213	1 246	1 165	1 345	1 364	15,5	1,4
Branntjenestemenn	1 547	1 545	1 539	1 141	1 324	1 336	16,0	0,9
Kvinner								
Tjenestemenn i alt	3 429	3 565	3 680	880	1 006	1 015	14,3	0,9
Administrative tjenestemenn ..	3 301	3 408	3 519	872	993	1 001	13,9	0,8
Fullmektiger m. v.	308	327	333	1 070	1 243	1 253	16,2	0,8
Assistenten m. v.	2 901	2 992	3 089	838	951	958	13,5	0,7

Den gjennomsnittlige månedsfortjeneste pr. 1. januar 1960 var kr. 1 409 for menn og kr. 1 015 for kvinner. Den prosentvise stigning i fortjenesten fra 1. januar 1958 var 16,6 for de mannlige og 15,3 for de kvinnelige tjenestemennene. Gjennomsnittsfortjenesten var høyere i Oslo enn i resten av landet, særlig for de overordnede stillinger. Spredningen omkring gjennomsnittsfortjenesten går fram av tabell 76.

Av de mannlige tjenestemenn hadde 32 prosent en månedsfortjeneste som lå mellom kr. 1 200 og kr. 1 400, og 20 prosent hadde mer enn kr. 1 600 pr. måned.

Tabell 76. Kommunale tjenestemenn etter gjennomsnittlig månedsførtjeneste.

	Gj.snittl. måned- förtj.	Med månedsførtjeneste kr.:					
		Under 1 000	1 000– 1 199	1 200– 1 399	1 400– 1 599	1 600– 1 999	2 000 og mer
Menn	Kr.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
<i>Alle kommuner</i>	1 409	8,4	18,3	31,9	21,7	11,8	7,9
Oslo	1 553	2,3	9,9	28,0	30,8	16,7	12,3
Bergen, Trondheim, Stavanger	1 432	7,1	11,2	41,4	22,6	10,0	7,7
Andre byer	1 418	4,9	21,3	35,8	17,4	11,8	8,8
Forstadshereder	1 558	4,8	13,7	23,8	25,7	15,6	16,4
Andre hereder	1 285	15,6	24,9	29,3	17,9	9,0	3,3
		Under 700	700– 899	900– 1 099	1 100– 1 199	1 200– 1 299	1 300 og mer
Kvinner	Kr.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
<i>Alle kommuner</i>	1 015	7,0	23,1	32,9	20,4	8,4	8,2
Oslo	1 122	4,9	1,4	32,2	35,0	12,4	14,1
Bergen, Trondheim, Stavanger	1 017	6,8	28,7	29,2	15,3	11,0	9,0
Andre byer	1 001	5,3	28,2	33,7	18,1	7,8	6,9
Forstadshereder	987	3,9	36,4	32,0	13,2	8,8	5,7
Andre hereder	927	10,5	36,8	34,5	10,8	3,9	3,5

I Oslo hadde 29 prosent av de mannlige tjenestemennene mer enn kr. 1 600 pr. måned. Av kvinnene hadde 33 prosent mellom kr. 900 og kr. 1 100 i månedsførtjeneste, og 37 prosent hadde en månedsførtjeneste på over kr. 1 100. I Oslo var andelen av kvinnelige tjenestemenn med over kr. 1 100 i månedsførtjeneste 62 prosent.

Tjenestemenn ved trygdekassene.

Lønnsstatistikk for tjenestemenn ved trygdekassene ble utarbeidd første gang pr. 1. februar 1960.

Statistikken omfatter tjenestemenn i heldags stilling ved trygdekasser i kommuner med over 2 000 innbyggere. I alt ble det sendt skjema til 447 trygdekasser. Statistikken omfatter 2 508 tjenestemenn, 1 067 menn og 1 441 kvinner.

I tabellene er tjenestemennene fordelt på disse kommunegruppene:

1. Oslo.
2. Bergen, Trondheim, Stavanger.
3. Andre byer og hereder med minst 10 000 innbyggere.
4. Byer og hereder med 2 000—9 999 innbyggere.

Tabell 77. Månedsførtjeneste og overtidsgodtgjørelse for tjenestemenn ved trygdekassene.

	Tjenestemenn	Gjennomsnittlig månedsførtjeneste pr. 1. februar 1960				Overtidsgodtgj. pr. mnd. i 1959
		I alt	Reg. lønn og alders-tillegg	Godtgj. for arbeidsformidling	Andre faste og variable tillegg	
Menn		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Tjenestemenn i alt</i>	1 067	1 335	1 258	33	44	23
Oslo	38	1 477	1 470	—	7	98
Bergen, Trondheim, Stavanger	64	1 333	1 313	—	20	42
Andre byer og herreder med minst 10 000 innbyggere . . .	212	1 316	1 290	2	24	39
Byer og herreder med 2 000—9 999 innbyggere	753	1 332	1 233	46	53	13
Kvinner						
<i>Tjenestemenn i alt</i>	1 441	972	966	1	5	21
Oslo	324	1 009	1 008	—	1	28
Bergen, Trondheim, Stavanger	174	993	992	—	1	35
Andre byer og herreder med minst 10 000 innbyggere . . .	338	1 022	1 015	1	6	21
Byer og herreder med 2 000—9 999 innbyggere	605	920	910	2	8	14

Tabell 78. Månedsførtjeneste for tjenestemenn ved trygdekassene etter alder og kommunegruppe.

	Tjenestemenn	Gj.sn. månedsførtj. i alt	Aldersgruppene						
			19 år og under	20–24 år	25–29 år	30–39 år	40–49 år	50–59 år	60 år og over
Menn		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Tjenestemenn i alt</i>	1 067	1 335	656	797	1 006	1 313	1 553	1 652	1 748
Oslo	38	1 477	656	∴	∴	1 676	1 641	1 621	1 907
Bergen, Trondheim, Stavanger	64	1 333	∴	825	1 225	1 194	1 449	1 772	1 763
Andre byer og herreder med minst 10 000 innbyggere . . .	212	1 316	649	806	1 011	1 324	1 545	1 708	1 771
Byer og herreder med 2 000—9 999 innb.	753	1 332	661	792	988	1 305	1 561	1 628	1 717
Kvinner									
<i>Tjenestemenn i alt</i>	1 441	972	663	822	977	1 107	1 160	1 275	1 421
Oslo	324	1 008	663	881	1 145	1 192	1 246	1 256	1 425
Bergen, Trondheim, Stavanger	174	992	616	818	1 000	1 159	1 191	1 253	1 440
Andre byer og herreder med minst 10 000 innbyggere . . .	338	1 022	673	827	1 002	1 143	1 131	1 337	1 453
Byer og herreder med 2 000—9 999 innb.	605	919	668	796	913	1 055	1 124	1 229	1 274

Gjennomsnittlig månedsfortjeneste består av brutto regulativlønn pr. 1. februar 1960 inklusive indekstillegg og opptjente alderstillegg og inklusive godtgjørelse for arbeidsformidling og andre faste tillegg til lønnen pluss gjennomsnittsverdien pr. måned av midlertidige eller varierende tillegg utbetalt i 1959.

Resultatene av statistikken er tidligere offentliggjort i stensilpublikasjonen «Lønnsstatistikk for trygdekassenes tjenestemenn pr. 1. februar 1960» (NOS A 11).

Tabell 77 og tabell 78 gir noen hovedresultater fra statistikken.

Sammenlikning mellom de ulike funksjonærgrupper.

I tabellene 79 og 80 er stilt sammen noen hovedresultater for de funksjonærgrupper det er utarbeidd lønnsstatistikk for i 1960.

Tabell 79 viser månedsfortjenesten i 1960 og den prosentvise fortjenestestigning fra 1957 til 1960 for de enkelte funksjonærgrupper særskilt for menn og kvinner. Av de mannlige funksjonærene hadde de tekniske funksjonærene og forsikringsfunksjonærene den høyeste månedsfortjeneste i 1960, og butikk- og lagerfunksjonærene den laveste. Også av kvinnene hadde butikk- og lagerfunksjonærene i varehandelsbedrifter den laveste månedsfortjeneste, mens forsikringsfunksjonærene og kommunale tjenestemenn hadde den høyeste fortjenestenivå.

Tabell 79. Månedsfortjeneste for forskjellige funksjonærgrupper.

	Gjennomsnittlig månedsfortjeneste i 1960		Stigning 1957—1960	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Tekniske funksjonærer (NAF).....	1 776	951	16,2	16,7
Butikkfunksjonærer (NAF)	1 228	860	9,7	12,1
Butikkf. i varehandelsbedrifter	1 095	737	16,4	19,1
Lagerfunksjonærer (NAF)	1 308	898	13,5	13,5
Lagerf. i varehandelsbedrifter.....	1 138	862	12,3	18,2
Kontorfunksjonærer (NAF)	1 624	954	17,2	14,4
Kontorf. i varehandelsbedrifter	1 531	922	10,9	16,0
Kontorf. i forretnings- og sparebanker	1 541	965	14,7	17,0
Forsikringsfunksjonærer	1 845	1 070	17,2	16,3
Kommunale tjenestemenn	1 409	1 015	—	—
Tjenestemenn ved trygdekassene	1 335	972	—	—

Tabell 80 viser lønnspredningen for de forskjellige funksjonærgrupper for menn og for kvinner.

Tabell 80. Funksjonærer etter gjennomsnittlig månedsfortjeneste.

	Funk- sjonærer i alt	Med månedsfortjeneste kr.:					
		Under 1 000	1 000– 1 199	1 200– 1 399	1 400– 1 599	1 600– 1 999	2 000 og mer
		Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Menn							
Tekniske funksj. (NAF)	8 356	1,5	5,6	14,7	20,8	27,0	30,4
Lagerfunksj. (NAF)	2 721	10,3	24,9	30,0	20,0	12,8	2,0
Butikkfunksj. i varehandel	10 421	36,7	31,3	17,6	7,9	4,6	1,9
Lagerfunksj. i varehandel	5 183	27,6	39,4	19,0	8,2	4,3	1,5
Kontorfunksj. (NAF)	9 760	8,0	12,6	20,0	18,1	20,1	21,2
Kontorfunksj. i varehandel	6 662	10,8	17,3	20,1	16,9	17,5	17,4
Kontorfunksj. i forretnings- og spare- banker.	5 036	15,8	7,7	14,4	17,2	31,4	13,5
Kontorfunksj. i forsikring	1 917	8,7	3,8	10,6	12,6	25,3	39,0
Kommunale tjenestemenn	9 354	8,4	18,3	31,9	21,7	11,8	7,9
Tjenestemenn ved trygdekassene ...	1 067	31,0	9,1	11,9	12,1	30,7	5,2
		Under 700	700– 899	900– 1 099	1 100– 1 199	1 200– 1 299	1 300 og mer
		Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Kvinner							
Butikkfunksj. i varehandel	17 793	42,3	30,3	23,9	1,8	1,0	0,7
Kontorfunksj. (NAF)	8 162	15,6	25,3	31,8	10,9	7,0	9,4
Kontorfunksj. i varehandel	7 184	19,3	26,6	31,7	9,1	5,7	7,6
Kontorfunksj. i forretnings- og spare- banker.	1 822	24,9	24,4	17,0	7,1	10,6	16,0
Kontorfunksj. i forsikring	2 484	16,8	19,3	13,0	9,7	17,6	23,6
Kommunale tjenestemenn	3 680	7,0	23,1	32,9	20,4	8,4	8,2
Tjenestemenn ved trygdekassene ...	1 441	32,6	19,7	13,8	9,1	11,1	13,7

Månedsfortjeneste etter utdanning.

Tabell 81 viser månedsfortjenesten for de forskjellige funksjonærgrupper etter utdanning. Funksjonærene i NAF's medlemsbedrifter er ikke med i denne tabellen.

Tabell 81. Månedsfortjeneste¹ etter utdanning for forskjellige funksjonærgrupper.

	Menn		Kvinner	
	Ansatte	Gj.sn. måneds- fortj.	Ansatte	Gj.sn. måneds- fortj.
		Kr.		Kr.
<i>Varehandel</i>				
Ansatte med eksamen fra:				
Universitet	308	2 095	165	1 743
Handelshøyskole	131	2 011	5	..
Teknisk høyskole	245	2 295	2	..
Handelsgymnas	1 700	1 654	527	1 116
Gymnas	882	1 618	376	1 029
Ansatte uten noen av de nevnte utdannelser	30 974	1 184	24 823	780
<i>Bankvirksomhet</i>				
Ansatte med eksamen fra:				
Universitet eller høyskole	273	2 162	9	..
Den høyere bankeskole	128	1 868	—	—
Gymnas eller handelsgymnas	1 750	1 640	393	1 232
Ansatte uten noen av de nevnte utdannelser	3 825	1 471	1 888	965

Tabell 81 (forts.). Månedsførtjeneste¹ etter utdannelse for forskjellige funksjonærgrupper.

	Menn		Kvinner	
	Ansatte	Gj.sn månedsførtj.	Ansatte	Gj.sn månedsførtj.
<i>Forsikringsvirksomhet</i>		Kr.		Kr.
Ansatte med eksamen fra:				
Universitet eller handelshøyskole	223	2 378	12	(1 905)
Teknisk høyskole	57	2 661	—	—
Gymnas eller handelsgymnas	651	1 897	477	1 259
Ansatte uten noen av de nevnte utdannelser	1 043	1 654	2 012	1 020
<i>Kommunale tjenestemenn</i>				
Tjenestemenn med eksamen fra:				
Universitet eller høyskole, unntatt teknisk høyskole	468	2 045	15	(1 577)
Teknisk høyskole	458	2 159	15	(1 900)
Teknisk skole	716	1 498	2	∴
Norges Kommunal- og Sosialskole	131	1 381	20	(1 116)
Handelsgymnas eller økonomisk gymnas	448	1 454	98	1 126
Ansatte uten noen av de nevnte utdannelser	7 133	1 308	3 530	1 005

¹ Tallene i parentes er et gjennomsnitt for 10—24 ansatte.

English summary

In this publication the wage statistics for 1960 are presented.

Wage statistics for agriculture and forestry. The statistics for workers in agriculture and forestry are prepared yearly, and are based on information from four farmers in each district. The average wages refer to wages usually paid in each occupation.

Wage statistics for workers in mining and manufacturing. Since 1950 the Central Bureau of Statistics has prepared two sets of wage statistics for workers in mining and manufacturing:

1) The quarterly statistics of average hourly earnings are based on a sample of the larger establishments in each manufacturing group. About 70—80 per cent of the workers in each group are included. The estimated figures on earnings include time-work, piece- and premium work, payment for overtime and payment for public holidays. The establishments are classified by collective agreement groups and the grouping therefore differs somewhat from the International Standard Industrial Classification. The quarterly wage statistics indicate the development of wages and average level of wages for adult male and female workers in different industry groups.

2) The wage censuses include in principle all establishments employing more than 5 workers. Wage censuses were carried out in the years 1950, 1951, 1952, 1955, 1957 and 1960. The wage censuses give data on hourly rates of wages, total hourly earnings, earnings on piece-work, on premium systems and on shift-work by various occupational groups. The dispersion of individual wages is shown

in separate tables. The censuses in 1957 and 1960 also give data on hourly earnings by age and by districts.

Hours of work in mining and manufacturing. Normal weekly hours of work for workers in manufacturing and mining are computed from the wage census material. The normal weekly hours of work refer to the workingtime fixed by Act or agreement, excluding recognised intervals for meals etc. From the first quarter 1957 quarterly figures are given on actual hours worked per week in manufacturing industries by branches. The figures relate to the number of hours actually worked per week in each quarter, including all overtime but excluding recognised intervals for meals etc.

Wage statistics for workers in private construction. Quarterly statistics on average hourly earnings for workers in private construction industries have been prepared since 1940. Data are collected from enterprises which are members of the Norwegian Employers' Confederation. The statistics cover only about 1/3 of the workers engaged in building construction, while the greater part of workers engaged in other private construction are included.

Wage statistics for workers in public construction. Wage data are given for all workers employed by the Marine Lights and Harbour authorities, State railway construction work, construction of public power plants, public road and street construction and in construction work for telegraph services. The data collected refer to the third quarter of the year, except for harbour services, where the data refer to the construction season.

Wage statistics for seamen on board ships in ocean transport. Since 1948, the Central Bureau of Statistics in co-operation with the Employers' Shipping Association (foreign trade) has prepared wage statistics for seamen on board ships in foreign trade. From 1948 to 1953 the data were given for November each year. From 1955 the data were collected yearly for the month of March. These statistics provide figures on average monthly earnings with specifications of contractual wages, payment for overtime and other additional earnings. The data cover shipmasters, mates, engineers, deck and engine crew, wireless operators, kitchen and other service personnel. The statistics also give figures on average food expenditure per head by different trade routes.

Wage statistics for seamen in coastal water transport. Wage statistics for seamen in coastal water transport have been prepared for the month of November each year since 1951 in the same way as for seamen on board ships in foreign trade. These statistics do not cover ships of less than 100 gross tons, neither fishing and sealing vessels, small carriers, whaling vessels, salvage vessels and lake vessels.

Wage statistics for longshoremen. Wage statistics for longshoremen are prepared on a quarterly basis since 1951. The statistics show the total hourly earnings for standing longshoremen and hourly earnings for all longshoremen on piece-work. The hourly earnings have also been estimated for the different districts of the country.

Wage statistics in private land transport. The wage statistics for workers in private land transport are prepared by the Norwegian Employers' Confederation. The figures are based on the same kind of data as the quarterly statistics for workers in mining and manufacturing.

Wage statistics for workers in hotels and restaurants. The Norwegian Employers' Confederation prepares yearly from 1955 wage statistics for workers in hotels and restaurants. For workers on commission basis the statistics show yearly income (10 per cent commission on sales). For salaried employees the statistics show the average monthly gross earnings for different occupational groups.

Wage statistics for salaried employees. The Norwegian Employers' Confederation prepares yearly statistics on monthly salaries as at September 1st each year. Information is collected from members employing 20 workers or more, mainly in manufacturing and mining. The average monthly salaries comprise the monthly rate and the value of any payments in kind, fuel and electricity but not payment for overtime. Separate figures on the average monthly salaries are given for main occupational groups and occupations by age and by size of the establishments.

For employees in wholesale and retail trade a wage census was taken at April 30, 1957. The census covered all establishments with more than 2 employees. In 1958 and 1959 the wage censuses were based on a sample of those establishments covered in 1957. The wage census in 1960 covers all establishments with more than 3 employees. Monthly earnings are defined as the monthly salary at April 1, including payments in kind plus 1/12 of premium bonuses etc. in the previous year. The main tables only include employees between 18 and 69 years of age with normal working-hours. Figures are given by sex, age, occupation, size of the establishment and by district. Figures on young workers and part-time workers are given in separate tables.

For employees in banking and insurance wage censuses were carried out in 1957, 1959 and 1960. Savings banks with assets of more than 5 mill. kr. and other establishments with more than 3 employees are included. Monthly earnings are defined in the same way as for the wage census in wholesale and retail trade.

For local government employees wage statistics were prepared as at January 1, 1958, 1959 and 1960. The statistics cover local government districts with more than 2 000 inhabitants and give the average monthly earnings by occupation, age and by district. The monthly earnings are defined as fixed gross monthly salary including payments in kind and the value of fixed additional payments per month, such as fixed overtime payment and payment for operating special machines. Payment for overtime work other than fixed overtime payment is not included in the average monthly earnings. Special figures are given, however, on the average monthly overtime payment in 1959.

For employees in the local social insurance offices wage statistics were collected at February 1, 1960. The statistics cover offices in local government districts with more than 2 000 inhabitants. The statistics give the average monthly earnings by occupation, age and by district.

Tabell I. Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Kvartalsstatistikken 1960.

Industrigrener og industrigrupper	Tids- rom	Voksne menn			Voksne kvinner		
		Time- verk	Gj.sn. time- fortj.	Av dette: bet. for bev. helged., 1. og 17. mai	Time- verk	Gj.sn. time- fortj.	Av dette: bet. for bev. helged., 1. og 17. mai
Industri i alt	Året 1960	233 960	6,45	0,12	44 890	4,33	0,10
	1.kv. »	60 620	6,28	0,08	11 409	4,23	0,05
	2. » »	56 760	6,69	0,36	10 929	4,51	0,30
	3. » »	54 103	6,32	—	10 019	4,25	—
	4. » »	62 477	6,49	0,04	12 533	4,34	0,04
<i>Malmgruver</i>	Året 1960	7 276	6,96	0,11
	1. kv. »	1 902	6,78	0,07
	2. » »	1 753	7,18	0,35
	3. » »	1 618	6,86	—
	4. » »	2 003	7,03	0,03
<i>Næringsmiddelindustri</i>	Året 1960	12 503	5,66	0,14	6 414	3,94	0,10
	1. kv. »	3 156	5,46	0,06	1 622	3,86	0,07
	2. » »	2 976	5,91	0,41	1 379	4,07	0,23
	3. » »	2 984	5,55	—	1 488	3,88	—
	4. » »	3 387	5,73	0,07	1 925	3,96	0,08
Slakterier, polsemakerier	Året 1960	2 253	5,99	0,15	320	4,03	0,11
	1. kv. »	585	5,63	0,07	73	3,97	0,06
	2. » »	509	6,31	0,45	69	4,25	0,35
	3. » »	483	5,82	—	72	3,88	—
	4. » »	676	6,21	0,06	106	4,03	0,04
Meierier	Året 1960	3 147	5,19	0,11	655	3,96	0,09
	1. kv. »	757	5,07	0,06	154	3,84	0,05
	2. » »	795	5,41	0,30	176	4,09	0,24
	3. » »	818	5,09	—	171	3,90	—
	4. » »	777	5,18	0,07	154	4,01	0,05
Mjølkekondenseringsfabrikker ..	Året 1960	210	5,63	0,13
	1. kv. »	65	5,48	0,05
	2. » »	34	6,08	0,42
	3. » »	34	5,46	—
	4. » »	77	5,50	0,03
Frukt- og grønnsakkonserves- fabrikker.	Året 1960	432	5,13	0,11	575	3,71	0,08
	1. kv. »	99	5,00	0,04	135	3,67	0,02
	2. » »	84	5,16	0,30	107	3,81	0,26
	3. » »	136	5,24	—	156	3,69	—
	4. » »	113	5,11	0,09	177	3,66	0,03
Hermetikkfabrikker	Året 1960	1 095	5,00	0,12	2 226	3,66	0,09
	1. kv. »	327	4,94	0,04	638	3,63	0,09
	2. » »	249	5,17	0,34	446	3,74	0,16
	3. » »	238	4,92	—	509	3,61	—
	4. » »	281	4,95	0,10	633	3,66	0,12
Handelsmøller	Året 1960	1 845	6,05	0,15
	1. kv. »	484	5,92	0,10
	2. » »	443	6,38	0,45
	3. » »	420	5,92	—
	4. » »	498	5,99	0,05

Tabell I (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Kvartalsstatistikken 1960.

Industrigrener og industrigrupper	Tids- rom	Voksne menn			Voksne kvinner		
		Time- verk	Gj.sn. time- fortj.	Av dette: bet. for bev. helged., 1. og 17. mai	Time- verk	Gj.sn. time- fortj.	Av dette: bet. for bev. helged., 1. og 17. mai
		1000	Kr.	Kr.	1000	Kr.	Kr.
Bakerier og konditorier	Året 1960	1 467	5,92	0,15
	1. kv. »	350	5,64	0,05
	2. » »	369	6,15	0,46
	3. » »	370	5,81	—
	4. » »	378	6,06	0,07
Kjeks- og flatbrødfabriker	Året 1960	505	5,78	0,14	473	4,34	0,10
	1. kv. »	106	5,44	0,08	98	4,11	0,07
	2. » »	133	6,23	0,46	124	4,53	0,31
	3. » »	128	5,70	—	123	4,33	—
	4. » »	138	5,73	0,03	128	4,38	0,03
Sjokolade- og dropsfabriker	Året 1960	861	6,94	0,16	1 794	5,00	0,12
	1. kv. »	207	6,66	0,05	426	4,81	0,03
	2. » »	193	7,21	0,51	384	5,25	0,38
	3. » »	194	6,77	—	382	4,85	—
	4. » »	267	7,12	0,06	602	5,10	0,05
Margarinfabriker	Året 1960	688	5,93	0,14	190	4,39	0,12
	1. kv. »	176	5,83	0,07	48	4,33	0,10
	2. » »	167	6,12	0,45	45	4,51	0,34
	3. » »	163	5,75	—	45	4,27	—
	4. » »	182	6,02	0,05	52	4,45	0,03
<i>Drikkevarerindustri</i> Bryggerier og mineralvannfabr.	Året 1960	3 252	5,95	0,13	395	4,15	0,10
	1. kv. »	765	5,77	0,08	91	4,03	0,05
	2. » »	843	6,35	0,37	113	4,33	0,29
	3. » »	793	5,78	—	94	4,10	—
	4. » »	851	5,89	0,05	97	4,12	0,04
<i>Tobaksindustri</i>	Året 1960	822	6,17	0,15	1 163	4,76	0,12
	1. kv. »	218	5,99	0,05	284	4,52	0,04
	2. » »	201	6,57	0,49	302	5,02	0,37
	3. » »	195	5,95	—	265	4,72	—
	4. » »	208	6,16	0,07	312	4,79	0,06
<i>Fekstilindustri</i>	Året 1960	7 188	5,65	0,11	9 768	4,13	0,09
	1. kv. »	1 898	5,54	0,05	2 681	4,04	0,04
	2. » »	1 705	5,87	0,36	2 285	4,29	0,29
	3. » »	1 558	5,50	—	2 059	4,04	—
	4. » »	2 027	5,67	0,04	2 743	4,13	0,03
Ullvarefabriker	Året 1960	2 965	5,36	0,11	3 614	3,98	0,09
	1. kv. »	812	5,24	0,04	1 056	3,88	0,03
	2. » »	723	5,57	0,35	822	4,13	0,29
	3. » »	607	5,20	—	724	3,90	—
	4. » »	823	5,42	0,05	1 012	4,01	0,03
Bomull-, jute- og linvarefabriker	Året 1960	1 918	5,76	0,11	1 855	4,34	0,08
	1. kv. »	481	5,61	0,02	490	4,25	0,02
	2. » »	450	6,01	0,38	471	4,51	0,28
	3. » »	423	5,51	—	387	4,24	—
	4. » »	551	5,81	0,04	507	4,36	0,03

Tabell I (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Kvartalsstatistikken 1960.

Industrigrener og industrigrupper	Tids- rom	Voksne menn			Voksne kvinner		
		Time- verk	Gj.sn. time- fortj.	Av dette: bet. for bev. helged., 1. og 17. mai	Time- verk	Gj.sn. time- fortj.	Av dette: bet. for bev. helged., 1. og 17. mai
		1000	Kr.	Kr.	1000	Kr.	Kr.
Trikotasjefabrikker	Året 1960	888	5,71	0,14	2 974	4,11	0,10
	1. kv. »	217	5,63	0,12	774	4,03	0,06
	2. » »	188	5,92	0,40	669	4,29	0,30
	3. » »	209	5,57	—	664	4,04	—
	4. » »	274	5,72	0,04	867	4,09	0,03
Diverse tekstil	Året 1960	1 417	5,99	0,10	1 325	4,15	0,08
	1. kv. »	380	5,91	0,04	361	4,07	0,03
	2. » »	338	6,20	0,34	323	4,31	0,26
	3. » »	320	5,89	—	284	4,07	—
	4. » »	379	5,95	0,03	357	4,14	0,04
<i>Skotøyindustri</i> Skofabrikker	Året 1960	2 079	6,20	0,11	1 618	4,29	0,09
	1. kv. »	582	6,12	0,06	459	4,23	0,05
	2. » »	512	6,48	0,36	395	4,47	0,30
	3. » »	433	6,05	—	343	4,19	—
	4. » »	552	6,16	0,03	421	4,27	0,02
<i>Kledningsindustri</i>	Året 1960	2 098	6,02	0,14	10 316	4,41	0,10
	1. kv. »	502	5,84	0,06	2 276	4,31	0,05
	2. » »	551	6,19	0,43	2 830	4,58	0,32
	3. » »	480	5,92	—	2 383	4,34	—
	4. » »	565	6,13	0,06	2 827	4,42	0,03
Buntmakerier og pelsvarebedr. . .	Året 1960	97	6,68	0,16	255	4,26	0,12
	1. kv. »	26	6,32	0,07	65	4,20	0,05
	2. » »	24	6,69	0,50	63	4,32	0,37
	3. » »	21	6,54	—	53	4,06	—
	4. » »	26	7,16	0,08	74	4,45	0,04
Hatte- og luefabrikker	Året 1960	99	5,91	0,15	404	4,04	0,10
	1. kv. »	27	5,86	0,08	104	4,06	0,08
	2. » »	23	6,15	0,43	104	4,05	0,26
	3. » »	23	5,81	—	93	3,99	—
	4. » »	26	5,82	0,09	103	4,04	0,04
Konfeksjonsfabrikker	Året 1960	1 631	5,86	0,13	8 954	4,42	0,10
	1. kv. »	385	5,72	0,06	1 937	4,31	0,05
	2. » »	433	6,04	0,42	2 483	4,60	0,32
	3. » »	373	5,76	—	2 078	4,35	—
	4. » »	440	5,91	0,05	2 456	4,41	0,03
<i>Bygningstrevareindustri</i>	Året 1960	10 028	5,95	0,11	—	—	—
	1. kv. »	2 539	5,76	0,07	—	—	—
	2. » »	2 466	6,16	0,32	—	—	—
	3. » »	2 428	5,86	—	—	—	—
	4. » »	2 595	6,01	0,03	—	—	—
Sagbruk, hovlerier og kassefabr.	Året 1960	5 562	5,63	0,11	—	—	—
	1. kv. »	1 368	5,45	0,08	—	—	—
	2. » »	1 399	5,84	0,31	—	—	—
	3. » »	1 373	5,55	—	—	—	—
	4. » »	1 422	5,67	0,03	—	—	—

Tabell I (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Kvartalsstatistikken 1960.

Industrigrener og industrigrupper	Tidsrom	Voksne menn			Voksne kvinner		
		Timeverk	Gj.sn. timefortj.	Av dette: bet. for bev. helged., 1. og 17. mai	Timeverk	Gj.sn. timefortj.	Av dette: bet. for bev. helged., 1. og 17. mai
		1000	Kr.	Kr.	1000	Kr.	Kr.
Bygningsplatefabrikker	Året 1960	2 354	6,51	0,11	—	—	—
	1. kv. »	620	6,40	0,04	—	—	—
	2. » »	558	6,79	0,37	—	—	—
	3. » »	564	6,39	—	—	—	—
	4. » »	612	6,44	0,04	—	—	—
Bygningssnekkerier	Året 1960	1 929	6,47	0,11	—	—	—
	1. kv. »	503	6,26	0,07	—	—	—
	2. » »	462	6,67	0,34	—	—	—
	3. » »	450	6,38	—	—	—	—
	4. » »	514	6,58	0,04	—	—	—
Møbel- og annen trevareindustri ..	Året 1960	4 699	6,17	0,11	599	4,73	0,09
	1. kv. »	1 210	5,95	0,06	159	4,59	0,05
	2. » »	1 058	6,35	0,33	149	4,84	0,25
	3. » »	1 076	6,02	—	131	4,69	—
	4. » »	1 355	6,37	0,04	160	4,79	0,05
Mobelfabrikker	Året 1960	3 370	6,05	0,11	215	4,39	0,10
	1. kv. »	854	5,81	0,06	54	4,29	0,06
	2. » »	737	6,21	0,33	54	4,41	0,25
	3. » »	793	5,90	—	50	4,36	—
	4. » »	986	6,28	0,04	57	4,51	0,08
Annen trevareindustri	Året 1960	1 329	6,68	0,11	384	4,95	0,08
	1. kv. »	356	6,51	0,05	105	4,79	0,04
	2. » »	321	6,94	0,33	95	5,13	0,25
	3. » »	283	6,50	—	81	4,90	—
	4. » »	369	6,76	0,05	103	4,97	0,03
Treforedlingsindustri	Året 1960	32 475	6,38	0,10	2 219	4,64	0,08
	1. kv. »	8 369	6,17	0,03	581	4,58	0,03
	2. » »	7 791	6,68	0,34	540	4,83	0,28
	3. » »	7 668	6,30	—	515	4,50	—
	4. » »	8 647	6,40	0,05	583	4,64	0,03
Tresliperier	Året 1960	2 200	5,66	0,10	∴	∴	∴
	1. kv. »	563	5,54	0,03	∴	∴	∴
	2. » »	536	5,83	0,31	∴	∴	∴
	3. » »	510	5,61	—	∴	∴	∴
	4. » »	591	5,65	0,06	∴	∴	∴
Cellulosefabrikker	Året 1960	14 657	6,49	0,10	∴	∴	∴
	1. kv. »	3 803	6,27	0,01	∴	∴	∴
	2. » »	3 514	6,81	0,33	∴	∴	∴
	3. » »	3 466	6,43	—	∴	∴	∴
	4. » »	3 874	6,48	0,05	∴	∴	∴
Papirfabrikker	Året 1960	1 5618	6,38	0,11	1 393	4,67	0,08
	1. kv. »	4 003	6,15	0,04	370	4,64	0,03
	2. » »	3 741	6,67	0,35	343	4,83	0,26
	3. » »	3 692	6,27	—	317	4,51	—
	4. » »	4 182	6,43	0,05	363	4,66	0,02

Tabell I (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Kvartalsstatistikken 1960.

Industrigrener og industrigrupper	Tids- rom	Voksne menn			Voksne kvinner		
		Time- verk	Gj.sn. time- fortj.	Av dette: bet. for bev. helged., 1. og 17. mai	Time- verk	Gj.sn. time- fortj.	Av dette: bet. for bev. helged., 1. og 17. mai
<i>Papir- og pappvareindustri</i>	Året 1960	1 668	7,06	0,21	1 479	4,58	0,14
	1. kv. »	424	6,81	0,15	386	4,45	0,09
	2. » »	393	7,36	0,61	346	4,80	0,41
	3. » »	389	7,03	—	336	4,50	—
	4. » »	462	7,04	0,06	411	4,57	0,04
<i>Grafisk industri</i>	Året 1960	6 399	7,65	0,18	1 651	4,65	0,12
	1. kv. »	1 647	7,37	0,06	420	4,51	0,05
	2. » »	1 483	7,98	0,58	350	4,83	0,37
	3. » »	1 495	7,55	—	393	4,54	—
	4. » »	1 774	7,70	0,09	488	4,70	0,06
Avstrykkerier	Året 1960	1 840	8,60	0,19	107	5,56	0,14
	1. kv. »	458	8,25	0,04	23	5,41	0,03
	2. » »	445	8,88	0,60	24	5,70	0,44
	3. » »	436	8,52	—	25	5,37	—
	4. » »	501	8,73	0,10	35	5,75	0,09
Boktrykkerier	Året 1960	2 924	7,38	0,18	432	4,61	0,12
	1. kv. »	772	7,13	0,05	110	4,45	0,03
	2. » »	679	7,74	0,58	93	4,81	0,38
	3. » »	665	7,29	—	100	4,48	—
	4. » »	808	7,36	0,09	129	4,69	0,06
Litografiske og kjemigr. bedrifter.	Året 1960	804	7,64	0,19	121	4,18	0,10
	1. kv. »	196	7,34	0,10	31	4,05	0,08
	2. » »	176	8,01	0,59	23	4,21	0,29
	3. » »	197	7,48	—	32	4,17	—
	4. » »	235	7,72	0,08	35	4,29	0,04
Bokbinderier	Året 1960	831	6,89	0,17	991	4,68	0,12
	1. kv. »	221	6,60	0,08	256	4,56	0,06
	2. » »	183	7,14	0,52	210	4,88	0,37
	3. » »	197	6,75	—	236	4,59	—
	4. » »	230	7,05	0,08	289	4,67	0,05
<i>Lær- og lærvareindustri</i>	Året 1960	1 289	6,02	0,12	494	4,46	0,09
	1. kv. »	352	5,89	0,08	140	4,33	0,06
	2. » »	316	6,26	0,36	122	4,71	0,28
	3. » »	273	5,92	—	98	4,38	—
	4. » »	348	6,01	0,03	134	4,43	0,03
Garverier	Året 1960	783	5,83	0,11	∴	∴	∴
	1. kv. »	216	5,70	0,07	∴	∴	∴
	2. » »	194	6,07	0,35	∴	∴	∴
	3. » »	167	5,67	—	∴	∴	∴
	4. » »	206	5,86	0,03	∴	∴	∴
Lærvarefabrikker	Året 1960	440	6,44	0,12	353	4,74	0,10
	1. kv. »	116	6,29	0,09	98	4,52	0,07
	2. » »	105	6,66	0,36	85	5,00	0,29
	3. » »	92	6,44	—	70	4,73	—
	4. » »	127	6,36	0,02	100	4,71	0,02

Tabell I (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Kvartalsstatistikken 1960.

Industrigrener og industrigrupper	Tidsrom	Voksne menn			Voksne kvinner		
		Timeverk	Gj.sn. timefortj.	Av dette: bet. for bev. helged., 1. og 17. mai	Timeverk	Gj.sn. timefortj.	Av dette: bet. for bev. helged., 1. og 17. mai
		1000	Kr.	Kr.	1000	Kr.	Kr.
Hanskefabrikker	Året 1960	66	5,66	0,14	111	3,89	0,09
	1. kv. »	20	5,62	0,08	34	3,91	0,05
	2. » »	17	5,94	0,40	30	4,11	0,26
	3. » »	14	5,50	—	21	3,72	—
	4. » »	15	5,59	0,06	26	3,83	0,04
Kjemisk og elektrokj. industri.	Året 1960	34 594	6,36	0,09	2 808	4,41	0,10
	1. kv. »	9 180	6,22	0,04	736	4,24	0,03
	2. » »	8 325	6,62	0,27	686	4,62	0,31
	3. » »	8 475	6,22	—	603	4,30	—
	4. » »	8 614	6,38	0,04	783	4,48	0,07
Gummivarefabrikker	Året 1960	2 970	6,42	0,12	1 142	4,40	0,09
	1. kv. »	766	6,22	0,01	301	4,24	0,01
	2. » »	700	6,58	0,34	274	4,54	0,28
	3. » »	637	6,25	—	229	4,24	—
	4. » »	867	6,62	0,11	338	4,57	0,08
Elektrokjemisk og elektro- metallurgisk industri	Året 1960	24 171	6,55	0,08	—	—	—
	1. kv. »	6 425	6,41	0,05	—	—	—
	2. » »	5 777	6,84	0,23	—	—	—
	3. » »	6 094	6,41	—	—	—	—
	4. » »	5 875	6,54	0,02	—	—	—
Sprengstoffabrikker	Året 1960	1 233	6,64	0,11	201	4,94	0,09
	1. kv. »	320	6,40	0,01	54	4,68	0,01
	2. » »	299	6,93	0,36	49	5,18	0,30
	3. » »	279	6,55	—	43	4,86	—
	4. » »	335	6,67	0,05	55	5,04	0,04
Tranraffinerier	Året 1960	474	5,47	0,18	—	—	—
	1. kv. »	131	5,26	0,02	—	—	—
	2. » »	107	5,81	0,58	—	—	—
	3. » »	118	5,23	—	—	—	—
	4. » »	118	5,59	0,11	—	—	—
Sildoljefabrikker	Året 1960	1 107	5,22	0,02	∴	∴	∴
	1. kv. »	331	5,32	—	∴	∴	∴
	2. » »	259	5,25	0,06	∴	∴	∴
	3. » »	262	5,15	—	∴	∴	∴
	4. » »	255	5,17	—	∴	∴	∴
Olje- og fettraffinerier	Året 1960	1 918	6,49	0,16	∴	∴	∴
	1. kv. »	521	6,17	0,07	∴	∴	∴
	2. » »	460	6,83	0,49	∴	∴	∴
	3. » »	440	6,28	—	∴	∴	∴
	4. » »	497	6,68	0,08	∴	∴	∴
Farmasøytisk industri	Året 1960	197	6,19	0,17	263	4,33	0,14
	1. kv. »	54	5,92	0,09	73	4,25	0,08
	2. » »	48	6,55	0,54	65	4,54	0,40
	3. » »	45	6,12	—	56	4,28	—
	4. » »	50	6,18	0,05	69	4,25	0,06

Tabell I (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Kvartalsstatistikken 1960.

Industrigrupper og industrigrupper	Tids- rom	Voksne menn			Voksne kvinner		
		Time- verk	Gj.sn. time- fortj.	Av dette:	Time- verk	Gj.sn. time- fortj.	Av dette:
				bet. for bev. helged., 1. og 17. mai			bet. for bev. helged., 1. og 17. mai
		1000	Kr.	Kr.	1000	Kr.	Kr.
Såpe- og lysfabrikker	Året 1960	635	6,22	0,16	617	4,43	0,12
	1. kv. »	162	6,12	0,09	163	4,24	0,06
	2. » »	157	6,54	0,48	142	4,73	0,36
	3. » »	145	6,10	—	139	4,35	—
	4. » »	171	6,13	0,08	173	4,41	0,06
Maling- og lakkfabrikker	Året 1960	1 532	5,99	0,14	254	4,30	0,11
	1. kv. »	383	5,79	0,08	61	4,11	0,07
	2. » »	430	6,36	0,42	72	4,50	0,31
	3. » »	367	5,92	—	60	4,31	—
	4. » »	352	5,90	0,06	61	4,29	0,05
Jord- og steinvarerindustri.....	Året 1960	10 126	6,48	0,10	1 294	4,12	0,09
	1. kv. »	2 516	6,28	0,06	343	4,04	0,05
	2. » »	2 569	6,65	0,29	325	4,34	0,27
	3. » »	2 336	6,37	—	272	3,99	—
	4. » »	2 705	6,62	0,06	354	4,12	0,02
Teglverk	Året 1960	1 194	5,84	0,10	—	—	—
	1. kv. »	251	5,67	0,04	—	—	—
	2. » »	306	5,93	0,30	—	—	—
	3. » »	336	5,86	—	—	—	—
	4. » »	301	5,90	0,06	—	—	—
Glassverk	Året 1960	1 767	6,68	0,08	145	4,33	0,07
	1. kv. »	475	6,56	0,06	35	4,07	0,04
	2. » »	478	6,84	0,23	39	4,41	0,21
	3. » »	348	6,63	—	28	4,33	—
	4. » »	466	6,70	0,02	43	4,50	0,02
Porselens- og fajansefabrikker ..	Året 1960	1 596	6,62	0,11	1 098	4,16	0,09
	1. kv. »	411	6,48	0,08	292	4,11	0,05
	2. » »	412	6,88	0,32	274	4,41	0,28
	3. » »	350	6,46	—	234	4,00	—
	4. » »	423	6,66	0,02	298	4,13	0,02
Keramikkfabrikker.....	Året 1960	182	5,45	0,12	51	3,70	0,09
	1. kv. »	56	5,15	0,06	16	3,61	0,05
	2. » »	39	5,78	0,36	12	3,89	0,28
	3. » »	39	5,38	—	10	3,58	—
	4. » »	48	5,49	0,05	13	3,71	0,04
Sementfabrikker	Året 1960	2 246	7,42	0,09	—	—	—
	1. kv. »	538	7,24	0,05	—	—	—
	2. » »	575	7,50	0,28	—	—	—
	3. » »	537	7,31	—	—	—	—
	4. » »	596	7,63	0,02	—	—	—
Sementvarefabrikker	Året 1960	742	7,21	0,12	—	—	—
	1. kv. »	189	7,08	0,07	—	—	—
	2. » »	172	7,27	0,25	—	—	—
	3. » »	173	7,00	—	—	—	—
	4. » »	208	7,48	0,15	—	—	—

Tabell I (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Kvartalsstatistikken 1960.

Industrigrøner og industrigrupper	Tids- rom	Voksne menn			Voksne kvinner		
		Time- verk	Gj.sn. time- fortj.	Av dette: bet. for bev. helged., 1. og 17. mai	Time- verk	Gj.sn. time- fortj.	Av dette: bet. for bev. helged., 1. og 17. mai
		1000	Kr.	Kr.	1000	Kr.	Kr.
Kalkbrott, kalkverk og mørtel- verk	Året 1960	619	6,45	0,12	—	—	—
	1. kv. »	162	6,16	0,04	—	—	—
	2. » »	156	6,82	0,38	—	—	—
	3. » »	148	6,32	—	—	—	—
	4. » »	153	6,51	0,07	—	—	—
Kvarts- og feltspatbrott	Året 1960	931	6,21	0,11	—	—	—
	1. kv. »	227	6,01	0,05	—	—	—
	2. » »	225	6,44	0,35	—	—	—
	3. » »	198	6,13	—	—	—	—
	4. » »	281	6,24	0,03	—	—	—
Steinbrott og -hoggerier	Året 1960	849	6,05	0,09	—	—	—
	1. kv. »	207	5,75	0,06	—	—	—
	2. » »	206	6,21	0,27	—	—	—
	3. » »	207	5,87	—	—	—	—
	4. » »	229	6,35	0,04	—	—	—
<i>Metallindustri</i>	Året 1960	97 464	6,81	0,13	4 596	5,09	0,11
	1. kv. »	25 360	6,68	0,13	1 212	4,98	0,09
	2. » »	23 818	7,06	0,37	1 088	5,36	0,33
	3. » »	21 902	6,67	—	1 020	4,94	—
	4. » »	26 384	6,83	0,01	1 276	5,07	0,01
Jernverk, valseverk	Året 1960	5 767	7,21	0,12	—	—	—
	1. kv. »	1 490	7,15	0,13	—	—	—
	2. » »	1 427	7,40	0,34	—	—	—
	3. » »	1 294	7,09	—	—	—	—
	4. » »	1 556	7,20	—	—	—	—
Metallvarefabrikker	Året 1960	14 103	6,47	0,13	1 989	4,67	0,10
	1. kv. »	3 760	6,34	0,13	521	4,55	0,11
	2. » »	3 517	6,69	0,38	474	4,98	0,30
	3. » »	2 918	6,38	—	438	4,53	—
	4. » »	3 908	6,45	—	556	4,60	—
Støperier	Året 1960	5 942	6,99	0,12	—	—	—
	1. kv. »	1 559	6,83	0,12	—	—	—
	2. » »	1 394	7,19	0,35	—	—	—
	3. » »	1 321	6,89	—	—	—	—
	4. » »	1 668	7,03	—	—	—	—
Mekaniske verksteder	Året 1960	14 846	6,75	0,13	—	—	—
	1. kv. »	3 834	6,62	0,17	—	—	—
	2. » »	3 691	6,96	0,35	—	—	—
	3. » »	3 196	6,61	—	—	—	—
	4. » »	4 125	6,80	—	—	—	—
Stålskipsbyggerier	Året 1960	27 875	6,72	0,12	—	—	—
	1. kv. »	7 166	6,59	0,11	—	—	—
	2. » »	6 725	7,06	0,35	—	—	—
	3. » »	6 528	6,49	—	—	—	—
	4. » »	7 456	6,74	—	—	—	—

Tabell I (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Kvartalsstatistikken 1960.

Industrigrupper og industrigrupper	Tidsrom	Voksne menn			Voksne kvinner		
		Timeverk	Gj.sn. timefortj.	Av dette: bet. for helged., 1. og 17. mai	Timeverk	Gj.sn. timefortj.	Av dette: bet. for helged., 1. og 17. mai
		1000	Kr.	Kr.	1000	Kr.	Kr.
Treskipsbyggerier	Året 1960	1 812	5,68	0,08	—	—	—
	1. kv. »	408	5,67	0,06	—	—	—
	2. » »	432	5,59	0,21	—	—	—
	3. » »	449	5,73	—	—	—	—
	4. » »	523	5,74	0,05	—	—	—
Karosserifabriker	Året 1960	944	6,55	0,10	—	—	—
	1. kv. »	272	6,26	0,07	—	—	—
	2. » »	233	6,79	0,31	—	—	—
	3. » »	209	6,44	—	—	—	—
	4. » »	230	6,69	0,03	—	—	—
Bilverksteder	Året 1960	2 614	6,55	0,10	—	—	—
	1. kv. »	704	6,28	0,06	—	—	—
	2. » »	555	6,59	0,31	—	—	—
	3. » »	656	6,58	—	—	—	—
	4. » »	699	6,73	0,04	—	—	—
Flyverksteder (sivile)	Året 1960	2 040	6,94	0,12	—	—	—
	1. kv. »	513	6,90	0,08	—	—	—
	2. » »	484	7,13	0,34	—	—	—
	3. » »	522	6,95	—	—	—	—
	4. » »	521	6,77	0,04	—	—	—
Radiofabriker	Året 1960	903	7,40	0,12	928	6,44	0,13
	1. kv. »	215	7,27	0,02	223	6,23	0,01
	2. » »	213	7,75	0,40	213	6,64	0,46
	3. » »	198	7,24	—	215	6,24	—
	4. » »	277	7,35	0,05	277	6,63	0,04
Forskj. elektroteknisk industri .	Året 1960	7 223	6,80	0,14	1 182	5,08	0,11
	1. kv. »	1 900	6,71	0,15	322	4,95	0,12
	2. » »	1 740	7,04	0,39	274	5,28	0,32
	3. » »	1 683	6,63	—	264	5,00	—
	4. » »	1 900	6,83	—	322	5,07	—
Militære bedrifter og verksteder .	Året 1960	7 593	7,51	0,17	∴	∴	∴
	1. kv. »	2 005	7,44	0,08	∴	∴	∴
	2. » »	1 981	7,91	0,51	∴	∴	∴
	3. » »	1 619	7,24	—	∴	∴	∴
	4. » »	1 988	7,45	0,10	∴	∴	∴
Jernbanens verksteder	Året 1960	4 399	8,43	0,23	—	—	—
	1. kv. »	1 160	8,25	0,29	—	—	—
	2. » »	1 086	9,00	0,62	—	—	—
	3. » »	1 006	8,14	—	—	—	—
	4. » »	1 147	8,33	—	—	—	—
Sporveienes verksteder	Året 1960	1 023	8,01	0,22	—	—	—
	1. kv. »	275	8,11	0,23	—	—	—
	2. » »	257	8,34	0,56	—	—	—
	3. » »	208	7,71	—	—	—	—
	4. » »	283	7,88	0,08	—	—	—

**Tabell II. Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.**

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Malmgruver 2. kv. 1960								
27 bedrifter, 4 549 arbeidere								
Voksne menn.....	4 390	4,42	6,80	0,07	0,36	7,26 (6,96)	71,2	2,1
Voksne menn under dagen ..	1 542	4,64	7,25	0,04	0,39	7,93 (7,09)	89,4	1,2
Voksne menn i dagen.....	2 848	4,30	6,47	0,08	0,34	6,93 (6,88)	62,1	2,6
Driftsarbeidere i alt	2 155	4,34	6,46	0,09	0,35	6,90 (6,79)	65,7	2,9
Produksjonsarbeidere i alt.....	2 235	4,50	7,09	0,05	0,36	7,63 (7,12)	76,8	1,4
Voksne kvinner.....	46	3,14	4,14	—	0,11	3,79	11,2	—
Arb. formenn, menn.....	45	5,31	6,18	0,10	0,33	7,46 (7,38)	31,3	2,3
Hjelpegutter under 19 år .	68	2,80	4,35	0,07	0,17	3,70 (3,68)	33,2	2,9
Slakterier, pølsemakerier								
3. kv. 1960								
250 bedrifter, 2 479 arbeidere								
Voksne menn.....	1 911	5,23	7,70	0,12	—	5,70	10,2	4,3
Driftsarbeidere	312	5,08	7,91	0,23	—	5,45	2,0	8,5
Produksjonsarbeidere	1 599	5,26	7,70	0,10	—	5,75	11,9	3,5
Voksne kvinner.....	203	3,65	4,23	0,05	—	3,85	4,8	2,8
Driftsarbeidere	43	3,76	6,01	0,06	—	3,94	1,1	3,3
Produksjonsarbeidere.....	160	3,62	4,16	0,05	—	3,83	5,7	2,7
Arb.formenn, menn	154	6,50	8,52	0,14	—	6,92	6,7	4,1
Hjelpegutter under 19 år.	53	2,86	—	0,03	—	2,89	—	2,1
Meierier, kaseinfabriker								
1. kv. 1961								
225 bedrifter, 3 095 arbeidere								
Voksne menn.....	2 451	4,95	7,33	0,09	0,07	5,45	7,6	3,4
Driftsarbeidere	1 164	5,07	7,36	0,12	0,07	5,78	15,7	4,2
Produksjonsarbeidere.....	1 287	4,84	—	0,07	0,08	5,14	—	2,6
Voksne kvinner.....	500	3,71	—	0,04	0,06	3,97	—	1,6
Driftsarbeidere	100	3,68	—	0,07	0,05	4,02	—	2,8
Produksjonsarbeidere	400	3,71	—	0,03	0,06	3,96	—	1,4
Arb. formenn, menn.....	28	5,63	—	0,08	0,09	5,89	—	2,3
Hjelpegutter under 19 år.	105	3,27	—	0,04	0,05	3,43	—	1,6
Mjølkekondensfabr. 4. kv. 1960								
3 bedrifter, 220 arbeidere								
Voksne menn.....	143	4,94	—	0,23	0,03	5,54	—	7,7
Driftsarbeidere	64	5,08	—	0,28	0,04	5,61	—	9,2
Produksjonsarbeidere.....	79	4,84	—	0,18	0,03	5,49	—	6,6
Voksne kvinner.....	72	3,56	—	0,03	0,01	3,77	—	1,9

¹ Tallene i parentes viser timefortjenesten i vedkommende gruppe når en regner om timetallet for arbeidere med kortere fastsatt arbeidstid enn 45 timer pr. uke til 45 timers uke.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Konserves- og vinfabrikker								
3. kv. 1960								
30 bedrifter, 844 arbeidere								
Voksne menn.....	319	4,64	5,88	0,27	—	5,32	13,1	10,9
Driftsarbeidere	111	4,81	6,94	0,29	—	5,49	4,2	11,5
Produksjonsarbeidere.....	208	4,53	5,74	0,26	—	5,22	18,3	10,6
Voksne kvinner.....	474	3,26	4,37	0,05	—	3,71	20,4	3,4
Arb. formenn, menn.....	20	5,20	8,72	0,20	—	6,10	5,3	8,1
Hjelpegutter under 19 år.	13	2,54	3,60	0,07	—	2,72	2,9	4,4
Hjelpepiker under 19 år..	11	2,08	3,02	—	—	2,12	4,7	—
Hermetikkfabr. 2. kv. 1960								
128 bedrifter, 6 260 arbeidere								
Voksne menn.....	1 255	4,66	7,01	0,14	0,32	5,38	6,2	6,5
Driftsarbeidere	261	4,93	6,19	0,16	0,38	5,65	1,1	6,3
Produksjonsarbeidere.....	994	4,59	7,04	0,13	0,30	5,30	7,8	6,5
Voksne kvinner.....	4 341	3,28	3,99	0,03	0,13	3,85	49,9	3,0
Driftsarbeidere	35	3,30	—	0,01	0,19	3,55	—	0,7
Produksjonsarbeidere.....	4 306	3,28	3,99	0,03	0,13	3,85	50,4	3,0
Arb. formenn, menn.....	129	5,47	—	0,11	0,46	6,27	—	5,1
Arb. formenn, kvinner ..	85	4,26	—	0,06	0,34	4,74	—	4,3
Unge arbeidere, menn.....	207	2,38	2,81	0,02	0,08	2,66	12,6	2,8
Unge arbeidere, kvinner..	243	2,05	2,75	0,02	0,05	2,54	57,8	2,3
Filetfabrikker og dypfrysing								
av fisk 1. kv. 1961								
48 bedrifter, 1951 arbeidere								
Voksne menn.....	961	4,61	7,14	0,35	0,05	5,91	26,9	12,6
Driftsarbeidere	56	4,88	6,61	0,33	0,11	5,79	15,2	11,8
Produksjonsarbeidere.....	905	4,59	7,16	0,35	0,04	5,92	28,0	12,7
Voksne kvinner (prod.arb.)..	845	3,43	4,77	0,07	0,02	4,45	62,5	4,5
Arb. formenn, menn.....	57	5,56	—	0,33	0,06	6,17	—	11,8
Hjelpegutter under 19 år.	24	4,21	6,40	0,23	0,03	4,78	18,0	9,3
Hjelpepiker under 17 år..	60	3,32	4,17	0,07	0,02	3,92	55,8	5,5
Fisketilvirkere, trandamperier								
1. kv. 1961								
246 bedrifter, 2 905 arbeidere								
Voksne menn.....	2 070	4,57	6,92	0,23	0,01	5,22	12,0	9,0
Driftsarbeidere	125	4,99	7,51	0,24	0,02	5,40	2,7	8,3
Produksjonsarbeidere.....	1 945	4,54	6,91	0,23	0,01	5,20	12,9	9,1

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Voksne kvinner (prod. arb.) .	578	3,60	4,93	0,10	0,02	3,96	18,7	4,8
Arb. formenn, menn	143	5,44	6,64	0,23	0,01	5,76	1,5	8,5
Hjelpegutter under 19 år .	103	3,83	6,09	0,20	0,01	4,39	12,8	9,0
Handelsmøller 3. kv. 1960								
29 bedrifter, 1 306 arbeidere								
Voksne menn	1 208	4,92	7,13	0,15	—	5,93	18,6	5,5
Driftsarbeidere	428	5,11	6,92	0,16	—	5,94	13,0	6,2
Produksjonsarbeidere	780	4,80	7,19	0,14	—	5,92	21,8	5,0
Arb. formenn, menn	45	6,06	6,10	0,30	—	6,90	5,9	8,8
Bygdemøller 4. kv. 1960								
65 bedrifter, 286 arbeidere								
Voksne menn	258	4,87	6,92	0,14	0,03	5,29	3,9	5,0
Driftsarbeidere	23	4,86	7,96	0,05	0,04	5,13	4,1	3,0
Produksjonsarbeidere	235	4,87	6,81	0,15	0,03	5,31	3,9	5,2
Bakerier, konditorier 3. kv. 1960								
655 bedrifter, 3665 arbeidere								
Voksne menn	2 737	5,42	7,37	0,07	—	5,57	1,0	2,0
Driftsarbeidere	490	5,15	7,44	0,07	—	5,49	5,6	2,3
Produksjonsarbeidere	2 247	5,47	—	0,07	—	5,59	—	2,0
Voksne kvinner	290	3,75	4,95	0,02	—	3,86	4,1	0,8
Driftsarbeidere	149	3,71	—	0,02	—	3,77	—	1,0
Produksjonsarbeidere	141	3,80	5,11	0,02	—	3,96	7,6	0,6
Arb. formenn, menn	263	6,45	—	0,09	—	6,63	—	2,3
Hjelpegutter under 19 år .	54	2,59	—	0,02	—	2,68	—	0,8
Læregutter	296	2,35	—	0,01	—	2,46	—	0,8
Kjeks- og flatbrødfabr. 3. kv. 1960								
16 bedrifter, 519 arbeidere								
Voksne menn	179	5,03	6,44	0,17	—	6,06 (6,00)	14,4	5,9
Driftsarbeidere	60	5,24	6,57	0,17	—	6,01	7,3	6,4
Produksjonsarbeidere	119	4,92	6,41	0,17	—	6,09 (6,00)	18,5	5,7
Voksne kvinner	304	3,32	5,44	0,03	—	4,27	29,3	2,3
Produksjonsarbeidere	291	3,30	5,44	0,03	—	4,29	30,5	2,3
Arb. formenn, menn	23	6,58	—	0,27	—	7,42	—	7,1

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Sjokolade- og dropsfabr.								
4. kv. 1960								
17 bedrifter, 1 645 arbeidere								
Voksne menn.....	464	5,04	7,25	0,25	0,06	7,08	58,1	9,9
Driftsarbeidere	175	5,45	7,46	0,29	0,06	7,04	37,2	10,1
Produksjonsarbeidere	289	4,79	7,18	0,23	0,06	7,10	71,7	9,7
Voksne kvinner.....	1 106	3,44	5,36	0,08	0,04	5,06	69,6	4,6
Driftsarbeidere	37	3,70	4,85	0,05	0,05	4,58	26,5	3,1
Produksjonsarbeidere	1 069	3,43	5,37	0,08	0,04	5,08	70,9	4,6
Arb. formenn, menn.....	21	6,75	—	0,24	0,09	7,40	—	9,3
Hjelpepiker under 17 år..	35	2,05	4,13	—	0,02	3,57	64,7	—
Margarinfabrikker 4. kv. 1960								
32 bedrifter, 607 arbeidere								
Voksne menn.....	436	4,78	7,11	0,14	0,05	6,02	6,3	5,6
Driftsarbeidere	140	5,18	7,20	0,19	0,05	6,41	18,3	6,4
Produksjonsarbeidere	296	4,59	—	0,12	0,05	5,84	—	5,2
Voksne kvinner.....	113	3,48	—	0,05	0,03	4,49	—	3,3
Produksjonsarbeidere	101	3,46	—	0,04	0,03	4,53	—	3,1
Arb. formenn, menn.....	29	6,30	—	0,23	0,07	7,14	—	6,4
Hjelpepiger under 19 år..	25	2,69	3,93	0,01	0,01	4,12	89,3	0,7
Potetmjølfabr. 4. kv. 1960								
10 bedrifter, 265 arbeidere								
Voksne menn.....	216	4,67	—	0,07	—	5,08	—	3,2
Driftsarbeidere	48	4,69	—	0,10	—	5,00	—	3,4
Produksjonsarbeidere	168	4,67	—	0,07	—	5,10	—	3,2
Arb. formenn, menn.....	26	4,94	—	0,12	0,01	5,52	—	4,2
Forskjellig næringsmiddel- industri 4. kv. 1960								
45 bedrifter, 647 arbeidere								
Voksne menn.....	309	5,12	6,66	0,13	0,06	5,73	5,8	4,9
Driftsarbeidere	116	5,13	7,03	0,10	0,06	5,59	3,4	3,7
Produksjonsarbeidere	193	5,10	6,55	0,15	0,06	5,82	7,2	5,7
Voksne kvinner.....	275	3,52	4,56	0,04	0,04	3,92	16,4	3,3
Driftsarbeidere	19	4,06	4,23	0,03	0,03	4,03	3,6	0,5
Produksjonsarbeidere	256	3,50	4,56	0,04	0,04	3,91	17,1	3,4
Arb. formenn, menn.....	34	6,21	—	0,06	0,07	6,47	—	1,5
Hjelpepiker under 17 år..	14	2,72	—	0,02	0,04	2,77	—	0,6

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Vinmonopolet 4. kv. 1960								
457 arbeidere								
Voksne menn.....	425	5,57	—	0,11	0,08	6,45	—	4,4
Driftsarbeidere	150	5,63	—	0,16	0,07	6,57	—	6,7
Produksjonsarbeidere	275	5,53	—	0,08	0,08	6,38	—	3,0
Voksne kvinner	32	4,56	—	0,01	0,06	5,38	—	0,7
Bryggerier og mineralvannfabrikker 3. kv. 1960								
44 bedrifter, 2 322 arbeidere								
Voksne menn.....	1 948	4,65	5,89	0,10	—	5,79	37,1	4,1
Driftsarbeidere	1 202	4,65	5,93	0,09	—	5,94	46,3	3,7
Produksjonsarbeidere	746	4,64	5,77	0,11	—	5,55	22,9	4,8
Voksne kvinner	283	3,50	4,25	0,03	—	4,03	38,1	2,2
Driftsarbeidere	42	3,57	4,36	0,03	—	3,84	2,6	2,5
Produksjonsarbeidere	241	3,49	4,24	0,03	—	4,06	43,4	2,2
Arb. formenn, menn.....	35	6,08	—	0,14	—	6,66	—	4,5
Hjelpegutter under 19 år.	50	3,47	4,89	0,06	—	3,89	15,2	3,6
Tobakksfabrikker 3. kv. 1960								
13 bedrifter, 1 146 arbeidere								
Voksne menn.....	401	4,53	6,44	0,11	—	5,99	11,0	4,9
Driftsarbeidere	130	5,20	8,00	0,19	—	6,44	5,2	7,5
Produksjonsarbeidere	271	4,21	6,14	0,06	—	5,77	14,0	3,6
Voksne kvinner	666	3,30	5,24	0,03	—	4,69	29,6	2,5
Driftsarbeidere	16	3,53	—	0,01	—	3,81	—	0,5
Produksjonsarbeidere	650	3,29	5,24	0,03	—	4,71	30,2	2,5
Arb. formenn, menn.....	17	6,75	—	0,12	—	7,46	—	4,3
Hjelpepiker under 18 år .	50	2,10	4,27	0,01	—	3,16	12,2	0,7
Tekstilindustri 2. kv. 1960								
258 bedrifter, 12 798 arbeidere								
Voksne menn.....	4 339	4,59	5,56	0,06	0,35	5,73	33,2	2,7
Driftsarbeidere	1 020	4,90	5,92	0,10	0,37	5,74	9,9	3,5
Produksjonsarbeidere	3 319	4,49	5,53	0,05	0,35	5,72	40,5	2,4
Ullvareavdelinger, i alt	1 471	4,43	5,34	0,04	0,35	5,54	39,9	2,0
Bomull-,lin- og juteavdelinger, i alt	812	4,60	5,52	0,06	0,37	6,01	40,4	2,4
Bånd- og lisseavd., i alt	91	4,63	5,63	0,04	0,33	5,61	36,0	2,1
Farging og etterbehandling av tekstiler, i alt	23	5,11	—	0,04	0,41	6,14	—	1,5
Trikotasjeavdelinger, i alt ..	310	4,55	5,86	0,05	0,38	5,83	33,0	2,0

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord- timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Reipslagerier, i alt	167	4,24	5,86	0,04	0,34	6,09	69,1	2,3
Snøre- og fiskegarnsavdelinger, i alt	277	4,39	5,64	0,11	0,29	5,57 (5,55)	42,2	5,8
Sjøddi- og vattavd., i alt	168	4,63	6,08	0,02	0,34	5,69	36,8	0,8
Voksne kvinner	7 525	3,34	4,29	0,01	0,28	4,30	51,0	0,6
Driftsarbeidere	203	3,45	4,13	0,01	0,29	3,99	6,2	0,8
Produksjonsarbeidere	7 322	3,34	4,29	0,01	0,28	4,31	52,0	0,6
Ullvareavdelinger, i alt	2 353	3,30	4,01	0,01	0,27	4,16	56,8	0,6
Bomull-, lin- og juteavdelinger, i alt	1 271	3,37	4,32	0,01	0,27	4,43	60,3	0,6
Bånd- og lisseavd., i alt	325	3,29	4,40	0,01	0,25	4,25	47,2	0,9
Farging og etterbehandl. av tekstiler, i alt	17	3,61	4,78	0,02	0,31	4,02	3,0	1,6
Trikotasjeavdelinger, i alt	2 567	3,39	4,59	0,01	0,31	4,41	43,2	0,5
Reipslagerier, i alt	118	3,23	4,06	0,01	0,27	4,32	73,8	0,5
Snøre- og fiskegarnsavdelinger, i alt	512	3,23	4,25	0,02	0,26	4,23 (4,16)	53,7	1,3
Sjøddi- og vattavd., i alt	159	3,43	4,73	0,01	0,28	4,47	43,3	0,8
Arb. formenn, menn	296	5,59	6,15	0,13	0,47	6,69	9,1	4,0
Fargerimestere	10	6,15	5,67	0,03	0,49	6,97 (6,88)	11,2	1,7
Arb. formenn, kvinner	47	4,61	5,17	0,01	0,36	5,27	0,3	0,8
Hjelpegutter under 19 år	178	2,29	4,01	0,01	0,16	3,40	32,2	0,8
Læregutter	27	3,15	5,63	0,02	0,22	3,61 (3,56)	0,8	0,9
Hjelpepiker under 17 år	346	1,93	3,22	0,01	0,14	2,75	38,4	0,3
Lærepiker	30	2,27	3,28	—	0,19	2,74 (2,72)	17,9	—
Skofabrikker 2. kv. 1960 90 bedrifter, 3 786 arbeidere								
Voksne menn	1 682	4,40	6,52	0,02	0,36	6,30	55,3	1,2
Driftsarbeidere	103	5,17	6,21	0,09	0,35	5,96	3,0	3,6
Produksjonsarbeidere	1 579	4,34	6,52	0,02	0,36	6,32	58,9	1,1
Voksne kvinner	1 492	3,33	4,67	0,01	0,28	4,42	45,3	0,8
Driftsarbeidere	17	3,99	—	0,05	0,20	4,11	—	3,2
Produksjonsarbeidere	1 475	3,32	4,67	0,01	0,28	4,42	45,7	0,8
Arb. formenn, menn	95	6,35	6,66	0,06	0,46	7,22	2,3	2,2
Arb. formenn, kvinner	15	5,21	5,60	0,01	0,37	5,78	1,1	0,6
Hjelpegutter under 19 år	195	2,17	3,64	—	0,15	2,90	37,3	0,4
Hjelpepiker under 18 år	307	1,95	3,17	—	0,14	2,50	28,4	0,1
Håndskomakere, skoreparasjons- fabr. 2. kv. 1960 42 bedrifter, 217 arbeidere								
Voksne menn (prod. arb.)	174	5,01	5,58	0,01	0,41	6,55	3,4	0,4

¹ Se note I side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pet.	Pet.
Voksne kvinner.....	17	3,48	—	0,01	0,27	4,15	—	0,2
Arb. formenn, menn.....	14	6,91	—	0,03	0,55	7,45	—	0,8
Kledningsindustri 4. kv. 1960								
481 bedrifter, 12 423 arbeidere								
Voksne menn.....	1 598	4,98	6,22	0,05	0,04	5,82 (5,77)	35,9	2,3
Driftsarbeidere.....	197	5,28	6,07	0,11	0,06	5,70 (5,60)	5,5	4,1
Produksjonsarbeidere.....	1 401	4,94	6,23	0,05	0,04	5,84 (5,79)	40,2	2,1
Voksne kvinner.....	9 691	3,51	4,72	0,01	0,03	4,34 (4,28)	52,2	0,9
Driftsarbeidere.....	126	3,52	3,80	0,02	0,03	3,89	25,5	0,9
Produksjonsarbeidere.....	9 565	3,51	4,72	0,01	0,03	4,35 (4,28)	52,4	0,9
Arb. formenn, menn.....	134	6,02	7,32	0,09	0,04	6,61 (6,53)	4,2	3,3
Arb. formenn, kvinner...	133	4,96	5,89	0,04	0,04	5,39 (5,26)	4,7	2,1
Hjelpe gutter under 19 år.	93	2,59	3,69	0,02	0,02	2,92 (2,88)	14,0	1,6
Hjelpepiker under 17 år..	773	1,96	3,27	—	0,02	2,50 (2,48)	35,2	0,4
<i>Buntmakerier, pelsvarebedr.</i>								
42 bedrifter, 333 arbeidere								
Voksne menn.....	63	5,90	9,54	0,17	0,07	6,57	8,7	6,2
Voksne kvinner.....	210	4,03	5,15	0,10	0,05	4,48	9,8	5,3
<i>Hatte- og luefabrikker</i>								
22 bedrifter, 345 arbeidere....								
Voksne menn.....	49	5,12	7,09	0,02	0,07	6,01	27,4	0,9
Produksjonsarbeidere.....	38	4,94	7,09	0,01	0,07	6,07	35,4	0,5
Voksne kvinner.....	269	3,72	4,84	0,01	0,04	4,15	25,3	0,8
Produksjonsarbeidere.....	266	3,71	4,84	0,01	0,04	4,15	25,5	0,8
<i>Oljekledefabrikker</i>								
9 bedrifter, 744 arbeidere								
Voksne menn.....	140	4,69	6,24	0,10	0,05	6,17	55,9	3,2
Driftsarbeidere.....	33	5,26	6,30	0,16	0,07	5,95	18,2	5,5
Produksjonsarbeidere.....	107	4,52	6,24	0,08	0,04	6,23	67,4	2,5
Voksne kvinner.....	536	3,24	4,91	0,01	0,03	4,64	72,2	0,6
Driftsarbeidere.....	28	3,11	3,09	0,02	0,02	3,34	64,8	1,2
Produksjonsarbeidere.....	508	3,25	5,00	0,01	0,03	4,71	72,6	0,6
<i>Konfeksjonsfabrikker</i>								
361 bedrifter, 10 672 arbeidere								
Voksne menn.....	1 216	4,96	6,24	0,05	0,04	5,78 (5,72)	34,6	2,2
Driftsarbeidere.....	153	5,25	5,83	0,11	0,05	5,64 (5,52)	3,4	4,0
Produksjonsarbeidere.....	1 063	4,91	6,24	0,04	0,03	5,80 (5,74)	39,2	2,0

¹ Se note I side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pet.	Pet.
Voksne kvinner	8 502	3,51	4,70	0,01	0,03	4,33 (4,26)	53,2	0,8
Driftsarbeidere	90	3,65	5,49	0,01	0,03	4,08 (4,06)	9,5	0,9
Produksjonsarbeidere	8 412	3,50	4,70	0,01	0,03	4,33 (4,26)	53,5	0,8
<i>Skredderier</i>								
37 bedrifter, 235 arbeidere								
Voksne menn	121	4,97	5,51	0,01	0,03	5,33	45,6	0,2
Voksne kvinner	98	3,80	4,24	—	0,02	4,07	38,9	0,1
<i>Paraplyfabrikker</i>								
10 bedrifter, 93 arbeidere								
Voksne kvinner	76	3,84	5,14	—	0,02	4,55 (4,53)	54,0	0,3
Sagbruk, høvlerier og kasse- fabrikker 2. kv. 1960								
565 bedrifter, 8 425 arbeidere								
Voksne menn	8 004	4,71	5,84	0,03	0,27	5,69	47,2	1,2
Driftsarbeidere	1 197	4,91	6,15	0,07	0,31	5,80	27,3	3,1
Produksjonsarbeidere	6 807	4,68	5,81	0,02	0,26	5,66	51,1	0,8
Arb. formenn, menn	156	5,43	5,81	0,03	0,36	6,12	13,6	1,7
Hjelpgutter under 19 år.	250	3,11	4,04	0,01	0,11	3,49	21,1	0,4
Trelastutsalg 2. kv. 1960.								
89 bedrifter, 668 arbeidere								
Voksne menn	605	5,08	6,12	0,06	0,45	5,77	6,7	3,3
Driftsarbeidere	399	5,09	6,28	0,08	0,44	5,73	2,6	4,0
Produksjonsarbeidere	206	5,04	6,07	0,04	0,46	5,84	15,2	1,8
Arb. formenn, menn	47	6,00	—	0,06	0,50	6,69	—	2,2
Hjelpgutter under 19 år.	16	3,41	3,05	0,02	0,31	3,99	7,4	2,2
Trehus-, trerør- og forskalings- platefabrikker 2. kv. 1960								
12 bedrifter, 138 arbeidere								
Voksne menn	130	4,79	6,03	0,03	0,24	5,95	55,8	1,4
Driftsarbeidere	14	4,86	5,45	0,05	0,20	5,39	28,7	2,5
Produksjonsarbeidere	116	4,78	6,07	0,02	0,24	6,03	59,3	1,2
Arb. formenn, menn	8	5,48	6,47	0,01	0,29	6,39	34,6	0,9
Bygningsplatefabr. 2. kv. 1960								
33 bedrifter, 1 611 arbeidere								
Voksne menn	1 488	4,60	6,39	0,18	0,36	6,77 (6,71)	44,1	4,7

¹ Se note I side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg- hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pet.	Pet.
Driftsarbeidere	425	4,77	6,58	0,29	0,37	7,00 (6,97)	39,6	6,8
Produksjonsarbeidere	1 063	4,54	6,33	0,13	0,36	6,67 (6,61)	45,9	3,8
Arb. formenn, menn	16	6,20	6,42	0,17	0,39	7,50 (7,43)	7,6	3,5
Hjelpegutter under 19 år .	63	2,73	4,28	0,03	0,14	4,21	62,3	0,9
Bygningsnekkerier 3. kv. 1960 495 bedrifter, 3 712 arbeidere								
Voksne menn.....	3 394	4,84	6,79	0,03	—	6,01	42,9	1,5
Driftsarbeidere	106	4,87	6,24	0,07	—	5,55	26,2	2,9
Produksjonsarbeidere.....	3 288	4,84	6,80	0,03	—	6,03	43,5	1,5
Arb. formenn, menn.....	143	5,88	7,31	0,04	—	6,72	26,3	1,6
Hjelpegutter under 19 år.	106	3,00	3,41	0,01	—	3,19	11,9	0,9
Læregutter	62	2,66	3,55	0,01	—	2,92	25,2	0,5
Treimpregneringsanlegg 4. kv. 1960 12 bedrifter, 230 arbeidere								
Voksne menn.....	217	4,89	6,69	0,05	0,03	6,22	60,3	1,9
Driftsarbeidere	33	4,87	6,44	0,08	0,02	6,24	73,1	3,4
Produksjonsarbeidere.....	184	4,89	6,75	0,05	0,03	6,22	57,9	1,6
Møbelfabriker 3. kv. 1960 311 bedrifter, 4 409 arbeidere								
Voksne menn.....	3 723	4,53	6,15	0,02	—	5,62	58,5	1,5
Driftsarbeidere	152	4,80	6,05	0,08	—	5,33	24,5	4,1
Produksjonsarbeidere.....	3 571	4,52	6,15	0,02	—	5,63	60,0	1,4
Voksne kvinner	159	3,44	5,01	0,01	—	4,20	44,4	0,9
Arb. formenn, menn.....	226	5,66	6,75	0,04	—	6,30	25,9	2,1
Hjelpegutter under 19 år.	185	2,78	4,21	0,01	—	3,29	29,0	1,0
Læregutter	110	2,61	3,28	0,01	—	2,96	33,0	0,7
Møbelsnekkerier 3. kv. 1960 160 bedrifter, 842 arbeidere								
Voksne menn.....	723	5,07	6,94	0,07	—	6,26	49,0	2,4
Arb. formenn, menn	44	6,29	7,54	0,11	—	7,19	32,0	3,3
Hjelpegutter under 19 år.	27	2,45	4,19	0,02	—	2,80	8,2	1,3
Læregutter	33	2,45	2,91	0,02	—	2,60	27,7	1,9
Forskjellig trevareindustri 3. kv. 1960 197 bedrifter, 2 082 arbeidere								
Voksne menn.....	1 496	4,90	6,80	0,04	—	6,03 (5,99)	37,8	1,5

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Driftsarbeidere	146	5,25	6,59	0,10	—	5,91 (5,82)	8,5	2,3
Produksjonsarbeidere	1 350	4,86	6,80	0,04	—	6,05 (6,01)	41,0	1,4
Voksne kvinner (prod. arb.) ..	336	3,71	5,27	0,01	—	4,47 (4,37)	38,8	0,8
Arb. formenn, menn	89	6,05	8,33	0,10	—	7,61 (7,55)	10,1	2,2
Hjelpegutter under 19 år ..	79	2,48	3,73	0,01	—	3,09 (3,06)	15,4	0,4
Læregutter	34	2,98	4,32	0,01	—	3,14 (3,12)	8,7	0,8
Hjelpepiker under 18 år ..	32	2,35	3,88	—	—	2,89 (2,87)	32,6	0,1
Treforedlingsind. 4. kv. 1960								
84 bedrifter, 17 833 arbeidere								
Voksne menn	15 929	4,58	6,34	0,17	0,05	6,34 (6,24)	28,6	2,8
Driftsarbeidere	5 742	4,98	6,34	0,24	0,04	6,32 (6,30)	35,0	4,9
Produksjonsarbeidere	10 187	4,35	6,34	0,13	0,05	6,35 (6,20)	24,9	3,2
Tresliperier	1 850	4,23	6,11	0,11	0,05	5,77 (5,68)	9,3	2,8
Cellulosefabrikker	2 813	4,45	5,98	0,16	0,06	6,49 (6,35)	42,8	3,3
Papirfabrikker	5 185	4,31	6,79	0,13	0,05	6,42 (6,27)	21,3	3,3
Voksne kvinner	1 132	3,57	5,08	0,02	0,02	4,71	61,8	0,9
Driftsarbeidere	121	3,62	4,55	0,04	0,02	4,10	21,1	1,5
Produksjonsarbeidere	1 011	3,56	5,09	0,02	0,02	4,76	65,6	0,8
Papirfabrikker	981	3,56	5,09	0,02	0,02	4,76	65,7	0,8
Arb. formenn, menn	147	5,81	6,27	0,26	0,02	7,17 (7,09)	13,5	5,1
Hjelpegutter under 19 år. og læregutter	436	2,66	3,66	0,04	0,02	3,19	24,0	1,5
Hjelpepiker under 18 år ..	189	2,55	4,11	0,01	0,02	3,40	53,9	0,3
Papir- og pappvareindustri								
2. kv. 1960								
109 bedrifter, 2 843 arbeidere								
Voksne menn	1 229	4,98	6,96	0,23	0,53	7,05 (6,97)	22,1	5,5
Driftsarbeidere	309	5,05	6,90	0,23	0,53	7,05 (7,03)	27,8	6,2
Produksjonsarbeidere	920	4,96	6,99	0,23	0,53	7,06 (6,96)	20,2	5,3
Voksne kvinner	1 294	3,56	4,82	0,06	0,38	4,71 (4,65)	24,3	2,0
Driftsarbeidere	23	3,50	4,70	0,05	0,33	4,58 (4,49)	10,8	2,4
Produksjonsarbeidere	1 271	3,56	4,82	0,06	0,38	4,71 (4,65)	24,5	2,0
Arb. formenn, menn	99	6,73	7,42	0,26	0,59	8,24	1,8	5,5
Arb. formenn, kvinner ..	13	5,14	5,36	0,09	0,49	5,89	2,1	2,1
Hjelpegutter under 19 år ..	52	2,98	4,97	0,04	0,33	4,22 (4,18)	34,8	1,9
Hjelpepiker under 18 år ..	142	2,31	3,50	0,01	0,25	3,10 (3,08)	31,4	0,6

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Grafisk industri, bokbinderier								
2. kv. 1960								
438 bedrifter, 8 121 arbeidere								
Voksne menn.....	5 143	6,64	8,22	0,35	0,59	8,06 (7,81)	2,6	6,3
Driftsarbeidere	216	6,02	—	0,39	0,54	7,20 (7,15)	—	8,2
Produksjonsarbeidere	4 927	6,67	8,25	0,34	0,60	8,10 (7,84)	2,6	6,2
Avstrykkerier	1 428	6,67	—	0,55	0,60	8,68 (8,00)	—	8,4
Boktrykkerier	2 045	6,76	—	0,26	0,59	7,84 (7,76)	—	5,3
Litografiske bedrifter	418	6,96	—	0,33	0,63	8,21 (8,10)	—	6,8
Kjemigrafiske bedrifter	430	7,10	—	0,34	0,62	8,44 (8,25)	—	6,2
Bokbinderier	606	5,86	8,23	0,16	0,55	7,26 (7,23)	21,4	3,6
Voksne kvinner	1 482	4,16	5,70	0,07	0,39	4,91 (4,86)	9,2	2,4
Produksjonsarbeidere	1 472	4,16	5,70	0,07	0,39	4,92 (4,87)	9,2	2,4
Avstrykkerier	83	4,84	—	0,08	0,45	5,87 (5,50)	—	1,8
Boktrykkerier	448	4,37	6,94	0,06	0,40	5,00 (4,96)	1,4	2,3
Litografiske bedrifter	101	3,80	—	0,07	0,37	4,38 (4,36)	—	3,2
Bokbinderier	834	4,02	5,67	0,07	0,37	4,84 (4,81)	15,3	2,4
Arb. formenn, menn	381	8,02	—	0,35	0,69	9,33 (9,23)	—	5,9
Arb. formenn, kvinner ...	26	5,43	6,83	0,12	0,53	6,24	4,6	3,4
Hjelpegutter under 19 år.	112	3,03	3,34	0,07	0,26	3,43 (3,41)	1,1	2,5
Læregutter	718	2,33	—	0,06	0,21	2,70 (2,68)	—	2,1
Hjelpetiker under 18 år .	124	2,20	3,28	0,01	0,21	2,51	6,9	0,5
Lærepiker	135	2,32	4,72	0,01	0,21	2,84	11,4	0,4
Garverier 3. kv. 1960								
24 bedrifter, 544 arbeidere								
Voksne menn.....	465	4,72	6,38	0,04	—	5,78	56,0	1,6
Driftsarbeidere	47	5,02	5,63	0,08	—	5,34	10,8	3,0
Produksjonsarbeidere	418	4,70	6,39	0,03	—	5,83	61,2	1,4
Arb. formenn, menn	40	6,14	6,17	0,08	—	6,67	30,8	1,8
Hjelpegutter under 19 år.	8	3,01	2,53	—	—	3,21	32,6	—
Lærvarefabr. 3. kv. 1960								
67 bedrifter, 897 arbeidere								
Voksne menn.....	349	4,55	6,81	0,05	—	5,98	45,8	2,2
Driftsarbeidere	23	5,04	5,84	0,06	—	5,25 (5,23)	6,2	2,9
Produksjonsarbeidere	326	4,52	6,82	0,05	—	6,03	48,9	2,1
Voksne kvinner	376	3,61	5,18	0,01	—	4,40 (4,38)	38,5	0,6
Produksjonsarbeidere	364	3,60	5,18	0,01	—	4,39	39,5	0,5
Arb. formenn, menn	22	6,10	7,00	0,08	—	6,97 (6,93)	6,5	2,0
Hjelpegutter under 19 år.	42	2,46	4,33	0,02	—	2,71 (2,68)	13,4	1,4

¹ Se rote I side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Læregutter	11	2,23	—	..	—	2,26	..	—
Hjelpepiker under 18 år .	76	2,23	3,58	0,01	—	2,55	20,9	0,5
Lærepiker	13	2,34	2,86	—	—	2,61	10,9	—
Hanskefabrikker 4. kv. 1960								
14 bedrifter, 176 arbeidere								
Voksne menn.....	41	5,39	6,01	0,08	0,05	5,96	32,9	4,0
Voksne kvinner	107	3,56	4,49	0,03	0,03	4,05	40,6	1,7
Hjelpepiker under 17 år .	17	1,84	—	0,02	0,01	1,97	—	1,1
Gummivarefabr. 2. kv. 1960								
13 bedrifter, 2 297 arbeidere								
Voksne menn.....	1 516	4,17	6,34	0,04	0,34	6,59	65,5	1,8
Driftsarbeidere	355	4,31	6,20	0,07	0,34	6,17	12,9	2,9
Produksjonsarbeidere.....	1 161	4,12	6,35	0,02	0,34	6,72	81,6	1,5
Voksne kvinner	616	3,14	4,45	—	0,27	4,53	72,8	0,2
Driftsarbeidere	44	3,08	3,81	0,01	0,25	4,25	21,0	0,4
Produksjonsarbeidere.....	572	3,14	4,46	—	0,27	4,54	75,9	0,2
Arb. formenn, menn	21	6,78	—	0,10	0,51	7,56	—	2,5
Hjelpegutter under 19 år.	104	2,05	3,75	—	0,11	3,11	41,4	0,3
Hjelpepiker under 17 år .	40	2,17	3,00	—	0,13	2,69	48,4	1,0
Elektrokjemisk og elektrome- tallurgisk industri 3. kv. 1960								
34 bedrifter, 15 825 arbeidere								
Voksne menn.....	15 227	4,57	6,57	0,07	—	6,59 (6,43)	42,5	2,3
Driftsarbeidere	6 903	4,64	6,58	0,09	—	6,49 (6,45)	42,1	2,9
Produksjonsarbeidere.....	8 324	4,52	6,55	0,05	—	6,68 (6,41)	42,9	1,8
Voksne kvinner	215	3,79	4,74	0,04	—	4,42	15,2	1,5
Arb. formenn, menn	171	5,71	6,82	0,10	—	7,31 (7,09)	30,0	2,8
Hjelpegutter under 19 år .	157	2,56	4,00	0,02	—	3,50	49,7	1,2
Læregutter	54	2,44	3,48	0,02	—	3,89	47,3	1,2
Sprennstoffabr. 2. kv. 1960								
6 bedrifter, 772 arbeidere								
Voksne menn.....	583	4,70	6,44	0,07	0,36	6,87 (6,85)	71,2	2,5
Driftsarbeidere	293	4,72	6,35	0,10	0,36	6,79 (6,77)	65,5	3,4
Produksjonsarbeidere.....	290	4,68	6,51	0,04	0,36	6,96 (6,92)	77,0	1,6
Voksne kvinner	130	3,42	5,03	0,01	0,30	5,13 (5,10)	76,3	0,9
Driftsarbeidere	25	3,44	4,19	0,02	0,30	4,57	68,2	1,5
Produksjonsarbeidere.....	105	3,41	5,15	0,01	0,30	5,22 (5,18)	77,6	0,7
Arb. formenn, menn	32	5,25	6,94	0,11	0,43	7,80	71,1	3,4

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Tranraffinerier 1. kv. 1961								
11 bedrifter, 273 arbeidere								
Voksne menn.....	248	4,85	7,35	0,11	0,11	5,40	1,5	4,7
Driftsarbeidere	66	5,15	7,33	0,14	0,12	5,72	1,1	5,1
Produksjonsarbeidere.....	182	4,74	7,35	0,10	0,11	5,28	1,7	4,6
Sildoljefabr. 1. kv. 1961								
59 bedrifter, 1 551 arbeidere								
Voksne menn.....	1 346	4,43	9,71	0,31	—	5,36	7,2	11,0
Driftsarbeidere	378	4,58	10,93	0,28	—	5,68	8,9	9,8
Produksjonsarbeidere.....	968	4,37	9,04	0,33	—	5,22	6,5	11,5
Voksne kvinner.....	36	3,57	5,50	0,21	—	3,90	12,0	14,2
Arb. formenn, menn	135	4,98	8,86	0,24	0,03	5,51	2,3	8,0
Hjelpegutter under 19 år.	30	3,94	7,13	0,27	—	4,36	2,2	11,6
Olje- og fettraffinerier 3. kv. 1960								
12 bedrifter, 1 099 arbeidere								
Voksne menn.....	1 061	5,41	6,46	0,12	—	6,33 (6,30)	27,4	3,4
Driftsarbeidere	516	5,62	6,48	0,15	—	6,38 (6,36)	20,5	4,3
Produksjonsarbeidere.....	545	5,18	6,45	0,08	—	6,28 (6,23)	34,0	2,4
Arb. formenn, menn.....	20	7,06	—	0,19	—	7,79 (7,68)	—	3,8
Farmasøytisk ind. 4. kv. 1960								
13 bedrifter, 357 arbeidere								
Voksne menn.....	128	5,56	—	0,10	0,04	6,28 (6,26)	—	3,3
Driftsarbeidere	60	5,99	—	0,13	0,03	6,54	—	3,8
Produksjonsarbeidere.....	68	5,20	—	0,07	0,05	6,05 (6,01)	—	2,8
Voksne kvinner.....	201	3,71	5,46	0,04	0,03	4,40	20,7	2,1
Driftsarbeidere	36	3,89	—	0,14	0,02	4,36	—	6,0
Produksjonsarbeidere.....	165	3,69	5,46	0,02	0,03	4,41	24,2	1,4
Såpe-, lys- og kosmetikkfabr.								
4. kv. 1960								
47 bedrifter, 1 013 arbeidere								
Voksne menn.....	374	5,07	6,95	0,11	0,07	6,18	31,5	4,5
Driftsarbeidere	138	5,40	6,69	0,14	0,07	6,16	18,9	5,6
Produksjonsarbeidere.....	236	4,89	7,04	0,10	0,08	6,19	39,7	3,8
Voksne kvinner.....	561	3,52	5,17	0,03	0,05	4,34 (4,32)	35,6	1,8
Driftsarbeidere	39	3,74	4,87	0,01	0,12	4,63	54,7	0,7
Produksjonsarbeidere.....	522	3,50	5,19	0,03	0,04	4,33 (4,31)	34,7	1,9

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pet.	Pet.
Arb. formenn, menn	29	5,94	6,24	0,10	0,07	6,85 (6,83)	13,6	3,8
Hjelpegutter under 19 år .	13	3,30	—	0,03	0,05	3,44	—	1,7
Hjelpepiker under 17 år .	27	2,74	4,56	0,01	0,02	2,65 (2,63)	1,3	1,4
Maling- og lakkfabr. 3. kv. 1960								
37 bedrifter, 947 arbeidere								
Voksne menn	741	4,90	7,31	0,09	—	6,16 (6,13)	4,2	3,7
Driftsarbeidere	286	4,96	6,59	0,11	—	6,09 (6,07)	1,9	4,4
Produksjonsarbeidere	455	4,86	7,47	0,08	—	6,20 (6,17)	5,7	3,2
Voksne kvinner	125	3,61	5,40	0,01	—	4,61	12,5	0,5
Arb. formenn, menn	66	5,86	8,56	0,14	—	7,19 (7,17)	8,4	4,3
Hjelpegutter under 19 år .	14	2,56	—	0,01	—	3,37 (3,35)	—	0,9
Fyrstikkfabr. 2. kv. 1960								
2 bedrifter, 300 arbeidere								
Voksne menn	164	4,11	—	0,15	0,40	5,95	—	6,0
Driftsarbeidere	112	4,15	—	0,19	0,40	6,09	—	7,1
Produksjonsarbeidere	52	4,02	—	0,08	0,40	5,68	—	3,8
Voksne kvinner	128	3,09	4,78	—	0,32	4,29	1,1	0,2
Plast- og annen formstoffindustri								
4.kv. 1960								
72 bedrifter, 1 586 arbeidere								
Voksne menn	1 073	4,98	6,25	0,09	0,04	6,36 (6,31)	46,1	3,0
Driftsarbeidere	240	5,15	6,19	0,13	0,04	6,49 (6,45)	51,2	4,7
Produksjonsarbeidere	833	4,93	6,26	0,08	0,05	6,32 (6,26)	44,5	2,5
Voksne kvinner	362	3,58	4,49	0,03	0,03	4,29 (4,27)	40,7	1,3
Driftsarbeidere	33	3,73	3,67	0,03	0,01	4,23	20,7	1,3
Produksjonsarbeidere	329	3,57	4,52	0,03	0,03	4,29	42,3	1,3
Arb. formenn, menn	90	6,69	6,16	0,09	0,06	7,29	8,7	3,3
Hjelpegutter under 19 år .	35	3,38	4,63	0,04	0,03	3,93	39,7	2,3
Hjelpepiker under 17 år .	11	2,81	3,41	0,03	0,01	2,99	8,3	1,9
Destillasjonsverk, asfalt- og tjære-								
pappfabr. 3. kv. 1960								
19 bedrifter, 390 arbeidere								
Voksne menn	342	4,96	6,83	0,21	—	6,39 (6,37)	53,3	10,1
Driftsarbeidere	52	4,97	6,60	0,18	—	5,44	11,3	8,1
Produksjonsarbeidere	290	4,96	6,84	0,21	—	6,55 (6,52)	60,1	10,4
Arb. formenn, menn	34	5,58	7,07	0,27	—	7,35	66,1	12,4

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., I. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Annen kjem. ind. 4. kv. 1960								
54 bedrifter, 757 arbeidere								
Voksne menn.....	583	5,16	6,69	0,17	0,05	6,43 (6,39)	29,5	5,9
Driftsarbeidere	100	5,45	6,24	0,22	0,06	6,43	17,6	6,7
Produksjonsarbeidere	483	5,09	6,74	0,15	0,05	6,43 (6,38)	32,2	5,7
Voksne kvinner.....	127	4,06	4,82	0,09	0,02	4,91 (4,82)	39,6	2,1
Produksjonsarbeidere	111	4,10	4,83	0,09	0,02	4,94 (4,84)	40,3	2,3
Arb. formenn, menn.....	38	6,63	7,22	0,19	0,06	7,55 (7,41)	5,4	5,7
Teglverk 3. kv. 1960								
37 bedrifter, 1 041 arbeidere								
Voksne menn.....	991	4,61	6,09	0,03	—	5,77 (5,71)	57,0	1,7
Driftsarbeidere	88	5,00	6,44	0,09	—	5,64 (5,61)	23,4	4,1
Produksjonsarbeidere	903	4,57	6,07	0,03	—	5,78 (5,72)	60,2	1,5
Arb. formenn, menn.....	21	5,35	5,14	0,10	—	5,77	13,8	3,7
Glassverk 4. kv. 1960								
5 bedrifter, 1 073 arbeidere								
Voksne menn.....	916	4,28	6,76	0,03	0,02	6,70 (6,58)	60,7	1,2
Driftsarbeidere	213	4,29	6,12	0,07	0,01	6,21 (6,17)	73,8	2,7
Produksjonsarbeidere	703	4,28	7,03	0,02	0,02	6,86 (6,71)	56,5	0,8
Voksne kvinner.....	78	3,16	4,68	0,04	0,02	4,55	77,8	2,2
Driftsarbeidere	24	3,12	4,55	0,02	0,02	4,07	25,9	1,0
Produksjonsarbeidere	54	3,18	4,69	0,05	0,02	4,74	98,6	2,7
Arb. formenn, menn.....	14	4,75	7,00	0,06	0,03	6,89	53,7	3,4
Hjelpegutter under 19 år og læregutter	58	2,09	4,54	—	0,01	3,84	19,0	—
Porselens- og fajansefabrikker								
4. kv. 1960								
5 bedrifter, 1 161 arbeidere								
Voksne menn.....	755	4,62	6,56	0,06	0,01	6,59 (6,55)	87,5	2,8
Driftsarbeidere	170	4,97	6,13	0,07	0,01	6,11	77,7	3,1
Produksjonsarbeidere	585	4,52	6,66	0,06	0,01	6,72 (6,68)	90,2	2,7
Voksne kvinner.....	586	3,18	4,22	0,01	0,01	4,10	81,4	1,5
Driftsarbeidere	42	3,21	4,44	—	—	4,40	74,9	—
Produksjonsarbeidere	544	3,18	4,21	0,01	0,01	4,09	8,17	1,5
Arb. formenn, menn.....	21	4,97	7,25	0,08	—	6,97	52,8	3,3
Hjelpegutter under 19 år.	43	2,54	3,79	0,01	0,01	3,09	45,7	0,7

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Hjelpepiker under 17 år .	41	2,20	3,28	—	0,01	2,78	58,6	—
Keramikkfabr. 4. kv. 1960								
15 bedrifter, 172 arbeidere								
Voksne menn.....	111	4,79	5,61	0,04	0,04	5,39	31,5	1,8
Produksjonsarbeidere.....	102	4,80	5,63	0,04	0,04	5,39	32,1	2,0
Voksne kvinner	35	3,43	3,97	0,01	0,03	3,74	32,0	1,4
Hjelpegutter under 19 år.	9	3,03	4,64	0,01	0,02	3,46	22,5	0,4
Hjelpepiker under 17 år .	13	2,40	3,24	—	0,02	2,69	27,9	—
Sementfabrikker 2. kv. 1960								
3 bedrifter, 1 126 arbeidere								
Voksne menn.....	1 092	4,40	6,92	0,15	0,28	7,51 (7,40)	66,0	4,1
Driftsarbeidere	644	4,41	6,74	0,15	0,31	7,42 (7,38)	74,5	4,1
Produksjonsarbeidere.....	448	4,39	7,28	0,15	0,25	7,65 (7,44)	53,6	4,1
Hjelpegutter under 19 år.	30	2,43	3,79	0,02	0,15	3,87	74,0	0,9
Sementvarefabr. 2. kv. 1960								
106 bedrifter, 1 412 arbeidere								
Voksne menn.....	1 320	4,93	7,11	0,08	0,22	6,78	50,5	3,5
Driftsarbeidere	297	5,25	6,51	0,18	0,25	6,36	18,9	8,1
Produksjonsarbeidere.....	1 023	4,83	7,17	0,04	0,21	6,91	60,9	2,0
Arb. formenn, menn	36	6,33	7,67	0,08	0,28	7,24	9,8	3,1
Hjelpegutter under 19 år.	53	3,77	4,99	0,01	0,11	4,17	22,7	0,6
Steinbrott og -hoggerier								
3. kv. 1960								
98 bedrifter, 963 arbeidere								
Voksne menn.....	902	4,62	6,83	0,04	—	6,20 (6,18)	48,2	1,3
Driftsarbeidere	125	4,80	7,81	0,11	—	6,52 (6,49)	26,9	3,3
Produksjonsarbeidere.....	777	4,58	6,74	0,03	—	6,15 (6,13)	51,6	0,9
Arb. formenn, menn.....	58	5,22	7,38	0,04	—	6,53	29,6	1,5
Kalkbrott, kalkverk, mørtelverk								
3. kv. 1960								
29 bedrifter, 486 arbeidere								
Voksne menn.....	457	5,18	6,24	0,11	—	6,14 (6,06)	32,1	5,2
Driftsarbeidere	116	5,46	6,40	0,15	—	6,20 (6,17)	19,9	6,1
Produksjonsarbeidere.....	341	5,08	6,21	0,10	—	6,12 (6,02)	36,4	4,9
Arb. formenn, menn.....	27	6,40	6,90	0,07	—	6,86	21,5	2,7

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Kvarts- og andre mineralbrott, mineralmøller 3. kv. 1960								
34 bedrifter, 764 arbeidere								
Voksne menn.....	694	4,50	6,59	0,09	—	6,16 (6,11)	43,6	4,3
Driftsarbeidere	131	4,60	6,56	0,18	—	6,00 (5,98)	14,9	8,5
Produksjonsarbeidere	563	4,48	6,60	0,07	—	6,21 (6,14)	51,3	3,2
Arb. formenn, menn	55	5,09	7,04	0,11	—	6,82 (6,78)	28,6	3,6
Sandtak, pukverk 3. kv. 1960								
36 bedrifter, 305 arbeidere								
Voksne menn.....	282	5,06	7,34	0,11	—	6,58	38,0	4,8
Driftsarbeidere	111	5,43	7,14	0,13	—	6,48	30,9	6,8
Produksjonsarbeidere	171	4,84	7,45	0,09	—	6,65	43,1	3,3
Arb. formenn, menn	17	5,58	6,99	0,07	—	6,79	42,7	1,8
Forskjellig jord- og steinvarer- industri 4. kv. 1960								
14 bedrifter, 1 255 arbeidere								
Voksne menn.....	1 176	4,34	7,05	0,13	0,04	7,18 (7,12)	63,0	2,9
Driftsarbeidere	337	4,61	6,93	0,17	0,04	7,01	55,5	4,3
Produksjonsarbeidere	839	4,23	7,09	0,11	0,04	7,25 (7,18)	66,3	2,4
Arb. formenn, menn	25	5,96	6,57	0,20	0,04	7,65 (7,55)	19,3	4,7
Hjelpegutter under 19 år.	35	2,91	4,46	0,03	0,02	3,76	36,5	1,2
Gull- og sølvv.fabr. 3. kv. 1960								
47 bedrifter, 934 arbeidere								
Voksne menn.....	632	5,42	7,77	0,06	—	6,87	50,6	2,3
Driftsarbeidere	10	5,63	—	0,22	—	6,21	—	6,1
Produksjonsarbeidere	622	5,42	7,77	0,06	—	6,88	51,4	2,3
Voksne kvinner.....	176	4,30	6,63	0,02	—	4,88	24,2	1,2
Produksjonsarbeidere	174	4,29	6,63	0,02	—	4,88	24,4	1,2
Arb. formenn, menn	33	6,93	8,23	0,12	—	7,65 (7,63)	14,8	2,6
Hjelpegutter under 19 år.	13	2,95	4,05	0,03	—	3,28 (3,23)	20,6	1,5
Læregutter (gullsmedfaget) ..	20	2,47	3,47	—	—	2,53	7,9	—
Læregutter (gravørfaget) ...	12	2,54	—	0,03	—	2,39	—	1,2
Hjelpepiker under 18 år .	18	2,47	3,77	—	—	2,85	20,9	—
Lærepike (gullsmedfaget) ...	20	2,40	4,36	0,01	—	2,59	8,3	0,6
Metallindustri² 3. kv. 1960								
2 118 bedrifter, 74 934 arbeidere								
A. forskj. stillingsgrupper								
Voksne menn.....	64 432	—	6,64 (6,62)	..	3,6

¹ Se note 1 side 93. ² Fortjeneste på akkord, akkordtimeprosent og overtidstillegg pr. time kan ikke beregnes på grunn av mindre spesifiserte oppgaver fra bedrifter tilsluttet MVL.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Driftsarbeidere	7 886	—	6,26 (6,24)	..	4,6
Lagerarbeidere	2 004	—	6,01	..	3,5
Sjåfører, servicemenn på bil- verksteder	725	—	6,05	..	6,6
Kranførere (ekskl. i støperier)	598	—	6,70 (6,68)	..	4,7
Dokkarb., slipparb. på skips- byggerier	294	—	6,16	..	6,9
Truck-, lok.kjører og båtfo- rere	272	—	6,39 (6,36)	..	6,0
Andre transportarbeidere ...	1 453	—	6,26 (6,24)	..	4,3
Vaktfolk	354	—	5,68 (5,64)	..	2,9
Rengjøringsarbeidere	344	—	5,83	..	3,4
Driftselektrikere, fagarb.	268	—	7,20 (7,18)	..	6,1
Forskj. driftshjelperearbeidere	508	—	6,03	..	4,3
Stein-, jord- og sementarb. ...	130	—	6,41 (6,37)	..	5,1
Produksjonsarbeidere	56 546	—	6,69 (6,67)	..	3,5
Fagarbeidere	32 001	—	6,83	..	3,7
<i>Arb. ved mek. verksteder</i>								
Vulkanisører	217	—	5,83	..	1,5
Verktøymakere	2 021	—	6,91	..	4,0
Filere	4 083	—	6,84	..	5,2
Borere, fresere	1 109	—	7,16	..	3,0
Jern- og metalldreiere	2 658	—	6,89 (6,87)	..	3,0
Sveisere	3 483	—	6,79	..	4,6
Smeder	585	—	6,63	..	2,0
<i>Støperiarbeidere</i>								
Håndformere	617	—	7,31 (7,29)	..	1,3
Kjernemakere	205	—	7,39	..	1,5
Modellsnekkere	236	—	6,93	..	1,9
<i>Arb. ved plateverksted</i>								
Platearbeidere	3 644	—	7,01	..	3,3
Klinkere, motholdere	200	—	6,99	..	5,1
Kjelesmeder	115	—	7,31	..	4,6
Brennere	423	—	6,87	..	4,3
Andre platearbeidere	153	—	6,77	..	2,1
<i>Arb. ved elektrotekn. ind.</i>								
Vyklere	188	—	7,16	..	6,1
Apparatmonterør	216	—	7,78 (7,75)	..	5,5
Bilelektrikere	199	—	6,90	..	3,1
Andre elektrikere	615	—	7,37	..	4,9
Radiomontører	180	—	7,57 (7,53)	..	2,9
<i>Forskj. fagarbeidere</i>								
Instrumentmakere	170	—	6,72	..	2,1
Kontormaskinreparatører ...	178	—	6,90 (6,69)	..	4,6
Flymekanikere	606	—	7,20	..	7,9
Bilmekanikere	3 201	—	6,27	..	3,4
Karosserimakere	364	—	6,21 (6,17)	..	2,2
Tømmermenn	901	—	6,38	..	3,5

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Treskipsbyggere	657	—	5,53	..	1,4
Snekkere	1 567	—	6,84	..	2,2
Rørleggere	539	—	6,88	..	4,6
Blikkenslagere, kopperslagere	340	—	7,00	..	3,1
Salmakere	101	—	6,85	..	1,4
Malere	690	—	6,84	..	2,5
Vognreparatører	428	—	7,70 (7,68)	..	2,4
Lokomotivreparatører	421	—	8,08	..	2,0
Andre fagarbeidere	251	—	7,07	..	4,6
Spesialarbeidere	13 462	—	6,85 (6,81)	..	2,7
Ved jern-, stål- og smelteverk	1 628	—	7,43 (7,27)	..	2,2
» varmvalseverk	415	—	7,40	..	3,6
» kaldvalserverk	392	—	7,70 (7,65)	..	1,2
» nagle- og spikerfabr.	210	—	6,45 (6,43)	..	1,7
» blikkemballasjefabr.	430	—	6,26	..	3,2
» våpen- og ammun.fabr.	225	—	7,65	..	1,3
» andre metallvarefabr.	3 223	—	6,52	..	2,8
» mask.verksteder	1 312	—	6,63	..	3,2
Platearb. ved skipsbyggerier .	467	—	6,68	..	3,3
Spes.arb. ved støperier:								
Maskinformere	463	—	7,27 (7,24)	..	1,8
Smeltere ved elektroovn ..	148	—	7,58 (7,52)	..	3,4
Kupolovnsmenn	85	—	6,90 (6,85)	..	3,6
Pussere og sandblåsere	430	—	7,35 (7,30)	..	3,2
Beslagerarbeidere	164	—	7,06	..	2,5
Ved radiofabrikker	326	—	7,42 (7,38)	..	1,5
» kabelfabrikker	439	—	7,27 (6,88)	..	3,5
» andre elektrotekn. bedr.	1 330	—	6,63 (6,61)	..	2,7
» sykkelfabrikker	375	—	6,12	..	1,0
» galvaniseringsverkst.	304	—	6,82	..	3,0
Andre spesialarbeidere	952	—	6,74	..	3,6
Hjelpearbeidere	11 083	—	6,07 (6,05)	..	3,7
Ved jern-, stål- og valseverk..	514	—	6,70 (6,64)	..	4,3
» nagle- og spikerfabr.	77	—	5,74	..	2,1
» blikkemballasjefabr.	128	—	5,17	..	3,7
» andre jern- og metallvare- fabrikker	761	—	5,73	..	2,6
» maskinverksteder	2 688	—	6,36	..	3,9
» jernskipsbyggerier	2 947	—	6,01	..	3,7
» flyfabrikker	134	—	5,71	..	7,4
» støperier	1 126	—	6,57 (6,48)	..	2,7
» kabelfabrikker	136	—	6,81 (6,44)	..	3,5
» andre elektrotekn. fabr.	472	—	5,98 (5,96)	..	3,1
» bilverksteder	537	—	5,27	..	3,1
» treskipsbyggerier	256	—	5,28	..	6,5
Andre hjelpearbeidere	1 148	—	5,71	..	4,1

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Voksne kvinner.....	3 725	—	4,94 (4,92)	..	1,5
Driftsarbeidere	186	—	4,35	..	4,3
Produksjonsarbeidere	3 539	—	4,97 (4,95)	..	1,3
Ved blikkemballasjefabr. ...	544	—	4,49	..	1,9
» våpen- og ammun.fabr. . .	112	—	5,55	..	1,0
» andre jern- og metall- varefabrikker.....	1 223	—	4,54 (4,52)	..	1,9
» radiofabrikker	439	—	6,45 (6,43)	..	0,7
» andre elektrotekn. bedr.	932	—	5,02	..	0,7
Arb. formenn, menn.....	1 335	—	7,22	..	4,4
Hjelpegutter under 19 år.	1 811	—	3,26	..	1,5
Aspiranter og praktikanter	304	—	3,99	..	3,2
Læregutter i støperi	38	—	3,13	..	0,7
Læregutter for modell- snekkere	20	—	3,18	..	0,6
Andre læregutter	2 953	—	3,28	..	1,5
Hjelpepiker under 18 år .	302	—	3,24	..	0,2
B. Forskj. produksjonsgrupper								
<i>Jernverk, valseverk</i>								
10 bedrifter								
Voksne menn.....	5 037	—	7,25 (7,17)	..	3,5
Driftsarbeidere	1 135	—	7,07 (7,01)	..	4,5
Produksjonsarbeidere	3 902	—	7,30 (7,21)	..	3,2
Fagarbeidere	665	—	7,50 (7,47)	..	4,8
Spesialarbeidere.....	2 555	—	7,44 (7,34)	..	2,5
Hjelpearbeidere	682	—	6,60 (6,55)	..	4,3
<i>Metallvarefabrikker</i>								
363 bedrifter								
Voksne menn.....	9 126	—	6,35	..	2,9
Driftsarbeidere	1 069	—	5,83	..	4,0
Produksjonsarbeidere	8 057	—	6,42	..	2,8
Fagarbeidere	2 027	—	6,67	..	2,8
Spesialarbeidere.....	4 825	—	6,47	..	2,7
Hjelpearbeidere	1 205	—	5,72	..	2,9
Voksne kvinner.....	1 943	—	4,53	..	1,8
<i>Støperier</i>								
78 bedrifter								
Voksne menn.....	3 279	—	6,84 (6,80)	..	2,7
Driftsarbeidere	256	—	5,98	..	4,4
Produksjonsarbeidere	3 023	—	6,92 (6,88)	..	2,6
Fagarbeidere	990	—	7,11	..	2,5
Spesialarbeidere.....	1 064	—	7,21 (7,19)	..	2,5

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Hjelparbeidere	969	6,38 (6,28)	..	2,8
<i>Mekaniske verksteder</i>								
409 bedrifter								
Voksne menn.....	10 028	—	6,60	..	4,0
Driftsarbeidere	943	—	5,95	..	4,3
Produksjonsarbeidere	9 085	—	6,67	..	3,9
Fagarbeidere	6 121	—	6,84	..	4,1
Spesialarbeidere.....	1 104	—	6,76 (6,73)	..	3,2
Hjelparbeidere	1 860	—	6,00	..	3,9
<i>Stålskipsbyggerier</i>								
118 bedrifter								
Voksne menn.....	15 433	—	6,43	..	4,6
Driftsarbeidere	2 471	—	6,07	..	5,3
Produksjonsarbeidere	12 962	—	6,50	..	4,5
Fagarbeidere	8 835	—	6,72	..	4,6
Spesialarbeidere.....	708	—	6,58	..	3,6
Hjelparbeidere	3 419	—	5,92	..	4,3
<i>Kabelfabrikker</i>								
6 bedrifter								
Voksne menn.....	924	—	7,22 (6,91)	..	4,8
Driftsarbeidere	233	—	7,13 (6,93)	..	6,7
Produksjonsarbeidere	691	—	7,25 (6,90)	..	4,1
Fagarbeidere	106	—	7,58 (7,48)	..	6,5
Spesialarbeidere.....	449	—	7,28 (6,89)	..	3,7
Hjelparbeidere	136	—	6,81 (6,44)	..	3,5
<i>Elektroteknisk industri</i> (ekskl. radiofabrikker)								
138 bedrifter								
Voksne menn.....	4 910	—	6,67	..	3,4
Driftsarbeidere	589	—	6,08	..	3,1
Produksjonsarbeidere	4 321	—	6,75	..	3,5
Fagarbeidere	1 803	—	7,20	..	4,4
Spesialarbeidere.....	1 746	—	6,61 (6,59)	..	2,7
Hjelparbeidere	772	—	5,97 (5,95)	..	2,9
Voksne kvinner.....	975	—	5,03 (5,01)	..	0,9
<i>Radiofabrikker</i>								
23 bedrifter								
Voksne menn.....	562	4,39	7,94	0,04	—	7,34 (7,29)	67,4	1,9
Driftsarbeidere	27	5,12	5,79	0,13	—	6,01	30,1	4,5

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Produksjonsarbeidere	535	4,36	7,99	0,04	—	7,41 (7,36)	69,4	1,8
Fagarbeidere	212	4,75	8,40	0,06	—	7,42 (7,38)	52,5	2,6
Spesialarbeidere	302	4,10	7,87	0,02	—	7,52 (7,47)	83,3	1,2
Hjelparbeidere	21	4,12	5,84	0,03	—	5,46 (5,42)	41,6	2,0
Voksne kvinner	399	3,17	6,71	0,01	—	6,55	91,7	0,4
<i>Optiske, ortopediske verksteder</i>								
25 bedrifter								
Voksne menn	105	5,42	7,36	0,04	—	6,48	26,0	0,9
Fagarbeidere	96	5,46	7,42	0,04	—	6,50	25,9	0,9
<i>Grafiske montørverksteder</i>								
4 bedrifter								
Voksne menn	85	6,81	—	0,32	—	7,26	—	6,9
Fagarbeidere	66	7,04	—	0,34	—	7,53	—	6,8
<i>Karosserifabriker</i>								
45 bedrifter								
Voksne menn	640	4,79	6,56	0,04	—	6,21 (6,17)	57,4	1,9
Driftsarbeidere	14	5,07	—	0,09	—	5,57	—	3,8
Produksjonsarbeidere	626	4,79	6,56	0,04	—	6,23 (6,19)	58,9	1,9
Fagarbeidere	570	4,84	6,66	0,04	—	6,33 (6,29)	59,9	2,0
Hjelparbeidere	56	4,28	5,34	0,01	—	5,10 (5,08)	48,3	0,5
<i>Bilverksteder</i>								
639 bedrifter								
Voksne menn	4 375	5,26	7,82	0,09	—	6,17	18,0	3,3
Driftsarbeidere	198	5,26	6,81	0,14	—	5,61	2,9	4,2
Produksjonsarbeidere	4 177	5,26	7,83	0,09	—	6,19	18,7	3,3
Fagarbeidere	3 641	5,36	7,95	0,09	—	6,33	19,9	3,3
Hjelparbeidere	536	4,58	6,38	0,07	—	5,27	10,9	3,1
<i>Vulkaniseringsverksteder</i>								
57 bedrifter								
Voksne menn	223	5,52	7,40	0,05	—	5,85	6,3	1,6
Fagarbeidere	217	5,49	7,40	0,04	—	5,83	6,5	1,5
<i>Treskipsbyggerier</i>								
111 bedrifter								
Voksne menn	1 554	4,88	6,75	0,08	—	5,59	18,7	3,7
Driftsarbeidere	98	5,27	6,77	0,16	—	6,10	25,3	8,4

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Produksjonsarbeidere	1 456	4,86	6,74	0,07	—	5,56	18,2	3,4
Fagarbeidere	1 200	4,90	6,84	0,06	—	5,61	19,0	2,7
Hjelpearbeidere	256	4,66	6,16	0,13	—	5,28	14,5	6,5
<i>Sykkel- og sportsverksteder</i>								
16 bedrifter								
Voksne menn	73	5,61	7,59	0,01	—	6,04	16,7	0,5
<i>Flyverksteder</i>								
5 bedrifter								
Voksne menn	996	5,08	6,58	0,28	—	6,88	55,1	7,5
Driftsarbeidere	104	5,06	6,58	0,21	—	6,32	39,5	6,5
Produksjonsarbeidere	892	5,08	6,58	0,29	—	6,95	57,0	7,6
Fagarbeidere	758	5,17	6,72	0,30	—	7,21	60,5	7,7
Hjelpearbeidere	134	4,58	5,50	0,25	—	5,71	39,4	7,4
<i>Reparasjon av kontormaskiner</i>								
16 bedrifter								
Voksne menn	196	5,86	7,83	0,13	—	6,76 (6,56)	22,8	4,3
Produksjonsarbeidere	184	5,92	7,82	0,14	—	6,84 (6,64)	24,3	4,5
<i>Militære bedrifter og verksteder</i>								
13 bedrifter								
Voksne menn	976	4,87	6,66	0,07	—	6,59	54,7	3,0
Driftsarbeidere	120	5,30	6,46	0,13	—	6,19	23,4	5,5
Produksjonsarbeidere	856	4,81	6,67	0,06	—	6,64	59,3	2,6
Fagarbeidere	560	4,79	6,83	0,05	—	6,81	65,7	2,2
Spesialarbeidere	141	5,03	6,50	0,09	—	6,52	45,9	3,5
Hjelpearbeidere	155	4,71	6,03	0,07	—	6,15	48,9	3,2
<i>Jernbanens verksteder</i>								
24 bedrifter								
Voksne menn	2 768	6,09	7,81	0,05	—	7,87	81,9	1,2
Driftsarbeidere	34	5,97	7,79	0,08	—	7,66	48,0	2,9
Produksjonsarbeidere	2 734	6,09	7,81	0,05	—	7,88	82,3	1,1
Fagarbeidere	2 140	6,15	7,86	0,05	—	7,93	82,4	1,1
Hjelpearbeidere	594	5,88	7,63	0,05	—	7,68	82,0	1,3
<i>Sporveienes verksteder</i>								
10 bedrifter								
Voksne menn	648	6,04	8,14	0,25	—	7,68 (7,65)	51,8	4,4
Driftsarbeidere	43	5,59	6,73	0,31	—	6,68 (6,62)	31,9	6,2
Produksjonsarbeidere	605	6,07	8,21	0,24	—	7,76 (7,73)	53,5	4,3
Fagarbeidere	554	6,10	8,20	0,24	—	7,76 (7,74)	54,1	4,2

¹ Se note 1 side 93.

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien.
Lønnstillingen 1960—61.

	Ar- bei- dere	Gj.sn. stipu- lert lønn	Gj.sn. time- fortj. på akkord	Over- tids- tillegg pr. time	Bet. for beveg. hel- ged., 1. og 17. mai	Gj.sn. timefortj. inklusive alle tillegg ¹	Ak- kord timer	Over- tids- timer
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
<i>Forskj. off. verksteder</i>								
5 bedrifter								
Voksne menn.....	138	5,38	8,14	0,13	—	7,27	22,0	4,2
<i>Statens selvstendige militærbedr.</i>								
3 bedrifter								
Voksne menn.....	2 356	3,98	7,01	0,04	—	7,29	73,1	1,7
Driftsarbeidere	494	4,32	7,00	0,05	—	7,01	46,0	2,1
Produksjonsarbeidere.....	1 862	3,89	7,02	0,03	—	7,37	80,9	1,6
Fagarbeidere	1 174	3,97	7,06	0,03	—	7,34	75,3	1,5
Spesialarbeidere.....	479	3,81	7,19	0,03	—	7,68	88,0	1,5
Hjelpearbeidere.....	209	3,64	6,40	0,04	—	6,75	93,8	2,2

¹ Se note 1 side 93.

Tabell III. Gjennomsnittlig timefortjeneste for industriarbeidere i Norge, Danmark, Finland og Sverige i 1960.

	Norge 3. kvar- tal 1960	Danmark 3. kvartal 1960		Finland 3. kvartal 1960		Sverige året 1960	
	Gj.sn. time- fortj.	Ar- bei- dere	Gj.sn. time- fortj.	Ar- bei- dere	Gj.sn. time- fortj.	Arbeids- timer i 1 000	Gj.sn. time- fortj.
	N.kr.		D.kr.		F.mrk.		Sv.kr.
Industri i alt							
Menn	6,32	157 176	6,18	121 200	246	905 613	5,84
Kvinner	4,25	53 596	4,11	64 800	163	175 206	4,01
<i>Brytning av malm</i>							
Menn	6,86	—	—	2 291	260	24 294	7,43
<i>Næringsmiddelindustri</i>							
Menn	5,55	7 093	5,61	56 910	5,30
Kvinner	3,88	7 152	3,82	23 009	4,04
Av dette:							
Slakterier							
Menn	5,82	6 678	5,32	15 895	5,49
Kvinner	3,88	1 179	3,70	3 920	4,20
Møller							
Menn	5,92	¹ 344	5,62	870	231	2 125	5,26
Bakerier, konditorier							
Menn	5,81	1 229	6,07	14 053	5,46
Sjokolade- og dropsfabrikker							
Menn	6,77	192	5,34	978	246	2 742	5,47
Kvinner	4,85	1 184	3,77	1 710	168	3 632	3,94
<i>Bryggerier og mineralvannfabrikker</i>							
Menn	5,78	4 509	6,04	1 137	225	6 721	5,03
Kvinner	4,10	1 702	5,10	956	157	1 712	4,05
<i>Tobaksindustri</i>							
Menn	5,95	1 894	6,02	361	237	692	6,26
Kvinner	4,72	5 106	4,45	1 252	177	1 894	4,50
<i>Tekstilindustri</i>							
Menn	5,50	5 248	5,51	5 721	216	34 757	² 4,81
Kvinner	4,04	8 682	3,95	16 572	158	36 781	² 3,84
<i>Sko- og annen bekledningsindustri</i>							
Menn	5,99	2 435	6,06	1 845	223	17 299	5,19
Kvinner	4,32	7 427	4,00	9 419	159	42 357	3,83
<i>Treindustri, eksklusive møbelindustri</i>							
Menn	5,74	7 353	5,96	14 060	231	62 065	5,19
Kvinner	4,90	444	3,75	7 712	161	2 013	4,04
<i>Møbel- og innredningsindustri</i>							
Menn	6,09	3 789	5,96	2 115	216	14 277	³ 5,36
Kvinner	4,36	367	4,23	1 440	158	1 154	³ 4,13
<i>Treforedlingsindustri</i>							
Menn	6,36	3 721	5,77	31 257	254	97 442	⁴ 5,87
Kvinner	4,50	2 689	4,02	6 986	170	8 850	⁴ 4,11
Av dette:							
Tresliperier, cellulosefabrikker							
Menn	6,32	—	—	7 362	254	48 251	⁴ 6,00
Papir- og pappfabrikker							
Menn	6,27	2 059	5,48	6 517	253	43 483	5,71
Kvinner	4,51	463	3,94	2 784	178	4 849	4,13

¹ Bare fagarbeidere. ² Inklusive kunstfiber- og silkefabrikker. ³ Bare møbelindustri. ⁴ Inklusive wallboardfabrikker.

Tabell III (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste for industriarbeidere i Norge, Danmark, Finland og Sverige i 1960.

	Norge 3. kvar- tal 1960	Danmark 3. kvartal 1960		Finland 3. kvartal 1960		Sverige året 1960	
	Gj.sn. time- fortj.	Ar- bei- dere	Gj.sn. time- fortj.	Ar- bei- dere	Gj.sn. time- fortj.	Arbeids- timer i 1 000	Gj.sn. time- fortj.
	N.kr.		D.kr.		F.mrk.		Sv.kr.
Papir- og pappvareindustri							
Menn	7,03	848	6,01	5 708	5,95
Kvinner	4,50	2 216	4,05	2 801	4,20
Grafisk industri, bokbinderier							
Menn	7,55	10 224	7,69	3 635	276	29 461	6,51
Kvinner	4,54	2 099	4,49	3 122	190	6 065	4,38
Av dette:							
Bokbinderier							
Menn	6,75	868	7,24	2 490	6,18
Kvinner	4,59	1 410	4,51	2 073	4,39
Lærwareindustri							
Menn	5,92	802	6,11	1 113	193	6 294	5,41
Kvinner	4,38	231	4,02	1 091	141	1 996	4,13
Av dette:							
Garverier							
Menn	5,67	665	6,17	2 424	5,40
Lærwarefabrikker							
Menn	6,44	86	5,98	2 289	5,39
Kvinner	4,73	139	4,07	1 473	4,16
Gummivareindustri							
Menn	6,25	1 507	5,91	1 445	215	12 415	5,67
Kvinner	4,24	1 184	3,78	1 965	155	4 587	3,96
Kjemisk industri							
Menn	6,21	8 394	5,43	3 094	250	35 540	¹ 5,66
Kvinner	4,35	1 588	3,80	837	160	7 738	¹ 4,07
Av dette:							
Olje- og fettraffinerier							
Menn	6,11	—	—
Maling- og lakkfabrikker							
Menn	5,92	960	6,14
Kvinner	4,31	179	4,08
Jord- og steinvareindustri							
Menn	6,37	14 012	5,54	5 660	237	54 763	5,60
Kvinner	3,99	1 758	4,30	1 160	154	4 669	3,69
Av dette:							
Teglverk							
Menn	5,86	4 465	5,32	9 089	5,15
Sementfabrikker							
Menn	7,31	1 752	5,77	4 308	5,77
Sementvarefabrikker							
Menn	7,00	2 350	5,35	10 592	6,19
Steinhoggerier							
Menn	5,87	149	6,23	7 836	5,59
Metallindustri							
Menn	6,67	83 224	6,34	39 804	253	450 339	6,04
Kvinner	4,94	12 230	4,19	7 734	168	31 924	4,30

¹ Jfr. note 2 side 117.

Tabell IV. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i privat bygge- og anleggsvirksomhet i 1960.

	Time- verk	Gjennomsnittlig timefortjeneste				
		1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	Året
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 000	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Voksne menn	42 542	7,74	8,25	8,01	8,65	8,19
Av dette betaling for bevegelige helgedager, 1. og 17. mai	0,14	0,20	0,01	0,07	0,07
Byggevirksomhet						
Voksne menn	32 603	7,33	7,93	7,58	8,28	7,81
Av dette betaling for bevegelige helgedager, 1. og 17. mai	0,13	0,21	0,01	0,06	0,10
Håndverksbedrifter						
<i>Fagarbeidere</i>	13 144	7,21	8,13	7,60	8,34	7,85
Tømrere, snekkere	2 966	6,97	7,78	7,04	7,95	7,46
Blikkenslagere	483	7,91	8,35	8,10	8,76	8,30
Rørleggere	2 741	6,77	7,82	7,19	7,96	7,45
Malere	1 946	6,92	8,11	8,11	8,92	8,06
Glassmestere	290	6,41	6,57	6,99	7,50	6,96
Murere	1 100	8,25	9,22	8,88	9,58	8,99
Elektromontører	3 618	7,56	8,38	7,71	8,32	8,01
<i>Hjelparbeidere i</i>	2 341	6,81	7,57	7,36	7,81	7,41
Tømrerfaget	1 042	6,94	7,52	7,44	8,18	7,57
Rørleggerfaget	157	4,63	5,24	4,62	5,16	4,91
Murerfaget	819	7,59	8,38	8,29	8,67	8,24
Elektrikerfaget	241	5,62	6,76	6,30	6,07	6,16
Andre fag	82	5,09	5,48	5,46	5,89	5,53
Entreprenørbedrifter	17 118	7,51	7,83	7,59	8,29	7,83
Tømrere, snekkere	1 443	8,37	8,89	8,36	9,47	8,82
Murere	409	9,28	10,13	10,02	10,58	9,96
Pussere, gråsteinsmurere, forskalere, jernbindere o. l.	9 048	7,38	7,73	7,52	8,21	7,73
Dykkere	55	11,46	10,63	10,80	12,66	11,49
Murarbeidere	302	9,02	9,75	9,48	9,76	9,47
Andre voksne arbeidere	5 861	7,16	7,43	7,25	7,89	7,46
Anleggsvirksomhet						
Voksne menn	9 939	9,26	9,34	9,18	9,96	9,44
Av dette betaling for bevegelige helgedager, 1. og 17. mai	0,19	0,17	0,01	0,10	0,11
Pussere, forskalere, jernbindere, gråsteinsmurere o. l.	3 483	8,73	8,67	8,81	9,81	9,03
Øvde jord-, fjell- og sementarbeidere	4 777	9,88	9,72	9,93	10,27	9,96
Dykkere	45	11,22	12,08	12,51	11,81	11,87
Andre voksne arbeidere	1 634	8,29	9,49	7,96	9,36	8,75

Tabell V. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet i 1960.

	Ar- beid- de timer	Gj.sn. time- fortj. ekskl. overt.tillegg o. a. tillegg		Over- tids- til- legg	For- skjel- lige til- legg	Gj.sn. time- fortj. i alt	Ak- kord- timer	Over- tids- timer
		Tid- løns- arb.	Ak- kord- arb.					
Statens havneanlegg	1 000	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Pct.
Arbeidssesongen								
Voksne menn.....	1 018	4,85	6,85	0,17	10,17	5,72	26,4	7,3
Maskin- og kranførere	102	5,10	7,04	0,25	0,22	6,17	31,2	9,7
Verkstedarbeidere	151	5,04	7,07	0,09	0,10	5,69	23,0	3,3
Dykkere	17	4,98	..	0,23	2,19	7,69	12,9	9,3
Andre spesialarbeidere	251	4,94	6,86	0,11	0,14	5,70	26,2	4,5
Øvde stein-, jord- og sementarbeidere.	298	4,56	6,74	0,08	0,15	5,76	44,6	3,4
Bestmenn	23	5,14	..	0,43	0,06	5,63	0,4	17,5
Dekksmenn, hjelpemannskap og pram- folk	89	4,76	..	0,47	0,03	5,26	0,1	19,7
Motormenn.....	25	4,94	..	0,42	0,04	5,40	0,3	16,2
Stuerter	32	4,68	..	0,29	0,22	5,19	0,3	17,4
Voksne kvinner.....	84	3,59	—	—	0,02	3,61	—	0,2
Arb.formenn og baser	87	5,00	7,18	0,12	0,28	6,40	45,7	4,4
Fyr- og merkevesenet, 3. kv.								
Voksne menn.....	67	4,95	—	0,24	0,08	5,27	—	9,4
Verkstedarbeidere og andre fagarbei- dere	26	5,00	—	0,24	0,04	5,28	—	8,7
Fortrinnsberettigede og andre øvde ar- beidere	23	4,84	—	0,30	0,15	5,29	—	11,6
Statens jernbaneanlegg, 3. kv.								
Voksne menn.....	500	6,08	8,60	0,04	0,18	8,58	90,3	2,0
Verkstedarbeidere	50	6,73	8,25	0,06	0,14	8,01	71,4	2,5
Forskjellige spesialarbeidere	41	6,32	8,48	0,07	0,09	8,30	84,1	3,2
Andre anleggsarbeidere	407	5,67	8,64	0,04	0,19	8,67	93,3	1,8
Statens kraftanlegg, 3. kv.								
Voksne menn.....	957	6,12	9,35	0,13	0,37	9,17	78,9	4,8
Verkstedarbeidere	94	6,65	8,96	0,15	0,13	8,64	74,0	5,1
Spesialarbeidere og sjåfører	221	6,39	9,32	0,12	0,22	9,14	82,5	4,3
Andre anleggsarbeidere	604	5,95	9,39	0,13	0,44	9,19	77,5	4,8
Tunnelarbeidere	144	6,68	9,74	0,09	0,72	10,50	98,2	2,9
Andre arbeidere.....	460	5,93	9,24	0,14	0,35	8,78	71,1	5,4
Menn under 18 år	9	3,44	—	0,33	0,10	3,87	—	17,1
Kommunale kraftanlegg, 3. kv.								
Voksne menn.....	984	5,49	7,67	0,12	0,08	6,80	50,7	4,1
Verkstedarbeidere	89	6,29	7,72	0,14	0,05	7,44	67,7	4,4
Andre fag- og spesialarbeidere	381	5,51	8,51	0,16	0,09	6,78	34,1	4,3
Tunnelarbeidere	38	..	9,85	0,05	0,40	9,76	88,5	1,6
Andre arbeidere.....	343	5,52	8,04	0,17	0,06	6,46	28,1	4,6
Andre anleggsarbeidere	508	5,35	7,29	0,09	0,08	6,69	60,1	3,8
Tunnelarbeidere	43	..	8,99	0,03	0,32	9,28	97,1	1,4
Andre arbeidere.....	465	5,34	7,03	0,10	0,06	6,45	56,7	4,0
Menn under 18 år	10	3,88	..	0,02	—	4,30	25,8	1,2

¹ Av dette er 8 øre betaling for bevegelige helgedager.

Tabell V (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet i 1960.

	Arbeid- de timer	Gj.sn. time- fortj. ekskl. overt.tillegg o. a. tillegg		Over- tids- til- legg	For- skjel- lige til- legg	Gj.sn. time- fortj. i alt	Ak- kord- timer	Over- tids- timer
		Tid- løns- arb.	Ak- kord- arb.					
Telegrafverkets anlegg, 3. kv.	1 000	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Pet.	Pet.
Tariffønte								
Voksne menn.....	610	4,96	7,79	0,09	0,15	5,55	12,4	3,1
Reservemontører	237	5,35	6,82	0,14	0,11	5,63	1,6	4,0
Telefonarbeidere	273	4,69	8,20	0,04	0,22	5,06	3,3	1,5
Hjelparbeidere	36	4,50	6,51	0,15	—	4,89	11,9	6,9
Anleggsarbeidere og gravere	64	4,38	7,88	0,09	0,06	7,73	91,2	4,3
Voksne kvinner	11	4,09	..	0,09	0,03	4,25	2,5	4,3
Menn under 18 år	8	4,20	—	0,04	0,11	4,35	—	1,5
Off. veianlegg i alt, 3. kv.	7 335	4,98	6,55	0,08	0,09	5,95	51,1	2,4
Voksne menn.....								
Sjåfører, høvelkjørere, valse- og maskinførere	806	5,24	7,25	0,21	0,12	6,11	27,0	6,6
Verkstedarbeidere	304	5,48	7,06	0,19	0,10	6,17	24,6	5,5
Arbeidere ved grave- og planeringsmaskiner	111	5,78	7,33	0,14	0,26	6,80	40,1	4,5
Asfalt- og bruleggere	117	5,35	8,04	0,22	0,21	7,45	62,0	6,1
Forskjellige spesialarbeidere	260	5,28	7,03	0,10	0,09	6,66	68,0	3,4
Andre vedlikeholds- og anleggsarb.....	4 387	4,82	6,42	0,04	0,09	6,05	68,9	1,4
Veivoktere	1 297	4,86	6,12	0,05	0,04	5,05	8,1	1,6
Menn under 18 år	36	3,71	..	0,05	0,01	3,79	2,9	1,7
Statens veianlegg								
Voksne menn.....	3 585	4,85	6,36	0,08	0,08	5,99	65,1	2,8
Sjåfører, høvelkjørere, valse- og maskinførere	382	4,89	6,45	0,26	0,14	5,68	24,8	9,1
Verkstedarbeidere	178	5,16	6,39	0,18	0,08	5,68	22,0	5,8
Andre vedlikeholds- og anleggsarbeidere	2 403	4,65	6,34	0,03	0,06	6,15	83,4	1,2
Veivoktere	383	4,78	6,07	0,11	0,04	5,12	15,0	3,4
Fylkenes veianlegg								
Voksne menn.....	995	4,69	5,80	0,03	0,05	5,18	36,9	1,1
Sjåfører, høvelkjørere, valse- og maskinførere	27	4,91	6,67	0,12	0,15	5,47	16,8	4,5
Andre vedlikeholds- og anleggsarbeidere	573	4,59	5,76	0,02	0,03	5,27	54,2	0,7
Veivoktere	367	4,72	5,82	0,04	0,07	4,94	9,8	1,3
Kommunale veianlegg								
Voksne menn.....	2 756	5,18	7,23	0,09	0,11	6,17	38,0	2,3
Sjåfører, høvelkjørere, valse- og maskinførere	397	5,62	7,90	0,17	0,10	6,57	29,8	4,3
Verkstedarbeidere	121	6,00	7,82	0,22	0,14	6,89	29,0	5,2
Andre vedlikeholds- og anleggsarbeidere	1 411	5,00	6,95	0,07	0,15	6,20	50,1	1,9
Veivoktere	547	4,99	7,29	0,02	0,01	5,07	2,1	0,5

Tabell VI. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for sjøfolk på skip i utenriksfart i mars 1960.

	Sjøfolk	Gj.sn. mnds.-fortj.	Av dette:							
			Hyre	Al- ders- til- legg	Tank- til- legg	Ame- rika- til- legg	Uten- om Skan- dina- via- tillegg	Mo- tor-, radio-, farts- tids- tillegg	Over- tids- tillegg	Fri- tids- kom- pensas- jon
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Voksne sjømenn	20 791	1 637	1 072	32	25	37	70	48	260	65
Skipsførere	932	3 001	2 630	207	—	—	146	1	—	3
Styrmenn	2 808	1 921	1 202	39	29	37	83	3	375	104
1. styrmenn	948	2 299	1 429	78	34	37	92	7	429	129
2. styrmenn	974	1 857	1 155	30	28	37	89	2	372	98
3. styrmenn	883	1 588	1 010	8	24	38	68	1	321	82
4. styrmenn	3	1 466	976	—	36	67	100	—	174	98
Telegrafister	840	1 620	1 212	47	29	40	82	—	91	101
Telegrafister I	781	1 645	1 226	49	29	40	88	—	93	102
Telegrafister II	59	1 290	1 035	12	30	39	5	—	71	81
Maskinister	3 146	2 169	1 269	60	31	37	78	77	474	110
Maskinsjefer	980	2 609	1 531	135	37	36	88	121	494	137
2. maskinister	949	2 203	1 224	37	30	37	74	68	593	102
3. maskinister	953	1 823	1 107	18	29	40	75	51	379	95
4. maskinister	264	1 654	1 040	12	28	28	67	44	319	89
Dekks- og maskinbesetning	11 135	1 311	855	5	24	39	60	61	211	38
Tømmermenn	723	1 408	890	7	25	40	77	113	206	31
Båtsmenn	831	1 433	890	8	21	41	69	137	216	31
Matroser	3 466	1 177	788	1	22	39	52	45	181	29
Fagutd. elektrikere	760	1 755	1 154	34	27	40	76	—	372	39
Ikke fagutd. elektrikere	33	1 294	890	—	35	11	61	21	236	24
Elektrikerassistenter	26	1 153	846	—	4	38	60	15	152	22
Reparatører	530	1 353	959	2	32	35	65	41	171	30
Frysemaskinmenn	64	1 728	915	14	—	46	85	94	503	39
Fryseassistenter	9	1 494	852	3	—	63	33	56	411	52
Maskinassistenter	520	1 554	905	6	24	44	82	99	281	83
Pumpemenn	369	1 629	890	4	53	30	61	131	405	33
Donkeymenn	248	1 593	890	6	39	41	56	128	355	63
Motormenn	3 152	1 194	812	1	20	37	54	44	166	43
Fyrbøtere	404	1 223	798	2	26	41	49	81	154	59
Matstell- og tjenerpersonale	1 930	1 587	997	40	24	39	61	30	227	102
Stuerter	894	1 870	1 101	82	27	39	73	—	330	100
1. kokker	867	1 403	940	4	23	39	55	65	144	107
Tjenere	8	838	678	—	5	—	—	—	70	64
Messemenn	161	1 045	750	—	18	35	26	8	109	83
Unge sjømenn	10 940	723	502	—	13	26	31	—	97	38
Lettmatroser	2 394	979	681	—	17	26	34	—	135	49
Jungmenn	1 335	701	448	—	13	25	44	—	115	36
Dekks gutter	1 301	520	319	—	8	24	18	—	110	23
Smørere	2 156	744	531	—	14	26	39	—	88	30
Maskingutter	1 228	455	329	—	9	24	25	—	41	11
2. kokker	595	943	694	—	21	24	34	—	78	77
Gutter	1 931	638	457	—	12	29	21	—	56	50
Piker	1 767	862	638	—	15	22	34	—	73	66

Tabell VII. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for sjøfolk på skip i innenriks rutefart i november 1960.

	Sjøfolk	Gj.sn. månedsfortj.	Av dette:					Andre tillegg
			Hyre	Al- ders- tillegg	Tank- tillegg	Over- tids- tillegg	Fri- tids- kom- pen- sasjon	
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Voksne sjømenn	2 769	1 172	858	54	4	189	19	48
Skipsførere	288	1 675	1 412	112	14	—	17	120
Styrmenn	365	1 275	890	48	3	259	18	57
1. styrmenn	121	1 393	963	59	2	281	21	67
2. styrmenn	100	1 259	821	25	2	343	15	53
3. styrmenn	10	1 193	808	—	—	372	11	2
Enestyrmenn	134	1 185	881	60	6	167	17	54
Maskinister	500	1 336	933	60	4	256	23	60
Maskinsjefer	215	1 474	1 015	82	4	272	22	79
2. maskinister	196	1 233	863	41	3	262	23	41
3. maskinister	28	1 135	843	11	—	187	44	50
Enemaskinister	61	1 274	912	68	6	212	21	55
Loser	69	1 439	879	219	—	294	14	33
Telegrafister	11	1 152	880	12	—	252	—	8
Dekks- og maskinbesetning	1 281	967	713	34	2	185	17	16
Billettører	58	961	755	62	—	110	6	28
Bestmenn	13	1 035	756	62	3	189	3	22
Tommermenn	25	1 169	756	36	—	303	27	47
Båtsmenn	116	1 116	755	61	1	256	18	25
Matroser	752	935	694	31	3	179	13	15
Maskinassistenter	51	991	755	36	1	160	23	16
Donkeymenn	5	1 128	756	66	9	281	16	—
Motormenn	225	946	714	22	2	172	29	7
Fyrbotere	18	960	704	41	—	169	22	24
Ikke sertifiserte elektrikere	4	987	802	47	—	86	47	5
Sertifiserte elektrikere	12	1 250	910	19	—	267	54	—
Matstell- og tjenerpersonale	255	1 102	758	41	3	163	26	111
Stueter	92	1 299	910	68	4	225	27	65
Overstueter	33	1 364	1 019	96	—	205	15	29
Stueter	59	1 262	849	53	7	236	33	84
Kokker	129	1 012	781	32	4	150	30	15
1. kokker	14	1 243	968	29	—	206	37	3
2. kokker	18	909	756	—	—	114	39	—
Kokker	97	998	759	38	5	149	27	20
Kokekyndige menn	9	841	614	—	—	169	30	28
Tjenere	25	933	130	—	—	3	1	1 799
Unge sjømenn ²	475	551	413	—	1	115	15	7

¹ Av dette utgjør kr. 416 10 % servise og kr. 315 kjøpenger. ² Sjømenn i stillinger som vanligvis er besatt av menn under 20 år.

Tabell VII (forts.). Gjennomsnittlig månedsførtjeneste for sjøfolk på skip
i innenriks rutefart i november 1960.

	Sjø- folk	Gj.sn. må- neds- fortj.	Av dette:					
			Hyre	Al- ders- tillegg	Tank- tillegg	Over- tids- tillegg	Fri- tids- kom- pen- sasjon	Andre tillegg
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Lettmatroser	163	705	520	—	1	163	15	6
Jungmenn	63	484	333	—	1	131	13	6
Dekkgutter	59	393	276	—	—	97	10	10
Lempere og smørere	69	675	527	—	1	126	17	4
Maskingutter	16	332	279	—	—	37	6	10
Kokkelæringer	6	469	409	—	—	21	38	1
Kokksmat og hjelpegutter	78	370	310	—	—	40	18	2
Messegutter	21	444	310	—	1	71	14	48
Kvinnelig sjøbetjening	206	657	326	—	—	26	14	¹ 291
Salong- og lugarpiker	91	770	109	—	—	5	5	² 651
Vaske-, messe- og sterrispiker	115	567	497	—	—	43	22	5

¹ Av dette utgjør kr. 150 10 % servise og kr. 125 kjøpenger. ² Av dette utgjør kr. 338 10 % servise og kr. 283 kjøpenger.

Tabell VIII. Gjennomsnittlig timefortjeneste og arbeide timer¹
for losse- og lastearbeidere i 1960.

	Gjennomsnittlig timefortjeneste					Ar- beidde timer i alt	Arb. timer på		Arb. timer på natt og helged.	Gj.sn. arb. timer pr. uke for faste arb. ³
	Vanlig tid- lønn ²	Ma- skin- los- sing ²	Ak- kord- arb. ³	I alt	Av dette bet. for helged.		ma- skin- los- sing	ak- kord		
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	1 000	Pct.	Pct.	Pct.	Timer
1. kv. 1960	5,84	7,42	8,42	7,73	0,07	1 363	1,6	68,2	19,7	39,8
2. » »	5,90	7,41	8,51	8,03	0,29	1 380	1,2	68,4	21,4	38,7
3. » »	5,84	7,07	8,43	7,69	0,04	1 436	1,1	67,8	21,1	40,6
4. » »	5,92	7,27	8,55	7,81	0,04	1 544	1,7	68,0	21,5	41,8
Året 1960	5,87	7,30	8,48	7,82	0,11	5 723	1,4	68,1	20,9	40,2
Østlandet	5,64	7,34	8,17	7,79	0,10	2 947	2,0	77,9	15,8	—
Halden	5,05	∴	8,77	8,81	0,13	95	—	97,6	3,2	37,0
Sarpsborg	4,75	6,64	8,50	8,41	0,09	200	5,0	92,6	10,0	—
Fredrikstad	6,26	6,06	9,51	9,36	0,15	124	1,6	90,8	20,7	33,1
Moss	7,28	11,23	9,33	8,85	0,08	83	5,4	63,3	30,3	—
Oslo	5,47	7,31	7,73	7,27	0,09	1 841	1,4	71,4	16,2	45,7
Drammen	5,48	6,75	8,16	8,06	0,07	365	3,5	89,1	13,3	48,0
Larvik	7,75	7,88	10,77	10,05	0,15	87	2,3	71,1	27,9	∴
Skien	5,13	6,32	8,55	8,62	0,09	136	0,4	99,3	10,6	44,0
Sørlandet	7,86	6,77	10,39	10,45	0,13	236	1,2	91,5	23,4	—
Arendal	7,06	6,77	8,14	8,06	0,11	53	5,4	83,0	20,2	27,5
Kristiansand S.	9,50	∴	12,98	13,30	0,13	113	—	96,2	32,9	—
Vestlandet	5,72	7,28	8,25	7,42	0,13	1 473	0,7	61,0	24,5	—
Sandnes	5,59	∴	8,53	6,81	0,07	76	—	39,2	17,0	39,5
Stavanger	5,77	7,15	8,89	6,95	0,12	347	0,6	33,7	30,9	39,2
Bergen	5,42	6,96	7,95	7,42	0,14	751	1,0	72,9	19,1	37,4
Ålesund	5,81	∴	7,92	7,60	0,17	148	—	76,7	26,4	—
Molde	7,73	∴	8,75	8,50	0,13	34	—	60,5	47,8	—
Kristiansund N.	7,27	9,31	10,33	10,22	0,11	65	2,0	83,8	39,5	—
Trøndelag	5,20	7,17	9,54	8,61	0,06	594	1,2	76,0	14,7	—
Trondheim	4,91	7,17	9,60	8,58	0,05	485	1,5	76,5	15,2	36,0
Nord-Norge	6,53	7,39	9,34	6,88	0,13	473	0,3	7,8	48,5	—
Bodø	6,28	∴	8,90	6,67	0,14	112	—	10,0	39,4	36,3
Narvik	6,17	∴	8,18	6,36	0,09	26	—	4,7	37,5	—
Tromsø	6,52	7,39	10,00	6,81	0,14	145	1,2	4,1	47,9	29,0

¹ «Arbeidde timer» omfatter faktisk arbeide timer, men ikke hviletid. ² Eksklusive betaling for bevegelige helgedager og andre tillegg. ³ Gjelder bare faste arbeidere ved felles- og stuerkontorene.

Tabell IX. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste¹ etter yrkesgruppe, alder og bedriftens beliggenhet for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter. I. september 1960.

	Funksjonærer	Månedsfortj. i alt	Månedsfortjeneste i aldersklassene:						
			18-19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år
Menn		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Tekniske funksjonærer i alt</i>	8 356	1 846	579	1 121	1 412	1 800	2 113	2 268	2 324
Oslo	3 210	1 932	∴	1 181	1 454	1 868	2 182	2 429	2 493
Landet ellers	5 146	1 792	(565)	1 084	1 386	1 759	2 070	2 157	2 183
Overingeniører	327	3 574	—	—	—	3 088	3 532	3 658	3 821
Oslo	147	3 728	—	—	—	∴	3 634	3 897	3 839
Landet ellers	180	3 448	—	—	—	∴	3 469	3 445	(3 790)
Tekniske funksjonærer i ledende stilling	1 394	2 604	—	—	(2 262)	2 475	2 670	2 744	2 663
Oslo	522	2 683	—	—	∴	2 566	2 765	2 804	2 681
Landet ellers	872	2 557	—	—	(2 206)	2 417	2 621	2 704	2 652
Tekniske funksjonærer i gruppelederstilling	1 673	2 016	—	∴	1 855	2 016	2 040	2 046	2 023
Oslo	804	2 054	—	∴	1 885	2 053	2 068	2 083	2 107
Landet ellers	869	1 981	—	∴	1 827	1 987	2 013	1 998	1 898
Tekniske funksjonærer med selvstendig arbeid	2 655	1 603	—	(1 428)	1 497	1 607	1 677	1 657	1 709
Oslo	1 040	1 615	—	∴	1 507	1 619	1 698	1 688	1 743
Landet ellers	1 615	1 595	—	∴	1 490	1 599	1 665	1 639	1 684
Tekniske funksjonærer med kvalifisert, men rutinepreget arbeid	1 945	1 339	—	1 174	1 284	1 380	1 440	1 465	1 425
Oslo	618	1 352	—	1 200	1 303	1 401	1 497	1 520	∴
Landet ellers	1 327	1 333	—	1 156	1 273	1 372	1 421	1 446	1 439
Tekniske hjelpefunksjonærer	362	1 088	579	899	1 150	1 214	1 273	1 263	∴
Oslo	79	1 116	∴	(982)	(1 224)	(1 228)	∴	∴	∴
Landet ellers	283	1 080	(565)	863	1 133	1 211	1 243	1 266	∴
<i>Arbeidsledere i alt</i>	7 953	1 618	—	(1 314)	1 468	1 589	1 632	1 630	1 622
Oslo	2 406	1 726	—	(1 346)	1 519	1 695	1 750	1 749	1 719
Landet ellers	5 547	1 571	—	∴	1 436	1 539	1 583	1 580	1 583
Arbeidsledere i sjefsstilling	457	2 375	—	—	∴	2 346	2 321	2 453	2 431
Oslo	171	2 555	—	—	∴	2 512	2 527	2 553	2 684
Landet ellers	286	2 268	—	—	∴	2 256	2 213	2 373	2 278
Arbeidsledere i verksmesterstilling	1 308	1 797	—	∴	(1 682)	1 761	1 815	1 807	1 798
Oslo	421	1 911	—	—	∴	1 895	1 950	1 903	1 841
Landet ellers	887	1 743	—	∴	(1 619)	1 685	1 748	1 761	1 782
Arbeidsledere som direkte leder arbeidet	6 188	1 524	—	(1 296)	1 409	1 485	1 535	1 541	1 535
Oslo	1 814	1 604	—	(1 346)	1 467	1 565	1 621	1 631	1 613
Landet ellers	4 374	1 490	—	∴	1 367	1 449	1 500	1 506	1 503

¹ Tallene i parentes er et gjennomsnitt for 10—24 ansatte.

Tabell IX (forts.). Gjennomsnittlig månedsfortjeneste¹ etter yrkesgruppe, alder og bedriftens beliggenhet for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter.
1. september 1960.

	Funksjonærer	Månedsfortj. i alt	Månedsfortjeneste i aldersklassene:						
			18-19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år
Menn									
<i>Kontorfunksjonærer i alt</i>	9 760	1 624	633	933	1 280	1 619	1 815	1 899	1 867
Oslo	4 084	1 723	689	984	1 339	1 729	1 954	2 036	1 939
Landet ellers	5 676	1 553	604	888	1 233	1 544	1 718	1 797	1 817
Kontorfunksjonærer i ledende stilling	1 647	2 559	—	—	2 126	2 479	2 565	2 632	2 618
Oslo	723	2 781	—	—	(2 251)	2 718	2 763	2 860	2 860
Landet ellers	924	2 386	—	—	(2 034)	2 301	2 404	2 434	2 460
Kontorfunksjonærer med kvalifisert og selvstendig arbeid på eget ansvar	2 227	1 852	—	∴	1 725	1 840	1 846	1 888	1 892
Oslo	968	1 953	—	—	1 786	1 956	1 957	1 985	1 970
Landet ellers	1 259	1 774	—	∴	1 653	1 742	1 762	1 822	1 844
Kontorfunksjonærer med kvalifisert arbeid	4 250	1 378	∴	1 120	1 263	1 387	1 432	1 458	1 424
Oslo	1 705	1 416	—	1 157	1 309	1 429	1 476	1 510	1 462
Landet ellers	2 545	1 352	∴	1 076	1 227	1 360	1 404	1 423	1 398
Kontorfunksjonærer med enkelt rutinearbeid	1 636	1 011	631	872	1 093	1 181	1 206	1 198	1 124
Oslo	688	1 047	689	917	1 130	1 215	1 244	1 197	1 110
Landet ellers	948	985	601	834	1 065	1 159	1 184	1 198	1 139
<i>Lagerfunksjonærer i alt</i>	2 721	1 308	600	925	1 123	1 288	1 389	1 398	1 417
Oslo	1 059	1 384	∴	1 012	1 170	1 361	1 453	1 447	1 461
Landet ellers	1 662	1 260	567	878	1 095	1 248	1 344	1 361	1 388
Kvinner									
<i>Kontorfunksjonærer i alt</i>	8 162	954	600	815	982	1 070	1 145	1 177	1 176
Oslo	3 782	1 038	675	881	1 040	1 119	1 188	1 212	1 200
Landet ellers	4 380	881	563	769	934	1 024	1 094	1 123	1 143
Kontorfunksjonærer med kval. og selvst. arbeid på eget ansvar	165	1 618	—	—	—	1 579	1 622	1 641	1 600
Oslo	98	1 656	—	—	—	(1 580)	1 667	1 674	(1 667)
Landet ellers	67	1 562	—	—	—	(1 577)	(1 554)	(1 584)	(1 524)
Kontorfunksjonærer med kvalifisert arbeid	2 980	1 130	745	946	1 069	1 147	1 211	1 232	1 216
Oslo	1 525	1 182	(823)	994	1 133	1 194	1 250	1 274	1 257
Landet ellers	1 455	1 075	(681)	900	1 013	1 104	1 167	1 174	1 162
Kontorfunksjonærer med enkelt rutinearbeid	5 001	823	596	783	918	957	980	987	1 004
Oslo	2 150	902	668	847	967	1 002	1 026	1 022	1 028
Landet ellers	2 851	763	560	742	879	915	923	930	957
<i>Butikkfunksjonærer i alt</i>	617	860	548	705	856	885	931	928	981
Oslo	302	920	(614)	796	(900)	917	952	960	1 001
Landet ellers	315	803	520	660	(831)	859	903	889	(946)

¹ Se note 1 side 126.

Tabell X. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste¹ etter stilling og bedriftsstørrelse for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter. 1. september 1960.

	Funksjonærer	Månedsfortj. i alt	Månedsfortjeneste bedrifter med:				
			1-9 funksj.	10-24 funksj.	25-49 funksj.	50-99 funksj.	100 og flere funksj.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Menn							
<i>Tekniske funksjonærer i alt</i>	8 356	1 846	1 684	1 793	1 823	1 862	1 861
Overingeniører	327	3 574	—	(3 121)	3 259	3 344	3 781
<i>Tekniske funksjonærer i ledende stilling</i>	1 394	2 604	2 381	2 414	2 493	2 617	2 702
Driftsingeniører	288	2 531	(2 321)	2 341	2 493	2 682	2 710
Avdelingsingeniører	328	2 638	..	(2 536)	2 375	2 658	2 683
Ingeniører	456	2 690	..	2 518	2 556	2 648	2 773
<i>Tekniske funksjonærer i gruppelederstilling</i>	1 673	2 016	1 855	1 904	1 949	1 995	2 063
Gruppeledere	197	1 967	(1 743)	1 823	(1 825)	2 014	2 023
Ingeniører	789	2 094	(1 888)	1 988	1 987	2 028	2 160
Konstruktører	164	1 962	..	(1 816)	1 907	(1 952)	2 007
Teknikere	190	1 883	..	(1 792)	(1 939)	1 877	(1 892)
<i>Tekniske funksjonærer med selvstendig arbeid</i>	2 655	1 603	1 517	1 548	1 578	1 582	1 630
Konstruktører	356	1 597	..	1 533	1 604	1 619	1 606
Arbeidsstudieteknikere	143	1 589	..	(1 626)	(1 580)	1 590	1 581
Ingeniører	457	1 655	(1 570)	1 599	1 631	1 614	1 678
Teknikere	769	1 591	1 554	1 566	1 570	1 541	1 620
Kjemikere, laboranter	223	1 617	..	(1 467)	1 594	1 602	1 655
Tegnere	166	1 563	..	(1 478)	1 498	1 639	1 579
Driftsassistenten	411	1 587	(1 430)	1 534	1 563	1 555	1 631
<i>Tekniske funksjonærer med kvalifisert, men rutinepreget arbeid</i>	1 945	1 339	1 254	1 287	1 344	1 311	1 355
Driftsassistenten	225	1 306	..	1 274	1 343	1 294	1 314
Kjemikere, laboranter	366	1 377	..	(1 336)	1 431	1 303	1 395
Teknikere	598	1 332	(1 239)	1 279	1 369	1 273	1 349
Tegnere, konstruktører	456	1 307	(1 266)	1 283	1 291	1 341	1 307
<i>Tekniske hjelpefunksjonærer</i>	362	1 088	..	968	1 013	1 038	1 130
Laboratorieassistenter	160	1 128	..	(971)	(1 092)	1 038	1 235
<i>Arbeidsledere i alt</i>	7 953	1 618	1 561	1 573	1 607	1 612	1 657
Arbeidsledere i sjefsstilling	457	2 375	2 244	2 233	2 462	2 353	2 683
Driftsbestyrere	275	2 353	2 197	2 236	2 457	2 362	2 757
Arbeidsledere i verksmesterstilling	1 308	1 797	1 716	1 698	1 766	1 810	1 929
Verksmestere	499	1 765	1 695	1 673	1 775	1 793	1 922
Avdelingsledere	171	1 806	(1 599)	1 692	(1 754)	1 707	1 968
Overformenn	122	1 836	..	(1 857)	(1 751)	1 862	1 890
Arbeidsledere som direkte leder							
arbeidet	6 188	1 524	1 381	1 436	1 495	1 511	1 593
Formenn	4 563	1 526	1 379	1 441	1 492	1 513	1 602
Skiftformenn	641	1 582	—	1 517	1 522	1 562	1 613
Oppsynsmenn	150	1 537	1 553	(1 483)	1 563

¹ Se note 1 side 126.

Tabell X (forts.). Gjennomsnittlig månedsfortjeneste¹ etter stilling og bedriftsstørrelse for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter. 1. september 1960.

	Funksjonærer	Månedsfortj. i alt	Månedsfortjeneste i bedrifter med:				
			1-9 funksj.	10-24 funksj.	25-49 funksj.	50-99 funksj.	100 og flere funksj.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Menn							
<i>Kontorfunksjonærer i alt</i>	9 760	1 624	1 418	1 582	1 587	1 607	1 694
Kontorfunksjonærer i ledende stilling	1 647	2 559	2 067	2 218	2 387	2 542	3 007
Kontorsjefer	627	2 441	2 070	2 163	2 390	2 598	3 349
Avdelingssjefer	227	2 669	..	(2 318)	2 599	2 427	2 832
Salgssjefer	342	2 669	(2 103)	2 297	2 420	2 702	3 333
Innkjøpssjefer	119	2 411	..	(2 162)	(2 179)	2 331	2 680
Kontorfunksjonærer med kvalifisert og selvstendig arbeid på eget ansv.	2 227	1 852	1 593	1 668	1 755	1 828	1 996
Hovedbokholdere	284	1 856	..	1 742	1 782	1 855	2 043
Hovedkasserere	146	1 861	..	(1 769)	1 746	1 826	2 046
Gruppeledere	852	1 837	1 569	1 623	1 734	1 874	2 019
Sekretærer	339	1 920	..	(1 685)	1 793	1 854	1 981
Kontorfunksjonærer med kvalifisert arbeid	4 250	1 378	1 256	1 316	1 342	1 362	1 441
Bokholdere	888	1 399	1 302	1 330	1 373	1 403	1 498
Kasserere	306	1 399	1 279	1 324	1 411	1 458	1 537
Korrespondenter	103	1 407	..	(1 281)	(1 393)	1 373	1 492
Hullkortoperatører	103	1 380	(1 362)	1 408
Kalkulatorer	188	1 393	..	1 320	1 368	1 367	1 478
Kontorister	2 496	1 362	1 212	1 301	1 314	1 338	1 420
Kontorfunksjonærer med enkelt rutinearbeid	1 636	1 011	856	925	915	1 011	1 067
Kontorassistenter	1 141	994	870	922	888	1 008	1 042
Lønningsassistenter	146	1 055	(852)	1 036	1 134
Bokholderiassistenter	128	1 035	..	(929)	(943)	1 019	1 119
<i>Butikkfunksjonærer i alt</i>	470	1 228	(1 078)	1 124	1 225	1 286	1 286
<i>Lagerfunksjonærer i alt</i>	2 721	1 308	1 222	1 247	1 295	1 279	1 392
Lagersjefer	387	1 663	1 481	1 535	1 620	1 681	1 850
Materialforvaltere	227	1 509	(1 308)	1 373	1 513	1 542	1 684
Lagerbokholdere	151	1 305	1 255	1 280	1 347
Lagerformenn	478	1 399	1 291	1 307	1 365	1 406	1 525
Lagerekspeditører	1 462	1 155	1 040	1 099	1 133	1 115	1 246
<i>Diverse funksjonærer</i>							
Selgere (på fast lønn)	758	1 648	1 432	1 560	1 605	1 639	1 751
Selgere (på fast lønn og provisjon) ..	386	2 003	(1 673)	1 981	1 933	1 884	2 308
Salgsinspektører	244	1 877	..	1 785	1 664	1 877	1 967
Vaktmenn	230	1 220	(1 073)	1 118	1 265
Bud, volontører	250	797	..	619	758	840	881
Kvinner							
Tekniske hjelpefunksjonærer	196	786	—	(782)	726	759	820
Laboratorieassistenter	134	805	—	(790)	743	767	868
Arbeidere som direkte leder arbeidet	306	1 078	1 071	1 055	1 077	1 091	1 105
Bestyrere	259	1 094	1 075	1 070	1 075	1 077	1 195

¹ Se note 1 side 126.

Tabell X (forts.). Gjennomsnittlig månedsfortjeneste¹ etter stilling og bedriftsstørrelse for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter. 1. september 1960.

	Funksjonærer	Månedsfortj. i alt	Månedsfortjeneste i bedrifter med:				
			1-9 funksj.	10-24 funksj.	25-49 funksj.	50-99 funksj.	100 og flere funksj.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Kvinner							
<i>Kontorfunksjonærer i alt</i>	8 162	954	905	920	919	936	1 006
Kontorfunksjonærer med kvalifisert og selvstendig arbeid på eget ansv.	165	1 618	(1 427)	1 508	(1 609)	1 690	1 674
Kontorfunksjonærer med kvalifisert arbeid	2 980	1 130	1 076	1 087	1 118	1 114	1 177
Bokholdere	439	1 145	1 112	1 100	1 169	1 179	1 198
Kasserere	438	1 143	1 043	1 113	1 179	1 157	1 261
Norskstenografer, korrespondenter	986	1 091	1 035	1 059	1 058	1 053	1 139
Språkstenografer	343	1 170	∴	1 084	1 096	1 149	1 203
Kontorister	708	1 144	1 067	1 071	1 129	1 143	1 188
Kontorfunksjonærer med enkelt rutinearbeid	5 001	823	749	774	795	821	873
Maskinskrivere, fakturaskrivere ..	788	814	752	804	783	803	864
Kartotekførere	110	813	∴	(725)	(750)	835	848
Hullkortassistenter	173	829	—	—	(842)	755	844
Sentralbordoperatører	585	859	740	778	836	861	999
Kontorassistenter	2 718	810	745	757	769	808	860
Lønningsassistenter	194	858	(775)	(694)	837	899	898
Bokholderiassistenter	339	865	(792)	824	859	855	922
<i>Butikkfunksjonærer i alt</i>	617	860	(851)	778	870	916	842
Ekspeditører	549	837	(823)	758	850	891	808

¹ Se note 1 side 126.

Tabell XI. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste¹ etter yrkesgruppe og alder for ansatte i varehandel, bank- og forsikringsvirksomhet. 30. april 1960.

	Ansatte	Månedsfortj. i alt	Månedsfortjeneste i aldersklassene:						
			18-19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år
Varehandel		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Menn									
Ansatte i alt	34 240	1 238	648	905	1 126	1 315	1 382	1 366	1 332
<i>Kontorfunksjonærer i alt</i>	6 662	1 531	653	944	1 295	1 596	1 690	1 686	1 671
Kontorfunksjonærer i ledende stilling	2 101	1 962	—	∴	1 647	1 881	2 013	2 054	2 099
Kontorfunksjonærer med kvalifisert og selvstendig arbeid på eget ansvar	1 552	1 653	—	(1 274)	1 562	1 674	1 677	1 672	1 618
Kontorfunksjonærer med kvalifisert arbeid	2 123	1 253	(820)	1 030	1 199	1 311	1 329	1 281	1 282
Kontorfunksjonærer med mer rutinepreget arbeid	886	962	626	839	1 063	1 145	1 126	1 110	1 035
<i>Butikkfunksjonærer i alt</i>	10 421	1 095	585	837	1 041	1 165	1 227	1 263	1 274
Høyere butikkfunksjonærer..	2 700	1 377	∴	1 119	1 222	1 357	1 407	1 472	1 469
Lavere butikkfunksjonærer..	7 721	996	585	821	1 004	1 083	1 125	1 135	1 105
<i>Lagerfunksjonærer i alt</i>	5 183	1 138	661	913	1 078	1 177	1 232	1 251	1 213
Høyere lagerfunksjonærer ...	1 417	1 379	—	(1 074)	1 224	1 339	1 400	1 444	1 420
Lavere lagerfunksjonærer ...	3 766	1 047	661	908	1 051	1 110	1 129	1 126	1 079
<i>Transportarbeidere</i>	6 547	999	794	935	990	1 022	1 035	1 037	1 018
<i>Salgsfunksjonærer</i>	4 159	1 640	794	1 125	1 423	1 671	1 771	1 732	1 670
<i>Vaktmestere, bud</i>	356	748	485	(529)	(637)	(831)	1 000	943	843
Kvinner									
Ansatte i alt	25 898	797	535	705	850	900	912	947	979
<i>Kontorfunksjonærer i alt</i>	7 184	922	617	813	963	1 029	1 063	1 101	1 143
Kontorfunksjonærer i ledende stilling	67	1 693	—	—	∴	∴	(1 798)	(1 717)	(1 712)
Kontorfunksjonærer med kvalifisert og selvstendig arbeid på eget ansvar	349	1 363	—	∴	1 265	1 301	1 361	1 408	1 461
Kontorfunksjonærer med kvalifisert arbeid	2 738	1 039	712	930	1 032	1 082	1 096	1 111	1 111
Kontorfunksjonærer med mer rutinepreget arbeid	4 030	791	607	762	884	919	924	937	949
<i>Butikkfunksjonærer i alt</i>	17 793	737	508	651	778	823	857	882	898
Høyere butikkfunksjonærer..	604	1 077	∴	(955)	(986)	1 048	1 086	1 099	1 104
Lavere butikkfunksjonærer..	17 189	725	507	650	777	815	843	861	871
<i>Lagerfunksjonærer</i>	422	862	527	735	862	928	953	911	944

¹ Se note 1 side 126.

Tabell XI (forts.). Gjennomsnittlig månedsførtjeneste¹ etter yrkesgruppe og alder for ansatte i varehandel, bank- og forsikringsvirksomhet. 30. april 1960.

	Ansatte	Månedsførtj. i alt	Månedsførtjeneste i aldersklassene:						
			18-19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år
Bankvirksomhet		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Menn									
<i>Kontorfunksjonærer i alt</i>	5 643	1 576	636	845	1 203	1 506	1 791	1 899	2 060
Norges Bank	377	2 021	∴	(891)	(1 338)	1 733	2 172	2 316	2 521
Statsbanker	230	1 611	∴	(928)	∴	1 450	1 794	1 837	(1 722)
Forretningsbanker	3 672	1 578	635	852	1 234	1 525	1 805	1 947	2 105
Sparebanker	1 364	1 439	616	813	1 118	1 380	1 576	1 699	1 865
Kvinner									
<i>Kontorfunksjonærer i alt</i>	2 219	1 016	620	799	1 037	1 246	1 313	1 357	1 388
Norges Bank	213	1 361	(757)	916	(1 175)	1 503	1 643	(1 582)	∴
Statsbanker	184	1 120	∴	891	(1 085)	1 201	(1 168)	1 400	∴
Forretningsbanker	1 195	941	621	795	1 022	1 219	1 277	1 376	1 354
Sparebanker	627	1 010	591	756	1 006	1 098	1 229	1 284	1 376
Forsikringsvirksomhet									
Menn									
<i>Kontorfunksjonærer i alt</i>	1 917	1 869	653	891	1 351	1 818	2 131	2 216	2 291
Kvinner									
<i>Kontorfunksjonærer i alt</i>	2 484	1 071	626	810	1 059	1 249	1 332	1 439	1 478

¹ Se note 1 side 126.

Tabell XII. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste etter stilling for ansatte i varehandel og i forretnings- og sparebanker. 30. april 1960.

	Ansatte	Måneds- fortj. i alt		Ansatte	Måneds- fortj. i alt
		Kr.			Kr.
Varehandel			<i>Lagerfunksjonærer</i>		
			Lagersjefer	1 200	1 358
			Avdelingssjefer	95	1 483
			Lagerekspeditører	3 488	1 045
			Lagerkontorister	105	1 029
Menn			<i>Transportarbeidere</i>		
<i>Kontorfunksjonærer</i>			Lagerformenn	393	1 180
I ledende stilling			Lagerarbeidere	2 225	977
Kontorsjefer	657	2 086	Sjåfører (fastlønte)	3 545	996
Avdelingssjefer	301	2 298	Sjåfører (provisjonslønte)	56	1 103
Innkjøpssjefer	75	2 033	Bilmedhjelpere	112	911
Salgssjefer	150	2 250	<i>Salgsfunksjonærer</i>		
Regnskapssjefer	81	2 108	Salgssjefer	359	2 082
Samvirkelagsbestyrere	623	1 422	Salgsingeniører	254	2 097
			Salgsinspektører	93	1 657
Med kvalifisert og selvsten-			Salgskonsulenter	110	1 875
dig arbeid på eget ansvar			Selgere (fastlønte)	2 396	1 435
Hovedbokholdere	156	1 641	Selgere (provisjonslønte)	870	1 878
Hovedkasserere	56	1 657	<i>Vaktmestere, bud</i>		
Avdelingssjefer	360	1 750	Vaktmestere	67	1 125
Sekretærer	102	1 707	Visergutter	262	621
Fullmektiger	129	1 658	Kvinner		
Kontorsjefer	354	1 468	<i>Kontorfunksjonærer</i>		
Med kvalifisert arbeid			I ledende stilling		
Bokholdere	639	1 239	Kontorsjefer	44	1 607
Kasserere	146	1 278	Med kvalifisert og selvsten-		
Kalkulatorer	148	1 271	dig arbeid på eget ansvar		
Med mer rutinepreget arb.			Hovedbokholdere	75	1 414
Kartotekførere	86	1 072	Hovedkasserere	90	1 421
Kontorassistenter	602	943	Sekretærer	61	1 330
Bokholderiassistenter	74	1 053	Kontorsjefer	47	1 221
<i>Butikkfunksjonærer</i>			Med kvalifisert arbeid		
Butikksjefer	1 135	1 416	Bokholdere	663	1 031
Avdelingssjefer	705	1 405	Kasserere	472	1 051
Filialbestyrere	281	1 125	Sekretærer	170	1 130
Bestyrere	490	1 373	Språkstenografer	114	1 124
Forsteekspeditører	541	1 169	Norskstenografer	427	1 032
Ekspeditører	6 855	980	Med mer rutinepreget arbeid		
Dekoratorer	140	1 210	Maskinskrivere	198	789
Butikkelever	47	556	Fakturaskrivere	637	831
Bokhandlermedhjelpere	63	1 083	Kartotekførere	76	847
Butikkfunksjonærer i			Kontorassistenter	2 440	770
detaljhandel	8 912	1 081	Sentralbordoperatører	365	828
Av disse i:			Bokholderiassistenter	267	829
Kolonial	1 112	1 048	<i>Butikkfunksjonærer</i>		
Landhandel	2 259	902	Butikksjefer	147	1 066
Tekstil, beklledning,			Avdelingssjefer	187	1 108
skotøy	1 646	1 222	Filialbestyrere	107	967
Ur. optiske artikler	130	1 160			
Bøker, papir, korteverer	314	1 181			
Møbler, innbo	529	1 195			
Jern- og fargevarer	1 282	1 063			
Biler og rekvisita	396	1 110			
Brensel- og smøreoljer	443	1 054			

Tabell XII (forts.). Gjennomsnittlig månedsfortjeneste etter stilling for ansatte i varehandel og i forretnings- og sparebanker. 30. april 1960.

	Ansatte	Måneds- fortj. i alt		Ansatte	Måneds- fortj. i alt
Kvinner		Kr.	Bankvirksomhet		Kr.
Bestyrere	140	1 119	Menn		
Butikkasserere	468	880	<i>Kontorfunksjonærer</i>		
Førsteekspeditører	383	919	Soussjefer	36	3 235
Ekspeditører	15 236	712	Kontorsjefer	118	2 407
Tekniske assistenter			Avdelingssjefer	504	2 164
(apotek)	810	753	Filialbestyrere	147	2 187
Bokhandlermedhjelpere . .	122	855	Hovedbokholdere	87	1 951
Butikkelever	68	506	Hovedkasserere	79	2 001
			Sekretærer	124	1 949
Butikkfunksjonærer i			Fullmektiger	749	1 701
detaljhandel	17 390	734	Bokholdere	394	1 499
Av disse i:			Kasserere	575	1 584
Kolonial	3 384	714	Revisorer	195	1 647
Landhandel	3 132	596	Korrespondenter	84	1 510
Tekstil, bekledning,			Assistenter	1 900	1 091
skotøy	5 265	802			
Bøker, papir, kortvarer	679	734	Kvinner		
Møbler, innbo	326	784	<i>Kontorfunksjonærer</i>		
Jern- og fargevarer . . .	676	747	Fullmektiger	35	1 504
Sykepleie- og apoteker-			Bokholdere	68	1 231
varer	837	753	Kasserere	88	1 341
Gull, sølv, portefølje,			Assistenter	1 568	904
kosmetikk	426	794			

Tabell XIII. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste¹ etter yrkesgruppe og bedriftens beliggenhet for ansatte i varehandel. 30. april 1960.

	Hele landet	Oslo	Bergen, Drammen, Kristiansand S, Stavanger, Trondheim	Byer med 5 000—27 000 innbyggere	Alle herreder og byer under 5 000 innbyggere
Varehandel	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Menn					
<i>Kontorfunksjonærer i alt</i>	1 531	1 715	1 462	1 304	1 307
Kontorfunksjonærer i ledende stilling	1 962	2 368	2 031	1 726	1 456
Kontorfunksjonærer med kvalifisert og selvst. arbeid på eget ansvar . .	1 653	1 807	1 573	1 411	1 339
Kontorf. med kvalifisert arbeid . . .	1 253	1 343	1 230	1 167	1 100
Kontorf. med mer rutinepreget arb.	962	1 041	899	873	853
<i>Butikkfunksjonærer i alt</i>	1 095	1 284	1 162	1 098	955
Høyere butikkfunksjonærer	1 377	1 626	1 455	1 376	1 201
Lavere butikkfunksjonærer	996	1 161	1 054	1 014	866
<i>Lagerfunksjonærer i alt</i>	1 138	1 228	1 104	1 039	980
Høyere lagerfunksjonærer	1 379	1 515	1 343	1 216	1 167
Lavere lagerfunksjonærer	1 047	1 124	1 018	960	911
<i>Transportarbeidere</i>	999	1 061	987	966	945
<i>Salgsfunksjonærer</i>	1 640	1 800	1 484	1 299	1 354
<i>Vaktmestere, bud</i>	748	890	705	619	461
Kvinner					
<i>Kontorfunksjonærer i alt</i>	922	1 024	848	796	776
Kontorfunksjonærer i ledende stilling	1 693	1 766	(1 755)
Kontorfunksjonærer med kvalifisert og selvst. arbeid på eget ansvar . .	1 363	1 434	1 274	1 160	(1 179)
Kontorf. med kvalifisert arbeid . . .	1 039	1 117	969	931	910
Kontorf. med mer rutinepreget arb.	791	884	733	698	684
<i>Butikkfunksjonærer i alt</i>	737	885	763	715	639
Høyere butikkfunksjonærer	1 077	1 169	1 073	1 018	983
Lavere butikkfunksjonærer	725	871	745	705	633
<i>Lagerfunksjonærer</i>	862	928	786	739	(675)

¹ Se note I side 126.

Tabell XIV. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste¹ etter stilling og kommunegruppe for kommunale tjenestemenn. 1. januar 1960.

	Tjenestemenn	Månedsfortjeneste i:					
		Hele landet	Oslo	Bergen, Trondheim og Stavanger	Andre byer	Forstads-herreder	Andre herreder
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Menn							
Tjenestemenn i alt	9 354	1 409	1 553	1 432	1 418	1 558	1 285
<i>Administrative tjenestemenn i alt</i>	5 340	1 355	1 530	1 419	1 420	1 549	1 243
Ledende administrative tjenestemenn i alt	1 511	1 657	2 704	2 489	1 909	2 515	1 474
Rådmenn	96	2 684	(3 592)	3 021	2 633	(2 976)	2 325
Kontorsjefer	158	1 689	—	—	1 874	—	1 663
Avd.ledere, førstesekretærer	60	2 360	2 455	2 197	∴	∴	—
Likningssjefer	412	1 525	∴	∴	1 914	(2 457)	1 448
Kommunekasserere	394	1 503	∴	∴	1 816	(2 378)	1 435
Kommunerevisorer	65	1 788	∴	∴	1 760	(2 270)	1 599
Formannskapssekretærer	128	1 314	∴	∴	(1 798)	∴	1 267
Sosialsjefer, sosialsekretærer	116	1 500	—	—	1 637	(2 273)	1 385
Arbeidskontorbestyrere	52	1 531	∴	∴	1 619	—	1 299
Sekretærer m. v. i alt	630	1 679	1 813	1 638	1 563	1 714	1 457
Formannskapssekretærer	21	1 503	—	—	(1 550)	∴	1 414
Sekretærer	158	1 734	1 926	1 667	1 530	1 731	1 451
Førstefullmektiger	162	1 598	1 675	1 475	1 536	1 520	1 413
Revisorer	98	1 713	1 885	1 589	1 621	1 644	1 486
Avdelingsledere	71	1 760	1 909	1 792	1 632	(1 975)	(1 531)
Hovedbokholdere	32	1 632	(1 742)	(1 767)	(1 565)	(1 723)	(1 466)
Hovedkasserere	15	1 615	(1 726)	∴	(1 510)	∴	∴
Fullmektiger m. v. i alt	1 537	1 298	1 456	1 408	1 290	1 395	1 204
Fullmektiger I	866	1 308	1 438	1 411	1 308	1 385	1 214
Bokholdere	110	1 261	(1 405)	1 361	1 291	∴	1 218
Kasserere	67	1 226	∴	(1 320)	1 332	(1 351)	1 117
Skatteoppkrevdere	46	1 162	—	∴	(1 269)	—	1 144
Skattetrekk kontrollører	100	1 322	1 521	1 366	1 272	—	1 133
Revisorer	96	1 349	1 480	1 406	(1 315)	∴	1 215
Førsteassistenter	69	1 213	—	(1 320)	1 190	(1 373)	1 185
Assistenter m. v. i alt	1 662	1 011	1 144	1 024	1 036	1 003	941
Fullmektiger II og III	99	1 216	1 298	1 278	1 165	(1 193)	1 113
Assistenter	1 031	973	1 212	959	984	974	928
Kontorister	263	1 056	1 002	1 123	1 127	(1 102)	1 016
Kontorbetjenter	19	964	—	—	922	—	(1 010)
Arbeidsformidlere	50	1 199	1 235	∴	1 220	∴	1 110
Maskinoperatører	54	1 063	1 079	1 026	∴	∴	∴
<i>Ledende tekniske tjenestemenn i alt</i>	415	2 040	2 696	2 561	2 120	2 407	1 732
Kommuneingeniører	180	1 998	—	∴	2 296	∴	1 864
Kommuneteknikere	65	1 399	—	—	—	—	1 399
Bygningssjefer	37	2 256	∴	∴	2 220	(2 449)	2 058
Andre tekniske fagsjefer	49	2 541	2 951	2 566	2 260	(2 425)	∴
Overingeniører	45	2 503	2 557	(2 574)	∴	(2 300)	—
Havnefogder	34	1 845	∴	∴	1 733	—	∴

¹ Tallene i parentes er et gjennomsnitt for 5—9 tjenestemenn.

Tabell XIV (forts.). Gjennomsnittlig månedsfortjeneste¹ etter stilling og kommunegruppe for kommunale tjenestemenn. 1. januar 1960.

	Tjenestemenn	Månedsfortjeneste i:					
		Hele landet	Oslo.	Bergen, Trondheim og Stavanger	Andre byer	Forstads-herreder	Andre herreder
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Menn							
<i>Underordnede ingeniører og arkitekter</i>							
<i>i alt</i>	346	1 864	1 973	1 797	1 768	1 958	1 601
Avdelingsingeniører	111	2 011	2 099	1 913	1 969	2 005	(1 752)
Assistentingeniører	99	1 676	1 775	(1 565)	1 598	..	1 521
Arkitekter	79	1 922	2 127	1 715	1 691	(1 924)	..
<i>Andre underordnede tekniske tjenestemenn i alt</i>	1 246	1 364	1 448	1 319	1 333	1 383	1 326
Teknikere	291	1 376	1 412	1 375	1 364	1 437	1 340
Tekniske assistenter	68	1 293	..	1 299	1 277	—	1 299
Oppnålingsfullmektiger	52	1 407	1 614	—	1 276	..	1 344
Bygningskontrollører	111	1 462	1 570	(1 453)	1 427	1 454	1 347
Oppsynsmenn	244	1 414	1 523	1 421	1 390	1 443	1 339
Materialforvaltere	38	1 372	..	(1 384)	1 325	..	(1 297)
Havnebetjenter	124	1 283	1 371	1 297	1 261	..	1 216
<i>Branntjenestemenn i alt</i>	1 539	1 336	1 422	1 336	1 279	1 307	1 319
Brannmestere	87	1 510	(1 879)	1 586	1 452	..	1 405
Underbrannmestere	114	1 518	1 598	..	1 412
Brannformenn	266	1 401	1 455	1 423	1 344
Brannkonstabler	1 012	1 279	1 365	1 269	1 232	1 225	1 253
<i>Tjenestemenn som ikke er administrative eller tekniske</i>	468	1 480	1 553	1 481	1 529	1 556	1 233
Inspektører, betjenter	60	1 430	1 734	..	1 213
Kontrollører	109	1 350	1 446	1 251	1 187	(1 423)	..
Priskontrollører	84	1 428	1 492	1 352	1 280
Kommunegartnere	65	1 566	1 635	..	1 337
Jordstyresekretærer	30	1 185	..	—	—	—	1 169
Kvinner							
Tjenestemenn i alt	3 680	1 015	1 122	1 017	1 001	987	927
<i>Administrative tjenestemenn i alt</i>	3 519	1 001	1 093	1 004	998	984	926
Ledende administrative tjenestemenn i alt	42	1 437	—	—	1 483	..	1 412
Kommunekasserere	17	1 458	—	—	..	—	1 434
Sekretærer m. v. i alt	55	1 576	1 692	(1 590)	1 478	..	1 370
Formannskapssekretærer	12	1 448	—	..	(1 468)	..	(1 320)
Førstefullmektiger	16	1 582	1 639	—	..
Fullmektiger m. v. i alt	333	1 253	1 425	1 329	1 246	1 336	1 165
Fullmektiger I	156	1 294	1 425	1 374	1 256	1 334	1 214
Bokholdere	39	1 186	..	—	..	(1 197)	1 177
Kasserere	66	1 164	1 198	..	1 107
Revisorer	14	1 448	1 453	..	—	—	—
Førsteassistenter	17	1 169	(1 121)

¹ Se note 1 side 136.

Tabell XIV (forts.). Gjennomsnittlig månedsfortjeneste¹ etter stilling og kommunegruppe for kommunale tjenestemenn. 1. januar 1960.

	Tjenestemenn	Månedsfortjeneste i:					
		Hele landet	Oslo	Bergen, Trondheim og Stavanger	Andre byer	Forstads-herreder	Andre herreder
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Kvinner							
Assistenter m. v. i alt.....	3 089	958	1 059	970	941	941	871
Fullmektiger II og III	77	1 196	1 269	(1 287)	1 138	1 148	1 111
Assistenter	1 752	906	1 193	889	923	910	875
Kontorister	964	1 035	1 027	1 115	1 021	1 012	994
Kontorbetjenter	28	924	—	—	897	—	∴
Arbeidsformidlere	27	1 190	1 237	∴	1 181	—	∴
Maskinoperatører	38	1 043	1 006	1 067	∴	(1 087)	∴
<i>Andre underordnede tekniske tjenestemenn</i>	47	1 059	1 105	(915)	1 032	∴	∴
<i>Tjenestemenn som ikke er administrative eller tekniske</i>							
Inspektører, betjenter	99	1 371	1 409	1 280	∴	∴	∴
Kontrollører	20	1 403	1 470	∴	∴	—	∴
	48	1 417	1 439	∴	∴	—	—

¹ Se note 1 side 136.

Norges offisielle statistikk, rekke A

Norway's Official Statistics, series A

Rekke A

Stensilert 1962

- Nr. 43 Kriminalstatistikk. Domfelte, botlagte og påtalefritatte i 1960 *Statistics on persons convicted, fined and suspended of prosecution*
- 44 Kriminalstatistikk. Domfelte innsatt i og løslatt fra fengselsvesenets anstalter i 1960 *Convicted persons received into and released from institutions under the prison administration*
- 45 Markedstall. Bedrifter i industri og varehandel 1. november 1961 *Statistics on markets. Establishments in manufacturing and distribution*
- 46 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart i november 1961 *Wage statistics for seamen on ships in scheduled coastal water transport*
- 47 Markedstall. Jordbrukstellingen 20. juni 1959 og Skogbrukstellingen 1. september 1957 *Market data. Census of agriculture June 20, 1959, and Census of forestry September 1, 1957*
- 48 Forsorgsstonad og kommunal trygd 1960 *Public relief and municipal social pensions*
- 49 Lønnsstatistikk for arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet 3. kvartal 1961 *Wage statistics for workers in public construction activity*
- 50 Norske forretningsbanker 1961 *Norwegian commercial banks*
- 51 Undervisningsstatistikk 1961—62 Folkehøgskoler *Statistics on education People's high schools*

Statistisk Sentralbyrå utgir dessuten skriftserien Samfunnsøkonomiske studier (SØS). I denne serie offentliggjøres undersøkelser, som ikke er av rent statistisk karakter, bl. a. historiske og analytiske studier utført ved Byråets forskningsavdeling. *The Central Bureau of Statistics also publishes the series «Samfunnsøkonomiske studier» (SØS). This series contains reports on investigations of not merely statistical character, such as historical and analytical studies carried out at the Research Department of the Central Bureau of Statistics.*

Kortere avhandlinger gis i serien «Artikler». *Shorter reports in the series «Artikler».*

Statistisk Sentralbyrå utgir følgende periodiske hefter: *The Central Bureau of Statistics publishes the following periodical bulletins:*

Statistisk månedshefte *Monthly bulletin of statistics.*

Månedstatistikk over utenrikshandelen *Monthly bulletin of external trade.*

Statistisk ukehefte *Weekly bulletin of statistics.*

Abonnement på disse hefter tegnes i Statistisk Sentralbyrå. For Statistisk månedshefte er prisen pr. år kr. 15,00, pr. nr. kr. 1,50. Prisen pr. år for Månedstatistikk over utenrikshandelen er kr. 18,00, pr. nr. kr. 2,00. For Statistisk ukehefte er prisen pr. år kr. 20,00, pr. nr. kr. 0,50. *For subscription of the bulletins please write to the Central Bureau of Statistics, Oslo.*

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
H. Aschehoug & Co., Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.

Pris kr. 7,00.

REKLAMETRYKK A.S - BERGEN